Resurse educaționale în context european

Articole, studii de specialitate, proiecte educaționale, resurse educaționale deschise / curriculare pentru disciplinele de studiu, puncte de vedere și lucrările prezentate la Simpozionul Interjudețean „Ion Creangă - povestea sufletului românesc" (Ediția a XVIII-a, CPEERI 2025, poz. 184)

Periodic de didactică Anul II Numărul 2 / 2025

RESURSE EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXT EUROPEAN

Periodic de didactică Anul II Numărul 2/ 2025

Colectivul de redactie:

Prof. **Agache Mariana**, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani

Prof. **Avarvari Ioana Daniela**, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani

Prof. **Cărăușu Alina Camelia**, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani

Prof. **Knihinschi Ioana Cătălina**, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate și autenticitatea lor revine în exclusivitate autorilor

Tehnoredactare computerizată& Coperta: Prof. **Knihinschi Ionela - Cătălina**

ISSN 3044-8980 ISSN-L 3044-8980

RESURSE EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXT EUROPEAN

Periodic de didactică

Volumul cuprinde: articole, studii de specialitate, proiecte educaționale, resurse educaţionale deschise/ curriculare pentru disciplinele de studiu, puncte de vedere și lucrările prezentate la Simpozionul Interjudețean ,,Ion Creangă - povestea sufletului românesc” (Ediția a XVII-a, CAERI, 2024/ poz. 186)

SECȚIUNEA 1

„De la învățăturile lui Creangă la educația contemporană”

Materiale prezentate în cadrul Simpozionului Interjudețean
„Ion Creangă- povestea sufletului românesc”

ION CREANGĂ- CEL MAI CUNOSCUT ÎNVĂȚĂTOR AL LITERATURII ROMÂNE

Prof. AVÂRVARI IOANA-DANIELA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Ion Creangă nu a fost doar un mare scriitor, ci și un învățător dedicat, care a lăsat o moștenire importantă atât în literatură, cât și în pedagogie. Ion Creangă este considerat unul dintre cei mai cunoscuți învățători ai literaturii române, nu doar datorită activității sale pedagogice, ci și datorită modului în care a reușit să transpună în scrierile sale spiritul educației populare și lumea copilăriei.

Activitatea sa de învățător a avut un impact semnificativ asupra educației în România, în special în perioada în care a predat în diverse școli din Moldova. În perioada sa ca pedagog, Creangă a contribuit la modernizarea școlii românești, participând la elaborarea unor manuale și lucrări didactice, alături de Titu Maiorescu și alți intelectuali ai vremii. A redactat manuale precum *Metodă nouă de scriere și cetire pentru uzul clasei I primare* și *Învățătoriul copiilor,* contribuind astfel la îmbunătățirea educației.

Cu o vădită preocupare față de învățăturile insuflate copiilor, dar și față de limba română, învățătorul s-a unit, la începutul carierei sale didactice, cu alți cinci institutori, pentru a realiza un abecedar adecvat timpurilor. Astfel, în lumea cuvintelor, Creangă s-a aflat ca „peștele în apă”, deoarece preocuparea sa sinceră pentru educație a scos la iveală și pedanteria dinlăuntrul său: drămuia fiecare cuvânt, îl rostea de zeci de ori, căuta să „determine bine ideea și să găsească expresia cea mai nimerită și mai românească. Cunoscător adânc al limbii țărănești, sac fără fund de cuvinte neaoșe, de zicale și de snoave, el venea la fiece idee cu o listă de vocabule pe care o dădea tovarășilor să aleagă”.

Așa s-a născut „Metodă nouă de scriere și cetire”, apărută la Iași în 1868. Cartea, editată cu sprijinul aceluiași Maiorescu, membru al asociației culturale „Junimea”, s-a bucurat de succes în epocă. Ea costa 43 de parale sau 33 de bani și fusese aprobată de către Ministerul de resort. Eforturile lui Creangă de a edita Abecedarul au atras și o realizare personală, scriitorul reușind să-și cumpere o casă.

Creangă a fost un învățător pasionat, care a promovat educația și cunoașterea, având o abordare inovatoare și adaptată nevoilor elevilor săi. A fost cunoscut pentru metodele sale de predare, care includeau nu doar lecții teoretice, ci și activități practice și jocuri, ceea ce făcea ca procesul de învățare să fie mai atractiv și mai eficient. Umorul său își croia drum până și prin cele mai temute discipline. El rânduia elevii în bănci după înălțime, realiza cu ei „gimnastica

mâinilor” la finalul orelor, li se adresa cu „măi țâcă” și „boteza” diferite noțiuni predate, pentru a fi mai ușor asimilate de către copii. De exemplu, litera M era „crăcănatu”, G era „ghebosu‘” sau O era „covrigul”.

Un aspect important al activității sale de învățător este legătura strânsă pe care a avut-o cu elevii săi, pe care îi trata cu respect și căldură, inspirându-i să își dezvolte cunoștințele și abilitățile. Această dimensiune a personalității sale a contribuit la formarea imaginii lui Creangă ca un dascăl exemplar, dedicat educației și formării tinerelor generații.

De asemenea, Creangă a fost un susținător al educației în limba română și a militat pentru îmbunătățirea condițiilor de învățământ. În scrierile sale, el reflectă adesea asupra experiențelor sale ca dascăl, evidențiind atât bucuriile, cât și provocările întâmpinate în această meserie.

Prin scrierile sale, Creangă promovează o educație bazată pe învățătura practică și pe bunul simț popular. Folosește povești și basme pentru a transmite învățăminte, demonstrând că învățătura poate fi accesibilă și plăcută. Ca povestitor talentat, Creangă adesea integra povești și anecdote amuzante în predare, captând atenția elevilor și făcând lecțiile mai memorabile. Aceste povești nu doar că aduceau zâmbete, dar și ilustrarea unor lecții morale sau educaționale. În stilul său caracteristic, Creangă avea talentul de a caricaturiza anumite trăsături ale elevilor sau ale colegilor săi, folosind umorul pentru a evidenția comportamentele amuzante sau neobișnuite. Aceasta nu era o formă de ridiculizare, ci mai degrabă o modalitate de a crea o legătură mai strânsă cu elevii.

Un exemplu pentru învățătorii de astăzi, scriitorul Ion Creangă a îmbinat cu succes dragostea pentru copii, umorul peren al țăranului român și aplecarea către cuvinte, devenind prin acestea unul dintre cei mai cunoscuți dascăli ai literaturii și educației autohtone.

Astfel, Ion Creangă rămâne o figură emblematică nu doar în literatura română, ci și în istoria educației din România, fiind un model de învățător care a lăsat o amprentă durabilă asupra elevilor săi și asupra societății.

Bibliografie:

- George Munteanu „Introducere în opera lui Ion Creangă”, Editura Minerva, Bucureşti, 1976
- Mihai Apostolescu „Ion Creangă între mari povestitori ai lumii”, Editura Minerva, Bucureşti-1978
- Constantin Parascan „Povestea vieţii lui Ion Creangă”, Editura Casa Editoriala REGINA, Iaşi, 1996
- Sinteze Lyceum „Destinul unui clasic’’, Studii si articole despre ION CREANGĂ, Editura Albatros, Bucureşti, 1990

ION CREANGĂ – ARTA POVESTIRII CA FORMĂ DE IDENTITATE CULTURALĂ

Prof. BELCIUG ELENA-BRÎNDUȘA
Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga”, Botoșani

În miezul literaturii române, acolo unde folclorul, umorul și emoția se întâlnesc într-o sinteză firească, se află numele lui Ion Creangă. El nu este doar un scriitor canonic – este o voce care a știut să transforme limba vorbită a poporului într-un instrument literar de o expresivitate rară. Citindu-l pe Creangă, simțim că ne reîntoarcem nu doar la originile noastre lingvistice, ci și la o formă autentică de a fi, simplă, vie, profund românească.

Creangă nu a fost un inovator formal în sensul avangardei, ci un păstrător și rafinator al oralității. El a știut, cu o sensibilitate lingvistică uluitoare, să asculte vocea satului, să o înțeleagă și apoi să o redea pe hârtie fără a o falsifica, fără a o înfrumuseța inutil. În textele sale, în special în *Amintiri din copilărie*, se regăsește un întreg univers construit din întâmplări, expresii, gesturi și tipologii pe care cititorul le simte aproape nu doar prin familiaritate, ci prin adevăr.

Satul lui Creangă, Humulești, nu este un decor idealizat, ci un spațiu afectiv, o memorie colectivă filtrată printr-un ochi atent la detaliu și o conștiință narativă care știe să dozeze cu finețe comicul cu duioșia, ironia cu tandrețea. Creangă nu scrie despre sat – el vorbește din sat, din interiorul unei lumi pe care o înțelege deplin, cu tot ce are ea bun sau aspru, firesc sau ridicol. De aceea, scrierile lui nu sunt nostalgii goale, ci mărturii ale unei existențe organice.

Un aspect esențial al operei sale este înzestrarea fabuloasă pentru construcția personajelor. De la copiii năzdrăvani ai Humuleștiului, la Ivan Turbincă sau Dănilă Prepeleac, galeria lui Creangă este una vibrantă, de o vitalitate greu de egalat. Personajele sale nu sunt simple figuri literare, ci reprezentări vii ale unei umanități recognoscibile, cu slăbiciuni, cu umor sănătos și o moralitate simplă, dar profundă. Ele poartă în sine o formă de înțelepciune populară, sedimentată prin proverbe, expresii și reacții arhetipale.

Opera lui Creangă, dincolo de farmecul ei narativ, este și un veritabil document cultural. Într-o vreme în care tradițiile începuseră deja să se disipeze sub presiunea modernizării, el a reușit să le fixeze în text nu ca simple curiozități etnografice, ci ca forme vii de viață și mentalitate. Obiceiurile, sărbătorile, vorbele din popor, ritualurile domestice sau gesturile cotidiene sunt toate surprinse cu o finețe remarcabilă, dând textului o densitate antropologică de mare valoare.

Un alt element care îl distinge pe Creangă este naturalețea umorului său. Umorul creangist nu este nici vulgar, nici agresiv – el vine dintr-o înțelepciune populară care știe să râdă de lume fără să o disprețuiască. Este un râs cald, adesea autoironic, care se naște din observația

fină a comportamentului uman și dintr-o relație onestă cu realitatea. Într-un fel, umorul său este o formă de rezistență blândă, de igienă a spiritului.

Pe lângă toate acestea, Creangă rămâne un maestru al limbii. Fiecare frază, fiecare întorsătură de stil, fiecare regionalism sau onomatopee își are locul ei, într-un echilibru perfect între oralitate și compoziție. Citindu-l, ai impresia că nu ești în fața unui text scris, ci că asculți un om povestind la gura sobei, cu gesturi largi și ochii scânteind. Este dovada unui control extraordinar al narativului, dublat de o intuiție rară a ritmului și culorii vorbirii.

Ion Creangă nu este un autor al trecutului. Popularitatea sa nu rezistă datorită programelor școlare sau tradiției academice, ci pentru că operele sale au o sinceritate și o savoare care vorbesc, firesc, și cititorului contemporan. Copiii râd cu poftă la păţaniile Nicăi, adulții redescoperă în poveștile sale o formă de echilibru pierdut, iar toți, indiferent de vârstă, regăsesc acolo ceva din sine.

Într-o lume în care identitatea se fragmentează și cultura populară e adesea uniformizată, Ion Creangă ne oferă un reper. El nu ne propune o întoarcere în trecut, ci o regăsire a valorii autentice: a poveștii care unește, a limbajului care apropie, a umorului care vindecă.

Creangă nu a fost doar un scriitor. A fost un păstrător de suflet românesc. Unul care ne-a arătat că povestea, spusă cu har și adevăr, poate fi cea mai frumoasă formă de a trăi și de a înțelege lumea.

Bibliografie:

1. George Călinescu, „Ion Creangă. Viața și opera”, Editura Eminescu, București, 1986;
2. Eugen Simion, „Ion Creangă. Cruzimile unui moralist jovial”, Editura Princeps Edit, Iaşi, 2011.

PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ

Prof. KNIHINSCHI IONELA –CĂTĂLINA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Lectura este pariul tot mai greu de câștigat al perioadei contemporane. Aflați la concurență cu ecranele din ce în ce mai mari, de la telefon – tabletă – laptop – monitor – televizor etc., cu multitudinea de stimuli extrem de colorați și provocatori, profesorii care prețuiesc lectura se străduiesc să trezească fiecărui elev dragostea pentru carte și lectură.

În acest sens la nivelul claselor se organizează diverse activități extracurriculare al căror scop este creșterea interesului pentru lectură. Profesorii pot avea în vedere:

- Ziua Internațională a cititului Împreună (ZICI) / 5 februarie;
- Ziua Internațională a Cărții Dăruite (14 februarie 2025) ;
- Ziua Națională a Lecturii - 15 februarie;
- Ziua Internațională a Cărții pentru Copii (2 aprilie/ ziua de naștere a cunoscutului autor Hans Christian Andersen);
- Ziua Internațională a cărții și a drepturilor de autor / Ziua bibliotecarului (23 aprilie) este organizată de UNESCO în scopul promovării lecturii, publicării și a drepturilor de autor.

Alte oportunități de a promova cartea și lectura sunt cele prilejuite de Crăciun, de 1 Iunie – Ziua Copilului, zilele de final de an școlar, oricare altă activitate desfășurată în parteneriat cu părinții, cu instituțiile de cultură, cu biblioteca etc.

Acestor zile li se adaugă activitățile lunare din cadrul cluburilor de lectură în care se prezintă o carte sau mai multe lecturate recent și unde fiecare copil poate să își exprime părerea despre ceea ce a citit. Opiniile pot fi exprimate oral, prin prezentări frontale; pot fi descrise în proiecte atât individuale, cât și de grup/ în echipă, prin realizare de postere cu text și imagini referitoare la conținuturile citite. De asemenea, elevii care utilizează resursele TIC pot crea prezentări PPT sau audio-video în care pot promova cărțile lecturate.

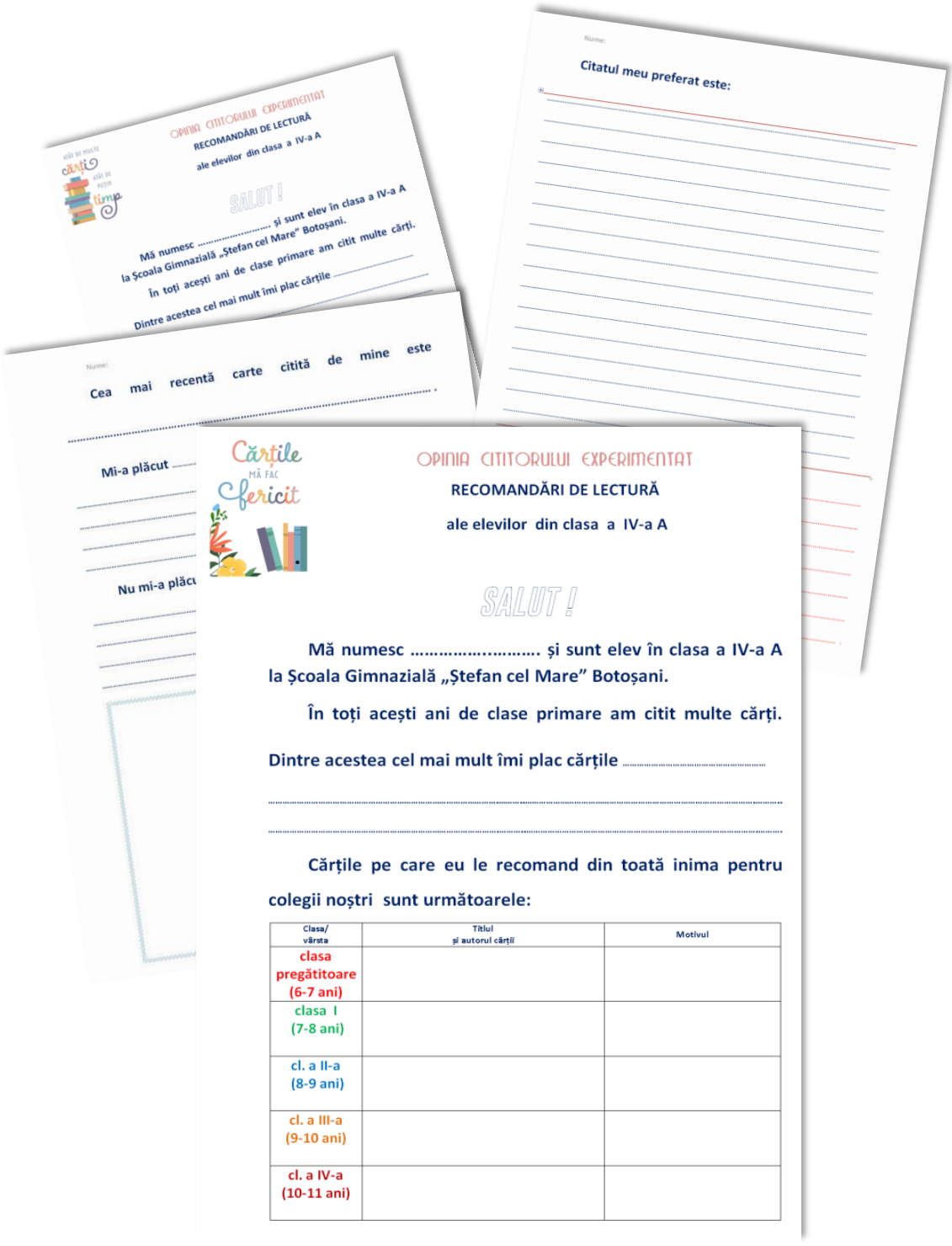
Fiecare profesor care desfășoară astfel de activități știe că unul dintre elementele – cheie în reușita unui proiect educațional sunt părinții. Mentalitatea, nivelul de educație al părinților, a familiei în general, disponibilitatea de a achiziționa o carte periodic, de a citi împreună cu copilul și de a împărtăși cu el părerile referitoare la cărțile citite constituie tot atâtea aspecte care pot face diferența între un iubitor de lectură și un copil indiferent față de carte.

O activitate practică utilizată la activitățile de clase primare, chiar începând cu clasa pregătitoare, este cea de prezentare a celei mai recente cărți citite sau descoperite la vârste mici

prin lectura unui adult; ulterior, elevii pot face o prezentare a unui personaj dintr-un text citit. De asemenea, după parcurgerea mai multor cărți, se poate organiza o activitate de prezentare a cărții preferate. Prezentările orale pot fi însoțite de postere create de copii sau chiar materiale realizate în aplicația PowerPoint.

Una dintre activitățile desfășurate la clasa a patra este aceea de a solicita copiilor să recomande titluri din lista cărților lecturate pe parcursul claselor primare.

Am întocmit un set de fișe intitulate „Opinia cititorului experimentat”(v. ilustrațiile).

Activitatea poate fi desfășurată pe diverse etape și forme de organizare, după caz: individual, în perechi, pe grupe, frontal. Fiecare elev poate veni cu propriile opinii și sugestii pentru fiecare etapă de vârstă. Inițial elevul completează propria fișă, discutând apoi în perechi/ în grup pentru a identifica posibile titluri comune în lista de preferințe. Acest tip de activitate solicită capacitatea de analiză și sinteză, de argumentare a propriilor opinii, dezvoltă competențe de comunicare și relaționare a elevilor. Într-o etapă ulterioară, dacă elevii doresc, pot face o prezentare frontală a cărții preferate.

Pentru elevii mai mari o manieră provocatoare de a lucra este ca, pe parcursul unei perioade mai lungi de timp, în urma lecturilor, să identifice un citat preferat. Citatul va fi prezentat și discutat frontal sau pe grupe în privința semnificației. Acest mod de lucru dezvoltă competențele de exprimare orală și scrisă, solicită capacitatea de analiză, pune elevul în situația de a-și exprima propriile opinii, de a interacționa cu ceilalți. Mai mult decât atât, prin prezentarea citatelor, copiii aduc în atenția colegilor valorile morale personale și argumentează alegerea făcută.

Oricare dintre metodele și formele de organizare ar fi aplicate la clasă, apropierea de carte reprezintă un pas necesar în creșterea și educarea fiecărui copil. Este fundamental ca atât profesorii, cât și părinții să colaboreze pentru a crea un mediu propice lecturii, mediu în care copiii să se simtă inspirați să exploreze lumea literaturii.

Bibliografie:

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Pitești, Editura Paralela 45, 2003;

Şincan, Eugenia, (1996) – *Lecturi literare pentru învăţământul primar*, Bucureşti, Aramis;

Văideanu, George, (1998) – *Educaţia la frontiera dintre milenii*, Bucureşti, Editura Minerva;

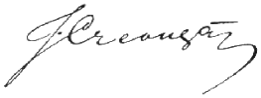
twinkl.ro (accesat in februarie 2025)

ION CREANGĂ. DIN TOLBA CU POVEȘTI

Prof. înv. primar, DRAGOTĂ MIRELA
Școala Gimnazială Nr.1 Concești, Botoșani

„Aşa eram eu la vârsta cea fericită, şi aşa cred că au fost toţi copiii, de când lumea şi pământul; măcar să zică cine ce-a zice.”

Ion Creangă este unul dintre cei mai îndrăgiţi scriitori ai noştri. El s-a născut la Humuleşti, aşezare despărţită de Târgu Neamţ, doar de apa Ozanei, cea „frumos curgătoare şi limpede ca cristalul”.

Unul dintre cei mai iubiţi povestitori a creat un bogat şi valoros tezaur de poveşti care au fermecat copilăria a zeci de generaţii. Citind poveştile lui Ion Creangă, copiii cunosc numeroase figuri din viaţa satului: oameni şi buni şi răi, şi harnici şi leneşi, şi cinstiţi şi necinstiţi, optimişti, veseli, glumeţi, dar hotărâţi să lupte pentru o viaţă mai bună.

De sub pana lui au ieşit, pe rând, o capră ce avea trei iezi, dar şi un lup flămând, un urs păcălit de o vulpe vicleană, Dănilă Prepeleac, Ivan Turbincă, demnul, mândrul, bunul, neînfricatul, răbdătorul Harap – Alb şi, mai presus de toate, şturlubaticul Nică a lui Ştefan a Petrei Ciubotariul.

Să ne închipuim un moment că ne aflăm în bojdeuca lui Creangă. În odăiţa dinspre tâmpla Sărăriei, Dănilă Prepeleac flutură a pagubă punga cea goală. Pe-un resteu proptit de două cuie, Cocoşul cel pintenat face încă un nod punguţei cu doi bani. Pe laviţa din colţ, Capra îşi ogoieşte iezii. În cea de-a doua odăiţă, zarvă mare: s-au apucat surorile să-şi „ţesale” soacra. Din cerdac păşeşte spre tindă, ciocăneşte într-o uşă, apoi în cealaltă...Harap – Alb, care le dă de veste că e vremea să se adune la un sfat de taină, căci stăpânul casei coboară pe drumul care-l aduce de la Bolta Rece, ca să se cufunde din nou în tăcerea şăgalnică a lui „A fost odată ca niciodată...”.

Creangă a realizat pentru prima dată în literatura noastră cea mai atractivă şi mai accesibilă operă, de o deosebită valoare artistică: „Amintiri din copilărie”.

Petrecându-şi întreaga viaţă printre copii, marele povestitor a cunoscut preocupările şi preferinţele lor şi de aceea a reuşit să creeze pentru ei poveşti care să-i atragă, dar, în acelaşi timp, să-i educe şi să-i instruiască. Unele replici au devenit memorabile, iar proverbele şi zicătorile din opera sa constituie un adevărat material educativ.

El a reuşit să ridice proza românească din secolul trecut pe aceleaşi culmi pe care Eminescu propulsase limba literară în poezie, valorificând vorbirea omului simplu şi ridicând-o la un nivel neegalat nici până astăzi.

Întreaga operă este presărată cu proverbe, zicători şi expresii populare, care îmbogăţesc vorbirea copiilor şi-i fac să pătrundă în tainele limbii materne şi în comorile înţelepciunii populare:

„Românului i-e greu până se apucă de treabă, că de lăsat îndată se lasă." (scrisori).

„Dacă Dumnezeu nu ne-ar fi găurit pielea în dreptul ochilor, nu ne-am putea vedea greşelile unii altora" („Întâmpinare la critică domnului Nădejde", 1881).

„Lumea asta e pe dos, toate merg cu capu-n jos; puţini suie, mulţi coboară, unul macină la moară" („Povestea lui Harap-Alb",1877).

„N-ar fi rău să fie bine-n ţara asta" (anecdotă).

„Ştiu că sunt prost. Dar când mă uit în jur, prind curaj".

„Prostia din născare, leac în lume nu mai are; ea este o uricioasă boală, ce nu se vindecă în școală, ba nici în spitale" („Păcală",1880).

„Dac-ar fi să iasă toţi învăţaţi, după cum socoţi tu, n-ar mai avea cine să ne tragă ciubotele."(„Amintiri din copilărie",1879).

„Din cărţi culegi multă înţelepciune, şi, la dreptul vorbind, nu eşti numai aşa, o vacă de muls pentru fiecare!"(„Amintiri din copilărie", 1879)

„Dar şi sărac aşa ca în anul acesta, ca în anul trecut şi că de când sunt niciodată n-am fost! („Amintiri din copilărie", 1879).

„Ia mai daţi-vă şi pe jos, căci calul nu-i ca dobitocul, să poată vorbi…(„Moş Nichifor coţcariul",1880).

Bibliografie:

1. George Călinescu, „Viața și opera lui Ion Creangă" Ed. Litera, 1938
2. Alexandru Dima, „G. Călinescu, scriitor total", Ed, Eminescu București, 1971

ION CREANGĂ, NARAȚIUNEA SUFLETULUI MEU

Prof. GRIGORAŞ ANCA-MARIA
Grădinița cu Program Prelungit Nr.6 Botoșani

Ion Creangă este unul dintre cei mai importanți scriitori români, recunoscut pentru talentul său de a scrie povești, povestiri și basme pline de umor și înțelepciune. Operele sale sunt apreciate atât de copii, cât și de adulți, datorită personajelor memorabile, a limbajului savuros și a mesajelor educative pe care le transmit.

Copilăria în opera lui Ion Creangă

Copilăria este un univers aparte în opera lui Creangă, un tărâm al jocului, al inocenței și al descoperirilor. Personajele sale sunt adesea copii năzdrăvani, curioși și plini de energie, care învață prin experiență și prin interacțiunea cu cei din jur.

Personajele

Copiii din poveștile lui Creangă sunt autentice, cuitați și defecte, dar întotdeauna cal atașate și plini de farmec. Ei sunt oglinda societății rurale românești, cu tradițiile și obiceiurile sale.

Importanța operei lui Ion Creangă pentru copii

Poveștile lui Creangă sunt o lectură valoroasă pentru copii, căzătură ajutătoare să înțeleagă lumea din jur, să învețe despre valorile morale și să dezvolte imaginația și creativitatea. Umorul și limbajul colorat al lui Creangă fac din lectura o experiență plăcută și memorabilă.

Cele mai cunoscute povești ale lui Ion Creangă sunt:

- ***Capra cu trei iezi:*** o poveste despre o capră care își pierde iezi din cauza unui lup viclean, dar care în cele din urmă îi recuperează.
- ***Punguța cu doi bani***: o poveste despre un cocoș care găsește o punguță cu doi bani și, prin isteține, reușește să o înmulțească.
- ***Dănilă Prepeleac***: o poveste despre un țăran isteț care, prin intermediul unor întâmplări amuzante, învață o lecție importantă despre viață.
- ***Fata babei și fata moșneagului***: o poveste despre două fete, una bună și una rea, care primesc răsplata pe care o merită.
- **Povestea lui Harap-Alb**: un basm complex despre un tânăr care, pentru a deveni împărat, trebuie să treacă prin multe peripeții și să înfrunte diverse obstacole.

Caracteristicile poveștilor lui Ion Creangă:

- **Umorul:** Poveștile sale sunt pline de umor, atât prin intermediul personajelor și al situațiilor prezentate, cât și prin limbajul colorat și expresiile populare folosite.
- **Înțelepciunea:** Dincolo de umor, poveștile lui Creangă transmit mesaje educative și morale, învățând cititorii despre importanța bunătății, a cinstei, a curajului și a perseverenței.
- **Personajele:** Personajele lui Creangă sunt memorabile, fiind inspirate din viața rurală și având trăsături specifice poporului român. Ele sunt adesea prezentate într-un mod caricatural, dar plin de afecțiune.
- **Limbajul:** Limbajul folosit de Creangă este unul savuros, presărat cu regionalisme, expresii populare și zicători, ceea ce le conferă operelor sale un farmec aparte.

Valorile poveștilor lui Ion Creangă:

- **Valoare literară:** Operele lui Creangă sunt considerate capodopere ale literaturii române, fiind studiate și apreciate de generații întregi de cititori.
- **Valoare culturală:** Poveștile sale reflectă cultura și tradițiile poporului român, contribuind la conservarea și transmiterea acestora.
- **Valoare educativă:** Poveștile lui Creangă au un puternic impact educativ, învățând copiii despre valorile morale și despre importanța de a fi o persoană bună și cinstită.

În concluzie, Ion Creangă este un scriitor de neuitat, ale cărui povești continuă să încânte și să inspire cititorii de toate vârstele. Operele sale sunt o comoară a literaturii române și o sursă inepuizabilă de umor, înțelepciune și frumusețe.

Bibliografie:

1. Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Române, 1866-1999, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1999 ISBN 973-27-06967
2. Ion Creangă , Amintiri din copilărie, Editura Litera, București-Chișinău

ION CREANGĂ – SCRIITOR ȘI REFORMATOR AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC

Prof. înv. primar, ROȘCA ANA
Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

Scriitorul Ion Creangă este recunoscut ca unul din marii clasici ai literaturii române datorită măiestriei basmelor, poveștilor și povestirilor sale, dar mai ales prin prisma operei sale autobiografice „Amintiri din copilărie”.

S-a născut la 1 martie 1837, la Humulești, județul Neamț și trece în neființă la data de 31 decembrie 1889.

Anii tinereții îi cunoaștem bine prin prisma operei sale „Amintiri din copilărie”.

În anul 1847 începe cursurile școlii primare de pe lângă biserica din satul natal, iar în 1853 este înscris la Școala Domnească din Târgu Neamț.

La insistențele mamei sale, care dorea să-l facă preot, este înscris la Școala catihetică din Fălticeni. Pe timpul școlii acesta își conturează numele de Ion Creangă, nume pe care l-a păstrat tot restul vieții.

După desființarea școlii din Fălticeni, este silit să plece la Iași, absolvind cursul inferior al Seminarului teologic „Veniamin Costachi” de la Socola.

În 1864, Creangă intră la Școala preparandală vasiliană de la Trei Ierarhi, unde l-a avut profesor pe Titu Maiorescu. Acesta l-a remarcat și l-a apreciat foarte mult pentru calitățile de bun pedagog, numindu-l învățător la Școala primară nr. 1 din Iași.

Timp de 12 ani este dascăl și diacon la diferite biserici din Iași. A avut parte atât de succese în activitate didactică și de creație literară, cât și de momente triste. Este exclus definitiv din rândurile clerului, iar în 1872 și din învățământ.

În anul 1873 se mută într-o casă din Țicău, cunoscându-l între timp pe Mihai Eminescu, atunci revizor școlar la Iași și Vaslui, cu care se împrietenește.

La îndemnul lui Eminescu frecventează societatea Junimea, unde citește din creațiile sale. În perioada anilor 1875 și 1883, își scrie cele mai importante opere.

Dedică din ce în ce mai mult timp literaturii și muncii de elaborare a manualelor școlare. Ion Creangă s-a remarcat nu numai ca mare scriitor dar și ca un dascăl cu o mare vocaţie şi devotament.

După Unirea Principatelor Române la 24 ianuarie 1859, domnitorul Al. I. Cuza a înfăptuit ample reforme pentru modernizarea noului stat român.

O contribuție importantă în reformarea și modernizarea învățământului românesc a avut-o Spiru Haret, Titu Maiorescu, dar și Ion Creangă, mai ales în domeniul învățământului primar.

Acesta a elaborat două manuale destinate deprinderii cititului, dar şi unul de geografie, care au avut o largă răspândire şi erau foarte folosite în şcoli.

Mai mult decât atât, Creangă a conceput şi o metodă de predare, prima de acest fel din România.

Învăţământul din România era în suferinţă, în perioada lui Ion Creangă, din cauza pregătirii deficitare a cadrelor didactice.

Titu Maiorescu vorbea despre situaţia şcolilor, înainte ca el să devină ministru al Instrucţiunii Publice: „Înainte de a avea învăţători săteşti am făcut şcoli prin sate şi înainte de a avea profesori capabili, am deschis gimnazii şi universităţi şi am falsificat instrucţia publică”.

Slaba pregătire a cadrelor didactice a fost dur criticată şi de alţi oameni de cultură ai vremii, cum ar fi poetul Mihai Eminescu.

Ion Creangă a reuşit să conceapă un manual foarte util şi apreciat, pe care l-a folosit şi Mihail Sadoveanu.

Profesionist desăvârşit, activitatea didactică a lui Ion Creangă nu s-a rezumat doar la parcurgerea programelor şcolare.

A realizat deficienţele existente şi s-a implicat activ în îmbunătăţirea metodelor şi tehnicilor de predare-învăţare. Adeseori a fost pus în situaţia de a completa programa şcolară venind la clasă cu teme noi şi material didactic de concepţie proprie. Experienţa acumulată cu proprii săi elevi şi rezultatele obţinute l-au încurajat să împărtăşească propria reţetă de succes şi altora.

Astfel, în şcolile româneşti şi-au făcut apariţia şi s-au impus peste tot manualele semnate de institutorul Ion Creangă, nu atât prin ordin ministerial cât, mai ales printr-un evident salt calitativ.

Împreună cu C. Grigorescu, Gh. Ienăchescu, N. Climescu, V. Receanu şi A. Simionescu, Ion Creangă a elaborat în anul 1868 „Metoda nouă de scriere şi cetire pentru usul clasei întîi primare", catalogat ca fiind cel mai bun abecedar de până atunci, primul abecedar românesc modern, în grafie latină.

De pe acest manual a învăţat şi Mihail Sadoveanu şi de aceea spunea că Ion Creangă i-a fost învăţător.

Cunoscutul romancier își amitea în scrierile sale: „Cu o clipă mai înainte eram ca în faţa unor hieroglife. Acum, cu bătăi de inimă, înţelegeam că am găsit cheia care deschide taina cetirii".

Manualul este riguros structurat. Partea I cuprinde literele mici de scris şi de tipar, iar partea a doua conţine sunete, silabe, cuvinte şi propoziţii. În partea a treia sunt incluse texte uşoare, morale, alături de poezii, proverbe şi rugăciuni. La sfârşit, manualul conţinea un tabel în care sunt notate în paralel buchiile şi literele latine, pentru a veni în ajutorul elevilor care treceau de la învăţatul în grafie chirilică la cel în grafie latină.

A urmat un alt manual la care Ion Creangă a avut o contribuţie importantă. În 1871, institutorul, împreună cu o parte din colaboratorii cu care lucrase la primul manual (C. Grigorescu şi V. Receanu), observând necesitatea de a crea un ajutor şi pentru elevii claselor mai mari, au scos de sub tipar a doua lucrare didactică: «Învăţătorul copiilor – carte de citire pentru celelalte clase primare». Ea este împărţită în patru capitole distincte: Partea întâi cuprinde descrieri ale obiectelor din jur, ale unor animale sau plante şi alte informaţii legate de lumea înconjurătoare. A doua parte conţine lecţii de intuiţie şi pilde. În al treilea capitol sunt inserate noţiuni de ştiinţele naturii. În ultima parte predomină textele inspirate din istoria românilor. Cartea a fost la fel de bine primită ca şi precedenta,.

Scriitorul Ion Creangă a elaborat și prima carte de metodică din ţară.

Cadrele didactice nu aveau o metodă după care să predea sau să le prezinte cele două manuale elevilor. Deşi aceste două lucrări au fost aprobate de ministerul învăţământului, mulţi învăţători nu cunoşteau încă noua metodă ori manifestau rezerve să o aplice în clasă. Astfel, după o inspecţie făcută în ţară în 1875, ministrul de atunci al învăţământului, Titu Maiorescu i-a trimis o scrisoare institutorului Creangă rugându-l să alcătuiască „un conducător sau o călăuză pentru învăţători, în întindere de cel mult 2-2,5 coale de tipar".

Astfel, la sfârşitul anului 1875 a apărut „Povăţuitoriu la cetire prin scriere după sistema fonetică"", lucrare care poate fi considerată prima carte de metodică din ţară. În primele zile,

învăţătorul trebuia să aşeze elevii în bănci, de la mic la mare, şi să încerce să-i cunoască, aflându-le numele şi cât mai multe informaţii despre rude, vecini şi modul lor de viaţă. Apoi, timp de o săptămână, el purta discuţii cu şcolarii despre ce este în jur, despre obiecte şi însuşirile acestora, aşezarea lor în spaţiu, etc. Toate acestea erau însoţite, în măsura timpului rămas, de exerciţii fizice, ieşiri în aer liber şi jocuri tradiţionale ale copilăriei. În săptămânile următoare începea deprinderea elevilor cu scrisul: se făceau diverse semne (liniuţe, bastonaşe, semicercuri, zale), apoi combinaţii de semne, pentru a le fi apoi mai uşor să treacă la alcătuirea literelor. De asemenea, se făceau exerciţii cu adunări, scăderi, înmulţiri şi împărţiri. Creangă menţionează foarte frecvent că toate aceste cunoştinţe trebuie introduse gradual, câte puţin în fiecare zi iar după fiecare oră copiii trebuie să aibă câte o pauză în care să se joace şi să facă exerciţii de dezmorţire a degetelor.

Şi Mihai Eminescu, multă vreme revizor şcolar, a lăudat noua metodă pe care o considera reformatoare: „Deosebirea între metoda propusă de această broşură şi învăţarea rutinară şi mecanică, precum se profesează ea în genere în şcoalele noastre, este deosebirea dintre învăţământul viu şi intuitiv şi mecanismul mort al memorării de lucruri, neînţelese de copii şi este deosebirea dintre pedagogie şi dresură… Oricât de modestă în aparenţă ar fi cartea, ea însemnează începutul unei reforme adânci în instrucţia elementară: ea a rupt-o cu dogmatismul, isvorul metodei propuse este însăşi natura inteligenţei, procesul ei de desvoltare”.

Tot în această perioadă Ion Creangă, împreună cu V. Receanu şi Gh. Ienăchescu au elaborat Geografia judeţului Iaşi, în care sunt incluse hărţile plaselor, precum şi cea a întregului judeţ. Şi în acest domeniu, manualul a adus un suflu nou, o viziune diferită de predare a geografiei faţă de lucrările anterioare. Această abordare a geografiei era diferită de tot ce se făcuse până atunci şi foarte utilă pentru elevi. Prin studierea materiei, treptat pornind de la lucrurile bine cunoscute (poziţionarea unor obiecte din clasă, a clasei în cadrul şcolii ş.a.m.d.), se crea o înlănţuire logică uşor de înţeles şi de reţinut pentru copii.

În 1878 , pentru activitatea sa didactica, este decorat cu ordinul Bene-merenti.

La 31 decembrie 1889 se stinge din viață în urma unui atac cerebral. Ion Creangă este înmormântat la data de 2 ianuarie 1890 în cimitirul Eternitatea din Iași.

ION CREANGĂ - POVESTEA SUFLETULUI ROMÂNESC

Prof. înv. primar, LANDEA FLORICA-MONICA
Școala Gimnazială Nr.1, Concești, Botoșani

În peisajul cultural al României, numele lui Ion Creangă strălucește ca un far de lumină, marcând o prezență inconfundabilă în istoria literaturii române. Într-o zi de 1 Martie 1837, la Humulești, județul Neamț a venit pe lume marele povestitor al românilor, Ion Creangă. Simpla rostire a numelui marelui scriitor trezește o mică nostalgie în sufletul fiecărui român, care a răsfoit amintirile copilăriei de pe malul Ozanei cea frumos curgătoare sau a zâmbit la snoavele personajelor din poveștile ticluite cu atâta har de bălaiul Nică ajuns la maturitate. El este nu doar un scriitor de renume, ci și un pionier al poveștilor populare și un cunoscător al psihologiei

copilăriei. Viața și creația sa sunt surse inepuizabile de inspirație și învățături, iar urmele sale rămân vii în inimile și imaginațiile celor care își îndreaptă privirea spre bogăția culturală a României.

Tinerețea lui Creangă este bine cunoscută publicului larg prin prisma operei sale capitale ”Amintiri din copilărie”. Copilăria lui Ion Creangă a fost marcată de aventuri și jocuri în natură, în mijlocul peisajului sălbatic al Moldovei. Satul său natal, Humulești, a fost locul în care a învățat primele lecții de viață și a descoperit frumusețea simplă a existenței. Împreună cu ceilalți copii din sat, el a explorat fiecare colț al lumii înconjurătoare, transformându-le apoi în povești și amintiri de neprețuit.

În 1847 începe școala de pe lângă biserica din satul natal. Fiu de țăran, este pregătit mai întâi de dascălul din sat, după care mama sa îl încredințează bunicului matern ("tatăl mamei, bunicu-meu David Creangă din Pipirig"), care-l duce pe valea Bistriței, la Broșteni, unde continuă școala.

În 1853 este înscris la Școala Domnească de la Târgu Neamț sub numele Ștefănescu Ion, unde îl are ca profesor pe părintele Isaia Teodorescu (Popa Duhu). După dorința mamei, care voia să-l facă preot, este înscris la Școala catihetică din Fălticeni ("fabrica de popi"). Aici apare sub numele de Ion Creangă, nume pe care l-a păstrat tot restul vieții. După desființarea școlii din Fălticeni, este silit să plece la Iași. În 1864, Creangă intră la Școala de la Trei Ierarhi, unde l-a avut profesor pe Titu Maiorescu. Acesta îl aprecia foarte mult și l-a numit învățător la Școala primară nr. 1 din Iași. După ce timp de 12 ani este dascăl și diacon la diferite biserici din Iași, este exclus definitiv din rîndurile clerului, deoarece și-a părăsit nevasta și s-a tuns ca un mirean, lucruri considerate incompatibile cu statutul de diacon. Dedică din ce în ce mai mult timp literaturii și muncii de elaborare a manualelor școlare. În anul 1867 apare primul abecedar conceput de Ion Creangă, intitulat ”Metodă nouă de scriere și citire”. În 1871 apare în Columna lui Traian articolul ”Misiunea preotului la sate”, semnat de preotul Ion Creangă. Publică un manual de citire intitulat “Învățătorul copiilor” , unde inserează trei povestiri: *Acul și barosul, Prostia omenească și Inul și cămeșa*.

Satul românesc, cu farmecul său autentic și atmosfera plină de viață, a avut o influență profundă asupra imaginției lui Ion Creangă. În poveștile sale, el reușește să redea cu măiestrie pitorescul satului românesc, cu toate tradițiile și obiceiurile sale. Fie că vorbește despre sărbătorile populare, despre meșteșugurile tradiționale sau despre viața de zi cu zi a locuitorilor, Creangă surprinde cu finețe și autenticitate esența acestui univers rural. În poveștile sale, întâlnim personaje memorabile precum Harap-Alb, Făt-Frumos sau Ivan Turbincă, fiecare având trăsături distinctive și aventuri pline de învățăminte. De la comedii la drame, poveștile lui Creangă acoperă întreaga gamă a experienței umane, oferind astfel cititorilor o perspectivă captivantă asupra vieții și valorilor culturale românești. Ion Creangă este povestitorul care a conservat lumea tradiţională a satului moldovean în opera sa.

Criticii literari, dar şi cei care l-au cunoscut spun că, deşi a trăit mare parte a vieţii sale la oraş, Creangă a rămas acelaşi ţăran humuleştean cu apucăturile sale rurale şi anecdotele sănătoase pline de tâlc ale muntenilor nemţeni. Ion Creangă, humuleşteanul care a redefenit povestitul în cultura română, face parte din careul de aşi al literaturii româneşti, alături de Ion Luca Caragiale, Mihai Eminescu şi Ion Slavici.

Ion Creangă a fost în Iaşiul mijlocului de secol al XIX-lea, un factor al progresului. Dorea să revoluţioneze lumea arhaică. Dorea să reformeze Biserica, răzvrătindu-se, avea idei progresiste şi era un dascăl care mergea după noi metode, inovative în a-şi educa învăţăceii, un adevărat profesor de modă nouă.

Era şi un intelectual, frecventa teatrul şi saloanele Junimii, citea şi studia. Cu toate acestea, contemporanii săi, dar şi criticii, spuneau că din ”orăşanul” Creangă, răzbătea ”ţărănia” sănătoasă a lui Nică. De altfel, singur recunoştea că, în esenţă, este un ţăran.

În anul 1875, când Mihai Eminescu a fost numit revizor şcolar în judeţele Iaşi şi Vaslui, îl cunoaşte pe marele nostru povestitor Ion Creangă, cu care leagă o prietenie trainică, fiind fascinat de talentul dascălului, de poveştile pe care le spunea şi de graiul dulce moldovenesc al celui care avea să fie numit mai târziu „Homer al nostru”.

Eminescu este cel care îl îndeamnă pe Ion Creangă să îşi treacă pe hârtie poveştile, povestirile şi amintirile din copilărie, îi înlesneşte drumul spre „Junimea”, unde Creangă i-a cunoscut pe scriitorii vremii, şi scriitorii vremii l-au cunoscut pe Creangă, i-au îndrăgit scrisul şi felul său hâtru de a pune viaţa în cuvinte, viaţa ţăranului din satele Moldovei, viaţă plină de griji, dar o viaţă de o frumuseţe nealterată.

Umorul lui Creangă este însuşi umorul vieţii, al acestui fenomen , în care durerea şi bucuria, răul şi binele, prostia şi inteligenţa, umbra şi lumina se îmbrăţişează alternativ, ca s-o exprime în toata realitatea. Opera lui Creanga este realizata cu ajutorul narațiunii și dialogului careîncântă sufletul omului la orice vârstă, dar mai cu seamă, pe cel al copilului. Ea este o creație artistică și proiectează ruralitatea materiei în imaginea literară, coexistând în acelaşi timp în ficţiune și în realitate. În poveștile și povestirile sale sunt satirizate cu lirism şi umor moravurile și lacunele fiinţei umane: lenea, prostia, lăcomia, credulitatea și multe altele.

La câteva luni de la moartea lui Eminescu, la 15 iunie 1889; în noaptea de Anul Nou, 31 decembrie 1889 se stinge din viață, în urma unui atac cerebral și Ion Creangă. Acesta este înmormîntat la 2 ianuarie 1890 în cimitirul Eternitatea din Iași.

Tudor Vianu spunea că Ion Creangă al nostru seamănă cu căutătorul „subpământean ”de aurora” al lui Nietzsche: a tot dibuit prin „propriul întuneric îndelungat”, prin” propria lume de neînţeles, ascunsă, enigmatică”, ştiind că va găsi „propria sa dimineaţă ”, „propria sa aurora”, echivalentă, evident, cu „propria sa mântuire”. Şi-a avut, cu alte cuvinte, un drum al său singular, greu identificabil în întâmplările exterioare ale vieţii (chiar dacă le-a mărturisit în chip auctorial în „Amintiri din copilărie” sau în întîmplările interioare de ordin psihologic.

”În Creangă trăiesc credinţele, eresurile, datinile, obiceiurile, limba, poezia, morala, filozofia poporului, cum s-au format în mii de ani de adaptare la împrejurările pământului dacic, dedesubtul fluctuanţiunilor de la suprafaţa vieţii naţionale. Creangă este un reprezentat perfect al sufletului românesc”, spunea Garabet Ibrăileanu.

În contextul actual, în care tehnologia și media domină viața copiilor, este crucial să se promoveze și să se conserve valorile și tradițiile culturale ale poporului român. Operele lui Creangă sunt parte integrantă a patrimoniului cultural al României și oferă oportunitateacopiilor de a se conecta cu rădăcinile lor culturale și de a înțelege și aprecia bogăția acestei moșteniri.

Bibliografie:

1. Călinescu George- Ion Creangă. Viaţa şi opera. – Iaşi, Editura Princeps Edit, 2008.
2. Vianu Tudor – Arta prozatorilor români, București, Editura Minerva – 1966
3. Iorga Nicolae - „Istoria literaturii româneşti” , Bucureşti, 1929

ION CREANGĂ – POVESTITORUL SPIRITULUI ROMÂNESC

Prof. JOIȚA EUGENIA ALINA
Liceul de Arte Constantin Brăiloiu, Târgu Jiu, Gorj

Ion Creangă este unul dintre cei mai mari povestitori ai literaturii române, fiind cunoscut pentru talentul său de a reda lumea satului moldovenesc cu un farmec aparte. Prin poveștile şi amintirile sale, el a reușit să creeze un univers autentic, plin de umor, ironie şi personaje memorabile. Opera sa este marcată de o limbă bogată, plină de expresii populare şi de un stil narativ inconfundabil.

Ion Creangă s-a născut în 1837 în satul Humulești, județul Neamț, într-o familie de plugari. Copilăria sa a fost marcată de aventuri, joacă și năzdrăvănii, elemente care se regăsesc din plin în opera sa autobiografică, "Amintiri din copilărie". A urmat cursurile Seminarului Teologic, devenind preot, dar a fost exclus din cler din cauza unor neconformități cu regulile bisericești. Ulterior, a devenit institutor, activitate pe care a desfășurat-o până la sfârșitul vieții sale.

Prietenia sa cu Mihai Eminescu, care i-a recunoscut talentul, l-a determinat să-și publice poveștile în revista "Convorbiri literare", punând astfel bazele consacrării sale literare.

Opera lui Ion Creangă este marcată prin autenticitate, umor și un stil narativ unic. Poveștile sale sunt inspirate din folclorul românesc și din experiențele proprii, fiind marcate de o viziune realistă asupra lumii satului moldovenesc.

Printre trăsăturile definitorii ale operei sale se numără limbajul arhaic şi popular, căci Creangă utilizează o limbă savuroasă, presărată cu regionalisme, expresii şi proverbe populare, ceea ce conferă textelor sale un farmec aparte.

Povestitorul folosește ironia și comicul de situație pentru a evidenția defectele oamenilor și pentru a crea personaje memorabile, umorul să devenind inconfundabil.

Stilul său narativ reproduce fidel modul în care se povestea în mediul rural, având un ritm alert și o construcție narativă dinamică, distingându-se prin oralitate. Limbajul este inconfundabil. Ca și Flaubert din literatura franceză, I. Creangă, înainte de a-și transcrie opera, și-o ascultă. Fiecare frază este astfel construită, încât să apară ca un spectacol, căci prozatorul realizează un scenariu în care este inclus și publicul.

Eroii lui Creangă sunt oameni simpli, dar cu trăsături puternic individualizate, de la Smaranda, mama autoritară a scriitorului, până la moșnegi și babe cu năravuri comice.

Ion Creangă a scris atât povești, cât și povestiri cu caracter autobiografic. Printre cele mai cunoscute povesti se numără "Capra cu trei iezi", "Punguța cu doi bani", "Fata babei şi fata moi fata moșului", "Povestea porcului". Acestea au un profund caracter moralizator, evidențiind viciile umane și promovând valorile tradiționale precum cinstea, hărnicia și inteligența.

"Amintiri din copilărie" este considerată capodopera sa, această scriere evocând momentele pline de farmec ale copilăriei autorului în Humulești, numită de criticul G. Călinescu *romanul copilului universal*. Prin episoadele sale pitorești, Creangă pune bazele unui univers idilic, dar realist, oferind cititorilor o incursiune în viața satului moldovenesc din secolul al XIX-lea. I. Creangă atinge cotele copilăriei universale prin puritatea și naturalețea cu care surprinde imaginile veridice ale copilului român din toate timpurile și spațiile naționale. El le trăiește firesc, înscenează verosimil evenimente de o mare forță de sugestie și expresivitate. Protagonistul, Nică, este un copil dificil, plin de neastâmpăr, copleșit de toate ispitele vârstei, înclinat spre

nonconformism, spre intrarea în conflict cu familia și cu satul, dar toate năzbâtiile lui nu au punctul de pornire în răutate, într-un suflet întunecos, vindicativ, ci, dimpotrivă, totul este o consecință firească a unui copil normal dezvoltat, cu dragoste de părinți și cu o curiozitate nestrămutată de a descoperi lumea. Copilăria lui Nică este mai mult senină decât dramatică, cum este cea a lui David Copperfield din opera lui Oliver Twist. Copilăria lui Nică este lipsită de griji, deoarece părinții sunt buni gospodari și-i ocrotesc pe copii de necazuri.

Opera lui Ion Creangă a influențat profund literatura română, fiind un model pentru numeroși scriitori de mai târziu. Simplitatea, umorul și autenticitatea povestirilor sale l-au transformat într-un clasic al literaturii naționale. Stilul său inconfundabil a fost apreciat atât de contemporani, cât și de generațiile ulterioare, inspirând scriitori precum Mihail Sadoveanu, care a preluat elemente din stilul povestitorului humulestean.

Astăzi, poveștile lui Creangă sunt studiate în școli, fiind o parte fundamentală a culturii românești. Ele au fost adaptate în diverse forme, de la piese de teatru la desene animate, continuând să farmece cititorii de toate vârstele.

Ion Creangă rămâne unul dintre cei mai importanți povestitori ai literaturii române, un maestru al narațiunii orale și al umorului autentic. Prin operele sale, el a reușit să imortalizeze frumusețea copilăriei, să redea cu fidelitate viața satului moldovenesc și să transmită cititorilor valori fundamentale precum cinstea, hărnicia și istețimea. Moștenirea sa literară este una de neegalat, iar poveștile sale continuă să fie citite cu aceeași plăcere de generații întregi.

Ion Creangă a scris numeroase povești care s-au impus în literatura română prin autenticitatea și farmecul lor. Printre cele mai cunoscute se numără "Capra cu trei iezi", o poveste cu puternice accente dramatice, ilustrând lupta dintre bine și rău. "Punguța cu doi bani" este o poveste despre istețimea și perseverența unui cocoș care își revendică drepturile. "Fata babei și fata moșului" prezintă contrastul dintre bunătate și răutate, iar "Povestea porcului" evidențiază ideea că binele este răsplătit. De asemenea, "Ivan Turbincă" introduce un erou cu trăsături fantastice, care reușește să păcălească moartea. Poveștile lui Creangă sunt pline de învățăminte morale, umor și personaje memorabile, contribuind la dezvoltarea literaturii pentru copii și nu numai.

Capodopera lui I Creangă și a basmului cult românesc rămâne *Povestea lui Harap-Alb,* o odisee românească pe tema călătoriei inițiatice, în urma căreia eroul acumulează o bogată experiență de viață, devenind apt pentru conducerea unei împărății. Deși este basm, prin înfățișarea atât de țărănească a lumii evocate, Povestea lui Arap-Alb apare ca un mic roman de aventuri cu subiect fabulos. Basmul urmărește desăvârșirea cunoașterii umane. Scopul este limpede sintetizat de unul dintre personaje: *Când vei ajunge și tu odată mare și tare, îi căuta să judeci lucrurile de-a fir-a-păr și vei crede celor asupriți și necăjiți, pentru că știi acum ce e necazul.*

Criticul G. Călinescu a atras atenția asupra caracterului dramatic al prozei sau asupra jovialității lui Creangă, punându-l, sub acest din urmă aspect, în linia lui Francois Rabelais și asociindu-l la noi, perfect justificat, cu Anton Pann.

Povestirile lui Creangă se disting și prin dinamismul anecdotic, prin mulțimea întâmplărilor, prin rapiditatea cu care se desfășoară acțiunea.

Opera lui Creangă este epopeea poporului român, iar Creangă rămâne Homer al nostru. Datorită jovialității și nonconformismului specific omului de geniu, G. Călinescu afirma la un moment dat: *Geniul este admirabil și incomod*, dându-ne o definiție succintă, aforistică a geniului.

Bibliografie:

1. G. Călinescu, Istoria literaturii române de la origini până în prezent, Editura Minerva, București, 1966
2. Dumitrescu-Bușulenga, Zoe, Ion Creangă,Bucuresti,EPL,1963
3. Munteanu, George, Introducere în opera lui Creangă, București: Editura Minerva,1976
4. Tohăneanu, G. I., Stilul artistic al lui Creangă, București: Editura Științifică, 1969
5. N. Manolescu-Istoria critică a literaturii române, Editura Cartea Românească, București, 2019

ION CREANGĂ, PRIETENUL COPILĂRIEI

Profesor pentru educație timpurie: LALAC RODICA
Grădinița cu Program Normal Nr. 1, Cristești

Ion Creangă se distinge ca maestru al povestirii în galeria marilor clasici, ilustrând în absolut o specie literară anume.Opera sa, sinteză spirituală a poporului nostru, este, după expresia memorabilă a lui Garabet Ibrăileanu, o adevărată epopee (Creangă este ,,Homer al nostru″) în care ne recunoaștem ființa rațională în datele ei fundamentale. Scriitor ,,poporal″ prin izvoarele inspirației sale și prin accesibilitatea largă, autorul Poveștilor și Amintirilor din copilărie reprezintă o valoare perenă, profund originală prin rafinamentul artei sale.

Creangă a dat viață ascuțită poveștilor lui, situându-le în timp și spațiu, creând tipuri care se mișcă și vorbesc. Pentru asta utilizează mijloace simple și elegante de exprimare, ci și un depozit secular al neamului, de o mare bogăție și o intensă frumusețe poetică. Ion Creangă e un ,,artist superior″ în care poporul întreg își regăsește vocația creatoare, iar Amintiri din copilărie reprezintă, incontestabil, momentul cel mai înalt al artei sale de povestitor.

De altfel, toată literatura lui Creangă lasă impresia că e destinată, a fi supusă, iar nu citită, autorul ei ,,interpretând″ fiecare rol comentând situații, filozofând pe marginea lor, încât cititorul trăiește sentimentul că asistă la un adevărat spectacol.

Lectura basmelor lui Creangă contribuie la însușirea celor mai prietenoase comori ale înțelepciunii populare, la însușirea bogăției și expresivității limbii materne, la dezvoltarea dragostei pentru popor și la formarea unor concepții optimiste despre viață. Petrecându-și viața printre copii, Ion Creangă a cunoscut preocupările și preferințele lor și de aceea a reușit să creeze pentru ei basme care să-i atragă, dar în același timp, să-i educe și să-i instruiască.

Neîntrecutul povestitor Ion Creangă a creat un bogat şi valoros tezaur de poveşti, care au fermecat copilăria a zeci de generaţii şi care vor constitui mereu lectura preferată a copiilor. Poveştile şi anecdotele marelui clasic contribuie din plin la dezvoltarea personalităţii copiilor preşcolari.

Povestirea este un instrument cognitiv, de comunicare şi expresie cu statut de activitate obligatorie în grădiniţă. Are valoare etică şi estetică, contribuind la dezvoltarea personalităţii copilului preşcolar. Rezultă că receptarea fenomenului literar de către copiii de 3-6 ani este nu numai posibilă, dar şi indicată. Reflecţiile mesajului etic al literaturii asupra componentului infantil sunt benefice, influenţând conştiinţa morală.

Ascultând poveştile lui Creangă, copiii cunosc numeroase figuri din viaţa satului oameni harnici, curajoşi, înzestraţi cu stăruinţă şi dărzenie, optimişti, veseli, glumeţi, dar şi hotărâţi să

lupte pentru o viaţă mai bună, pentru izbânda dreptăţii, a cinstei, a adevărului. Deosebit de valoroase sunt: „Povestea unui om leneş", „Fata babei şi fata moşneagului", „Punguţa cu doi bani", poveştile despre animale „Capra cu trei iezi" sau „Ursul păcălit de vulpe", unde personajele sunt animale, dar au trăsături omeneşti.

Rolul educativ al poveştilor şi basmelor create pentru cei mici arată cum normele morale simple de „bine" şi de „rău" sunt însuşite cu uşurinţă de copii prin exemplul oferit de basme şi poveşti. Chiar şi în lumea basmului copilul nu face confuzie între lumile fictive şi reale ale imaginarului. Pentru copil ficţiunea, visarea au valoare de trăire, dar o trăire aievea cu realitatea. Lumea basmelor oferă copiilor o complexitate de personaje şi teme faţă de care copilul îşi arată simpatia sau antipatia, de unde îşi recrutează modele etice, sau faţa de care îşi manifestă repulsia, dezacordul. Aici copilul se regăseşte într-o lume în care virtuţile sunt răsplătite, iar ticăloşiile pedepsite. El trăieşte imaginar acte asemenea eroilor săi preferaţi şi simţindu-se viteaz, deşi se ştie mic şi fricos, încearcă să devină mai curajos. Valoarea instructiv-educativă a basmelor şi poveştilor este deosebită. Ele aduc o preţioasă contribuţie la dezvoltarea proceselor afective, la formarea trasăturilor de voinţă şi caracter -în general la formarea personalităţii copiilor. Rezultă că receptarea fenomenului literar de către copiii de 3-6 ani este nu numai posibilă, dar şi - 3 - indicată privind traiectoria afectivă pe care se înscrie. Reflecţiile mesajului etic al literaturii asupra comportamentului infantil sunt benefice, influenţând conştiinţa morală.

Ion Creangă, în acest fel, a fost un clasic al literaturii române, el exprimând prin ,,țărăniile″ lui înțelepciunile prostimii din care n-a vrut să iasă cu totul nici nu a intrat în alt mediu social, păstrându-și masca pentru a observa ceea ce ,,nu se cade″ într-o lume ce vrea să pară altfel de cum este făcându-se și el că nu pricepe, ceea ce alții mai învățați se silesc să-i lămurească, deși altceva este de priceput. Opera lui Creangă, având rădăcinile înfipte în bogata sevă dătătoare de rod a vieții poporului, are un conținut bogat, reflectând năzuințele poporului, morala sa sănătoasă. Opera cea mai reprezentativă a lui Creangă rămâne „Amintiri din copilărie", alcătuită din patru părţi. Primele trei părţi au apărut în "Convorbiri literare" între anii 1881-1882, iar ultima a apărut postum. În ediţia "Operelor complete" ale lui Ion Creangă îngrijită de A. D. Xenopol (1892). "Amintiri din copilărie" este o operă complexă dificil de clasificat, o operă memorialistică întrucât se bazează pe remomorare, un jurnal antologic, o suită de povestiri deghizate şi un Bildungsroman, un roman al devenirii şi formării unei personalităţi, care, în cazul de faţă, este chiar personalitatea scriitorului. Eroul „Amintirilor" este Nică a lui Ştefan a Petrei, alter-ego al scriitorului şi ipostază infantilă a povestitorului. Copilăria lui Nică nu se deosebeşte prea mult de copilăria celorlalţi copii din sat şi din lume. Creangă se ridică la universalitate şi obiectivitate. Aşa cum ne spun Călinescu „Creangă povesteşte copilăria copilului universal". În aceasta constă sensul clasic şi obiectiv al artei lui Creangă. "Amintiri din copilărie" se constituie într-o adevărată monografie a Humuleştiului şi a modului de viaţă al humuleştenilor. În viziunea Creangă, Humuleştiul devine un epicentru al lumii, un adevărat axis mundi. Humuleştiul este cronotopul lumii lui Creangă, spaţiul în care se concentrează timpul. Printr-o adevărată magie a amintirii, Creangă îşi retrăieşte la maturitate propria-i copilărie, pe care o înscrie în universalitate şi-n perenitate. Arta povestirii la Creangă este extrem de complexă şi greu de definit, întrucât conţine un mare coeficient de inefabil. Cu toate acestea, Călinescu stabileşte câteva coordonate sigure. Arta lui creangă este aproape de teatru şi oratorie şi presupune existenţa unui auditoriu în faţa căruia povestitorul interpretează pe rând toate rolurile. Aşa cum spunea Călinescu *Creangă este un histrion genial* şi tot secretul artei sale stă în *într-o înaltă bufonerie*. Arta povestirii la Creangă se caractarizează şi prin amestecul de real şi fabulos. Aşa cum observa

Călinescu „Creangă tratează realistic basmul”. Opera lui Creangă a fost tradusă pe aproape toate meridianele lumii. Creangă este un scriitor de valoare universală, unul dintre marii povestitori ai lumii, alături de Geoffrey Chaucer din literatura engleză şi Giovanni Boccaccio din literatura italiană.

Aşa cum îl caracterizămagistral Călinescu „Creangă este o expresie monumentală a naturii umane, în ipostaza ei istorică ce se numeşte poporul român, sau, mai simplu, este poporul român însuşi surprins într-un moment de genială expansiune”.

Bibliografie:

1. Bârlea, Petre Gheorghe, Dicţionar de locuri imaginare în literatura pentru copii, Editura Muzeului literaturii române, Bucureşti, 2006.
2. Bârlea, Petre Gheorghe, Spaţii imaginare şi identităţi în literatura pentru copii, Editura Muzeul literaturii române, Editura Muzeul literaturii române, 2006.

SĂ-L CUNOAȘTEM PE CREANGĂ!

Prof. BURLACU GEANINA

Liceul Pedagogic „N. Iorga” Botoșani

Nu este copil să nu fi auzit măcar una din poveștile lui Ion Creangă chiar înainte să știe să citească. Cu toții am ascultat povești spuse de părinți sau bunici înainte de culcare visând la lumea de basm din Harap Alb sau stând cu sufletul la gură, ascultând Capra cu trei iezi.

Lumea poveștilor lui Ion Creangă este lumea copilăriei poporului român, a personajelor din folclor ce au devenit prietenii de joacă și aventuri a generații întregi de copii.

Poveștile lui Ion Creangă deschid copiilor o lume de basm privită prin ochii copilului Nică și transpusă în text de scriitorul Ion Creangă de mai târziu. De la Capra cu trei iezi la Harap Alb și Ivan Turbincă, toate basmele lui Ion Creangă au ca sursă de inspirație viața țăranilor români din Moldova din perioada copilăriei scriitorului. Poveștile lui Ion Creangă nu surprind doar obiceiurile satului românesc ci și filozofia de viață a țăranilor, felul în care ei văd și judecă lumea, principii de viață sănătoase îmbinate cu credințe populare de origine creștină si precreștină.

Poveștile lui Ion Creangă creează o lume nouă desprinsă din lumea satului, dar diferită de aceasta în multe privințe, mult mai aplecată spre fantastic și basm.

Personaje precum Statul-Palmă-Barbă-Cot, Strâmbă-Lemne, deprinse din mitologia populară românească, arată dimensiunea imaginației și a fantasticului din viața de familie a satului românesc.

Flamânzilă, Setilă si Ochilă, sunt de asemenea inspirați din folclorului românesc cu defecte umane exacerbate, dar folosite de această dată în slujba binelui. Ochilă este, spre deosebire de ceilalți, un personaj mitologic inspirat din mitologia greacă ce probabil a influențat folclorul românesc.

Păsări-Lăți-Lungilă, este în întregime creația lui Creangă, înfățișarea și isprăvile acestuia ne duc mai degrabă cu gândul spre super eroii din benzile desenate moderne. Cu siguranță că aceste făpturi miraculoase au existau în folclor sub diferite forme, Creangă dându-le o consistență literară și înscriindu-i oficial în lista eroilor poveștilor românești.

Dincolo de aceste personaje fantastice, marea majoritate a personajelor poveștilor lui Ion Creangă sunt obișnuite: baba, moșneagul, fata babei, cocoșul, iezii, capra, lupul sau vulpea. Toate sunt prezențe cotidiene ale vieții satului românesc dar dăruite de autor cu atribute fantastice, de poveste.

O altă categorie de personaje din poveștile lui Creanga sunt cele de inspirație religioasă: dracii, moartea, Sfânta Vineri, Sf. Petru. Aceștia întruchipează atât personaje negative cât și pozitive, fiind de asemenea zugrăviți după toate regulile în care se încadrau în mitologia populară.

Personajele feminine sunt de asemenea de factură populară și se comportă exact ca și membrii comunității satului românesc, chiar dacă sunt prinți, prințese sau împărați. Lipsa unor arhetipuri nobiliare în mitologia populară românească a făcut ca aceste personaje nobile să nu fie nimic altceva decât niște țărani, cu bun simț și cu frică de Dumnezeu, cum spune chiar autorul.

Toate personajele din poveștile lui Creangă împărtășesc valorile morale și spirituale ale satului românesc, făcând din acestea personaje pur românești, diferite de cele din basmele Fraților Grimm sau ale lui H. C. Andersen.

Dincolo de valoarea literară a poveștilor lui Ion Creangă va rămâne impactul pe care acestea le au asupra copiilor. Spre deosebire de poveștile Fraților Grimm, care inițial erau scrise pentru adulți, conținând și scene grotești sau chiar macabre, poveștile lui Creangă sunt scrise pentru copii. De menționat aici totuși ca și în cele ale lui Creangă apar scene ceva mai dure, ca cea din Capra cu trei iezi, când capra pune capetele iezilor în geam.

Exceptând aceste scene, poveștile lui Creangă sunt idilice, dintr-un tărâm în care și cei răi nu sunt chiar atât de răi și în care întotdeauna binele și morala sănătoasă înving.

Ion Creangă este cel ce pune bazele lumii fantastice inspirate de mitologia populară românească. Poveștile lui Ion Creanga sunt unice și vor deschide calea și altor scriitori români, precum Mihai Eminescu sau Petre Ispirescu, să creeze sau să adapteze mituri românești în povești și chiar basme românești.

VALOAREA INSTRUCTIV EDUCATIVĂ A OPEREI LUI CREANGĂ (metode activ-participative aplicate la clasele primar)

Prof înv. primar SLABU PANSELUȚA
Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

Neîntrecutul povestitor Ion Creangă a creat un bogat și valoros tezaur de povești, care au fermecat copilăria a zeci de generații și care vor constitui mereu lectura preferată a copiilor. Poveștile și anecdotele marelui clasic contribuie din plin la dezvoltarea personalității școlarilor.

Povestirea este un instrument cognitiv de comunicare și expresie cu statut de activitate obligatorie începând chiar de la grădiniță. Are valoare atât etică cât și estetică. Rezultă că receptarea fenomenului literar de către copii este nu numai posibilă, dar și indicată. Reflecțiile mesajului etic al litaraturii asupra componentului infantil sunt benefice, influențând conștiința morală.

Ascultând poveștile lui Creangă, copiii cunosc numeroase figuri din viața satului: oameni harnici, curajoși, înzestrați cu stăruință și dârzenie, optimiști, veseli, glumeți, dar și hotărâți să lupte pentru o viață mai bună, pentru izbânda dreptății, a cinstei, a adevărului. Deosebit de valoroase sunt : „Povestea unui om leneș", „ Fata babei și fata moșneagului," „Punguța cu doi bani", poveștile despre animale:„ Capra cu trei iezi" sau „Ursul păcălit de vulpe", unde personajele sunt animale dar au trăsături omenești.

În precesul ascultării unei povești este antrenată întreaga activitate psihică a copilului: atenția, memoria, gândirea, imaginația. Poveștile au o deosebită valoare etică, ele contribuie la formarea conștiinței morale, a unor trăsături pozitive, la dezvoltarea personalității. Prin intermediul poveștilor, copiii desprind mesajul etic ce influențează benefic conștiința morală a școlarului. Lumea poveștilor oferă copiilor o varietate de personaje și situații față de care copilul ia atitudine, de unde el își alege sau e ajutat să-și alegă modele etice.

După a analiză atentă a comportării copiilor la activitatea de povestire, ne dăm seama că, deși în aparență lecturile, poveștile, povestirile, fiind statice par monotone, acestea implică un grad mare de participare din partea copiilor. În atmosfera lecturilor școlarul nu participă motric, ci intelectual și afectiv. Însoțind firul poveștilor care se deapănă dintr-o lume, uneori total necunoscută, copilul nu face altceva decât un intens efort de a și-o reprezenta și, în același timp, încearcă a o judeca cu modesta sa putere de discernământ, după fapte și situații. Copilul este creatorul propriilor imagini, povestitorul fiind cel ce le sugerează verbal. Efortul copilului de a-și imagina și înțelege nu poate fi conceput în afara unei gimnastici imense a memoriei, a gândirii, a voinței și limbajului.

Copiii iubesc și ascultă cu plăcere poveștile pentru că răspund necesității lor de a ști, de a cunoaște, de a înțelege, cum se împlinesc năzuințele spre mai bine, spre frumos. Ei participă afectiv-imaginar la acțiune, se identifică cu personajul preferat. Poveștile contribuie la dezvoltarea exprimării orale, a creativității și expresivității limbajului. Prin receptarea poveștilor, școlarul participă la activitate, atât în calitate de vorbitor, cât și de auditor, învață să creeze (la început cu ajutor) rime, ghicitori, expresii verbale hazlii, având ca bază textele lui Creangă. Poveștile conțin o anumită temă, personaje, iar fiecare din aceste personaje poate fi caracterizat în termeni de intenții, scopuri, motivații, convingeri, stări afective, valori.

În activităţile didactice, orice profesor își propune o suită de obiective prin care anticipează rezultatele (performanţele) de care vor fi capabili elevii săi la sfârșitul unității de învățare. În raport cu obiectivele prestabilite, profesorul va decide asupra metodelor și mijloacelor pe care le consideră cele mai eficiente. De aceea, pentru ca tehnologia utilizată să fie cât mai fidelă obiectivelor urmărite, se impune ca acestea din urmă să fie clare, concise și să vizeze acţiuni comportamentale explicit formulate.

Metode activ-participative de procesare a informaţiei textului literar:

- Termeni-cheie iniţiali: este metodă de conștientizare asupra a ceea ce știu / ce nu știu / ce ar vrea să știe. Mai întâi li se cere să inventarieze individual / în perechi / în grupe ideile pe care le au despre tema abordată. Fiecare răspuns va fi notat în cele trei rubrici ale unui tabel de la tablă (Știu / Vreau să știu / Am învățat).
- Exemplu: Metoda Ştiu / Vreau să știu / Am învăţat în interpretarea fragmentului La cireșe din „Amintiri din copilărie" de Ion Creangă. Într-un tabel, desenat pe tablă, elevii sunt solicitaţi să completeze rubrica Ştiu cu ceea ce cunosc despre textul respectiv, înainte de a-l citi. În rubrica Vreau să știu elevii au libertatea totală de a scrie tot ceea ce ar vrea să afle din / despre textul respectiv (chiar dacă unele lucruri nu se regăsesc în textul propus).

Rubrica Am învăţat va fi completată în etapa de evaluare a performanţei sau de retenţie, după parcurgerea textului, stabilind astfel în ce măsură au fost atinse obiectivele propuse.

- Cvintetul. În 5 versuri se sintetizează un conţi-nut de idei al unui text (se poate adăuga și un de-sen). Un cvintet conţine: un cuvânt-cheie – versul 1 – referitor la discuţie, de obicei, un substantiv; versul 2 – 2 cuvinte – adjective – care descriu subiectul; versul 3 – 3 cuvinte ce exprimă o acţiune (verbe la modul gerunziu); versul 4 – 4 cuvinte ce exprimă sentimentele faţă de subiect; versul 5 – un cuvânt-sinteză.
- Exemplu: Tehnica cvintetului în caracterizarea personajului Smaranda din Amintiri din copilărie de Ion Creangă.
- Modele de cvintet:

Mamă, / deșteaptă, hotărâtă / muncind, dorind, insistând / Dorește binele copilului / femeie!

Smaranda / iubitoare, grijulie / insistând, înțelegând, reușind / Încearcă să-și ajute copilul / Minune!

- Turul galeriei. E o metodă de învăţare prin colaborare prin care elevii sunt încurajaţi să-și exprime opiniile referitoare la soluţionarea unei probleme. Repartizaţi în grupe mici a câte 4, elevii primesc să realizeze o temă concretizată într-un produs (text, imagine, text și imagine); se organizează o galerie a produselor, elevii primind câte o foaie pe care trebuie să noteze comentarii individuale / de grup. După discuţii, elevii pot să-și refacă produsele, pe baza observaţiilor primite. Se pot da și calificative produselor expuse, realizându-se ad-hoc un mic concurs, ce prinde foarte bine la ei. Câștigă produsul cel mai apreciat de către colegi.
- Lectura anticipativă este metoda folosită cu succes în studiul unor naraţiuni ample când se urmărește parcurgerea unor etape: lectura primei secvenţe narative oprită acolo unde evenimente-le se pot derula diferit; formularea de întrebări referitoare la cursul evenimentelor; notarea ipotezelor; lectura secvenţei narative următoare ale cărei ipoteze sunt confruntate cu primele. Această modalitate de lucru se aplică până când textul este parcurs în totalitate.
- Cubul este o strategie pentru studierea unei teme din perspective diferite (descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează). Evident, sarcinile se pot schimba, așa cum am procedat noi la lecţie și iată ceea ce am obţinut.
- Exemplu: Metoda cubului

Cerinţele formulate pentru cele șase feţe ale cubului au fost următoarele:

1. Descrie în cinci rânduri personajul principal.
2. Compară pe mătușa Mărioara cu mama lui Nică, Smaranda Creangă.
3. Asociază câte două trăsături următoarelor personaje: Nică, mătușa Mărioara, tatăl lui Nică.
4. Argumentează că opera studiată este un text literar.
5. Identifică episoadele comice din redarea acțiunii.
6. Definește textul literar.

- Metoda benzilor desenate scoate în evidenţă copiii mai puţin dotaţi, dar cu talent la desen, de-oarece ea constă în povestirea operei cu ajutorul desenelor, respectând cronologia întâmplărilor. La această metodă am avut surpriza să văd implicaţi copii care nu știau prea bine ce să scrie, dar lucrând în grupuri, aceștia erau puși de liderii lor la desenat, având recunoscută această competenţă de către colegii lor.
- Ciorchinele – este și aceasta o metodă de brainstorming, neliniară, care stimulează găsirea

conexiunilor între idei, în acest mod, se îmbogăţesc și se sintetizează cunoștinţele.

Se poate dezbate până la nesfârșit despre aceste metode, ele se pot inventa și reinventa, depinde de creativitatea profesorului. Acesta e lucru cel mai frumos la o lecţie de literatură , e o adevărată provocare ca să nu semene una cu cealaltă.

Atât tendinţa de a purta un dialog viu și real cu elevii, cât și schimbul și comunicarea de idei, apar ca cel mai sigur semn al progresului în mentalitatea modernă educaţională.

Rolul educativ al poveștilor și basmelor create pentru cei mici arată cum normele morale simple de „bine” și de „rău” sunt însușite cu ușurință de copii prin exemplul oferit de basme și povești. Chiar și în lumea basmului copilul nu face confuzie între lumile fictive și reale ale imaginarului. Pentru copil, ficțiunea, visarea au valoare de trăire, dar o trăire aievea cu realitatea. Lumea basmului oferă copilului o complexitate de personaje și teme față de care copilul își arată simpatia sau antipatia de unde își recrutează modelele etice, sau față de care își manifestă repulsia , dezacordul. Aici copilul se regăsește într-o lume în care virtuțiile sunt răsplătite, iar ticăloșiile sunt pedepsite. El trăiește imaginar acet asemenea eroilor preferați și simțindu-se viteaz, deși se știe mic și fricos, încearcă să devină mai curajos. Valoarea instructiv educativă a basmelor și poveștilor este deosebită. Ele aduc o prețioasă contribuție la dezvoltarea proceselor afective, la formarea trăsăturilor de voință și caracter- în general la formarea personalității copiilor. Rezultă că receptarea fenomenului literar de copiii de 6-11 ani este nu numai posibilă, dar și indicată privind traiectoria afectivă pe care o înscrie. Reflecțiile mesajului etic al literaturii asupra comportamentului infantil sunt benefice, influențând conștiința morală.

Prin urmare, concluzionez: utilizarea metodelor interactive de predare–învăţare–evaluare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având un caracter activ-participativ și o reală valoare activ-formativă asupra personalităţii elevului. Totodată, metodele moderne au tendinţa de a se apropia cât mai mult de metodele cercetării ştiinţifice, antrenându-ne în activităţi de investigare și cercetare directă a fenomenelor.

Metodele interactive contribuie, în mod principial, la transformarea elevului în subiect al învăţării, îl scoate din sfera pasivităţii, din comoditate, din poziţia de simplu consumator de informaţii. Spre de-osebire de metodele tradiţionale, aceste metodele interactive pun accentul pe elev, care devine subiect responsabil de achiziţiile și opţiunile făcute.

Cerinţele de modernizare și de perfecţionare a metodologiei didactice se înscriu pe direcţiile sporirii caracterului activ al metodelor de învăţământ, în aplicarea unor metode cu un pronunţat caracter formativ, în valorificarea noilor tehnologii instrucţionale (e-learning) , în transmiterea și suprapunerea problematizării asupra fiecărei metode și tehnici de învăţare, reușind astfel să se aducă o însemnată contribuţie la dezvoltarea întregului potenţial al elevului. Așadar, elevul nu este un simplu actant sau participant al demersului didactic, ci devine propriul formator.

Astfel, profesorului îi revine rolul de a selecţiona și de a utiliza deliberat, creator, strategiile și mijloacele potrivite care să garanteze eficienţa învăţării, de a-i forma pe școlarii lui în așa fel încât să știe să aleagă adevărul ştiinţific pentru a-l accepta și a se supune acestuia.

Concluzionând, observăm că metodele interactive contribuie la formarea competenţelor, dau prioritate dezvoltării personalităţii, dezvoltării capacităţilor și aptitudinilor ce sunt centrate pe acţiune, pe cercetare, experimentare, încurajează munca independentă, iniţiativa, creativitatea, gândirea critică, iar sarcina de bază a profesorului este să-i creeze elevului posibilitatea de „a se găsi pe sine”, a se afirma, a fi original, ingenios, deosebit.

ROLUL POVEȘTILOR LUI ION CREANGĂ ÎN DEZVOLTAREA COMUNICĂRII DIALOGATE LA ELEVII DIN CLASELE PRIMARE

Prof. drd. ELGAMAL ANDREEA-SIMONA
Școala Gimnazială Nr.17 Botoșani

Poveștile lui Ion Creangă sunt un reper important în literatura română și joacă un rol esențial în dezvoltarea competențelor de comunicare ale elevilor din clasele primare. Prin limbajul expresiv, dialogurile autentice și umorul specific, acestea contribuie la îmbogățirea vocabularului, la formarea deprinderilor de exprimare clară și coerentă și la dezvoltarea gândirii critice. Totuși, uneori, elevii întâmpină dificultăți în înțelegerea textelor datorită limbajului regional și arhaic folosit de Creangă.

1. Importanța comunicării dialogate în educația primară

Comunicarea dialogată presupune schimbul de idei între două sau mai multe persoane, fiind esențială în procesul de învățare. Elevii din clasele primare își dezvoltă abilitățile de exprimare orală prin conversații structurate, prin formularea întrebărilor și răspunsurilor și prin interpretarea unor mesaje în contexte variate. Prin intermediul comunicării dialogate, copiii învață să își exprime gândurile, sentimentele și ideile într-un mod clar și coerent, ceea ce contribuie semnificativ la dezvoltarea lor personală. Conform teoriei constructiviste a lui Jean Piaget, copiii trec prin stadii de dezvoltare cognitive, iar în perioada etapei operațiilor concrete, ei încep să gândească logic și să înțeleagă conceptele mai abstracte. Comunicarea interactivă devine astfel un instrument esențial pentru asimilarea și interiorizarea noilor cunoștințe, deoarece facilitează conectarea între conceptele noi și experiențele proprii ale copiilor.

Comunicarea dialogată îi provoacă pe copii să gândească profund asupra subiectelor discutate, să își formeze opinii proprii și să își argumenteze punctele de vedere. Acest proces le dezvoltă capacitatea de a evalua informațiile din mai multe perspective și de a lua decizii informate. În plus, dialogul deschis contribuie la crearea unui mediu educațional pozitiv. Atunci când copiii se simt încurajați să comunice liber, într-un cadru respectuos, se creează o atmosferă de încredere și colaborare. Aceasta facilitează procesul de învățare, deoarece copiii sunt mai dispuși să participe activ la lecții, să împărtășească idei și să își asume responsabilități.

Poveștile lui Ion Creangă, datorită stilului lor autentic și plin de viață, oferă un cadru ideal pentru exersarea acestor abilități. Prin intermediul personajelor pitorești și al situațiilor amuzante, elevii sunt motivați să participe activ la dialoguri și să își exerseze exprimarea orală.

2. Dialogul autentic în poveștile lui Creangă și provocările limbajului arhaic

Un aspect definitoriu al scrierilor lui Ion Creangă este utilizarea unui limbaj viu, inspirat din vorbirea populară. Dialogurile din povești, precum cele din *Punguța cu doi bani, Ursul păcălit de vulpe* sau *Capra cu trei iezi*, sunt construite într-un mod natural, având o melodicitate și o ritmicitate specifice. Cu toate acestea, unii elevi pot întâmpina dificultăți în înțelegerea anumitor cuvinte și expresii arhaice sau regionale, cum ar fi „pârleaz”, „muncel”, „cotoroanță” sau „muncitorește ca albina”. Aceste elemente de limbaj pot fi un obstacol în receptarea mesajului textului și necesită intervenția cadrului didactic pentru a facilita clarificarea sensurilor.

Pentru a ajuta elevii să depășească aceste dificultăți, profesorii pot:

- **Explica semnificația cuvintelor și expresiilor arhaice** prin exemple din viața cotidiană.
- **Realiza exerciții de înlocuire a unor termeni vechi cu echivalente moderne** pentru a clarifica sensul general al textului.

- **Folosirea imaginilor sau scenetelor** pentru a ilustra sensul unor concepte mai dificile.

Prin intermediul acestor texte, elevii învață:

- Să recunoască și să reproducă structuri de dialog specifice
- Să folosească expresii și proverbe populare
- Să identifice intențiile și emoțiile personajelor
- Să diferențieze registrele de limbaj (formal și informal)

3. Activități didactice bazate pe poveștile lui Ion Creangă

Pentru a valorifica potențialul educativ al poveștilor lui Creangă, cadrele didactice pot propune diverse activități interactive:

Joc de rol și dramatizări. Elevii pot interpreta personaje din povești, repetând și adaptând replicile acestora. Această activitate stimulează nu doar memoria și dicția, ci și creativitatea și capacitatea de improvizație.

Dezbaterea între personaje. Profesorul poate organiza discuții în care elevii să își asume rolul unor personaje și să argumenteze puncte de vedere, exersând astfel gândirea logică și exprimarea coerentă.

Continuarea dialogurilor. Copiii pot fi provocați să imagineze replici suplimentare sau finaluri alternative pentru povești, dezvoltându-și astfel spontaneitatea și flexibilitatea în comunicare.

Identificarea și explicarea expresiilor arhaice. Profesorii pot selecta fragmente din textele lui Creangă și pot cere elevilor să identifice cuvintele vechi, explicându-le semnificația. Această activitate nu doar îmbogățește vocabularul, ci și îi ajută să înțeleagă evoluția limbii române.

4. Concluzie

Poveștile lui Ion Creangă reprezintă un instrument valoros în dezvoltarea comunicării dialogate la elevii din clasele primare. Prin intermediul lor, copiii își dezvoltă abilități de exprimare clară, logică și expresivă, învățând totodată să asculte și să răspundă adecvat în cadrul unui dialog.

Deși limbajul regional și arhaic poate constitui un obstacol pentru unii elevi, activitățile didactice potrivite pot transforma această dificultate într-o oportunitate de învățare. Astfel, poveștile lui Creangă nu doar că dezvoltă competențele de comunicare, dar îi și ajută pe copii să descopere bogăția limbii române și tradițiile culturale ale poporului nostru.

Bibliografie

1. Creangă, Ion. *Povești, Povestiri, Amintiri*. București: Editura Humanitas, 2017.
2. Manolescu, Nicolae. *Istoria critică a literaturii române*. București: Editura Paralela 45, 2008.
3. Pârvulescu, Adrian. *Limbajul literar și expresivitatea în opera lui Ion Creangă*. Iași: Editura Junimea, 1995.
4. Vianu, Tudor. *Arta prozatorilor români*. București: Editura Minerva, 1971.
5. Iordache, Elena. *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2015.

VALORIFICAREA OPEREI LUI CREANGĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar SIMINICEANU IRINA-MIHAELA
Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga”

Studiul limbii și literaturii române în învățământul obligatoriu își propune dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă ale elevilor, precum și familiarizarea acestora cu texte literare și nonliterare,semnificative din punct de vedere al vârstei școlare mici. Se urmărește, totodată,structurarea la elevi a unui ansamblu de atitudini și motivații care vor încuraja și sprijini studiul limbii și literaturii române.

De altfel, scopul studierii limbii române în perioada școlarității obligatorii este acela de a forma progresiv un tânăr cu o cultură comunicațională și literară de bază,capabil să înțeleagă lumea din jurul său,să comunice și să interacționeze cu semenii săi,să se integreze efectiv în contextul viitorului parcurs școlar,respectiv profesional,să utilizeze în mod eficient și creativ capacitățile proprii pentru rezolvarea unor situații concrete în viață cotidiană,să poată continua în orice fază a existenței sale procesul de învățare,sensibil la frumosul din natură și la cel creat de om.

În acest sens, curiculum-ul presupune o schimbare la nivelul studierii limbii și literaturii române.În locul segmentării celor două, ,,limbă” și ,,literatură”, se urmărește un nou model cel comunicativ- funcțional. În mod concret, acest model presupune dezvoltarea integrală a capacităților de receptare și exprimare orală, respectiv de receptare a mesajului scris(citit/lectura) și de exprimare scrisă. De altfel,comunicarea nu este altceva decât funcționarea concretă a celor patru capacități amintite mai sus.

Marele nostru povestitor, Ion Creangă, este cel mai iubit dintre scriitori de către copii. Începând cu basmele ,cu poveștile, cu amintirile, copiii sunt atrași de umorul ,,vorbelor” lui Creangă, de simplitatea limbajului și descrierea în ,,amintiri a acelor zile fără griji, cu sufletul împăcat”.

Există în opera lui Creangă resursele unei universalități incontestabile, pe care timpul și înaintarea tot mai vrednică a poporului său pe drumurile viitorului le prefac practic într-o realitate tot mai solidă, într-un bun al umanității întregi.

Viața eroilor se desfășoară în spiritul autentic al poporului nostru. El respectă virtuțile spirituale și fizice pe care le respectă omul din popor :curajul, prietenia, hărnicia, spiritul rațional și întreprinzător, optimismul riguros, modestia, mărinimia, francheța în opinii și atitudini, sentimentul dreptății, într-un cuvânt, omenia, ceea ce ar trebui și elevii noștri să culeagă din operele sale. Creangă dezaprobă tot ce înseamnă: lenea, ipocrizia, trădarea, pizma, exploatarea. Umorul popular, menit să provoace buna dispoziție, fără intenții satirice, batjocoritoare, este prezent în fiecare pagină și se realizează printr-o multitudine de mijloace:

-scene, situații menite să provoace râsul (încercarea lui Nică de a-și înduioșa mama; Nică și Zaharia în căruță, în situația de a fi priviți ca niște urși,etc);

-meditații, expresii care provoacă râsul: ,,Căci nu vă pare de șagă:de la Neamț până la Iași e câtu-i de la Iași până la Neamț, nici mai mult nici mai puțin”, ,,Când să-ți petreci și tu tinerețea, apucă-te de cărturărie”;

-umor provocat de convertirea unor momente dramatice în sursă de râs: „Pentru fiecare fântână, pârâu(...)scoteam câte-un suspin adânc din piepturile noastre,...și înstrăinarea noastră este hotărâtă cine știe pentru câtă vreme!”.

Limba lui Creangă, vie, populară, este deosebit de expresivă. Utilizarea unor regionalisme (pâșlit-o) nu pune probleme deosebite în înțelegerea textului de către școlarii mici. Bineînțeles, opera lui Creangă devine extrem de atractivă, dacă este citită cu un ton adecvat, cu intonația corespunzătoare momentului citit. Învățătorul are menirea de a-i explica elevului regionalismele sau expresiile neînțelese.

Eroii-ţărani ai lui Creangă sunt nişte Păcală la diferite nivele; Ionică („Amintiri din copilărie”) va fi un Păcală-copil. În basm, Păcală nu e înfrânt niciodată; nici eroii lui Creangă nu vor fi înfrânţi, vor fi chiar triumfători în acea parte a fiecărei lucrări in care se face apel la lumea si procedeele basmului. În partea iniţială, realistă a basmului, în „Amintiri”, viaţa aceluiaşi erou ia însă drumul dramei. Fără elemente de basm, opera lui Creangă ar fi o suită de drame, cu toată veselia care o străbate, fin („Amintiri din copilărie”) au finaluri răsucite spre dramă, numai autorul le colorează cu veselie: cea cu pluguşorul, cu cireşele, cu scăldatul, cu caprele Irinucăi, chiar cea cu pupăza – de vreme ce lucrurile se întorc exact de unde au plecat – și desigur plecarea din sat la şcoală, în necunoscut, într-un noroc, ca si cocoşul, ca şi fata moşului sau ca Dănilă. În fond, Ivan Turbinca este și el tot un rătăcitor, căutător al unei soarte mai bune; un ţăran fără pământ ce pleacă la şcoală, la meserie, Harap-Alb pleacă şi el după un scaun de împărăţie – căci ce rost poate să-și caute pe lume un fecior de împărat decât o împărăţie unde să-şi poată exercita îndemânările gospodăreşti deprinse din familie? Flămânzilă, Setilă şi Ochilă sunt de asemenea luaţi din imaginea poporului și descrişi cu o forţă verbală potrivită parcă anume pentru spiritul Odiseei. Cât priveşte pe Păsări-Lăţi-Lungilă, care este în întregime creaţia lui Creangă, înfăţişarea şi isprăvile acestuia ne dau ideea cea mai exactă viziune homerică a povestitorului nostru. Deşi, numai citatul îndeplineşte funcţia critică definitivă, suntem nevoiţi a renunţa la reproducerea unor fragmente convingătoare, dar prea lungi, cum e și firesc, fiind vorba de un Lăţi-Lungilă. Se înţelege că făpturile acestea miraculoase existau în folclor.

Creangă s-a străduit să-i zugrăvească pe oamenii din popor, printre care a trăit multă vreme și pe care, înainte de a-i face să retrăiască în „Amintiri”, i-a introdus în „Povești”.

Soacra şi cele trei nurori, capra şi iezii, fata babei şi fata moşneagului, tovarăşii miraculoşi ei înşişi nu mai sunt personaje tradiţionale lipsite de individualitate; sunt ţărani din judeţul Neamţ, contemporani cu Creangă ,personaje îndrăgite de copii. Sunt ţărani moldoveni, nu numai prin firea lor glumeaţă şi înclinată spre zeflemea, prin limbajul lor savuros, bogat în termeni și expresii familiare, in zicale si proverbe, și uneori, prin prolixitatea lor; dar si prin felul lor de viață, prin creditele și superstiţiile lor.

Prototipul acestor oameni este Creangă însuşi, cu viziunea lui fabuloasă, cu neîntreruptul joc vocal, euforic, mucalit și de o naivă viclenie. Pentru portretul omului ce a fost Creangă n-avem decât să adunăm însuşirile risipite în eroii săi şi îl avem întreg. El era un om „prost”, cum de atâtea ori spune singur, adică, după înţelesul vechi al cuvântului , din prostimea cea multă, din popor, și nu lipsit de puterea unei anumite înţelegeri. Ceea ce numim noi inteligență, în mulţimea ţărănească înseamnă media de isteţime si bun simț al lui Moş Ion Roată. Un astfel de om nu putea fi înțeles de orășeni. Venind dintr-o lume oarecum ermetică, limpede numai pentru ea insăși, orășenii au petrecut pe socoteala simplei lui apariții și au râs batjocoritor, auzindu-l folosind vorbe strămoșești.

Creangă a fost un creator în sensul cel mai înalt al cuvântului. În simplitatea lui stă o

imensă știință a vieții, intuit în raporturile ei fundamentale. El știe totul despre mersul anotimpurilor și despre treburile gospodărești ale omului de la țară ,cunoaște uneltele meșteșugarului , știe unde s-ascunde ursul, dar și unde se tupilează, ghemuită după lună, fata împăratului din poveste prefăcută în pasăre nevăzută. El ne descoperă tainele sufletului popular.

Din experiența milenară a celor mulți, cristalizată în proverbe și zicători, în vorbe cu tâlc, nu rămâne în creația lui o prezență impersonală, ci capătă o puternică notă de originalitate, căci Creangă e un scriitor cult, înzestrat cu puterea geniului. Formulele tipice împrumutate de Creangă din vorbirea populară, oralitatea și spontaeitatea stilului dau culoare și autenticitate scenelor din viața descrisă. O simplă formulă consacrată, un proverb fixează un portret, un caracter sau un episod de neuitat.

Bibliografie:

GEORGE MUNTEANU, „ Introducere în opera lui Ion Creangă”, Editura Minerva, Bucureşti, 1976
G. CĂLINESCU , „Ion Creangă (Viaţa şi opera)” , Editura Minerva, Bucureşti- 1978

ION CREANGĂ: PĂRINTELE LITERATURII PENTRU COPII

Prof. înv. primar CURCĂ ELENA-LACRAMIOARA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Ion Creangă este una dintre cele mai luminoase figuri ale literaturii române, recunoscut nu doar pentru talentul său de povestitor, ci și pentru impactul său asupra literaturii destinate copiilor. Născut pe 1 martie 1837, în satul Humulești, județul Neamț, Creangă a crescut într-o familie modestă, dar plină de tradiții și povești, care au influențat profund opera sa literară.

Una dintre cele mai importante trăsături ale scrierilor lui Ion Creangă este autenticitatea. El reușește să surprindă esența vieții rurale românești, cu obiceiurile, tradițiile și limbajul specific zonei sale. Prin poveștile sale, cititorii sunt invitați să pătrundă într-un univers plin de farmec și învățăminte, dar și de umor și ironie.

Celebrele sale lucrări, precum „Amintiri din copilărie”, „Povești” și „Povești pentru copii”, sunt citite și apreciate de generații întregi. „Amintiri din copilărie” este o capodoperă autobiografică în care Creangă își rememorează anii copilăriei, cu toate întâmplările hazlii și lecțiile de viață învățate. Această carte nu este doar o simplă relatare a experiențelor personale, ci și o frescă a unei societăți în tranziție, în care tradițiile se îmbină cu modernitatea.

Povestirile lui Creangă sunt pline de personaje memorabile, precum baba și moșneagul, care devin simboluri ale înțelepciunii populare. Prin intermediul acestora, autorul explorează teme universale, precum prietenia, curajul, răutatea, dar și puterea cunoașterii. De asemenea, umorul său inconfundabil dă naștere unor situații comice și ironice, care fac lectura plăcută și captivantă.

Ion Creangă a avut, de asemenea, un rol important în promovarea limbii române. Stilul său vibrant și expresiv a contribuit la îmbogățirea vocabularului și la popularizarea expresiilor populare. El a reușit să transpună oralitatea tradiției folclorice în scris, creând astfel o punte între generații și păstrând viu patrimoniul cultural românesc.

Stilul lui Ion Creangă este inconfundabil, fiind marcat de o limbă bogată și colorată, plină de expresii populare și regionalisme. Creangă a reușit să transpună în scrierile sale nu doar realitățile vieții rurale, ci și psihologia personajelor sale, dându-le adâncime și autenticitate.

Influența sa asupra literaturii române este imensă, fiind considerat unul dintre cei mai importanți autori ai literaturii pentru copii, dar și un mare povestitor al folclorului românesc. Opera sa a inspirat generații întregi de scriitori și continuă să fie studiată și apreciată, atât în școli, cât și în cercuri literare.

Astăzi, Ion Creangă este studiat în școli și admirat de cititori de toate vârstele. Operele sale continuă să inspire scriitori și să ofere un model de autenticitate și creativitate. Într-o lume în continuă schimbare, poveștile lui Creangă rămân relevante, amintindu-ne de valorile și învățămintele transmise din generație în generație.

În concluzie, Ion Creangă nu este doar un simplu povestitor, ci un adevărat maestru al cuvântului, ale cărui lucrări sunt o comoară a literaturii române. Prin poveștile sale, el ne învață să prețuim tradițiile, să ne bucurăm de frumusețea copilăriei și să nu uităm niciodată de rădăcinile noastre. El a lăsat în urmă o moștenire literară valoroasă, care depășește granițele timpului și spațiului. Prin poveștile și amintirile sale, el a reușit să surprindă esența vieții românești, făcându-l un simbol al culturii naționale. Astfel, Ion Creangă rămâne o figură emblematică în literatura română, iar opera sa continuă să fie o sursă de inspirație și bucurie pentru cititorii de toate vârstele.

Așadar, să ne lăsăm purtați de magia cuvintelor lui Ion Creangă și să păstrăm vie amintirea acestui mare scriitor!

Bibliografie:

1. Ionescu, Nicolae. „Ion Creangă: viața și opera”. București: Editura Albatros, 1995.
2. Mureșan, Ion. „Ion Creangă și literatura pentru copii”. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 2000.
3. Popescu, Al. I„on Creangă și literatura română pentru copii”. București: Editura Cartea Românească, 1984.
4. Toma, Petre. „Poezia și proza pentru copii în literatura română”. București: Editura Eminescu, 1990.
5. Zamfir, Constantin. „Ion Creangă: între tradiție și modernitate”. București: Editura Fundației Culturale Române, 2002.

PROIECT DIDACTIC LA DISCIPLINA
LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. NATALIA TOMAC
IP Gimnaziul Rublenița, Republica Moldova

Data:
Clasa: a VII-a *B*
IP Gimnaziul Rublenița
Profesor: Natalia Tomac
Timpul: 45minute
Obiectul: Limba şi literatura română
Subiectul: Tipologia personajelor literare. Caracterizarea personajului. Textul-suport ***"Dănilă Prepeleac"*** de Ion Creangă
Tipul lecţiei: mixtă
Competenţe:
Lectura și receptarea textelor literare şi nonliterare prin diverse strategii, demonstrând spirit de observaţie şi atitudine creativă.
Subcompetenţe:
3.6. Comentarea valorilor general-umane ale textului literar
3.8. Caracterizarea personajelor literare din perspectiva comunicării cu alte personaje

Obiective operaţionale. Elevii vor fi capabili:
O1 – să clasifice personajul după importanța lui în operă;
O2 – să precizeze modalitățile și procedeele de caracterizare a personajului;
O3 – să asocieze secvențele narative/ dialogate cu trăsăturile personajului;
O4 – să realizeze blazonul personajului principal din basmul lecturat.

Metode şi procedee: Călătorie virtuală, Puzzle, Turul galeriei, Organizator grafic al personajelor, Tehnica blazonului, Picătura de limbă, Ieșirea din operă, Contul de instagram al personajului

Materiale didactice: Computer, imagini scanate, fișe colorate, markere, oglinda,
***Instrumente TIC*:** prezentare canva, educatieinteractiva.md

https://www.canva.com/design/DAGiMJTjZo0/jiry9iMQ_C6vl3hIooIbyQ/edit?utm_content=DAGiMJTjZo0&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

https://educatieinteractiva.md/potriveste-perechi/17737

Forme de organizare: *în perechi, individual, pe variante*

Motivaţia: prin această lecţie, elevii îşi formează deprinderi de căutare, selectare, prelucrare a informaţiilor, abilităţi de lucru necesare omului modern; dezvoltă abilităţi de a lucra în perechi, de a lua decizii bine fondate, de a avea iniţiativă şi de a rezolva probleme complexe; încurajează colaborarea şi cooperarea, într-un climat de învăţare plăcut, relaxat, în care elevul învaţă de la ceilalţi, îşi exprimă părerile; facilitează transferul de cunoştinţe prin *conexiuni interdisciplinare* şi *transdisciplinare*; oferă elevilor oportunitatea de a-şi prezenta cunoştinţele într-o manieră originală, dezvoltându-le astfel creativitatea, interesul pentru învăţare.

Desfăşurarea lecţiei

Secvenţele lecţiei	Obiec -tive	Conţinutul instructiv - educativ	Timp	Metode si tehnici
I.Evocarea	O3	Profesorul creează climatul psiho-afectiv adecvat desfăşurării lecţiei. Fiecare zi e frumoasă în felul ei, fiecare fenomen/ eveniment e așteptat la timpul său. Mă bucur că ne-am reîntâlnit cu setea de a discuta. Lăsați imaginația să zboare! **Profesorul:** **Îndemnul profesorului**: Dragi elevi, vă propun să facem o călătorie virtuală la iarmaroc. Ce v-ați cumpăra? De ce aveți nevoie? ***Verificarea temei de casă*** ***Elevii au avut de completat "Haznaua cu proverbe din poveste"*** La lecția anterioară s-a lucrat cu lexicul textului. Pentru a verifica dacă elevii au reținut lexemele discutate, se propune activitatea interactivă – Potrivește perechi https://educatieinteractiva.md/potriveste-perechi/17737	1 4 3	Vizualizare Deducție Călătorie virtuală ***"Haznaua cu proverbe din poveste"*** Activitate interactivă
II.Realizarea Sensului	O2	➢ *Pornind de la aceste considerente, am hotărât ca astăzi, să vorbim despre* Tipologia personajelor literare. Caracterizarea personajelor. Textul-suport ***"Dănilă Prepeleac"*** de Ion Creangă ➢ *Motto: Prost nu e cel ce nu înțelege unele lucruri, cât de multe, ci acela care le înțelege pe toate pe dos.* (Nicolae Iorga) ***Identifică personajele din text, cu ajutorul pieselor de puzzle*** **Lucrul pe variante** Vă propun să lucrăm pe variante, ca să reușim să ne încadrăm în timp. Selectați din text personajele și clasificați-le după: principale: Dănilă **Var. I *locul și rolul îndeplinit*** secundare:fratele lui Dănilă, dracul episodice: soția fratelui figurante: soția lui D. și copiii pozitive: Dănilă și soția, fratele **Var. II *după semnificația morală*** negative: dracii, soția fratelui reale: Dănilă, fratele, soțiile **Var. III *după raportul cu realitatea*** fantastice: dracii, Scaraoțchi **Cuv. prof**. Ce am realizat? Ce am încercat să facem? (am clasificat personajele...)	2 2 3 7	Comentează mottoul Puzzle Organizator grafic al personajelor Prezentare Canva

		Pe parcursul orei, elevii vor nota cuvintele necunoscute, completând Rubrica ***Picătura de limbă română*** ***Personaj eponim*** *– care dă numele operei* ***Trocul*** *– schimbul de obiecte* ***Persuasiune*** *– putere de convingere* ***Creionarea personajului*** *– conturarea personajului* ➢ Numiți modalitățile de caracterizare a unui personaj. Cum se realizează caracterizarea directă și indirectă? Prof. Haideți să conturăm portretul lui Dănilă Prepeleac. Ca să parcurgem tot textul, propun să lucrăm pe variante. Puteți discuta cu colegul de bancă în șoaptă, pentru a identifica trăsăturile. Elevii completează tabelul, pentru a contura portretul lui Dănilă Prepeleac.	10	Picătura de limbă Activitate independentă/ lucru în perechi Prezentare Canva
III.Reflecţia		Îndemn la lectură: Ce aș face eu în locul lui Dănilă Prepeleac? Încercați să-l educați, oferindu-i norme de bună conduită (Opera educă. Cum am putea să educăm acest personaj?) Ce noțiuni ați învățat sau ați actualizat astăzi la lecție? Realizați pe foaia primită blazonul personajului principal din basmul lecturat.	9	Ieșirea din operă Tehnica blazonului Prezentare Canva
IV.Extensia		**Contul de instagram al personajului** Realizează 3 postări 1. Să se prezinte contul, indicându-se vârsta, statutul, activitatea și, poate, un motto relevant. 2. A doua postare trebuie să ne familiarizeze cu viața, activitățile zilnice ale personajului. Este, deci, o pagină de jurnal sau o reflecție a unei zile, a cotidianului. 3. A treia postare trebuie să fie despre un moment al subiectului în care este relevată o trăsătură de caracter a personajului, dar și a celui cu care interacționează. Așadar, în ansamblul lor, postările îl dezvăluie pe personaj din mai multe perspective și devin o modalitate de caracterizare a acestuia. Totodată, ele au rolul de a contura și portretul moral al eroului.	3	Contul de instagram al personajului pentru data de 25.02.2025

Fragment de text	**Trăsătura de caracter**	**Modul de caracterizare**
„… era leneș, nechitit la minte și nechibzuit la trebi.”	Nepriceput, lenos, neajutorat Apare în postura unui om simplu	Caracterizare directă de către autor
„Un mare nătărău…” „Bun de călugărit, iar nu de trai în lume”	Sunt evidențiate însușirile personajului: nătărău, bun de călugărit	Caracterizare directă de către alte personaje

„Săracul Prepeleac”	suferință	Caracterizare directă de către autor
„Un om din aceia căruia-I mănâncă câinii din traistă.”	sărac	Caracterizare directă de către autor
„De multe ori fugea el de noroc și norocul de dânsul.”	Ghinionist, neglijent	Caracterizare indirectă prin faptele personajului
„Ai să iei burduful cu bani în spate și ai să mergi la casa mea, căci blăstămurile părintești nu-s la mine.”	Are putere de convingere, persuasiune	Caracterizare indirectă prin felul de a vorbi
„Ascultă! Eu am un unchiu bătrân de 999 de ani și 52 de săptămâni și de-l vei pute trânti pe dânsul, atunci să te întreci și cu mine.”	Atitudine ironică, isteț, păcălitor	Caracterizare indirectă prin felul de a vorbi
„Și te mai rog de toți dumnezeii să-mi împrumuți măcar o data carul cu boi… să aduc niște lemne…”	Are putere de convingere, persuasiune	Caracterizare indirectă prin felul de a vorbi
„Hai să facem treampa, dă-mi carul și na-ți boii.”	Naiv	Caracterizare indirectă prin acțiune
„Dintr-o pereche de boi m-am ales cu o pungă.”	Prostia omenească	Caracterizare indirectă prin fapte
„Dar cine poate să stea împotriva lui Dănilă Prepeleac?”	Numele Dănilă este urmat de porecla Prepeleac – construcție improvizată din prăjini, pe care se întinde fânul la uscat. Sugerează sărăcia țăranului, nepriceperea și credulitatea sa.	Caracterizare indirectă prin nume
„Fugea de noroc și norocul de dânsul.”	leneș	Caracterizare indirectă prin comportament
„De parcă mi-a luat dracul mințile.”	Nechibzuit la minte A fi orbit și a nu fi în stare de a vedea realitatea	Caracterizare indirectă după felul de a gândi
„Se prăbușește însă peste car de-l sfârmă și peste boi de-I ucide!”	Nechibzuit	Caracterizare indirectă prin fapte

ORIGINALITATEA OPEREI LUI CREANGĂ

Prof. IOANA AVÂRVARI
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Zece citate celebre din opera lui Ion Creangă:

1. „Lumea asta e pe dos, toate merg cu capu-n jos; puţini suie, mulţi coboară, unul macină la moară” („Povestea lui Harap-Alb”,1877).

2. „Dac-ar fi să iasă toţi învăţaţi, după cum socoţi tu, n-ar mai avea cine să ne tragă ciubotele.”(„Amintiri din copilărie”,1879).

3. „Prostia din născare, leac în lume nu mai are; ea este o uricioasă boală, ce nu se vindecă în şcoale, ba nici în spitale” („Păcală”,1880).

4. „N-ar fi rău să fie bine-n ţara asta” (anecdotă)

5. „Românului i-e greu până se apucă de treabă, că de lăsat îndată se lasă.” (scrisori).

6. „Ştiu că sunt prost. Dar când mă uit în jur, prind curaj”.

7. „Ia mai daţi-vă şi pe jos, căci calul nu-i ca dobitocul, să poată vorbi...(„Moş Nichifor coţcariul”, 1880).

8. „Dar şi sărac aşa ca în anul acesta, ca în anul trecut şi ca de când sunt niciodată n-am fost! („Amintiri din copilărie”, 1879).

9. „Din cărţi culegi multă înţelepciune, şi, la dreptul vorbind, nu eşti numai aşa, o vacă de muls pentru fiecare!”(„Amintiri din copilărie”, 1879).

10. „Dacă Dumnezeu nu ne-ar fi găurit pielea în dreptul ochilor, nu ne-am putea vedea greşelile unii altora” („Întîmpinare la critica domnului Nădejde”, 1881).

Se știe că Ion Creangă este unul dintre cei mai populari scriitori din literatura noastră în măsura in care el este citit cu plăcere atât de copiii din clasele mici, cat si de adulți. Scrierile sale sunt pline de proverbe, zicători și învățăminte inspirate din folclor, ceea ce le conferă profunzime și un farmec aparte.

Toate poveștile lui Creangă, oricât de profunde rădăcini ar avea în folclor și oricât de răspândită ar fi aria geografică a motivelor ce stau la baza lor, datorită tratării artistice la care au fost supuse de noul autor, au ieșit 'din circuitul folcloric' și au devenit „opera lui Creangă”. (George Calinescu)

Tudor Vianu afirma în *Arta prozatorilor români* că: „Imaginile, metaforele, comparațiile lui Creangă sunt proverbe sau ziceri tipice ale poporului, expresii scoase din marele rezervoriu al limbii. El e creatorul unei “comedii umane” tot așa de profundă și de universală în tipicitatea ei precum aceea a lui *Sadoveanu*.

Originalitatea poveștilor lui Ion Creangă rezidă în mai multe aspecte esențiale care îl diferențiază de alți autori și îl fac un pilon al literaturii române. Creangă utilizează un limbaj viu, pitoresc, plin de expresii populare, arhaisme și regionalisme din zona Moldovei. Această oralitate conferă un farmec aparte poveștilor sale, făcându-le să pară relatate direct de un povestitor popular.

În poveștile lui Creangă, umorul este omniprezent, fie că vorbim despre situații absurde (de exemplu, în *Prostia omenească*), fie despre ironii subtile la adresa unor tipologii umane (moșnegi leneși, babe răutăcioase, oameni naivi etc.). Creangă nu inventează povești de la zero, ci preia teme și motive din basmele populare și le îmbogățește cu stilul său unic. De exemplu,

Harap-Alb are structura unui basm clasic, dar include elemente realiste și ironii care îl diferențiază de versiunile folclorice.

Stilul lui Creangă imită vorbirea spontană, cu multe repetiții, exclamații și adresări directe către cititor. Aceasta face ca poveștile sale să fie ușor de urmărit și să pară vii, ca și cum ar fi spuse la gura sobei.

Prin întreaga operă a lui Ion Creangă, poporul român își regăsește credințele, concepțiile, datinile și tradițiile milenare, regăsindu-se pe sine însăși. Ion Creangă a reușit să transforme poveștile populare în opere literare de valoare, păstrând spiritul tradițional, dar adăugând un suflu personal, inconfundabil.

Ion Creangă a reușit să creeze o operă care rămâne actuală și plină de farmec, îmbinând bucuria copilăriei, umorul autentic și frumusețea limbii române.

Bibliografie:

Mihai Apostolescu *Ion Creangă între mari povestitori ai lumii*, Editura Minerva, Bucureşti- 1978

Literatura Romana, clasele V-VIII, *Referinţe Critice,* Editura Saeculum I. O. , Editura Vestela, Bucureşti, 1995

Sinteze Lyceum *Destinul unui clasic*, Studii si articole despre ION CREANGĂ, Editura Albatros, Bucureşti, 1990

„URSUL PĂCĂLIT DE VULPE” DE ION CREANGĂ LA CLASA PREGĂTITOARE – ABORDARE PLURIDISCIPLINARĂ

Prof. KNIHINSCHI IONELA –CĂTĂLINA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Scrierile lui Ion Creangă sunt un adevărat tezaur al literaturii române, în special când ne gândim la impactul lor asupra copiilor. Povestirile sale, pline de umor, învățăminte și personaje colorate nu doar că îi captivează pe cei mici, dar îi și învață lecții valoroase despre viață, familie și, nu în ultimul rând, despre tradițiile și obiceiurile populare românești. Întreaga operă a lui Creangă este o fereastră către lumea copilăriei, unde curiozitatea și dorința de a învăța sunt nelimitate. Alături de conținuturile lingvistice bogate și moral-civice, introducerea de conținuturi de arte vizuale și abilități practice, dar și matematice conectate la poveștile sale ar putea oferi copiilor nu doar o modalitate de a recepta o diversitate de elemente de conținut, ci și o abordare ludică a învățării, adică exact acea abordare care motivează elevul de vârstă școlară mică pentru a învăța.

Una dintre poveștile scrise de Ion Creangă și îndrăgite de copii este „Ursul păcălit de vulpe”. Această poveste poate fi abordată pluridisciplinar: lingvistic, moral-civic, artistic vizual, plastic si muzical, matematic etc.

O abordare practică în manieră de lucru pluridisciplinară cu elevii de clasa pregătitoare ar putea avea în vedere următoarele aspecte:

Competențe generale

1. Dezvoltarea capacității de a înțelege și interpreta povești și texte narative
2. Formarea abilităților de comunicare și exprimare verbală
3. Dezvoltarea gândirii critice și creativității

Competențe specifice:

1. Cunoașterea literaturii pentru copii prin explorarea unor opere literare
2. Exprimarea propriilor opinii și sentimente legate de personaje și acțiuni
3. Înțelegerea și utilizarea unor elemente de vocabular și gramatică în context

Obiective operaționale:

1. Să identifice personajele principale realizând o scurtă descriere.
2. Să prezinte povestea utilizând detalii de conținut.
3. Să identifice momentele din poveste, ordonându-le cronologic.
4. Să realizeze un desen inspirat de povestea citită.
5. Să formuleze propoziții despre acțiunile personajelor.

Sarcini de lucru pluridisciplinare:

- Recunoașterea și descrierea personajelor
- Prezentarea poveștii
- Ordonarea momentelor/ întâmplărilor
- Formularea propozițiilor
- Rezolvare de probleme
- Crearea unui desen
- Realizarea unor personaje prin modelare / decupare

Evaluarea se realizează pe baza descriptorilor de performanță:

Item	Sarcini de lucru	Foarte bine	Bine	Suficient
1	*Recunoașterea și descrierea personajelor*	Recunoaște personajele utilizând o descriere detaliată, folosește vocabular variat.	Recunoaște personajele utilizând o descriere coerentă, folosește unele detalii.	Menționează unele personaje, descriere sumară.
2	*Prezentarea poveștii*	Redă clar povestea, include detalii esențiale.	Realizează o redare decentă, poate omite unele detalii.	Redare confuză, lipsește coerența.
3	*Ordonarea momentelor/ întâmplărilor*	Ordonează corect toate momentele.	Ordonează întâmplările având mici erori.	Ordonează corect 50% din situații.
4	*Formularea propozițiilor*	Formulează propoziții complexe și coerente, utilizând un vocabular variat.	Formulează propoziții simple, dar corecte.	Formulează propoziții incomplete sau cu greșeli gramaticale.
5	*Rezolvare de probleme*	Rezolvă corect integral problemele date.	Rezolvă problemele date având mici erori.	Rezolvă 50% din situațiile date.
6	*Crearea unui desen*	Realizează un desen detaliat și creativ, reflectă povestea.	Realizează un desen bun, are legătură cu povestea, mai puține detalii.	Realizează un desen simplu, legătura cu povestea este vagă.

Item	Sarcini de lucru	Foarte bine	Bine	Suficient
7	*Realizarea unor personaje prin modelare / decupare*	Realizează personaje sugestive pentru a ilustra povestea prin modelare (plastilină)/ decupare, colorare, lipire elemente utilizând diverse materiale si incluzând elemente de detaliu, ambient.	Realizează personaje din poveste cu puține detalii.	Realizează un personaj.

Resurse utilizate

1. Povestea „Ursul păcălit de vulpe” de Ion Creangă
2. Fișe cu ilustrații ale personajelor
3. Fise cu itemi de lucru (matematica)
4. Materiale pentru desen (creioane colorate, foi albe, etc.)
5. Materiale pentru modelaj, decupare, asamblare (plastilină, coli, foarfecă, lipici) etc.

Mijloace didactice

1. Imagini cu personaje și scene din poveste
2. Resurse multimedia (video cu povestea)
3. Fișe de lucru

Matrice de evaluare (tabel cu descriptori de performanță).

Exemple de itemi cu conținuturi matematice pentru povestea „Ursul păcălit de vulpe”

Item 1: Problema cu peștii

Sarcină de lucru: Vulpea și ursul au decis să își petreacă ziua pescuind. Vulpea a prins 5 pești, iar ursul a prins cu 3 pești mai mult decât vulpea. Câți pești a prins ursul?

Descriptori de performanță:

- Foarte bine: Răspunde corect la întrebare și explică metoda utilizată pentru a ajunge la rezultat, utilizând imagini sau diagrame pentru a susține explicația.
- Bine: Răspunde corect la întrebare, dar nu explică metoda folosită.
- Suficient: Răspunsul este partial corect, iar elevul arată o încercare de a rezolva problema, demonstrarea pașilor fiind incompletă.

Item 2: Numărătoarea peștilor

Sarcină de lucru: După o zi de pescuit, vulpea și ursul s-au întors acasă. Dacă vulpea a dus acasă 5 pești și ursul a dus 8 pești, câți pești au avut în total la întoarcere?

Descriptori de performanță:

- Foarte bine: Răspunde corect la întrebare și poate să explice clar procesul adunării, folosind elemente vizuale (de exemplu, desene cu pești).
- Bine: Răspunde corect, dar explicația pentru adunarea totală este superficială.
- Suficient: Răspunsul este greșit sau incomplet, și elevul are dificultăți în a explica cum a ajuns la rezultatul dat.

Acești itemi nu doar că le oferă elevilor ocazia de a aplica abilități matematice, dar și le contextualizează în poveste, ceea ce îi ajută să înțeleagă mai bine conceptele matematice prin intermediul narațiunii.

Itemii de lucru au fost concepuți pentru a ajuta elevii din clasa pregătitoare să își dezvolte abilități cognitive și de exprimare prin intermediul poveștii „Ursul păcălit de vulpe” de Ion Creangă.

Prin conversație, brainstorming, activități de explorare și rezolvare de tip matematic, prin activități practice de modelaj și desen etc. activitățile sunt transdisciplinare, integrând cultura, arta și limbajul, astfel încât să ofere o experiență educațională completă. Evaluarea se face pe baza descriptorilor de performanță, etapizat, asigurându-se astfel o adaptare corespunzătoare a învățării la nevoile fiecărui copil. Activitățile sunt structurate astfel încât să încurajeze creativitatea și gândirea critică, ajutând elevii să își exprime opinia și să își dezvolte abilitățile de comunicare și orientând cadrul didactic către o bună cunoaștere a capacităților elevilor pentru adoptarea ulterioară a unor strategii de învățare optime pentru micii școlari.

Bibliografie:

Programa şcolară pentru disciplina COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ /Clasa pregătitoare, clasa I şi clasa a II-a aprobată prin ordin al ministrului nr. 3418/ 19.03.2013

Ungureanu, Adalmina, *Metodica studierii limbii şi literaturii române - învăţământ primar*, Editura AS'S, Iaşi, 2003

ION CREANGĂ – SCRIITOR FĂRĂ PERECHE

Prof. înv. primar: DESCULȚU MAGDALENA,
Școala Gimnazială nr. 3 Mangalia/Constanța

Cartea este comoara de preț, în care unii își adună cele mai frumoase gânduri, ca alții să le poată folosi în voie. Literatura nu are o simplă valoare documentară, ci dezvăluind sentimentele și gândurile oamenilor, reacțiile lor sufletești în cele mai variate situații, are o mare importanța social-educativă. Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală.

La început de primăvară, când ne prindem mândri unul altuia mărțișoare, nu uităm de marele nostru – Ion Creangă.

Născut la 1 martie 1837, Ion Creangă a fost un mare povestitor al copiilor. El s-a manifestat în primul rând în povești, cu care a și debutat dar a fost recunoscut și datorită maiestriei basmelor. Ion Creangă este considerat a fi unul dintre clasicii literaturii române mai ales datorită operei sale autobiografice ,,Amintiri din copilărie", care i-a stabilit reputația de mare prozator. Într-adevar, alcătuirea meșteșugită a frazei, scoaterea la iveală a multor provincialisme cu o putere de expresie deosebită, vivacitatea narațiunii și sinceritatea cu care povestește cele mai intime detalii ale unui copil – toate acestea fac din opera sa una dintre cele mai însemnate opere ale litaraturii române.

Poveștile lui Creangă sunt pentru generații de copii un mesaj de triumf al binelui asupra răului, iar bunul simț asupra prostiei. Deși sunt în esență povești pentru copii, acestea au un substrat mult mai complex, menit să ofere și celor mai mari lecții importante de viață. Ele au constituit nu o dată setea noastră de șotii și de glumă, plăcerea comunicării, dorul de sat și de casă.

Gustul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaționali: familia și școala, o muncă caracterizată prin răbdare, perseverență, continuitate, voință. Perioada de formare a gustului pentru citit coincide cu cea când se pun bazele acestuia, cu ciclul primar. Elevului mic trebuie să i se stârnească curiozitatea , să i se cultive interesul pentru cunoaștere. În acest sens, am început lectura la clasă cu următoarele povești: ,,Ursul păcălit de vulpe", Capra cu trei iezi", ,, Punguța cu doi bani", ,,Fata babei și fata moșneagului".

Pentru organizarea și desfășurarea îndrumării lecturii suplimentare a elevilor, am folosit următoarele metode și procedee:

1. Citirea expresivă, efectuată de mine, textele alese fiind la început scurte, cu narațiune concentrată, cu dialog și cu o acțiune atrăgătoare;
2. Povestirea efectuată de mine; când o realizează învățătoarea , povestirea este model, adică va îndeplini condițiile de a fi expresivă, logică și spectaculoasă;
3. Însemnări personale asupra celor citite ce se realizează într-un caiet sau într-o fișă de lectură în care elevii își notează titlul, autorul, citate, fac desene, vor povesti, vor înregistra numele personajelor, vor cararcteriza sumar unele personaje, își vor exprima părerea asupra unor fapte și personaje;
4. Organizarea de serbări prin care se valorifică texte citite prin șezători literare, montaje literare, teatru școlar, jocuri literare;
5. Publicarea creațiilor artistice ale elevilor în reviste pentru elevi și nu numai;
6. Popularizarea cărților este o formă de stimulare a interesului pentru alcătuirea unei biblioteci personale, de formare a dragostei pentru carte, pentru citit. Popularizarea cărților o realizez prin: vizitarea bibliotecii școlii, a bibliotecii orașului, vizitarea librăriilor, organizarea de întâlniri cu scriitori, organizarea unei expoziții de carte, participarea la spectacole de teatru, etc.

Lectura acestor povești i-au impresionat mult. Am observat că le-a dezvoltat gustul pentru citit, le-au stimulat interesul pentru carte, a apărut dorința de cunoaște viața oamenilor și faptele lor. Figuri din viața satului – oamenii harnici, curajoși, înzestrați cu stăruință și dârzenie, optimiști și veseli , glumeți dar și hotătîți să lupte pentru o viață mai bună, pentru izbânda dreptății , a cinstei și adevărului le-au fost și vor fi adevărate modele de comportament în acțiunile lor viitoare. . S-a observat o îmbogățire a cunoștințelor elevilor, formarea unui vocabulr activ, bogat și colorat, dezvoltarea dragostei de patrie și educarea sentimentelor estetice.

Pentru a forma buni cititori de cărți și pentru a cultiva gustul pentru lectură, am colaborat cu părinții elevilor spre a-i avea în ajutor pentru îndrumarea lecturii suplimentare; mediul familial poate stimula elevii în lecturarea cărților specifice vârstei lor. Același rol important îl are biblioteca din cadrul școlii. Împrumutând cartea ,,Amintiri din copilărie” și citind-o cu interes, elevii și-au amintit faptul că o carte trebuie păstrată în timpul lecturării, fără să îndoaie foile, fără să desfacă la refuz fasciculele, dându-le peste cap, fără să facă însemnări pe paginile cărții, vor folosi semnul de carte și coperta de protecție, înțelegând importanța acestora.

Elevii fiind îndrumați de învățătoare, bibliotecar, părinți au citit cu maxim interes o parte din opera scriitorului Ion Creangă. Astfel, opera lui va continua să trăiască peste ani...

Bibliografie:

1. Șincan, Eugenia și Alexandru, Gheorghe - ,,Lecturi literare pentru ciclul primar”, vol. 1, Editura Gh. Alexandru, Craiova, 2000;
2. Faguet, E. - ,,Arta de a citi”, Editura Albatros, București, 1980.

CREANGĂ ȘI MĂȘTILE INOCENȚEI

Bibliotecar, MACOVEI DANIELA

Școala Gimnazială „ Ștefan cel Mare „ Botoșani

Inocența copilăriei este explicată ca fiind curățenie sufletească, nevinovăție, candoare, naivitate, simplitate.

Toți adulții au fost copii și pot judeca despre copilărie din proprie experiență. Copilăria apare ca un fel de Țara Minunilor unde se deprind ,,cei șapte ani de acasă". Copilăria în candoarea ei dă șansa să agonisim bucurii.

Copilul este reprezentantul speciei umane în forma sa pură. Prin aspirațiile sale, în credința sa că totul este posibil, copilul păstrează starea omului edenic. Copilul este partea văzută a gândurilor părinților, adulților din preajmă.

Ion Creangă este scriitorul român care poartă măștile inocenții în viața de fiecare zi și în opera sa. Scrierea sa literară întruchipează mai degrabă ,,visul" scriitorului decât viața lui reală, sau este o ,,mască" un ,,anti eu" în spatele cărora se ascunde personalitatea adevărată, sau reprezintă imaginea vieții din care autorul vrea să evadeze.

Autobiografia lui Creangă se află ca în atâtea rânduri din întregul cuprins al ,,Amintirilor din copilărie" topită într-un text ce arată a fi, unul de inițiere, în care metafora drumului adună tot atâtea vămi și trepte în devenirea spre o altă lume. Elementele autobiografice sunt pur decorative, descriind un itinerariu, un drum bine cunoscut: Humulești, podul de la Timișești, Moțca, codrii Pașcanilor, Ruginoasa, ,,rohatca,, Păcurari și ,,cieriul" Socolei la Seminar.

Esențială este ,,starea personajelor" care părăsesc un univers și intră în altul, complet necunoscut și se pare ostil.

Cartea ,,Amintiri din copilărie" reconstituie mitul copilăriei ca stare naturală, ca voie bună, candoare, transparență, exuberanță de neoprit. Autorul ne arată arta sa de a rezista în lume, modul său special de a se arăta celorlalți, protejat de aceste măști, care prind contur în copilărie, consistență, durabilitate și aură în timp și treptat. Disimularea, ieșirea în scenă cu măștile inocenței poate foarte ușor păcăli.

De la naștere și până la moarte Creangă a rămas același inocent ,,nevinovat" . Mereu a disimulat: a gândit și crezut una, a spus și făcut alta. A dobândit tehnica viețuirii ascuns în umbra măștilor salvatoare. O inspirație de *om*.

Toate informațiile despre Ion Creangă duc la acest final de poveste ,,un ochi râde, un ochi plânge" și validează ,,măștile inocenței" ale acestui om și artist de geniu.

,,Nu știu alții cum sunt, dar eu…."

MAGIA POVEȘTILOR LUI CREANGĂ ÎN ADAPTĂRI TEATRALE - „PUPAZA DIN TEI”

Prof. POPESCU ANA MARIA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Dramatizările poveștilor lui Ion Creangă reprezintă o activitate atractivă și educativă, ideală pentru școlarii mici, deoarece îi ajută să înțeleagă mai bine textele literare și să-și dezvolte imaginația. Prin interpretarea personajelor și recrearea scenelor din povești precum „Pupăza din tei”, „Capra cu trei iezi” sau „Punguța cu doi bani”, copiii au ocazia să intre în pielea eroilor și să experimenteze emoțiile și învățăturile transmise de aceste opere clasice.

Această metodă de predare nu doar că face procesul de învățare mai captivant, dar contribuie și la dezvoltarea unor abilități importante, precum lucrul în echipă, exprimarea verbală, încrederea în sine și creativitatea. De asemenea, dramatizările creează un context propice pentru a discuta cu copiii despre valori precum curajul, onestitatea sau generozitatea, pe care poveștile lui Creangă le transmit într-un mod natural și accesibil.

Pentru învățători, dramatizarea devine un instrument util prin care pot îmbina procesul de predare cu activități practice și ludice, stimulând interesul elevilor pentru literatură. Scenele simple, acompaniate de costume improvizate și decoruri creative, pot transforma sala de clasă într-un mic teatru, unde fiecare copil are șansa să fie protagonist. Astfel, Ion Creangă, prin poveștile sale, nu doar că rămâne o prezență vie în inima copiilor, ci și o sursă de inspirație pentru activitățile didactice inovatoare.

PERSONAJE:
Povestitorul- *rolul poate fi împarţit de 3-4 copii*
Nică
Mama
Primul lingurar
Al doilea lingurar
Mătuşa Mărioara
Moşneagul
Un gospodar

Povestitorul:
Despre Ion Creangă ades am auzit.
De „*Capra cu trei iezi*” ne-a povestit,
De fata moşului, frumoasă şi cuminte,
De fata babei, cea rea şi fără minte,
De *Harap- Alb, Punguța cu doi bani,*
Găsită de cocoşul năzdrăvan,
Şi multe alte basme şi poveşti
Pe care merită să le citeşti.
Acum ne povesteşte, dragii mei,
Povestea „*Pupăză din tei”:*

Nică: Mă trezeşte mama dis-de-dimineaţă...

Mama:
-Scoală-te, Ionică, spală-te pe faţă,
Iute te îmbracă, haide de mănâncă,
Altfel, măi băiete, pupăza te spurcă!

Nică (*nemulţumit)***:**
-Abia-i ora şase. Ăsta-i chin, nu viaţă!
Pupăza mă scoală dis-de-dimineaţă.
Pu-pu-pu! ea cântă-ntreaga vară,
Când somnu-i mai dulce, pupăza mă scoală.
Povestitorul:
Mama îl trimite până-n Valea Seacă,
Să ducă mâncare unor prăşitori.
Cu un coş în mână, iată Nică pleacă.
Drumul lui ajunge la teiul cu flori.
Pu-pu-pu! aude pupăza cântând.....

Nică:
-Îţi arăt eu ţie, cuce armenesc,
Din pricina ta din zori mă trezesc
Şi să scap de tine eu mi-am pus în gând!

Povestitorul:
Nică urcă-n tei încetişor,
Pupăza o află stând pe cuibuşor,
Apoi zice tare mulţumit:

Nică:
-Taci, leliţă, că te-am căptuşit!
Te-apucai de creastă. Dar dac-o fi şarpe?

Povestitorul:
Şi de frică, Nică o lăsă să-i scape.

Nică:
-Iată cu o piatră scorbura astup
Şi plec de mâncarea la câmp să o duc.
Dar când m-oi întoarce, va fi vai de tine!
Pân` la ora zece o să dorm de mâine.

Povestitorul:
Bieţii lingurari tot priveau în zare
Să le-aducă Nică ceva de mâncare.
Şi de foame tot cântau de zor
Şi dansau cu foc cu toţi pe ogor.

Câţiva copii, îmbrăcaţi în haine ţigăneşti, dansează pe muzică ţigănească.

Primul lingurar:
Parcă-l văd pe Nică! Uite-l, frăţioare,
A adus măncarea la prânzul cel mare!
Mai e şi sleită, asta nu e bine,
Mai bine, băiete, te mâncăm pe tine!

Al doilea lingurar:
-Ia lăsaţi, băiatul, ce-i el vinovat?
Du-te, măi copile, înapoi în sat!

Povestitor:
Nică se întoarce înapoi în sat.
Pupăza din tei însă n-a scăpat.
Băiatul din nou pe la tei se-abate,
Pasărea-năuntru tare se mai
zbate.

Nică: Te-am găsit, lelită, nu mai ai scăpare!
Te ascund acasă în podul cel mare.
N-o să mă mai scoli dis-de- dimineaţă,
O să simt, în fine, că sunt în vacanţă!

Povestitor:
Ziua următoare vine pe la ei
Tanti Mărioara, a lui moş Andrei.
Pare supărată, ba-i chiar furioasă.
Mama o poftește ca să intre-n casă.

Mătuşa Mărioara:
-Auzi tu, cumnată dragă,
Ce vorbeşte lumea-ntreagă?
Nică s-a pus pe furat,
Chiar şi pupăza ne-a luat.
Cine mai trezeşte satul?
Tare rău mai ai băiatul
Mama:
-Ce spui, dragă Mărioară?
Nică ăsta mă omoară!
De-amu, bine c-am aflat,
Că ţi-l ieu la depănat!

Povestitor:
Auzind ce-o să păţească,
Nică s-a urcat în pod.
Nu cu gând să slobozească
Pasărea cea armenească,
Ci s-o vândă-n iarmaroc!

Decorul se schimbă. Se creează atmosfera dintr-un târg.
Nică:
Marfă bună de vânzare,
Găinuşă outoare!

Moşneagul:
-De vânzare ti-e găinuşa ceea, măi băiete?

Nică:
-De vânzare, moşule!

Moşneagul:
-Şi cât ceri pe dânsa?

Nică:
-Cât crezi şi dumneata că face!

Moşneagul:
-Ia ad-o-ncoace la moşul s-o drămăluiască! *(îi dă drumul*)
Iaca poznă, c-am scăpat-o!

Nică:
-Ce gândeşti dumneata, moşule,
Te joci cu marfa omului?
Dacă nu ţi-a fost de cumpărat,
De ce drumul tu i-ai dat?
Să-mi plăteşti găina bine,
C-altfel nu mai scapi de mine!

Moşneagul:
-Eşti amarnic, măi băiete,
Vrei în schimb viţica, poate
Pentru cucul armenesc?
Stai un pic că ţi-o plătesc!
Vezi că mi-am pierdut răbdarea,
Stai că-ţi scarpin eu spinarea!

Un gospodar:
-Lasă-l, moşule în pace1
E feciorul lui Ştefan,
Gospodar humuleştean.

Moşneagul:
Treaba asta chiar îmi place!
L-am văzut chiar de curând
Cumpărând sumani prin târg.
Bine că ştiu al cui eşti,
Măi ţâcă, din Humuleşti.
Tat-tu te-a trimis, cumva
Să-mi vinzi mie pupăza?

Nică:
Când am auzit de tata,
Gura mi s-a înmuiat.
Fără să mai cer răsplata,
Eu prin târg m-am furişat
Şi am rupt-o la o fugă...
Până am ajums în sat.

Povestitor.
Fraţii lui i-au spus cu frică
Că-ntreg satu-i supărat,
Că din pricina lui Nică
Pupăza n-a mai cântat.
Când acestea le-a aflat
Se aude pupăza...

Nică: Să mai zică cineva
Că e Nică vinovat!

Următorul decor reprezintă o curte ţărănească cu o masă plină cu bucate.

Povestitor.
Iată că a doua zi
Mama cu drag o pofti
La prânz pe cumnata ei,
Măriuca lui Andrei.

Mama:
Doamne, cumnăţică dragă,
Cum se ceartă oamenii,
Iaca din nimica toată,
Eram gata a ne-nvrăjbi!
Hai mai bine să mâncăm
Un pui fript şi plăcinţele
Şi-un vin bun să închinăm,
Să uităm vorbele grele!
Căci vorba proverbului:
„Cele rele să se spele,
Cele bune să se-adune!

Mătuşa Mărioara:
Vrajba dintre noi să piară
Şi neghina din ogoare!”

Familia lui Nică se aşează la masă şi petrec pe muzică populară moldovenească.

Nică:
Şi-am încălecat pe-o roată
Şi v-am spus povestea toată.
Poveste adevărată,
Nu minciună gogonată.
Şi-alte multe-am mai păţit
Şi cu drag le-am povestit.
Anii din copilărie
Totdeauna o să fie
Anii mei cei mai frumoşi,
Cei mai dragi, mai luminoşi.
Voi, copii, să nu uitaţi
Anii aceştia minunaţi!
Până creşteţi măricei,
Bucuraţi-vă de ei

Sursă de informare: internet

Proiect Educaţional Inovator
privind aplicarea la grupă a unor metode şi procedee de abordare a predării-învăţării-evaluării inovative
„ÎN LUMEA POVEŞTILOR LUI ION CREANGĂ”

Coordonator Proiect: Prof. Vasiliu Gabriela Loredana
Grădinița P.P. Nr19 Botoșani

Argument:

Ziua de 1 Martie înseamnă *începutul primăverii* calendaristice, pentru români este strâns legată de tradiția oferirii de mărțișoare, dar și de sărbătorirea zilei de naștere a lui ***Ion Creangă***, unul dintre clasicii literaturii române, el fiind apreciat mai ales pentru magia basmelor, poveștilor și povestirilor sale. Ion Creangă este cel care a reușit să scoată basmul din circuitul folcloric adaptându-l pentru literatura cultă. A colaborat la elaborarea a patru manuale școlare, între care și un „Abecedar”.

Citim și povestim copiilor povești și basme încă din primele luni de viață ale acestora. Mai târziu, la grădiniță, copiii cunosc lumea minunată a poveștilor și rămân fascinați de aceasta prin imaginile și personajele cunoscute. Cea de-a doua mamă „educatoarea” îi învață să se ferească de oamenii răi pe care îi pot întâlni în viața de zi cu zi, îi ajută să-și exprime emoții și trăiri prin jocurile de rol și prin desenele pe care aceștia le realizează.

Poveștile reprezintă o punte între vis și imaginar, între aventură și fantezie, dar și o modalitate de a aduce în realitatea ce ne înconjoară puțin din curajul și minunăția acestor plăsmuiri.

Povestirea este un instrument cognitiv, de comunicare şi expresie cu statut de activitate obligatorie în grădiniţă. Are valoare etică şi estetică, contribuind la dezvoltarea personalităţii copilului preşcolar.

Perfectionarea limbajului copiilor de vârstă preşcolară reprezintă o importanţă deosebită, atât pentru integrarea copiilor în şcoală, cât şi pentru dezvoltarea întregii personalităţi.

Chiar dacă pentru noi poveștile lui Creangă nu mai au nici un fel de secret, cu siguranță pentru cei mici ele vor constitui o minunată incursiune în aventurile, întâmplările și situațiile cu care se confruntă personajele poveștilor în care copiii se pot regăsi, și cine altul ar putea să-i introducă într-o astfel de lume minunată dacă nu chiar *„neîntrecutul povestitor Ion Creangă care a creat un bogat şi valoros tezaur de poveşti, care au fermecat copilăria a zeci de generaţii!?”*

Scop:

Realizarea unor activităţi pe domenii experienţiale şi integrate într-o formă atractivă, flexibilă, mobilizatoare, care să conducă activitatea copilului spre investigare, documentare, cercetare şi aplicare practică a celor învăţate.

Obiective:

- însuşirea unor cunoştinţe, dar şi abilităţi de operare cu materialele puse la dispoziţie în condiţii de cooperare;
- realizarea unei comunicări interactive între preşcolari utilizând o tehnologie informaţională modernă;
- evidenţierea efectelor produse desfăşurând activităţi în care sunt folosite metode activ-participative;
- cultivarea sensibilității faţă de problematica umană, faţă de valorile moral-civice.

Grup ţintă:
preșcolarii din grupa ,,Buburuzele,,
Locul desfăşurării: sala de grupă
Perioada de desfăşurare: 01. martie 2025
Resurse materiale:
Cărți, reviste, panouri informative ;
Prezentare PPT;
Xerox, hârtie xerox ;
Aparat de fotografiat ;
Laptop, CD-uri ;
Resurse umane :
Cadre didactice : Vasiliu Gabriela,,Muraru Florentina,Grigoraș Olivia
Preșcolari; Părinți ; Comunitate
Forme de realizare :
Formele de realizare vor fi diversificate în funcție de nivelul de vârstă al copiilor sau alte condiții: vizionari de diapozitive, prezentări PPT, Povestiri, jocuri de mișcare, jocuri distractive, jocuri interactive pe calculator, concursuri, etc. Indiferent de formă de realizare se va accentua ideea de folosire a contextului ludic în stimularea rutei individuale a învățării. Programul de activități va cuprinde activități realizate la nivelul unității marcând ziua de naștere a marelui povestitor Ion Creangă la nivelul grupei mari.
Metode utilizate:
metoda predare-învăţare reciprocă-instruirea asistată pe calculator, metoda turnirul întrebărilor, metoda cubului, metoda piramidei, metoda Diagrama Venn, metoda explozia stelară
Rezultate:
Postarea unor fotografii din timpul activităților desfășurate pe pagina de faceboock a grădiniței
Aprecieri**;** Diplome
Concluzii:
Prin intermediul metodelor moderne copiii învaţă să capete încredere în capacităţile proprii devenind motivaţi intrinsec şi îşi dezvoltă capacităţi de ascultare, cooperare, implicare activă în rezolvarea independentă a unei sarcini; - La vârsta preşcolară, activitatea de învăţare are o mare încărcătură afectivă. - Prezentarea poveştilor vor fi cu atât mai accesibile, cu cât vor fi prezentate în cadrul unei forme de activitate mai atractive, mai interesante.
Activităţi programate

NR. CRT.	ACTIVITATEA	METODE UTILIZATE	RESPONSABILI
1.	***1 Martie –Personalitatea zilei „Ion Creangă "***– prezentare ppt	Instruirea asistată pe calculator Turnirul întrebărilor	
2.	,,***În lumea minunată a poveștilor,,*** **-** Joc didactic ***„Din ce poveste face parte?"***	Cubul; Piramida Diagrama Venn Explozia stelară	Coordonator proiect
3.	Joc digital inovator pe calculator (Aplicația Wordwall) ***„Ștafeta personajelor din povești"*** Activitate psihomotrică	Instruirea asistată pe calculator Traseu aplicativ	

Bibliografie: Suport aplicare curriculum pentru educație timpurie, 2019.
Curriculum pentru educație timpurie, 2019;
Creţu D, Nicu A., Mara D – Pedagogie - formarea iniţială a profesorilor, Ed. Universităţii „Lucian Blaga" Sibiu

PĂLĂRIILE GÂNDITOARE

„PUPĂZA DIN TEI”- DE ION CREANGĂ

Prof. URSACHE ANGELICA

Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

- **Pălăria albă** – informează

Despre ce este vorba în textul „Pupăza din tei”?

Care sunt personajele?

- **Pălăria roşie** – spune ce simţi

Ce sentimente avea Nică faţă de pupăză?

Ce v-a plăcut cel mai mult din acest text?

- **Pălăria neagră** – descoperă greşelile

Ce a greşit Nică?

Ce nu ţi-a plăcut în această poveste?

- **Pălăria verde** – este creativă

Închipuiţi - vă că sunteţi Nică. Cum v- aţi fi comportat dacă eraţi în situaţia lui?

- **Pălăria galbenă** – descoperă avantajele

Ce a vrut să facă Nică cu pupăza în iarmaroc?

Ce credeţi că s-ar fi întâmplat dacă Nică vindea pupăza?

- **Pălăria albastră** – trage concluzii

Care este semnificaţia titlului?

Cum trebuie să ne comportăm cu păsările?

ION CREANGĂ - O VIAȚĂ DE POVESTE PLINĂ DE POVEȘTI

Prof. IACOB ANCA ELENA
Școala Gimnazială „Grigore Antipa" Botoșani

Motto: *„Nu ştiu alţii cum sunt, dar eu, când mă gândesc la locul naşterii mele, la casa părintească din Humuleşti, la stâlpul hornului unde lega mama o şfară cu motocei la capăt, de crăpau mâţele jucându-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care mă ţineam când începusem a merge copăcel, la cuptiorul pe care ma ascundeam, când ne jucam noi, băieţii, de-a mijoarca, şi la alte jocuri şi jucării pline de hazul şi farmecul copilăresc, parcă-mi saltă şi acum inima de bucurie !"* – Ion Creangă, „Amintiri din copilărie"

În fiecare zi de 1 martie, românii sărbătoresc nașterea lui Ion Creangă, scriitorul pentru „copii între 7 și 90 de ani", un clasic al literaturii române remarcat prin măiestria poveștilor și basmelor, cel mai iscusit, cunoscut și admirat povestitor pe care l-a dat acest neam.

Creangă s-a născut la 1 martie 1837, la Humuleşti, judeţul Neamţ, fiind primul născut dintre cei opt copii ai familiei sale. Părinţii săi au fost Ştefan a Petrii Ciubotariul şi Smaranda Creangă, „răzeşi fără pământuri" din ţinutul Neamţului. A avut 7 frați și surori: Zahei, Maria, Ecaterina, Ileana, Teodor, Vasile și Petre. Opera sa „Amintiri din copilărie" prezintă evenimente din copilăria sa, descriind cu nostalgie și umor întâmplări trăite în satul natal.

La 1 septembrie 1846, începe cursul primar în satul natal, la şcoala înfiinţată de preotul Ion Humulescu, cu dascălul Vasile a Ilioaei, iar în perioada 1848 – 1850 învaţă la şcoala din Broşteni. În perioada 1950 – 1951, studiază la Biserica Adormirea din Tg. Neamţ. Despre această perioadă, Creangă afirma: „*Biata mama, crezând că am să ies un al doilea Cucuzel, s-a pus cu rugăminte pe lângă tata şi m-a dat să învăţ psaltichie la un psalt de la Adormirea din Târgul Neamţului peste baltă la vreo două azvârlituri de piatră de satul nostru. O iarnă am învăţat şi la această şcoală, căci iarna ce mai puteam învăţa; iar vara nu făceam purici prea mulţi pe la şcoală; trebuia s-ajut acasă la tors în pieptănaşi, la nevedit, la făcut ţevi cu sucala şi la tras la roată".*

În 1854 s-a înscris la școala de catiheți din Fălticeni, iar după desființarea acesteia, a urmat Seminarul Teologic „Veniamin Costachi" de la Socola, pe care l-a absolvit în 1858.

În 1859 s-a căsătorit cu Ileana, fiica preotului Ioan Grigoriu, și a devenit diacon la Biserica „Patruzeci de Sfinți" din Iași. În 1860 s-a născut fiul său, Constantin. În 1864 a urmat cursurile Școlii Preparandale Vasiliene, avându-l ca profesor pe Titu Maiorescu care l-a numit învățător la Școala Primară numărul 1 din Iași.

Cariera sa clerică s-a încheiat în 1872, când a fost exclus din preoție din cauza unor conflicte cu autoritățile bisericești.

În 1875 l-a cunoscut pe Mihai Eminescu, pe atunci revizor școlar, care l-a introdus în cenaclul „*Junimea*". La îndemnul acestuia, a început să frecventeze cenaclul și să publice în revista „*Convorbiri Literare*". Printre cele mai cunoscute opere ale sale se numără:

„*Soacra cu trei nurori*"(1875) prima sa lucrare publicată în revista *„Convorbiri literare*" această poveste explorează relațiile tensionate dintre o soacră autoritară și cele trei nurori ale sale, evidențiind conflictele familiale cu umor și perspicacitate.

„Capra cu trei iezi"(1875) o poveste populară care ilustrează viclenia și cruzimea lupului față de cei trei iezi ai caprei, subliniind importanța ascultării și prudenței în fața pericolelor.

„*Punguța cu doi bani*”(1876) narațiune care urmărește aventurile unui cocoș alungat de stăpânul său, care, prin perseverență și iscusime, reușește să obțină o punguță cu doi bani, evidențiind triumful celor mici asupra celor puternici.

„*Dănilă Prepeleac*”(1876) povestea unui om leneș și nechibzuit care printr-o serie de întâmplări neașteptate și cu ajutorul unor forțe supranaturale își schimbă soarta, subliniind idea că norocul poate surâde chiar și celor mai neîndemânatici.

„*Povestea porcului*”(1876) relatează povestea unui cuplu fără copii care adoptă un purcel fermecat, ce se transformă într-un prinț, evidențiind teme precum dragostea părintească și miracolele neașteptate.

„*Povestea lui Stan Pățitul*”(1877) prezintă peripețiile lui Stan, un tânăr naiv care, înfruntând diverse încercări și învățând din greșeli, devine mai înțelept, reflectând procesul maturizării prin experiență.

„*Fata babei și fata moșneagului*” (1877) contrastul dintre comportamentul și soarta a două fete, una harnică și modestă, cealaltă leneșă și răutăcioasă, evidențiază valorile muncii și modestiei în obținerea succesului.

„*Povestea lui Harap-Alb*”(1877) un basm complex despre inițierea și maturizarea unui tânăr prinț care, sub identitatea de Harap-Alb, trece prin numeroase încercări pentru a-și dovedi curajul și înțelepciunea.

„*Amintiri din copilărie*”(1881-1888), capodopera literară a lui Ion Creangă reprezintă o frescă plină de viață a copilăriei lui Creangă în Humulești, îmbinând umorul, nostalgia și observația realistă. Autorul descrie satul natal ca un loc idilic, unde copilăria era lipsită de griji, dar presărată cu năzbâtii și întâmplări memorabile. Relația cu părinții, în special cu mama sa, Smaranda, sunt redate cu căldură, surprinzând atât severitatea acesteia, cât și grija pentru educația fiului sau.

Opera prezintă scene din viața școlară a lui Nică, pline de umor și aventură, de la frica de dascăli până la jocurile neastâmpărate cu prietenii. Printre cele mai celebre episoade se numără fuga la scăldat, pățania cu cireșele furate și încercările sale de a scăpa de pedepsele părinților.

Scrisă într-un stil narativ autentic, cu un limbaj plin de expresii populare și o atmosferă cald, „*Amintiri din copilărie*” reușește să redea spiritul copilăriei universale, făcând din Creangă unul dintre cei mai mari povestitori ai literaturii române.

Bibliografie

https://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Ion_Creanga
https://litera.md/ion-creanga-368088
https://bibliotecaalexandrudonici.wordpress.com/2021/03/02/ion-creanga-viata-si-opera/

VIZIUNEA LUI ION CREANGĂ ASUPRA ȘCOLII

Prof. BUCATARU IOANA MIRELA

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Ion Creangă, unul dintre cei mai importanți scriitori români, a avut o viziune profundă asupra școlii, influențată de experiențele sale personale și de contextul social al vremii. În lucrările sale, Creangă a evidențiat mai multe aspecte esențiale legate de educație și rolul școlii în formarea tinerelor generații.

Creangă a subliniat valoarea educației ca fundament pentru dezvoltarea personală și socială. El credea că școala are rolul de a îmbunătăți cunoștințele și abilitățile tinerilor, pregătindu-i pentru viața în societate. În scrierile sale, în special în "Amintiri din copilărie", Creangă a relatat cu umor și sinceritate despre experiențele sale școlare. Aceste povești reflectă atât dificultățile întâmpinate în procesul de învățare, cât și momentele de bucurie și împlinire, a evidențiat atât aspectele pozitive, cât și cele negative ale sistemului educațional din vremea sa. Creangă a subliniat importanța relației dintre elevi și profesori, evidențiind necesitatea ca dascălii să fie nu doar educatori, ci și mentori care să inspire și să ghideze elevii, a apreciat dascălii care aveau răbdare și înțelegere față de nevoile elevilor. A pus accent pe educația morală și pe formarea caracterului. El considera că școala nu trebuie să se concentreze doar pe transmiterea de cunoștințe, ci și pe dezvoltarea valorilor etice și a comportamentului responsabil. Pentru el școala avea un rol crucial în formarea tinerelor generații și în pregătirea lor pentru viața în comunitate.

Școala era una în care educația era văzută ca un instrument esențial pentru dezvoltarea individului și a societății, subliniind atât importanța cunoștințelor, cât și a formării caracterului. Creangă înţelegea foarte bine rolul limbii materne în educaţie şi tindea în manualele sale spre altoirea la copii a dragostei faţă de limbă, folosea pe larg proverbe, legende, cântece populare. Având o grijă deosebită pentru lărgirea permanentă a orizontului elevilor, recomanda convorbiri zilnice cu copiii despre mediul ambiant, despre munca creativă a oamenilor. Meritele pedagogice ale Abecedarului şi Compendiului pentru învăţători ale lui Creangă erau apreciate de către contemporani.El a adus un mare aport la dezvoltarea literaturii pentru copii. Minunatele povestiri scrise de el în anul 1871 au întrat în cartea pentru lectura „învăţătorul copiilor”, care a cunoscut zece ediţii. Lucrând timp de mulţi ani învățător, a văzut ce lacune sunt în predarea geografiei. Împreună cu alţi învăţători a scris manualul „Geografia judeţului Iaşi” (în 1879). Manualul era însoţit de hărţi, planuri şi indicaţii metodice, care recomandau studierea pe teren a noţiunilor geografice de baza, folosind pe larg excursiile.

Multe din recomandările lui Creangă în problemele învăţământului, bazate pe înţelegerea psihologiei copilului, pe dragostea şi respectul faţă de el sunt actuale şi astăzi. Şcoala nouă pe care intenţionăm să o construim, nu poate să nu ţină cont de experienţa marelui pedagog din Humuleşti.

Ion Ţurcanu, în cartea „Creangă”, dezvăluind specificul pedagogiei timpului său, recunoaşte: cărţile de şcoală crengiene pot fi de mare folos şi astăzi, atât în activitatea practică de instruire şi educaţie, cât şi în pregătirea cadrelor de învăţători (p.68). În acest context merită să fie pomenită experimentarea între anii 1865-1866 de către I. Creangă a metodei lancasteriene de predare în şcoala primară, dirijarea de către ilustrul pedagog a practicii pedagogice a viitorilor învăţători-elevi ai şcolii normale de la Trei Ierarhi, cursurile speciale de etică pedagogică si metodică a predării şi scrisului

(ţinute de Ion Creangă) la cursurile de perfecţionare a învăţătorilor şcolilor primare din Iaşi, elaborarea de către el a sistemului de atestare a cadrelor didactice.

În 1874 Creangă face o serie de propuneri Ministerului învăţământului cu privire la constituirea pe lingă şcolile normale a unor grupe, ale căror menire era pregătirea învăţătorilor pentru minorităţile naţionale: unguri, armeni, sârbi, nemţi, ruşi, ucraineni etc.

Fără a face parte din protipendada intelectuală de pe atunci şi nefiind tot atât de şcolit ca unii boieri pretenţioşi de la „Junimea", el a avut atâta carte, cât i-a trebuit ca să stea în fruntea mişcării pedagogice din Moldova celei de a doua jumătăţi a secolului al XlX-lea şi să ne lase nouă, urmaşilor, una dintre cele mai originale creaţii literar-pedagogice.

Vizitele, inspecţiile în şcolile în care a activat, precum şi creaţia sa au demonstrat nu numai că stătea în fruntea noutăţilor în instruirea şi educarea copiilor, dar că era receptiv la orice noutăţi din viaţa culturală. După cum sublinia marele Eminescu şi alţi contemporani, cunoscători ai problemelor şcolii, Ion Creangă a produs o reformă adâncă in instruirea elementară.

Trebuie subliniată atenţia pe care o acorda Creangă familiei. Toată activitatea lui pedagogică şi, în special, tendinţa constantă de a suprima distanţa dintre el şi copii a demonstrat că el vede clar ruptura familiei de şcoală. Înţelegea bine nocivitatea acestui fenomen pentru procesul de instruire şi educaţie. De aici şi insistenţa cu care aborda perfecţionarea sistemului de educaţie socială şi a creşterii rolului şcolii în viaţă.

Aşadar, viziunea „crengiană" asupra posibilităţii educaţiei copiilor e atotcuprinzătoare, depăşind cadrul teoriei pedagogice şi al metodicii educaţiei şi înglobându-şi probleme sociale, precum şi aspecte organizatorice ale învăţământului, inclusiv crearea condiţiilor materiale necesare desfăşurării sale normale.

În activitatea sa concretă orice pedagog nu poate ignora nici unul din aceste viziuni orientate spre obiectivul principal, spre legile fundamentale ale instruirii şi educaţiei.

INFLUENȚELE OPERELOR LUI ION CREANGĂ ASUPRA LITERATURII ROMÂNEȘTI

Prof. înv. primar, DÎRVARIU ANCA

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" – Botoșani

Opera lui Ion Creangă a influențat semnificativ literatura română. Stilul său unic, umorul caracteristic, și teme universale au captivat generații de cititori. Creangă a adus o contribuție majoră la dezvoltarea literaturii pentru copii, dar și la consolidarea identității naționale. Scrierile lui reflectă o viziune optimistă asupra lumii, cu personaje pline de vitalitate și umor. Natura este prezentă ca un loc de pace și armonie, iar oamenii simpli și binevoitori. Creangă a valorizat tradiția, obiceiurile și folclorul român, integrându-le în operele sale, transmițând astfel valorile culturale și morale ale

poporului român. Umorul este o componentă esențială a operelor lui Ion Creangă, contribuind la crearea unei atmosfere relaxante și la transmiterea unor mesaje moralizatoare. Personajele sunt oameni simpli, cu trăiri autentice, valori morale solide și o legătură puternică cu natura și tradiția.

Caracteristicile povestirilor lui Ion Creangă

Limbajul Creangă a folosit un limbaj simplu, direct, cu o bogată paletă de expresii populare, cuvinte din dialectul moldovenesc. Limbajul este viu, natural, accesibil tuturor.	**Naratorul** Naratorul este omniprezent, are o voce caldă și familiară, se adresează direct cititorului, creând o atmosferă intimă și relaxantă. Naratorul este uneori și personaj.
Temele Temele principale din operele lui Creangă sunt copilăria, familia, satul, natura, tradiția, binele și răul, moralitatea. Aceste teme sunt prezente în toate operele sale.	**Personajele** Personajele din operele lui Creangă sunt memorabile, pline de umor și de caracter. Au trăiri autentice, atitudini specifice, sunt ușor de identificat și de apreciat de către cititor.

Creangă folosește frecvent narațiunea la persoana I, identificându-se cu personajul principal. Acest lucru creează o atmosferă intimă, un sentiment de autenticitate. Dialogul este o componentă importantă a operelor lui Creangă, contribuind la dinamica narațiunii, la caracterizarea personajelor și la crearea unei atmosfere vii. Descrierea este prezentă în operele lui ,dar nu este predominantă. Se concentrează pe elementele care sunt esențiale pentru a crea atmosfera și a defini personajele.

Personajele din operele lui Ion Creangă

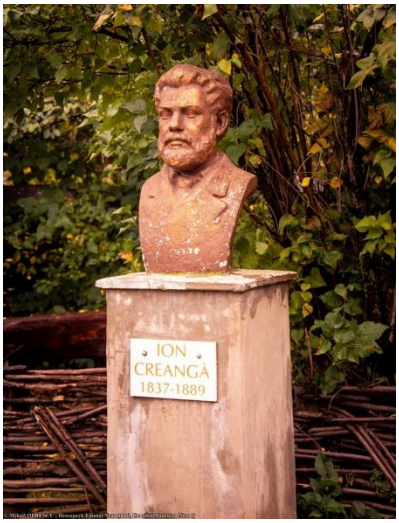
Nică este un personaj emblematic al copilăriei, un copil poznaș, curajos, aventuros. El e un simbol al inocenței, al bucuriei, și al libertății.

Moș Ion Roată are o personalitate complexă, plină de umor, dar și de o inteligență ascuțită. El este un model al înțelepciunii populare și al respectului pentru tradiție.

Harap Alb - simbolizează lupta dintre bine și rău, dintre curaj și lașitate, este un simbol al evoluției personajului, a maturității și are responsabilități.

Opera lui Creangă a devenit parte integrantă a culturii românești. Povestirile lui sunt citite și apreciate de generații de copii, sunt studiate în școli, contribuind la formarea identității naționale.

Creangă este un simbol al simplității și al bunătății, un maestru al umorului care îi conferă unicitate și care l –a făcut un scriitor iubit de toți. El a lăsat o moștenire culturală bogată prin operele sale care continuă să inspire și să captiveze.

O PRIETENIE LEGENDARĂ

Prof. SAVA ELENA
Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani

Nu există copil care să nu fi auzit măcar una dintre poveștile lui Ion Creangă, chiar înainte să știe să citească. Cu toții am ascultat povești spuse de părinți sau bunici înainte de culcare, visând la lumea de basm din Harap Alb sau Capra cu trei iezi, Punguța cu doi bani, Fata babei și fata moșneagului...

Lumea poveștilor lui Creangă este lumea copilăriei poporului român, a personajelor din folclor, care au devenit prietenii de joacă și aventuri ale generații întregi de copii. Toate personajele din poveștile lui Creangă împărtășesc valorile morale și spirituale ale satului românesc, făcând din acestea personaje pur românești.

Civilizaţia oraşului venită peste apa Ozanei, „cea frumos curgătoare“, a schimbat radical climatul calm, ţărănesc al Humuleştiului de altădată. Copiii satului ştiu cu toţii cine a fost Ion Creangă, însă vremurile când „flăcăi voinici şi fete mândre, care ştiau să învârtă şi hora, dar şi suveica, de vuia satul de vatale în toate părţile“ s-au dus demult. Din vremea lui Creangă nimic nu a mai rămas în afară de casă şi de Ozana. La Humuleşti, nu e departe vremea când copiii de aici, adulţi fiind, îşi vor aminti mai degrabă de lecţiile învăţate despre copilăria lui Creangă, decât de propria lor copilărie.

Când spui Ion Creangă, nu se poate să nu-ți amintești de marele poet, M. Eminescu. Când spui M. Eminescu, nu se poate să nu-ți amintești de marele povestitor, I. Creangă. O prietenie care i-a legat pe viață. Nu cred că există cineva care să nu fi auzit de prietenia dintre cei doi, o prietenie pentru eternitate. O prietenie extraordinară rămasă în istoria literaturii. S-au întâlnit pe ulițele Iașului, şi de atunci încolo nimeni nu a mai văzut pe Eminescu fără Creangă şi pe Creangă fără Eminescu.

O prietenie rămasă în istorie. De ce? Pentru că doi oameni culţi sunt mereu pe aceeași lungime de undă, au un drum comun şi, deşi diferiţi, se completează perfect într-un întreg. S-au împrietenit în scurt timp, Eminescu fiind impresionat de hazul lui Creangă, de felul în care rostea vorbele, proverbele şi zicătorile din popor, de mintea ageră pe care o avea.

Ion Creangă, cu dinamismul lui nemaiîntâlnit, i-a arătat priveliştea Iaşului, l-a prezentat prietenilor lui, și de atunci încolo, nimeni „nu mai văzu pe Eminescu fără Creangă şi pe Creangă fără

Eminescu“. Se sfătuiau împreună, îşi citeau unul altuia poveştile ori poeziile. Discutau despre cărțile citite şi despre tot ce se întâmplă în lume.

La fiecare poveste scrisă, cum a fost și Harap-Alb, îi cerea părerea lui Eminescu. Acesta refuza să îl îndrepte, zicând: „Lasă Creangă, ai să citești în Junimea, tu nu ai nevoie să fii corectat de nimeni.” Dar totuși, Eminescu îl încredința că de acum este un scriitor în toată puterea cuvântului și îi prezenta obiceiurile scriitorilor iluştri. S-a mutat pentru o perioadă la bunul său prieten, Creangă. Deoarece lui Mihai nu i-a plăcut să zăbovească pe capul omului, s-a decis să plece la București. Creangă a rămas fără prieten și totodată fără un om plin de învățătură. Rămas singur, îl îmbia mereu pe Eminescu să se întoarcă la Iași.

Au păstrat mereu legătura, dar Creangă a fost devastat la auzirea veştii că marele poet este bolnav. Durerea trăită a fost nemăsurată, un cutremur în adâncul sufletului. După ce starea lui de sănătate s-a mai îmbunătățit, întâlnirile lor tot nu mai erau ca odinioară, fiind conturate de o linişte covârșitoare. De la acea vreme și Creangă începu să se simtă din ce în ce mai rău.

În 1889, la auzirea veștii că Eminescu s-a stins din viață, Ion Creangă a pierdut un prieten pe care nimeni nu-l poate înlocui. „Această veste a trebuit să zguduie sufletul bolnavului. Fu văzut plângând ca un copil și adormind cu cartea de poezii a lui Eminescu.”

Cărturarii şi scriitorii au căutat să descifreze misterul prieteniei celor două genii literare. Ce-i apropia oare pe aceşti oameni atât de deosebiţi? Iată ce scrie romancierul Jean Bart, care evocă figura învăţătorului său, Ion Creangă şi a poetului nemuritor: „Eminescu, poet fin, închis, sensibil, c-o vastă cultură filozofică şi artistic dobândită după profunde studii în străinătate”. „Creangă, seminarist, rămas tot ţăran în sufletul său vesel, glumeţ, dar fără să ştie limbi străine, fără cunoaşterea clasicismului antic şi a romantismului nemţesc, cu puţină carte, dar cu multă minte…”

Despre prietenia dintre cei doi aleși ai neamului, creatori ai frumosului prin arta cuvântului tipărit, sunt interesante câteva relatări culese de la Tinca Vartic de Emil Gârleanu: „Când li se ura de oraș și de lume, luau drumul Seculenilor, unde făceau băi și rătăceau apoi ziua întreagă în păduricea de pe malul Prutului. Altă dată fugeau tocmai la Târgușor, dimpreună cu Zahei, fratele lui Creangă. Acolo, tolăniți pe iarbă, puneau de le cântau doi țigani zdrențuroși, unul cu scripca și celălalt cu cobza, cântecele glăsuite altădată de către Barbu Lăutaru, iar ei mâncau fripturi din hârgău, cu mămăligă; acestea se preparau lângă dânșii, pe iarbă. Și trăiau în altă viață, în alte vremuri și în altă lume. Eminescu stătea la Creangă câte două și trei zile, iar alte dăți câte o săptămână în șir. Atunci puneau ei la cale și multe mai plănuiau în odaia cu ferestre mici.”

O amiciţie enigmatică s-a brodat între cele două genii literare ale poporului român. Prin timp, ea a devenit o prietenie legendară, care-i farmecă pe toţi copiii. Amândoi au copilărit în lumea satelor moldoveneşti; amândoi au făcut ghiduşii de pomină, ca orice copil zburdalnic şi iscoditor. Eminescu a fost cucerit nu numai de umorul lui Creangă, de limba neaoşă pe care o vorbea, ci şi de dragostea humuleşteanului faţă de ţărănime şi neamul românesc. Pentru Eminescu, povestitorul era o „piatră preţioasă” ascunsă, pe care trebuia să o scoată la lumină.

Aşa arată contextul în care s-au cunoscut cei doi: un poet cu o alură de gânditor şi un geniu al poporului român, aşa cum îl considera Mihai Eminescu. Doi giganți ai culturii din țara noastră. M. Eminescu și I. Creangă, cea mai frumoasă prietenie din literatura românească. Au un drum comun și, deși diferiți, se completează perfect într-un întreg.

Două genii ale literaturii române unite de o prietenie frumoasă!

Bibliografie

1. G. Călinescu, Ion Creangă (Viața și opera), Editura Minerva, București, 1972
2. N. Iorga, ”Istoria literaturii românești”, București, 1929

POVEȘTILE LUI ION CREANGĂ, MEDIU PRIELNIC DE ÎNVĂȚARE PENTRU COPII

P.î.p. IULIANA OBADĂ
Școala Gimnazială Nr. 13 Botoșani

Ion Creangă este unul dintre cei mai îndrăgiți autori de literatură pentru copii din România. Poveștile și povestirile sale sunt apreciate atât de micii cititori, cât și de cadrele didactice, datorită umorului, lecțiilor morale și caracterului autentic al personajelor. Operele sale au devenit un instrument educativ valoros în învățământul primar, ajutând la dezvoltarea vocabularului, imaginației și a valorilor morale în rândul elevilor. Prin intermediul acestor povești, copiii sunt expuși la tradițiile, obiceiurile și înțelepciunea populară, ceea ce le oferă o mai bună înțelegere a culturii românești.

Poveștile lui Ion Creangă sunt mai mult decât simple lecții morale, ele sunt adevărate instrumente de dezvoltare a gândirii critice și a abilităților de rezolvare a problemelor. La școală, copiii sunt încurajați să analizeze poveștile din punct de vedere al structurii narative, al caracterelor și al mesajelor transmise, ceea ce le dezvoltă capacitatea de a înțelege mai profund textul literar. În același timp, poveștile au un impact semnificativ asupra dezvoltării limbajului, stimulând nu doar vocabularul, dar și abilități de exprimare și comunicare.

Poveștile lui Ion Creangă sunt inspirate din viața satului românesc și sunt populate de personaje haioase, năzdrăvane și pline de învățăminte. Printre cele mai cunoscute povești se numără „Capra cu trei iezi”, „Punguța cu doi bani”, „Fata babei și fata moșneagului” și „Ursul păcălit de vulpe”. Aceste creații literare îi captivează pe copii prin întâmplări pline de suspans, dialoguri amuzante și finaluri morale.

Fiecare poveste are un substrat educativ, ceea ce o face ideală pentru a fi utilizată în cadrul activităților școlare. De exemplu, „Capra cu trei iezi” ilustrează lecția prudenței și importanța ascultării sfaturilor părinților, subliniind totodată pericolele neascultării. În același timp, „Punguța cu doi bani” pune accent pe perseverență și istețime, arătând că norocul îi favorizează pe cei hotărâți și muncitori. În „Fata babei și fata moșneagului”, Creangă promovează valorile bunătății, hărniciei și respectului, oferind un contrast clar între bine și rău.

Poveștile lui Creangă sunt o sursă de învățare și dezvoltare pentru copii. Un exemplu clar în acest sens este povestea „Capra cu trei iezi”. Aceasta nu doar că ilustrează pericolele neascultării, dar pune și în evidență importanța raționamentului și a anticipării consecințelor acțiunilor. Elevii pot discuta despre motivele pentru care cei trei iezi nu au ascultat sfaturile mamei lor și ce ar fi trebuit să facă diferit pentru a evita pericolul. Acest tip de discuție încurajează gândirea critică și ajută copiii să aprecieze importanța alegerilor corecte în viața de zi cu zi.

În plus, poveștile lui Creangă sunt un excelent punct de plecare pentru dezvoltarea abilităților de argumentare și de exprimare a opiniilor. De exemplu, povestea „Punguța cu doi bani” poate fi utilizată pentru a încuraja copiii să își exprime părerea despre ideea de „noroc” și despre cât de mult contează determinarea și istețimea într-o situație dificilă. Discuțiile pe marginea acestei povești le oferă copiilor ocazia de a-și construi argumente și de a le susține în fața colegilor, dezvoltându-le în același timp abilități de comunicare și gândire logică.

Un alt aspect esențial al poveștilor lui Creangă este capacitatea acestora de a ajuta copiii să înțeleagă relațiile interpersonale și să dezvolte empatie. În „Fata babei și fata moșneagului”, contrastul clar între cele două personaje principale – fata babei, care este leneșă și rea, și fata moșneagului, care

este harnică și bună – le permite copiilor să înțeleagă diferențele dintre comportamentele pozitive și negative. Această poveste îi ajută pe cei mici să conștientizeze importanța caracterului și a valorilor precum respectul, hărnicia și generozitatea, încurajându-i să reflecteze asupra propriilor lor atitudini și acțiuni.

Mai mult decât atât, prin intermediul acestor povești, copiii pot învăța și despre diferitele tipuri de relații sociale, cum ar fi cele dintre părinți și copii, între frați și surori sau între oameni din diferite medii sociale. De exemplu, în „Ursul păcălit de vulpe", relația dintre urs și vulpe este un bun prilej pentru a discuta despre încredere și înșelăciune, dar și despre importanța înțelegerii și acceptării diferențelor dintre indivizi.

Un alt beneficiu educațional al poveștilor lui Creangă este faptul că ele sunt adesea populare în familie și sunt citite nu doar în școală, ci și acasă, făcându-le un punct de legătură între educația formală și cea informală. Aceasta încurajează dezvoltarea unui mediu familial propice învățării, în care părinții pot discuta alături de copii despre lecțiile morale și valorile transmise de povești. Astfel, poveștile devin un instrument de educație continuă, care ajută la formarea unei fundații solide de cunoștințe și valori.

Poveștile lui Ion Creangă reprezintă o sursă de învățare și dezvoltare pentru copii, de aceea au fost integrate în curriculum școlar. Acestea îi ajută pe copii să înțeleagă mai bine lumea din jurul lor, să dezvolte empatie față de personaje și să învețe prin exemple concrete despre bine și rău. În plus, ele contribuie la îmbunătățirea competențelor lingvistice, deoarece limbajul arhaic și expresiile populare îi provoacă pe elevi să descopere noi sensuri și să își îmbogățească vocabularul. Această expunere la elemente de limbaj arhaic le oferă o conexiune autentică cu trecutul cultural al României și îi ajută să își dezvolte abilități de interpretare a textului.

Un alt aspect important este dezvoltarea creativității. Elevii pot fi încurajați să creeze propriile finaluri pentru povești sau să scrie variante moderne ale acestora. De asemenea, dramatizările și ilustrațiile inspirate din operele lui Creangă sunt metode eficiente de aprofundare a textului literar. Aceste activități nu doar că îmbogățesc imaginația copiilor, dar și îi ajută să își exprime mai clar ideile și emoțiile.

În contextul educațional, poveștile lui Ion Creangă pot fi integrate în diverse discipline, nu doar în cadrul lecțiilor de limba și literatura română, ci și în activități de educație morală, educație socială sau chiar în domenii ce țin de științele naturii, cum ar fi biologia sau geografia, atunci când se discută despre mediul înconjurător sau despre obiceiurile tradiționale. De asemenea, poveștile pot fi utilizate pentru a încuraja învățarea prin proiecte interdisciplinare, care să combine elemente de literatură cu științe sociale, arte sau educație fizică.

De exemplu, un proiect educațional bazat pe „Punguța cu doi bani" ar putea include o cercetare despre tradițiile populare din diferite zone ale României, iar copiii ar putea să ilustreze scene din poveste sau chiar să creeze un mic spectacol de teatru pe baza acesteia. Astfel, poveștile devin un mijloc de învățare activă, prin care elevii pot explora și înțelege mai bine lumea din jurul lor.

În învățământul primar, poveștile lui Ion Creangă sunt utilizate în diverse moduri creative, pentru a stimula învățarea activă. Printre activitățile educative desfășurate la clasă pe baza acestor povești se numără:

- **Lectura expresivă**: citirea cu intonație a dialogurilor pentru a evidenția emoțiile personajelor și a dezvolta abilități de vorbire expresivă.
- **Jocuri de rol și dramatizări**: interpretarea unor scene pentru a dezvolta expresivitatea și încrederea în sine a copiilor, oferindu-le ocazia de a se implica activ în poveste.
- **Ateliere de desen**: ilustrarea scenelor preferate din povești pentru a stimula gândirea vizuală și creativitatea.

- **Concursuri de ghicitori și proverbe**: descoperirea semnificației unor expresii populare utilizate în operele lui Creangă și aplicarea acestora în contexte noi.

Un exemplu de proiect educațional bazat pe opera scriitorului este organizarea unor expoziții de desene inspirate din poveștile sale sau realizarea unui portofoliu cu compuneri și impresii despre lectură. De asemenea, un alt proiect interesant poate fi crearea unor benzi desenate bazate pe poveștile lui Creangă, adaptând narațiunile la format vizual pentru a facilita înțelegerea acestora de către copii.

Poveștile lui Ion Creangă rămân o comoară a literaturii române, fiind o resursă esențială pentru dezvoltarea intelectuală și emoțională a copiilor. Prin intermediul acestor opere moștenite de la Ion Creangă, elevii descoperă tradițiile și valorile autentice ale poporului român, învățând totodată lecții prețioase despre viață. În școală, poveștile sale pot fi utilizate într-o varietate de activități educative care stimulează imaginația, învățarea activă și plăcerea lecturii. Ele sunt, astfel, nu doar povești de divertisment, ci și un mijloc eficient de educație morală și culturală pentru generațiile viitoare.

În concluzie, poveștile lui Ion Creangă nu sunt doar o lecție despre moralitate, ci și o oportunitate de a învăța despre viața reală, despre cum să faci față provocărilor, despre importanța alegerilor și despre relațiile interumane. Ele oferă copiilor un cadru ideal pentru a dezvolta abilități cognitive și emoționale, iar utilizarea lor în activitățile educaționale contribuie la formarea unor tineri echilibrați, responsabili și creativi, pregătiți să înfrunte lumea cu încredere și înțelepciune.

Bibliografie:

1. Bălan, Ion – *Universul poveștilor lui Creangă*, Editura Litera, București, 1995
2. Călinescu, George – *Ion Creangă (Viața și opera)*, Editura Minerva, București, 1972.
3. Călinescu, George – *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*, Editura Minerva, București, 1986.
4. Cioculescu, Șerban – *Centenarul lui Ion Creangă*, 1964.
5. Croitoru, Elena – *Literatura pentru copii și rolul ei educativ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003.
6. Iorga, Nicolae – *Istoria literaturii românești*, București, 1929.
7. Manolescu, Nicolae – *Istoria critică a literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008.
8. Pop, Marius – *Modele narative în literatura română*, Editura Universitară, București, 2010.
9. Vianu, Tudor – *Scriitori români*, Vol. I-III, Editura Minerva, București, 1970–1971

ION CREANGA – CEL MAI FRUMOS MARTISOR

Prof. inv. primar, HEMEN CARMEN MARIA
Liceul Tehnologic Todireni, județul Botoșani

Ion Creangă a fost un mare scriitor și povestitor român din secolul al XIX-lea, cunoscut pentru operele sale de proză, în special pentru poveștile și basmele populare. Ion Creangă s-a născut pe 1 martie 1837 și a murit pe 31 decembrie 1889.

A avut o influență semnificativă asupra literaturii române și este considerat unul dintre cei mai mari scriitori ai literaturii pentru copii.

- "Amintiri din copilărie" – o lucrare autobiografică în care Creangă descrie momente din copilăria sa la Humulești, viața de la țară și obiceiurile tradiționale.

- Basmele și povestirile sale, cum ar fi „Capra cu trei iezi”, „Harap Alb”, „Punguța cu doi bani” și „Fata babei și fata moșneagului”, sunt lecturi populare pentru copii și adulți deopotrivă, fiind recunoscute pentru înțelepciunea lor și stilul plin de umor.

Stilul: Creangă este recunoscut pentru limbajul său simplu, dar plin de farmec, plin de umor și cu o adâncă înțelegere a naturii umane. Poveștile sale sunt adesea pline de personaje arhetipale (bătrâni înțelepți, eroi curajoși, răufăcători), dar și de învățăminte morale. De asemenea, Creangă a fost un mare iubitor al tradițiilor orale și al poveștilor spuse de bunici și părinți, fiind un veritabil apărător al folclorului românesc.

Ion Creangă este, fără îndoială unul dintre cei mai mari și mai iubiți povestitori din literatura română și poate fi considerat cel mai mare povestitor popular. Opera sa, plină de basme, povești și amintiri din copilărie, a lăsat o amprentă adâncă asupra culturii românești, iar poveștile sale au fost transmise din generație în generație

Iată câteva motive pentru care Ion Creangă poate fi considerat un mare povestitor:

1. Creangă avea un talent unic de a povesti, combinând umorul cu o adâncă înțelepciune. Limbajul său simplu, dar plin de culoare și expresivitate, este extrem de accesibil și adesea însoțit de o viziune pitorească asupra lumii rurale. Abilitatea de a construi personaje memorabile și de a crea o atmosferă specifică a satului românesc este una dintre trăsăturile care îi definesc lucrările.

2. Legătura cu tradiția populară:

Ion Creangă a reînvigorat și a păstrat tradițiile folclorice ale poporului român. Multe dintre poveștile sale sunt bazate pe mituri, legende și basme populare din folclorul românesc, pe care le-a transformat într-o formă literară sofisticată. El a avut capacitatea de a da o voce autentică acestor povești, transpunându-le într-un limbaj literar care să păstreze esența lor populară.

3. Lecții de moralitate:

Poveștile lui Creangă sunt încărcate cu învățăminte morale valoroase pentru cititori, atât pentru copii, cât și pentru adulți. Creangă aborda teme precum curajul, istețimea, dreptatea, răutatea și binele. Personajele sale sunt mereu în fața unei alegeri morale, iar prin acțiunile lor, cititorii învață lecții despre cum să trăiască o viață corectă și echilibrată.

4. Impactul asupra literaturii române:

Ion Creangă nu doar că a lăsat o mare amprentă asupra literaturii pentru copii, dar a contribuit semnificativ și la formarea limbii literare române. Stilul său a influențat mulți scriitori ulteriori, iar lucrările sale au devenit un punct de referință în literatura română.

5. Popularitatea și transmiterea moștenirii:

Poveștile lui Ion Creangă continuă să fie citite și iubite în școlile din România și nu doar. Ele au fost traduse în multe limbi și adaptate în diverse forme, inclusiv în filme, desene animate și spectacole de teatru. Creangă rămâne o figură importantă în literatura pentru copii, iar poveștile sale sunt studiate și apreciate și astăzi.

Concluzie:

Ion Creangă poate fi considerat cel mai mare povestitor din literatura română nu doar pentru că a dat naștere unor lucrări fundamentale ale literaturii populare, dar și pentru că a reușit să transpună într-un limbaj accesibil esența tradițiilor și a înțelepciunii poporului român. Deși nu este singurul mare povestitor din istoria literaturii, el rămâne o figură centrală, iar contribuțiile sale sunt inegalabile.

Poveștile lui Ion Creangă sunt în continuare extrem de iubite de copii și nu doar de aceștia, ci și de adulți. Chiar și în vremurile moderne, basmele și amintirile din copilăria lui Creangă continuă să fie o parte importantă a educației și culturii românești.

Bibliografie:

1. George Călinescu – „Istoria literaturii române de la origini până în prezent” – oferă o analiză detaliată a operei lui Creangă.
2. Dumitru Micu – „Ion Creangă” – o monografie dedicată scriitorului, cu informații despre viața și creația sa.
3. Perpessicius – „Studii și portrete literare” – include o analiză a stilului lui Creangă.
4. Eugen Simion – „Ion Creangă. Structura basmului” – o lucrare ce examinează construcția basmelor sale.
5. Zoe Dumitrescu-Bușulenga – „Ion Creangă” – o biografie literară detaliată.

IMAGINEA SATULUI ROMÂNESC ÎN OPERA LUI ION CREANGĂ

Prof. GÎNJU GEANINA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Imaginea satului românesc este relatată cel mai frumos în opera lui Creangă și anume în romanul ,,Amintiri din copilărie’’ cu toate tradițiile și obiceiurile sale.

Este prezentat un univers uman necunoscut până la jumătatea secolului XIX în literatura română. Autorul construiește un spațiu ideal, față de care își exprimă fidelitatea și dragostea.

Creangă prezintă cu mândrie satul natal, ,,sat mare și vesel cu vechi răzeși’’, ,,întemeiat în toată puterea cuvântului’’; îl descrie ca un sat etern, al cărui oameni întruchipează vieți legate de munca și viața familiei.

Autorul ,,Amintirilor’’ descrie cu nostalgie casa părintească în care era înțelegere, veselie și bunăstare acolo unde a petrecut ani fericiți între: părinți, frați și surori ,,casa părintească din Humulești cu stâlpul hornului...prichiciul vetrei...cuptorul pe care mă ascundem când mă jucam cu băieții...doamne frumos era pe atunci!’’

,,Amintiri din copilărie’’ reprezintă principala operă a lui Ion Creangă. Este primul roman al copilăriei țărănești din literatura română. Scrise la vârsta maturității, autorul reușește să intre în rezonanță cu timpul trecut și să ne facă să trăim alături de el anii fericiți ai copilăriei în frumosul ținut al Humuleștiului. Evocarea lui Ion Creangă este plină de nostalgie, duioșie, când se referă la satul natal și la părinți: este plină de umor când reconstituie aventurile copilăriei. Farmecul ,,amintirilor’’ rezultă din sinceritatea cu care autorul povestește și din umorul poznelor povestite. Călinescu spunea că în ,,Amintiri din copilărie’’ Creangă evocă copilăria copilului universal; aceasta înseamnă că autorul evocă poznele copilului dintotdeauna și de peste tot; cu toate acestea amintirile redau copilăria autorului, evoluția sa spirituală într-un mediu specific, acela a satului moldovean de la jumătatea secolului al XIX-lea.

Ion Creangă este considerat unul dintre cei mai mari scriitori ai neamului românesc. Măiestria scrierilor sale i-a atribuit un loc de cinste în registrul clasicilor literaturii române. Traiectoria talentului de povestitor al lui Creangă îl situează în continuarea lui Neculce (având ,,înscrise în inimă’’ faptele pe care le povestea) și a lui Anton Pann cu care se aseamănă prin oralitatea stilului reușind să redea poveștii funcția ei estetică primitivă. Opera lui Creangă este extrem de unitară sub aspectul conținutului și al mijloacelor artistice, fiind o operă alcătuită din povești, povestiri și romanul – opera de maturitate - ,,Amintiri din copilărie’’ ce constituie un monument al prozei artistice românești.

Creangă a intrat în literatura română cu un fond sufletesc și intelectual de origine țărănească, prezentând mai întâi perimetrul satului natal, Humulești, extins pe urmă într-un univers rural mai larg care poate fi considerat al întregului popor român.

Opera sa are o individualitate netă, pornită de la folclor, prin care Creangă a valorificat întregul tezaur al limbii populare dintr-un trecut milenar ceea ce denotă o inteligență artistică sclipitoare și o remarcabilă înzestrare lingvistică. Acest fond de origine țărănească, caracterizat de jovialitate și vitalitate, este nucleul operei humulesteanului și face din acesta scriitorul român cel mai apropiat de spiritul creației folclorice.

Ion Creangă reprezintă mai mult decât un profil literar. Personalitatea și întreaga sa operă indică un climat și un studiu în literatura română, un filon de specific național prezente în cultura și psihologia originală. Chiar dacă opera sa are dimensiunea unei singure cărți, Ion Creangă este creatorul unei legende, al unei tradiții, al unui mod unic de tratare a limbii literare plasată în raport cu realitatea. În opinia lui Garabet Ibrăileanu, adevăratul autor al operei lui Creangă este poporul: ,,concepțiile lui Creangă sunt ale poporului; al lui Creangă e numai talentul pe care îl are din naștere. Creangă este un reprezentant perfect al sufletului românesc între popoare; al sufletului moldovenesc între români; al sufletului țărănesc între moldoveni; al sufletului omului de munte între țăranii moldoveni.'' De aceeași părere este și George Călinescu: ,,Creangă este o expresie monumentală a naturii umane în ipostaza ei istorică ce se numește poporul român, sau, mai simplu e poporul român însuși surprins într-un moment de genială expansiune''

Creangă prezintă Humulestiul ca un sat etern, nu este un sat oarecare lăuntric, izolat ca alte sate, este prezentat în relațiile cu așezările învecinate. Satul este așezat la încrucișarea marilor drumuri care duc spre mănăstiri: Agapia, Văratic, Secu.

Autorul insistă asupra geografiei economice și spirituale a ținutului. Astfel oamenii sunt definiți prin ocupație și psihologia lor. Vânătorii Neamțului sunt semințe de viteji, se ocupă cu olăritul, prelucrarea lânii, stupăritul, creșterea animalelor.

Cu nostalgie, Creangă descrie ținuturile Ozanei cu apele curgătoare și limpezi în care se oglindesc vechile ziduri ale Cetății Neamțului. Satul este văzut prin ceea ce impresionează sufletul său de flăcău: hore, petreceri.

Ion Creangă reprezintă mai mult decât un profil literar. Personalitatea și întreaga sa operă indică un climat, un studiu în literatura română, un filon fundamental de specific național prezente în cultura și psihologia originală. Chiar dacă opera sa are dimensiunea unei singure cărți, Ion Creangă este creatorul unei legende, al unei tradiții, al unui mod unic de tratare a limbii literare plasată în raport cu realitatea.

Bibliografie:

1. Holban, Ioan, ,,Ion Creangă – spațiul memoriei'', Editura Junimea, Iași, 1984
2. Munteanu, George, ,,Introducere în opera lui Ion Creangă'', Editura Minerva, București, 1976

TEME ŞI MOTIVE LITERARE ÎN „ AMINTIRI DIN COPILĂRIE”

Prof. BUCATARU IOANA MIRELA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

În literatura româna, Ion Creangă, figura cea mai proeminentă a generaţiei ruralilor, rămâne reprezantantul perfect al sufletului românesc între popoare. Iniţial, acesta a fost considerat ca fiind autor „popular”, ulterior dovedindu-se a fi un artist original, ce crează, pornind de la folclor, o operă ce surprinde prin idei bine define. În chip curent se admira în opera acestui humuleştean farmecul dialectal, limba privită cu un adaos de frumuseţe.

Opera ce interesează, „ Amintiri din copilărie” , consacră autorul în planul genului memorialistic, fiind consideratã de marii critici, capodopera lui Ion Creangă. Această lucrare, pleacă pe doua planuri, urmărind pe de o parte, etapele procesului de formare a personajului Nică, si evoluţiile sale comportamentale si morale în raport cu mediile sociale care îl influenţeaza de-a lungul vieţii, iar pe de altă parte, universul satului românesc cu instituţiile sale.

Frumuseţea „ Amintirilor din copilărie” stă în totală dezinvoltură cu care omul matur povesteşte propria-i copilărie, identificându-se până la un punct cu mentalitatea vârstei respective, dar privind-o cu nemarginită simpatie şi umor. În fond, scriitorul işi joaca rolul său de copil şi ne invită să gustăm din farmecul vârstei de aur a omului dintotdeauna şi de pretutindeni. Mai mult de atât, simbolizează destinul copilului „ universal” : „ de a face bucuria şi supărarea părinţilor, şi de a o lua şi el pe încetul pe acelaşi drum pe care l-au luat şi-l vor mai lua toţi.”

Această lucrare însumează partu părţi, toate fiind deschise cu descrieri nostalgige a locului naşterii scriitorului. Evocarea satului natal , dar nu numai, ci şi a familiei şi a apropiaţilor, denotă dragostea mare a autorului pentru aceştia, dar şi faptul că se află într-o permanentă conexiune cu trecutul, retrăit cu aceeaşi emoţie şi din postura de povestitor.

În pima parte, autorul işi aminteşte cu bucurie de Humuleşti, veselul său sat natal, de harnici locuitori ai comunei şi, mai ales, de popa Ion, care a construit prima şcoală. Evocă apoi cele mai carecteristice amintiri din viaţa de şcolar, de bunul dascal Vasile, de „ calul Bălan” , de „ Sfântul Nicolae”, de „ durerile” muştelor pe care copiii, amuzându-se, le stiveau în ceaslov, prima lecţie neînvăţatã şi fuga pe câmp, luarea la armată a dascălului Vasile, iar după închiderea şcolii, ceasurile plăcute la biserica şi bucuriile băieţilor de la stranã, cu prilejul sarbătorilor de Crăciun si de Bobotează.

Partea a doua se deschide cu o emoţionantă evocare a casei părinteşti şi a anilor fericiţi petrecuţi cu fraţii şi surorile lui neastâmpărate, lângă o mamă duioasă şi un tată plin de bunătate. Creangă povesteşte apoi câteva din numeroasele sale păţănii: eşecul lamentabil în încercarea de a merge de la casa la casa cu uratul de Anul Nou, mustrările mamei ca urmare a unor mici furtişaguri din casa, vizitele la moş Chiorpec, furatul cireşelor, furatul pupezei, „ ceasornicul satului” spre a o vinde la iarmaroc, scăldatul, ce-l lasă afara de haine. Această a doua parte, considerata a fi cea mai frumoasa din cele patru părti, se închie cu o paginã plinã de umor.

La începutul părţii a treia, autorul enumerã locurile vestite care înconjoară Humuleştiul şi descrie mulţimile care treceau pe acolo odinioară. Se referă apoi la învaţatura primita la” şcoala domneasca” din Targu- Neamţ. Sederea la Fălticeni ocupă trei sferturi din această a treia parte, în 1855, în momentul închiderii şcolii de catiheţi.

Partea a patra, neterminatã e cu mult mai scurtã. Autorul descrie disperarea care îl cuprinse în momentul în care a trebuit sã pãrãseascã Humuleştii pentru a merge la seminar, iar într-o paginã admirabilã enumerã toate frumuseţile satului natal, urmând sã descrie cãlãtoria pânã la Iaşi, în cãruţa lui moş Luca, a popasului nocturn la Blagestisi a sosirii la seminarul de la Socola, a doua zi la cãdera nopţii.

Un loc aparte în „ Amintiri din copilãrie" îl ocupã umorul cu care autorul a împletit mici realitaţi ale copilãriei sale prezentate sub o notã fictiva. Umorul nãzbâtiilor fãcute de Nicã este accentuat de reproducerea vorbirii moldoveneşti, transformatã într-un limbaj artistic, a unui stil foarte original. Umorul este stârnit şi prin procedee de caracterizare ironicã, prin autopersiflare, prin atribuirea de nume hazlii personajelor sale. Dupã cum se poate observa, umorul este la Creangã treasatura specificã, semn de vitalitate, de veselie contagioasã, soluţie pentru autor a greutãţilor vietii. Chiar dacã pentru autor umorul este ceva nativ, în opera sa, acesta este creionat cu mijloace populare, dovedindu-se faptul cã umorul nativ este echivalent cu umorul tradiţional românesc.

Ion Creangã ştie sã îmbine, sub influenţa epocii în care se dezvoltã ca scriitor, teme şi motive ce pun în valoare copilaria la sate.

Se remarcã atenţia deosebitã pe care autorul o acordã înfaţişãrii satului de odinioarã, prezentat prin oralitare, cã şi când acesta ar avea în faţa un auditoriu curios. Icoana aceasta a baştinei, locul natal, Humuleştiul, a oamenilor şi a petrecerilor din sat îl va urmãri pe Creangã toatã viaţa. În sat, acasã, va fugi cãnd îl va bate Popa Duhu din senin, în sat se va refugia când, dat la şcoala lui Baluş, din Botosani, „ cartea se va prinde ori nu de el", dar îl va nãpãdi râia de la crapele Irinucãi. Şi, tot în condiţiile vieţii de la sat, se va adãposti, mai târziu, în bojdeucã, atunci când viaţa i se va arata potrivnicã.

Creangã reuşeşte astfel sã creeze un tablou fidel al vieţii ţãrãnesti dintr-un colţ din Moldova fiind „lãuntric" şi „mocnit", ca atatea altele, ci înconjurat de mai multe mãnãstiri şi alte edificii vestite. Se aratã apoi în toate detaliile prosperei localitãţi: ţãrani ocupaţi toatã ziua cu treburi de gospodarie, iar seara, la şezãtori, unde câteva familii lucrează în comun recreându-se cu povestiri şi ghicitori, popa Ion ce îndemna localnicii sã-şi dea copiii la şcoalã.

Tema centrala a acestei capodoper a fost consideratã tema copilariei, a jocului şi joaca cu toate semnificaţiile ei. Predispoziţia pentru joc, este specifica omului, chiar dacã modul de viaţã al oamenilor se modificã şi odatã cu el,şi modul de joaca al celor mici se schimba. Aceasta tema este bine conturata in debutul partii a doaua a „Amintirilor din copilarie", unde scriitorul işi aminteşte cu nostalgie de „cuptiorul" pe care se ascundea când juca „mijoarca", „şi alte jocuri şi jucării pline de haz şi farmecul copilãresc".

Motivul copilului „universal" este reprezentat de Nicã a lui Ştefan a Petrei, prin prisma cãruia autorul analizează trãsãturile eterne ale copilãriei. Universul copilãriei se încadrează în spaţiul ocrotitor, lipsit de griji, în care mama şi tata devin simboluri statomice şi inconfundabile a acestei lumi. De observat felul în care Nica, prototip al copilului nãzdrãvan, se comporta în faţa diferitelor situaţii în care este pus, adicã atitudinea unui copil lipsit de griji pe care le suportă părinţii acestuia , în timp ce lui îi arde de pozne şi de glume pe seama morţilor.

Un loc distinc in „Amintiri din copilãrie" îl ocupa mama, închipuitã de Smaranda. Coplesitã de treburi cum era mereu, ar fi putut sã nu mai aibã acea rãbdare şi acea bine chibzuitã demagogie pãrinteascã. Rãspunzând îndemnului firesc al ruralului cãtre o viaţa mai buna sau îndemnului cãrturesc al Crengilor, işi vrea cu orice preţ feciorul popã, tatãl însa îl dorea „om de treabã şi gospodar în Humuleşti".

În sfârşit, de ar fi sã cãutam intelesul etic mai adanc al întâmplãrilor povestite de Creangã, el ar trebui pus neaparat în legaturã cu funcţia esteticã a operei. În fond, nu copilãria în sine este evocatã

aici, ci o lume care a fost, frumoasă prin însuşi modul cum scriitorul o vede in amintire. Humuleştenii, Ştefan a Petrei Ciubotariul, Smaranda, Mărioara, moş Chiorpec, şi ataţia alţii erau oameni harnici şi veseli, cu necazuri şi bucurii obişnuite.
Bibliografie:

1. George Calinescu: „Istoria literaturii romane", Editura Pentru Literatura, 1963
2. Iorgu Iordan, Elisabeta Brancus: „Ion Creanga. Opere", Editura Fundatiei Culturale Romane, 1996 (prefata de Mircea Vulcanescu)
3. George Munteanu: „Introducere in opera lui Ion Creanga", Editura Minerva, Bucureşti, 1976
4. Jean Boutiere: „Viaţa şi opera lui Ion Creangă", Editura Junimea, 1976.

ION CREANGĂ – SPIRITUL SATULUI ROMÂNESC ÎN PAGINI NEMURITOARE

Prof. înv. primar ONOFREI CARMEN
Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani

Ion Creangă, unul dintre cei mai îndrăgiți scriitori români, este considerat maestrul basmului și al povestirii populare. Opera sa reflectă autenticitatea, umorul, înțelepciunea și spiritul poporului român, fiind o oglindă a vieții rurale din Moldova secolului al XIX-lea. Creangă a reușit să transpună în scris esența sufletului românesc prin opere ce surprind specificul locurilor natale și experiențele universale ale copilăriei, educației și vieții de zi cu zi. Astfel, Ion Creangă a devenit o emblemă a culturii românești, datorită elementelor definitorii ale creațiilor sale și influența sa asupra literaturii române.

Opera lui Ion Creangă este marcată de realism și o profundă cunoaștere a mediului rural moldovenesc. Scriitorul își transpune experiențele personale și tradițiile satului românesc în povești pline de umor și înțelepciune populară. Descrierea peisajului rural, a obiceiurilor și a tipologiilor umane conferă autenticitate scrierilor sale.

Creangă folosește umorul ca o modalitate de a face haz de necaz, caracteristică esențială a spiritului românesc. Acesta ironizează autoritatea, lenea, prostia și ipocrizia, creând personaje memorabile precum Moș Nichifor Coțcariul sau Ivan Turbincă, eroi ce înfruntă cu isteține vicisitudinile vieții.

Basmul este o constantă în opera lui Creangă, dar poveștile sale depășesc tiparele narative clasice printr-o reinterpretare unică. În "Povestea lui Harap-Alb", de exemplu, autorul creează o narațiune inițiatică în care protagonistul parcurge un drum simbolic al maturizării. Elementele de basm se împletesc cu învățături morale și filosofice.

Romanul "Amintiri din copilărie" reprezintă cea mai cunoscută operă a lui Ion Creangă, o veritabilă frescă a vieții rurale de la mijlocul secolului al XIX-lea. Este o lucrare autobiografică ce evocă copilăria idilică și aventurile pline de haz ale micului Nică, ce întruchipează copilul universal: curios, neastâmpărat, năzdrăvan, dar sincer și inocent. Prin șotiile sale, Creangă reușește să capteze esența copilăriei în toate nuanțele sale.

Marele povestitor zugrăvește un sat idilic, cu figuri pitorești și o atmosferă de basm, dar nu evită să surprindă și realitatea dură a muncii câmpului sau a greutăților cotidiene. Evocarea obiceiurilor și datinilor populare aduce un omagiu satului românesc.

Stilul lui Creangă este inconfundabil prin oralitatea sa, frazele lungi, expresiile regionale și jocurile de cuvinte. Limbajul popular, plin de savoare, conferă farmec și naturalețe povestirilor lăsate moștenire peste veacuri.

Ion Creangă a avut un impact profund asupra literaturii române, fiind un punct de referință în ceea ce privește povestirea populară, basmul cult și proza de inspirație folclorică. Opera sa a inspirat scriitori din generațiile următoare, care au preluat elemente de stil, umor și oralitate, reușind să contureze o literatură profund ancorată în specificul național. Scriitori precum Mihail Sadoveanu, Marin Preda, Ion Agârbiceanu și Petre Dulfu au integrat în operele lor elemente ale stilului creangian, dezvoltând teme rurale și evocând lumea satului cu aceleași tonuri idilice și realiste. De exemplu, Mihail Sadoveanu, considerat un continuator al stilului lui Creangă, a îmbogățit literatura română cu opere precum „Baltagul” și „Frații Jderi”, care surprind viața rurală în toată profunzimea ei.

Povestitorul din Humulești a fost apreciat și de criticii literari ai vremii, care l-au recunoscut ca fiind un scriitor original, capabil să îmbine lirismul cu umorul și satira, oferind o perspectivă autentică asupra vieții de la țară. Titu Maiorescu, mentorul său de la Junimea, a apreciat oralitatea și autenticitatea operei sale, considerând că stilul lui Creangă se apropie de idealul artistic al naturalității.

Moștenirea „clasicului literaturii române” se reflectă și în perpetuarea unui anumit tip de povestire, marcat de oralitate și umor. În literatura română contemporană, elementele creangiene apar în operele unor autori precum Sorin Stoica sau Dan Lungu, care readuc în prim-plan viața satului românesc într-o manieră modernă. În aceste scrieri, umorul și ironia sunt folosite pentru a surprinde realitățile cotidiene, într-un mod asemănător cu cel al lui Creangă.

Povestirile lui Ion, pline de haz și de o înțelepciune populară profundă, au devenit repere culturale. Personajele sale — Moș Nichifor Coțcariul, Harap-Alb, Nică sau Smărăndița Popii — au intrat în conștiința colectivă a românilor, devenind simboluri ale vicleniei pozitive, curajului, naivității copilărești și înțelepciunii populare.

Maestrul narațiunii populare este prezent în programa școlară din România, fiind studiat la diferite niveluri de învățământ. Opera „Amintiri din copilărie” este lectură obligatorie pentru elevii din clasele primare și gimnaziale, povestea micului Nică oferind copiilor o perspectivă plină de veselie asupra copilăriei.

Adaptările dramatice și cinematografice ale operei lui Creangă au contribuit la popularizarea poveștilor sale. Filmele și piesele de teatru bazate pe „Amintiri din copilărie”, „Punguța cu doi bani” sau „Capra cu trei iezi” au avut un mare succes de-a lungul anilor, ilustrând măiestria narativă a scriitorului într-un format accesibil publicului larg.

În cultura populară românească, povestitorul nemuritor rămâne un simbol al poveștii spuse pe prispa casei, al hazului de necaz și al înțelepciunii populare. Personajele sale sunt invocate adesea în proverbe și expresii populare, iar replici celebre precum „Stai cu mintea-n lună și te scalzi în apă rece!” sau „Așa-i omul: sărac, dar fudul!” sunt cunoscute și astăzi.

De-a lungul timpului, critica literară a privit opera „creatorului de basme și povești” din perspective variate, evidențiind atât latura umoristică și naivitatea narativă, cât și profunzimea filozofică a scrierilor sale. Critici literari precum George Călinescu, Nicolae Manolescu și Eugen Simion au analizat în detaliu particularitățile stilului său.

George Călinescu îl considera pe Creangă „Homer al nostru”, apreciind capacitatea sa de a crea personaje memorabile și de a reda lumea satului românesc cu un realism magic. Pentru Călinescu, opera lui Creangă transcende limitele unui simplu realism rural și devine un model literar național.

În epoca modernă, scrierile lui Creangă au fost reevaluate dintr-o perspectivă psihanalitică și structuralistă, fiind văzute ca expresii ale inconștientului colectiv. Psihologii și antropologii culturali au identificat în basmele și povestirile sale arhetipuri și teme universale, precum lupta dintre bine și rău, inițierea sau călătoria eroului.

Poveștile sale au însoțit comunitățile românești din diaspora, fiind transmise din generație în generație. În familiile de români din afara granițelor țării, „Amintiri din copilărie” și poveștile humulesteanului sunt adesea citite copiilor pentru a le păstra legătura cu rădăcinile culturale. De asemenea, asociații culturale și școli de limbă română din diaspora organizează frecvent activități literare dedicate „maestrului narațiunii populare”, perpetuând astfel cultura și valorile românești.

Ion Creangă este o figură emblematică a literaturii române, un povestitor inegalabil care a reușit să capteze esența sufletului românesc prin povești pline de umor, înțelepciune și autenticitate. Moștenirea sa literară continuă să inspire generații de cititori, iar poveștile sale vor rămâne veșnic vii în memoria colectivă a poporului român.

Bibliografie:

1. Creangă, Ion. *Opere complete*. Editura Cartea Românească, București, 1989.
2. Papadima, Ovidiu. *Literatura populară română*. Editura Minerva, București, 1976.
3. Vianu, Tudor. *Studii de literatură română*. Editura Eminescu, București, 1977.
4. Călinescu, George. *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*. Editura Minerva, București, 1982.
5. Simion, Eugen. *Scriitori români de azi*. Editura Cartea Românească, București, 1974

SECȚIUNEA 2

EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ DIN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

PROVOCAREA LA LECTURĂ A ELEVILOR DE VÂRSTĂ ŞCOLARĂ MICĂ

Prof. înv. primar POHONŢU LILIANA
Şcoala Gimnazială „Ştefan cel Mare'' Botoşani

Cine nu știe a citi nu poate realiza un progres care să-l conducă spre autoinstruire și autoeducație. Există însă o adevarată prăpastie între a ști să citești și a ști să valorifici lecturile, să te folosești de acest mijloc specific- textul tipărit. Învățătorului îi revine misiunea de a-i învăța pe elevi atât tehnica cititului, cât și a conștientizării și exploatării celor citite.

Lectura are ca scop să dezvolte gustul elevilor pentru citit, să-i facă să iubească cartea, să le satisfacă interesul pentru a cunoaște viața, oamenii și faptele lor. Din cărți, copiii află multe lucruri despre viața animalelor și a plantelor, despre descoperirile geografice, despre evenimentele istorice, despre frumusețile și bogățiile patriei. În același timp, cărțile le vorbesc despre sentimentele omenești, despre dragoste și ură, prietenie, cinste, omenie. Citirea unor cărți îi face pe școlari să fie curajoși și fermi, iar eroii cărților – prin viața lor – devin exemple de fapte înalte, de viață și caracter și lasă urme adânci în conștiința elevilor.

Cartea îi atrage pe micii cititori prin conținutul ei informativ si artistic. De îndată ce încep să citească, copiii cunosc o lume nouă, interesantă. Ei au impresia că participă la fapte vitejești și la evenimentele din cuprinsul cărții. Pe unii eroi îi iubesc, îi simpatizează, pe alții îi urăsc, îi dezaprobă. Lectura oferă copilului posibilitatea de a-și completa singur cunoștințele, de a le lărgi, de a le adânci.

Ca să-și îndeplinească rolul său formator, lectura cere muncă asiduă de îndrumare și evaluare. Folosind caracterul divers al lecturii, învățătorul trebuie să dezvolte gusturile și înclinațiile elevilor, să-i informeze asupra operelor literare cu importanță deosebită și să coreleze lectura cu celelalte obiecte de învățământ și cu evenimentele curente.

Voi reda în continuare câteva metode și tehnici de lucru folosite în orele de lectură, care au contribuit la formarea priceperilor și deprinderilor de a înțelege cărțile citite și la provocarea la lectură a elevilor.

Am folosit povestirea, alegând basme, povești, povestiri, în care personajele sunt înfățișate viu, iar succesiunea acțiunilor este clară. Captivați și stimulați de o astfel de povestire, copiii manifestă dorința să recitească ceea ce li s-a povestit în clasă, dar și de a citi și alte lecturi recomandate.

Am utilizat citirea expresivă, citind povești scurte sau de intindere medie . Întreruperea într-un moment interesant al desfășurării acțiunii îi determină pe elevi să continue în mod independent citirea lecturii.

Am recomandat întregii clase să citească una-două lecturi până la o anumită dată și să știe să le povestească. Astfel, fiecare elev se străduia să prezinte cât mai frumos lectura citită. După povestire, i-am antrenat în discuții colective, care educă deprinderea citirii atente, a exprimării frumoase, corecte. În acest mod sunt stimulați și cei mai timizi elevi să redea lecturi sau fragmente și să solicite să li se recomande și lor unele cărți, pe care le-au citit colegii acestora.

Aceste activități au creat în cadrul clasei un spirit de întrecere: care să citească mai multe lecturi, care să povestească mai frumos și să prezinte în fața colegilor, într-un mod cât mai original și atractiv lecturile citite.

Le-am cerut elevilor să prezinte lunar Jurnalele de lectură, în care să aibă notații referitoare la lecturile citite, conform unor fișe model date, a unor hărți a textelor etc. Aceste însemnări au devenit o preocupare permanentă după fiecare lectură parcursă.

Tot în sensul stimulării interesului pentru lectură am realizat un panou intitulat ,,Cartea-comoară pentru suflet'', unde au fost afișate titluri de lecturi/cărți recomandate pentru a fi citite într-un anumit interval de timp. Pe acest panou am fixat și plicuri în care elevii au fost obișnuiți să introducă bilețele în care să arate ce le-a plăcut din lecturile/cărțile citite. În acest fel am putut cunoaște preocupările copiilor, iar lectura a putut fi orientată spre ceea ce le place.

Am popularizat întotdeauna cărțile nou apărute, elevii manifestând interesul de a le avea și de a le aduce la școală, îmbogățindu-și astfel biblioteca personală, majoritatea fiind și membri activi ai clubului de lectură ,,Fanbook,,.Unii dintre elevi și-au prezentat cărțile citite în cadrul unor activități desfășurate la biblioteca școlii, fiind apreciați de colegi și invitați.

Am desfășurat sistematic activități de lectură, care i-au familiarizat pe elevi cu opera unor scriitori. Am organizat o șezătoare tematică, de cunoaștere a operei lui Ion Creangă. În cadrul acestei activități s-au prezentat pe scurt biografia și opera marelui povestitor, expunând și postere, realizate în prealabil. Câțiva elevi au povestit unele dintre poveștile sau povestirile lui Creangă, alții au citit sau relatat fragmentele care le-au plăcut mai mult din ,,Amintiri din copilărie'', provocând astfel colegii să citească mai mult.

Asemenea adunări tematice constituie un bun prilej de popularizare a scriitorilor și a operei acestora. Pentru a constata stadiul în care se găsesc elevii privind cunoașterea operei lui Creangă, am dat si un chestionar, care a cuprins două întrebări:

1. Care din operele lui Creangă v-a/v-au plăcut mai mult?
2. De ce? Argumenți.

Am constatat că aproape toți elevii cunosc majoritatea poveștilor, dar și ,,Amintiri din copilărie'' și că acestea au reprezentat partea preferată din opera îndrăgitului scriitor.

În căutarea de noi modalități de desfășurare a orelor privind creșterea receptivității elevilor față de lectură am folosit ,, procesul,, , ca variantă de abordare a operelor literare. Procesul literar (joc de rol cu caracter general) este o dezbatere, de pe poziţii extreme: acuzare - apărare, a unor aspecte problematice dintr-o operă literară, folosind elemente de procedură şi de limbaj specifice universului administrativ-juridic.

Am observat că procesul literar cultivă interesul elevilor pentru lectură, sporind considerabil aportul motivațional prin șansa pe care le-o oferă de a deveni ,,judecătorii,, personajelor cărților recomandate spre citire. El este un antidot al lecturii superficiale, antrenându-i pe cititori la o lectură mai atentă. Cunoștințele dobândite în acest fel sunt mai temeinice și mai durabile, personajele cărții devenind ființe apropiate, de care elevii se leagă prin simpatie sau antipatie, admirație sau dispreț. Am realizat procese literare cu elevii, pentru următoarele personaje: Nică(din ,,Amintiri din copilărie,,), Pinocchio, Niculăiță Minciună, fiind implicate mai multe discipline de studiu.

Am folosit dramatizarea unor povești, povestiri și schițe, la care elevii au participat cu multă plăcere. De exemplu: ,,Punguța cu doi bani,, de Ion Creangă, ,,Bunicul'' de B. Ștefănescu Delavrancea, ,,Moș Ion Roată și Unirea'' de Ion Creangă și ,,D-l Goe'' de I. L. Caragiale.

În cadrul lecțiilor, limitarea actului citirii la conținutul textului înseamnă a diminua în mare măsura valențele formative ale citirii, ale familiarizării elevilor cu instrumentele muncii cu cartea, mai ales în clasele a III- a și a IV-a. Cititul nu poate fi mărginit numai la

exercițiul citirii, întelegerea mesajului prilejuiește însușirea unor cunoștințe despre mediul înconjurător, a unor fapte, evenimente, întâmplări etc, absolut necesare în formarea și dezvoltarea orizontului de cunoaștere la elevi.

„Lectura – spunea istoricul N. Iorga – joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile formează la ei anumite norme de conduită."

Bibliografie:

1. Gabriela Bărbulescu, *Metodica predării limbii şi literaturii române în învăţământul primar*, Editura Corint, 2009

2 Adriana Stancu, *Aspecte metodice ale predării literaturii în învăţământul primar*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2010

3. Ioan Şerdean, *Didactica limbii şi literaturii române în învăţământul primar*, Editura Teora, Bucureşti, 2008

CREATIVITATEA CADRULUI DIDACTIC ÎN FORMAREA ELEVILOR

P.Î.P. BELECCIU AURICA
Șc.profesională "Gheorghe Burac" Vlasinești
Structura Șc.Gim.Nr. 2 Sîrbi, Com.Vlasinești Jud.Botoșani

„Creativitatea este o floare atât de delicată, încât elogiul o face să înflorească, în timp ce descurajarea o înăbuşă adesea chiar înainte ca ea să se poată transforma în floare" (T. Carlyle)

Termenul de creativitate îşi are originea în cuvântul latin " creare" care înseamnă a zămisli, a făuri, a crea, a naşte şi a fost introdus în psihologie de G.Allport în anul 1937, desemnându-se prin el capacitatea de a produce noul, dispoziţia generală a personalităţii spre noi.Acest termen defineşte un proces,un act dinamic care se dezvoltă, se desăvârşete şi cuprinde atât originea cât şi scopul.

Dezvoltarea creativităţii la elevi reprezintă atât o cerinţă socială, cât şi o trebuinţă individuală înnăscută.Ea este şi va fi cerută tot mai mult de către societate spre a lichida decalajul enorm între activităţile de creaţie şi cele rutiniere şi a stimula progresul societăţii..

Creativitatea are două laturi imporante: obiectivă și subiectivă.

Din punct de vedere al aspectului obiectiv, creativitatea se determină prin produsul său final, care poate fi invenţie, o descoperire ştiinţifică, o operă de artă, rezolvarea unei probleme,etc. Deşi nivelul produsului creat poate fi foarte diferit, cele două cerinţe menţionate mai înainte – noutate şi valoare – pentru societate sunt obligatorii.

În ceea ce priveşte aspectul subiectiv, el priveşte procesul de creaţie . Dat fiindcă, în sens mai larg, creativitatea se referă şi la activităţi prin care se obţin rezultate care sunt noi numai pentru individul dat sau pentru persoanele din mediul său imediat, însă au fost obţinute în mod independent, aspectul subiectiv se extinde şi la această activitate, deşi produsul final nu poate fi creator.

Fiecare copil dispune deci de un potenţial creativ, respectiv de anumite însuşiri favorizante actului creator. Deosebirile se exprimă prin intensitatea cu care se manifestă acest potenţial şi prin

domeniul în care se aplică. El reprezintă o posibilitate ce se poate întrevedea de la cea mai fragedă vârstă. Detaliind aceste însuşiri putem distinge pe de o parte, cele care se referă la intelectul copilului, iar pe de altă parte, cele care se referă la fantezia sau imaginaţia sa.

Cele două categorii de însuşiri nu evoluează în mod liniar şi în acelaşi ritm. O dezvoltare mai accentuată a gândirii convergente, bazată pe raţionament şi spirit critic, poate înnăbuşi exprimarea spontaneităţii şi iniţierii imaginative.Unii cercetători sunt de părere că pe măsura trecerii elevilor de la un stadiu la altul al dezvoltării spontaneitatea şi fantezia sunt inhibate şi subordonate instanţelor raţionale. De aici concluzia unei stagnări sau chiar regresii în exprimarea creativităţii copiilor.

Creativitatea este considerată o condiție a supradotării intelectuale sau a talentului, întrucât copiii superior înzestrați sunt capabili de idei și produse noi, acest lucru implicând corelația dintre creativitate și abilitățil ementale superioare.

Evident, copiii supradotați, cei talentați își vor dezvolta și valorifica aceste potențialități cu ajutorul intervențiilor educaționale, care nu sunt întotdeauna înscrise în sistemele obișnuite de instruire.

Inteligența completează creativitatea, iar produsele originale exprimă nivelul valoros de manifestare a intelectului. În acest sens, Stenberg amintește că evaluarea activității și produselor creative ale copiilor supradotați trebuie să se raporteze la următorii indicatori: perfecțiunea, raritatea, productivitatea, demonstrabilitatea, valoarea socială.

Explozia stelară

Este o metodă ce stimulează creativitatea, este o modalitate de relaxare a copiilor si se bazeaza pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri. Starbursting(eng.”star”=stea;“burst”=a exploda) este similară brainstormingului. Începe din centrul conceptului si se împrăştie în afară, cu întrebări : ,,CINE?", ,,UNDE?".

Un mediu de învățare creativ este unul care încurajează elevii să învețe prin încercări și erori, să-și folosească imaginația și să gândească critic pentru a rezolva probleme. Prin valorificarea unor astfel de abilități învățate, cum ar fi stabilirea de obiective, împărtășirea cunoștințelor și construirea de relații, un mediu de învățare creativ poate ajuta elevii să-și exerseze și să-și dezvolte propriile teorii, idei și să le pună în mișcare.

Ajutarea elevilor să-și dezvolte capacitățile creative poate avea atât beneficii directe, cât și indirecte. Într-un mediu de învățare creativ, în loc să se simtă penalizați sau jenați pentru riscuri, elevii se pot simți confortabil încercând lucruri noi și chiar comițând erori. Pe măsură ce elevii sunt încurajați să urmărească soluții creative la o problemă, aceștia pot învăța persistența în procesul de încercare continuă a unei noi abordări pentru a rezolva problema respectivă.

Controlând mediul de clasă în care elevii petrec ore întregi în fiecare zi, profesorii au oportunități ample de a cultiva creativitatea învățăceilor. În practică, aceasta înseamnă de obicei două lucruri: de a servi drept model pentru copii și de a găsi modalități de a le stimula procesele de gândire creativă. Deși creativitatea se poate dezvolta mult și în afara clasei, profesorii joacă un rol indispensabil în menținerea și încurajarea dezvoltării sale continue.

În activitatea de predare - învăţare profesorul trebuie să fie el însuşi creativ, să dovedească flexibilitate intelectuală. Acest lucru va fi simţit de elevi şi le va stârni o atenţie sporită, le va determina o curiozitate. Un asemenea profesor va fi privit cu ochi admirativi de elevi.

Orientând activitatea elevilor, profesorul îi încurajează să descopere cunoştinţele, să rezolve probleme, dar şi să formuleze, ei înşişi, probleme. Învăţarea pe bază de probleme, învăţarea prin descoperire sau învăţarea prin descoperire dirijată reprezintă forme ale unei învăţări de tip euristic prin care profesorul stimulează creativitatea elevilor. Elevii sunt puşi în situaţia să privească o problemă din unghiuri de vedere diferite, să o interpreteze, să elaboreze o ipoteză explicativă pe care să o

verifice, să caute independent o soluţie. Şcolarii trebuie îndrumaţi să manifeste toleranţă faţă de ideile noi, să acţioneze liber şi să utilizeze o critică de tip constructiv. Acest tip de învăţare nu numai că duce la formarea unui stil creativ de rezolvarea a situaţiilor - problemă, dar are efecte şi asupra formării personalităţii elevilor. Elevii se obişnuiesc să abordeze fără teamă problemele, să le analizeze şi să le rezolve. Sunt stimulaţi să devină curioşi şi deschişi, să îndeplinească cu plăcere sarcinile.

Pentru a dezvolta în clasă o atmosferă care să faciliteze creativitatea, profesorul poate folosi:

* Încurajarea elevilor să gândească, să descopere fără a fi amenințați cu evaluarea imediată. Evaluarea continuă, îndeosebi în timpul învățării inițiale îi determină pe elevi să aibă teamă de utilizarea unor modalități creative de învățare. E importantă acceptarea erorilor pe care le recunosc ca parte a procesului creativ.

*Încurajarea curiozității, explorării, experimentării, punerii de întrebări, testării și dezvoltării talentelor creative. Elevii trebuie învățați să exploreze, să vizualizeze o problemă, să inventeze sau să modifice unele din procedurile învățate, să asculte și să argumenteze, să-și definească scopurile și să coopereze în echipă.

* Recompensarea exprimării unor idei noi sau a unor acțiuni creative.

* Neimpunerea propriei soluții în rezolvarea unor probleme.

Mai mult decât orice activităţi, activităţile de educaţie plastică, abilităţi practice, educaţie muzicală, constituie cadrul şi mijlocul cel mai generos de activare şi stimulare a potenţialului creativ. Arta îl pregăteşte pe copil să trăiască în frumuseţe, în armonie, să respecte frumosul şi să vibreze în faţa lui.

Cuvintele, sunetele, gesturile, culorile, formele plastice sunt mijloace de exprimare, de exteriorizare a dorinţelor, a aşteptărilor, a relaţiilor cu ceilalţi, a problemelor.

Mijloacele artei devin pentru copil unelte autentice de rezolvare curajoasă şi cu ştiinţă a problemelor de echilibrare, de armonizare, de modelare a spaţiului în care trăieşte şi se joacă, de automodelare.

Prin artă se dezvoltă sensibilitatea senzorială, dar şi cea artistică şi delicateţea comportamentală. Sensibilitatea artistică se construieşte pe baza afectivităţii, intuiţiei şi fanteziei, în funcţie de măiestria educativă a educatoarei şi de caracteristicile mediului în care se formează. Deşi, determinată genetic, ea se modelează prin educaţie, pentru că "personalitatea copilului este rezultanta acţiunii conjugate a factorilor ereditari, de mediu şi de educaţie, iar ea nu se poate configura adecvat prin considerarea şi acţiunea lor paralelă."

Activităţile artistico-plastice constituie un mijloc de dinamizare şi exprimare a vieţii copilului, a achiziţiilor sale intelectuale, afective, voliţionale şi motivaţionale. Motivaţia copilului pentru activităţile artistico-plastice şi practice este nevoia de exprimare a propriilor trăiri, nevoia de a reda imaginea într-un mod artistic sau plăcerea de a povesti în imagini. Reprezentările plastice ale copilului evoluează treptat spre o redare cât mai realistă, alteori intervine imaginaţia creatoare şi trece spre fabulaţie, spre ireal.

Dintre limbajele artei, limbajul plastic este cel mai apropiat preșcolarului și școlarului mic. Acest limbaj are misiunea de a echilibra şi de a armoniza relaţiile copilului cu natura, cu sine. Cadrul didactic nu va cere copilului să reproducă, să execute cu măiestrie asemănarea, până la identificare, cu înfăţişarea naturii, care oricum este, în mod permanent, alta. Dacă ar acţiona aşa, ar face din copil un inapt în ceea ce priveşte creaţia artistică.

La vârste mici copilul are tendinţa de a se exprima în lucrările lui, bazându-se pe experienţa personală. De aceea este bine să se acorde copilului libertatea de idei, de a găsi mijloace şi forme de cedare a propriilor impresii despre lume, în care să se reflecte emoţiile şi sentimentele trăite.

„Creativitatea reprezintă miraculoasa întâlnire dintre energia neinhibată a copilului cu ceea ce pare a fi opusul şi dușmanul ei, simţul ordinii, impus de disciplinata inteligenţă a adultului”. (Norman Podhoretz)

Bibliografie:

1. Bocoș, Mușata, Catalano, Horațiu - Pedagogia învăţământului preşcolar şi şcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2008
2. Bontaş, Ioan, Tratat de pedagogie, Bucureşti, Editura Bic All, 2007

Cojocariu, Venera – Mihaela - Educaţie pentru schimbare și creativitate, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2008

3. Dănescu, Elena - Stimularea creativităţii la vârsta preşcolară, Pitești, Editura Paralela 45, 2009
4. Roco, Mihaela - Creativitate și inteligenţă emoţională, Iași, Polirom, 2004

LIMBAJUL – CHEIA COMUNICĂRII

Prof. MOGOȘANU IULIA LILIANA

Școala Gimnazială Nr. 1 Răuseni, jud. Botoșani

Comunicarea verbală presupune organizarea expresiei de către emiţător şi adaptarea ei la situaţie, la partener, pentru ca mesajul să fie cât mai uşor şi cât mai complet descifrat (înţeles) de către receptor. Acelaşi lucru se presupune din partea receptorului, adică stăpânirea unei tehnici de decodare a mesajului emis de receptor pentru a înţelege cât mai bine mesajul emis. Deci, este vorba de respectarea anumitor condiţii pentru a se atinge gradul comunicării integrale (Slama-Cazacu, 1975: p.29), fără pierdere de informaţii. În ceea ce priveşte dezvoltarea deprinderilor de exprimare a elevilor, practica didactică trebuie să se bazeze, printre altele, şi pe principiul necesităţii de a se apropia cât mai mult de gradul comunicării integrale, prin luarea în considerare a unei gramatici a comunicării, care să pună accentul pe context, pe rolul elementelor nonverbale, pe organizarea adaptată a exprimării, pe interpretarea prin referire la toţi indicii comunicării (Slama-Cazacu, 1975: p. 36).

Specificul vieţii sociale presupune contacte, schimburi de informaţii, diverse relaţii între membrii societăţii. Toate acestea cer fiecărui individ să înţeleagă pe altul şi, la rândul său, să se facă înţeles. Instrumentul principal prin care se realizează comunicarea este limbajul. Prin mijlocirea limbajului se realizează atât comunicarea de cunoştinţe, cât şi dezvoltarea posibilităţilor de folosire creatoare, de expresie originală a acestor cunoştinţe. A spori posibilitatea de exprimare înseamnă a stimula însuşirea cunoştinţelor necesare, iar dobândirea de cunoştinţe cultivă capacităţile de exprimare personală. Toate acestea prin intermediul limbajului – suport al gândirii şi, totodată, mijloc

de exprimare a conştiinţei noastre (prin vorbire şi scriere). Fără ajutorul cuvintelor nu ar fi posibile limbajul interior şi limbajul exterior, pentru că limbajul este suportul gândirii; gândim cu ajutorul cuvintelor. De aici, deducem rolul fundamental al exerciţiilor de dezvoltare a limbajului în procesul modelării personalităţii elevului.

La vârsta micii şcolarităţi se formează capacitatea de citit-scris care impulsionează în mod deosebit progresele limbajului micului şcolar. Exprimarea corectă constituie unul din instrumentele de bază ale muncii intelectuale, fără de care nu poate fi concepută evoluţia elevului cu rezultate superioare. Deşi la formarea şi dezvoltarea limbajului contribuie întreg mediul social şi cultural în care se dezvoltă copilul, un rol deosebit în perfecţionarea exprimării orale şi scrise îl ocupă studiul limbii române. Deoarece limba, ca mijloc de comunicare, este un sistem, ea nu se învăţă pe componente separate (fonetic, lexical, gramatical), ci în unităţi de comunicare, în enunţuri, care sunt în acelaşi timp fonetice, lexicale şi gramaticale. Însuşirea limbii române de către micii şcolari nu se face spontan, de la sine, ci prin formarea unor noţiuni, însuşirea unor idei, prin învăţarea cuvintelor şi a structurilor gramaticale. De aceea, obiectivele prioritare ale predării-învăţării limbii române vizează dezvoltarea capacităţii de comunicare verbală şi de utilizare a limbii române literare, perfecţionarea limbajului şi formarea preocupărilor şi a deprinderilor de supraveghere ştiinţifică a exprimării orale şi scrise.

Un mijloc eficient pentru dezvoltarea supravegherii exprimării îl constituie obişnuirea elevilor de a-şi urmări propria exprimare, dar şi a celor din jur, astfel încât să-şi "vâneze" greşelile, să propună enunţuri corecte, să caute modele de exprimare în cărţile citite sau în vorbirea învăţătorului, să observe exprimarea persoanelor din afara şcolii şi să ia atitudine când aceasta nu este conformă limbii literare. Odată formată preocuparea pentru corectitudine şi frumuseţea exprimării, lecţiile de limbă vor deveni mai atractive, comunicarea realizându-se mai uşor. Învăţarea limbii se realizează în situaţii simulate de viaţă, care contribuie astfel nu numai la dezvoltarea limbajului activ, ci şi la cultivarea simţului lingvistic, la sesizarea ramificaţiilor sociale şi funcţionale ale limbii, pregătind elevii pentru cunoaşterea şi întrebuinţarea stilurilor funcţionale ale limbii literare. Deficienţele de vocabular care îngreunează comunicarea verbală vizează, în general, sărăcia vocabularului, decalajul mare între vocabularul activ şi cel pasiv, folosirea unor cuvinte a căror semnificaţie nu a fost înţeleasă. Îmbogăţirea, precizarea şi activizarea vocabularului este o acţiune complexă care solicită o supraveghere continuă. Sporirea calitativă a vocabularului vizează nu atât numărul de cuvinte noi învăţate, ci frecvenţa şi utilizarea acestora în contexte cât mai variate.

Pentru învăţarea corectă şi temeinică a cuvintelor, dezvoltarea calitativă, funcţională a vocabularului şi, implicit, a limbajului şcolarului mic este necesară parcurgerea unui drum metodic clar, precis, cu secvenţe bine precizate:

- folosirea termenului nou în situaţii concrete de viaţă;
- întrebuinţarea cuvântului nou într-o comunicare, într-un context în care el îşi păstrează fără echivoc înţelesul propriu;
- desprinderea termenului nou din context şi explicarea lui mai ales prin seria sinonimică pe care o are şi prin antonime (când este cazul);
- efectuarea unor exerciţii de utilizare a cuvântului în enunţuri noi, variate şi cu înlocuiri cu sinonime sau construcţii care au înţeles foarte apropiat;
- întrebuinţarea termenului în cadrul unui context mai larg, în care se formează familia de cuvinte, accentul punându-se pe aspectul corect şi îngrijit al limbii;
- utilizarea cuvântului în locuţiuni sau expresii, proverbe, zicători, maxime, în care intră cu diferite sensuri;

- folosirea cuvântului în jocuri de cuvinte, figuri plastice, accentuându-se valorile expresive ale cuvântului respectiv.

Întinderea vocabularului, uşurinţa şi supleţea comunicărilor iau valori diferite de la un copil la altul, ceea ce îşi găseşte reflectarea în uşurinţa, naturaleţea cu care copilul este capabil să comunice cu cei din jur. Limbajul joacă un rol primordial în modelarea proceselor afectiv-comportamentale, tot aşa cum el clădeşte şi arhitectura gândirii umane. Să ne imaginăm cum am putea percepe şi stabili relaţiile existente între elementele lumii înconjurătoare, dacă n-am cunoaşte noţiunile ca atare cu care se poate broda la nivelul gândirii logice o adevărată dantelărie a gândirii şi a limbajului. În cadrul lecţiilor de comunicare nu trebuie neglijate remedierea şi eliminarea greşelilor de exprimare, învăţătorul oferind îndrumări şi soluţii în acest sens. Pot fi ameliorate sau eliminate tulburări sau deficienţe de vorbire:

- fonetice (vorbire nazalizată, bâlbâială etc.);
- lexicale (folosirea improprie a unor cuvinte, a unor termeni, datorită sărăciei vocabularului sau necunoaşterii sensului unor cuvinte);
- gramaticale (dezacorduri, topică nefirească, enunţuri incomplete);
- de expresivitate.

Pentru atingerea obiectivelor propuse în lecţiile de comunicare trebuie să ne precizăm exact şi amănunţit scopurile, priceperile şi deprinderile ce trebuie formate la elevi, dar şi căile care conduc la realizarea acestora. Este necesar să punem la îndemâna elevilor mijloacele de autocontrol, scheme operaţionale (algoritmi) de analiză sau de dirijare a exprimării corecte, modele structurale sau alte mijloace de clarificare a problemelor teoretice şi practice. De un real folos pentru realizarea obiectivelor care vizează îmbogăţirea şi structurarea limbajului, comunicarea, în general, s-au dovedit a fi diverse tipuri de exerciţii, compunerile şi alcătuirea de texte scurte, expresive. Disciplina de învăţământ Limba şi literatura română ne oferă posibilitatea de a realiza obiectivele vizând îmbogăţirea limbajului printr-o paletă largă de metode şi procedee, printr-o muncă migăloasă, pe baza experienţei dobândite, o permanentă racordare la noutăţile ce apar în domeniul strategiilor didactice, dar şi o proiectare corectă şi bine dirijată, o organizare adecvată a întregii noastre activităţi.

BIBLIOGRAFIE:

Dimitriu, Corneliu, Tratat de gramatică a Limbii Române – Morfologia, Editura Institutul European, Iaşi, 1999;

Hobjilă, Angelica, Elemente de didactica a activităţilor de educare a limbajului (etapa preşcolarităţii), Editura Institutul European, Iaşi, 2008

Slama-Cazacu, Tatiana, Probleme ale perfecţionării comunicării verbale, în Limbă şi literatură, nr.1/1975;

Şchiopu, Ursula; Piscoi, Viorica, Psihologie generală şi a copilului, E.D.P., Bucureşti,1984;

Şerdean, Ioan, Metodica predării limbii şi literaturii române la clasele I-IV, E.D.P., Bucureşti, 1985;

LECTURA LA CLASA PREGĂTITOARE

Prof. înv. primar, DÎRVARIU ANCA

Școala Gimnazială „ Ștefan cel Mare” – Botoșani

Acest articol explorează importanța crucială a dezvoltării timpurii a abilităților de lectură. Voi prezenta succint obiectivele cheie și metodele eficiente pentru a cultiva dragostea de carte la clasa pregătitoare.

De ce este importantă lectura?

1.Vocabular și comunicare - lectura îmbogățește vocabularul și dezvoltă abilitățile esențiale de comunicare.

2.Imaginație și creativitate - stimulează imaginația, creativitatea și gândirea critică a copiilor.

3.Pregătire pentru clasa I - pregătește copiii pentru învățarea formală a cititului în clasa I.

Tipuri de texte potrivite:

- povești scurte și basme captivante;
- cărți cu imagini și puțin text;
- poezii și rime ritmate pentru copii;

Activități de pre-lectură

1. - Discuții despre tema textului creează context.
2. - Prezentarea imaginilor stimulează curiozitatea
3. - Jocuri de vocabular legate de text.

Tehnici de lectură:

- Citirea cu voce tare de către învățător/adult;
- Lectura în perechi (copil-adult) oferă support;
- Utilizarea metodei "citit-povestit" îmbunătățește înțelegerea;

Activități post – lectură: → Repovestirea textului
→ Desenarea personajelor
→ Joc de rol

Integrarea tehnologiei

Cărți digitale interactive	Aplicații educaționale	Audiobook -uri

Tehnologia oferă instrumente captivante pentru a îmbunătăți experiența de lectură.

Provocări și soluții

Provocări	Soluții
Atenție limitată	Activități scurte și variate
Diferențe de nivel	Personalizarea activităților

Depășirea provocărilor necesită strategii adaptate și personalizare.
Concluzii
1. Importanța unei abordări pozitive și ludice;
2. Continuitate între școală și acasă;
3. Resurse utile pentru învățători și părinți;

Cultivarea dragostei de lectură este un efort comun, susținut de resurse adecvate.

OPERE LITERARE CARE-ȘI CORESPUND

Prof. IONELIA BURGHELEA
Școala Gimnazială „ O.D.Renea'' – Focșani

Ion Creangă și Amos Oz, doi scriitori care au trăit în perioade de timp diferite, aparținând unor popoare și unor culturi diferite – română și evreiască - au abordat în scrierile lor, „Dănilă Prepeleac'' , respectiv „Sumki'' , aceleași teme: familia, societatea, norocul, devenirea, aventura.

De asemenea, procedeul de realizare a personajului principal, în fiecare din cele două creații epice menționate, este similar: fața și reversul, perspective prezentate în manieră plină de inventivitate și de savoare. În prima parte a celor două opere, cea dintâi fiind o poveste spumoasă, iar cealaltă un micro-roman, protagoniștii sunt naivii lumii în care trăiesc, fie că este vorba de propriile familii, fie că ne raportăm la mediul social din care fac parte, în care actanții se străduiesc să se integreze; în partea a doua a textului, fiecare din cei doi protagoniști, Dănilă și Sumki, depășesc eticheta sub semnul căreia se află existența lor, descoperindu-și adevărata identitate, profunzimile lor sufletești, mentale și morale. Și, nu în ultimul rând, aceștia află și își asumă că pot fi diferiți de ceilalți oameni, având dreptul să nu se simtă damnați din acest motiv.

Ideea de a da un nume atât de inspirat eroului poveștii sale, reflectă marea inspirație a celui mai talentat dintre povestitorii literaturii române – Ion Creangă. „Prepeleacul'' nu este altceva decât un par, așadar un ram desfrunzit, înfipt în pământ, în care se pun, la țară, oalele spălate, spre a se usca; prăjina aceasta bifurcată, înfiptă în pământ, constituie axul în jurul căruia se clădește căpița de fân, aceasta fiind o altă menire a „prepeleacului'' . De asemenea, sârma pe care se întind rufele spălate este înălțată cu un prepeleac. Etimologia termenului este necunoscută, dar din conținutul cuvântului rezultă că obiectul acesta „ cu crăcane'' este amplasat, după cum se manifestă voința

altcuiva, într-un loc al curții sau, poate, chiar în spatele casei, unde femeile pun hainele la la zvântat. Cel de-al patrulea sens al cuvântului este de ,,scară rudimentară formată dintr-un stâlp prin care sunt trecute cuie lungi de lemn, care servesc drept trepte'' . Acest înțeles ni-l dezvăluie, iarăși, pe Dănilă, ca pe un ins călcat în picioare de ceilalți, obișnuiți să nu le pese de sentimentele sau de frământările lui. Fratele cel căpătuit al personajului nu se mai obosește să înțeleagă de ce *istalalt* acționează numai anapoda. Acest lucru arată că de la cea mai mică vârstă, Dănilă a fost catalogat, după care familia/comunitatea nu s-a mai chinuit să-și dea explicații despre faptele lui, realizate ,,pe dos'' față de normă. Răspunsul fratelui mai mare, cel ,,harnic, grijuliv și chiabur'' , când mezinul îi împărtășește pățaniile sale, este de fiecare dată la fel: ,,Mă, da drept să-ți spun, că mare nătărău mai ești! '' . Dezaprobarea rămâne la stadiul de verbalizare, însă întâiul născut nu propune o cale de ameliorare a situației, lăsându-l pe Dănilă ,,să se scalde în apele lui'' .

,,Sumki'' este tot o poreclă, așa că personajele își corespund și prin acest aspect. Protagonistul din micro-romanul (apărut în anul 1977) aparținând lui Amos Oz este copilul unic al unei familii evreiești, crescut în spiritul unei rigurozități și cu o prea mare severitate din partea tatălui. Întâmplările sunt plasate în Ierusalimul ocupat de britanici încă, după Al Doilea Război Mondial. Băiatul are unsprezece ani, iar la sărbătoarea Shavuot primește de la unchiul său excentric, Tzemah, care întrupează spiritul liber al omului, depășind regulile inutile și procustiene pentru ființa umană, o bicicletă. Acest dar îl va pune pe copil în situația de a experimenta aventuri care altfel i-ar fi fost complet inaccesibile. Cognomenul cu care se pricopsește i se trage de la aceea că le împărtășește colegilor săi o dorință pe care o are: aceea de a porni într-o aventură de explorare a unor zone îndepărtate, la muntele Moab, pe care să-l escaladeze, să vadă culmile Himalayei, iar apoi să se îndrepte spre deșerturile Africii. Izvoarele râului Zambezi, din Obangi-Shari, reprezintă punctul *terminus* al călătoriei, întrucât înseamnă de fapt întâlnirea cu sine, cel care s-a lepădat de formalități, de convenințe și de toate aspectele induse, neautentice ale personalității sale.

Este de remarcat faptul că atât Dănilă, cât și Sumki, se confruntă cu frica de familia în fața căreia greșește, cu rușinea de a nu fi făcut lucrurile conform așteptărilor oamenilor din jur, cu abandonul – căci primului i se sugerează de către fratele său să ia calea călugăriei, iar pe cel de-al doilea tatăl îl pălmuiește, fără a aștepta vreo mărturisire sau o explicație din partea fiului, care apare acasă deposedat de bicicleta sa marca Raleigh. Reacția lui Sumki este să fugă cât mai departe. De asemenea, cititorul intuiește la personajul lui Creangă bullyingul pe care acesta l-a îndurat, chiar dacă ne raportăm doar la porecla pe care el a primit-o din partea consătenilor. Se știe însă că aproape niciodată ,,agresorii'' nu se limitează doar la etapele incipiente ale bullyingului, trecând cu rapiditate de la vorbe, la fapte. Iar Dănilă al nostru devine PREPELEACUL tocmai fiindcă este tratat ca un obiect pe care-l muți de colo, colo și căruia i se dă o utilitate sau rămâne la stadiul de lucru de decor.

Ne aflăm tot în limitele primei părți a fiecăreia din cele două scrieri. Să urmărim puțin cum anume ajung protagoniștii să piardă ceea ce au ei pe lume mai scump și, mai ales, să înțelegem de ce. Dănilă este îndemnat de fratele mai mare să vândă perechea de boi ,,mari și frumoși'' și să-și cumpere ,,alții mai mici'', iar cu banii rămași să obțină și un car. Însă fiindcă lui ,,îi mâncau câinii din traistă'' , face în repetate rânduri troc și ajunge să dea boii pe un car fără animale de povară, apoi să schimbe carul pe o capră, după care dă cornuta pe un gânsac, pe care-l oferă în schimbul unei sacoșe goale. Ajuns la poarta celui cu care s-a sfătuit, nevenindu-i nici lui a crede cât de păgubos a judecat și a acționat, protagonistul îi oferă fratelui punga: ,, - Îți dau și dumitale punga asta, că eu n-am ce face cu dânsa. '' . Însă ,, Gura păcătosului adevăr grăiește'' , căci, la finalul întâmplărilor, mucalitului sătean chiar nu-i va trebui punga, primind de la diavolii ale căror domenii voia a le transformate în lăcaș dedicat divinității - ,, un burduf de bivol plin cu bani'' . Grație acestei victorii asupra vrăjmașului, protagonistul ,,s-a desfătat până la adânci bătrânețe, văzându-și pe fiii fiilor săi

împrejurul mesei sale. ’’ . Poate că învingerea diavolilor nu e altceva decât biruința lui Dănilă asupra mentalității lumii sătești în care trăiește. El, PREPELEACUL, a înălțat culmea de rufe la o distanță considerabilă, lăsându-i pe toți să-l privească, admirativ de astă dată: a reușit să-și asigure o bunăstare considerabilă, biruind cele mai inveterate forțe din această lume, anume cele care te mutilează lăuntric. Ar mai fi ceva de precizat. De multe ori, familia și lumea căreia aceasta îi este subscrisă, te învață aproape mereu să încerci *să ai*, dar nu și să te străduiești *să fii*. Personajului eponim îi reușesc ambele, ordinea fiind inversă, fiindcă Dănilă *este* din ce în ce mai mult *el însuși*, cu cât se îndepărtează de mediul care l-a stigmatizat. Și, *fiind*, ajunge în mod fericit și la *a avea.*

În paralel, personajul eponim din romanul „Sumki’’ este înșelat de cei din jur, mai întâi de prietenul Aldo, care încheie chiar un contract, potrivit căruia bicicleta primită cadou de protagonist devine proprietatea lui, el necedând o întreagă jucărie, ci doar o parte din trenulețul electric și din șinele acestuia. Desigur, cu o locomotivă mică, de rezervă, nu cu aceea maiestuoasă care fascina pe orice privitor. Sumki își modifică planurile de călătorie, imaginația fără frâu îl face să vizualizeze drumul străbătut în uluitoarea jucărie, căci și închipuirea e o formă de a te deplasa în spațiu și timp. Huliganul clasei, Goel Germanski, îl lasă fără prețioasa jucărie, obligându-l să accepte un câine-lup, al cărui nume, Paznic, ar fi trebuit să-i dea de gândit lui Sumki. Desigur că mârșăvia lui Goel este și mai mare, fiindcă îl șantajează pe băiat că îi va face publice textele scrise pentru fata de care este îndrăgostit. Apoi îi promite că îl va primi în frăția RĂZBUNĂTORILOR, îi vorbește la persoana a doua și-l face să se simtă cel mai fericit om: „numai sufletul din pieptul meu ciripea ca o pasăre nebună, am un lup, am un lup, am un lup tânăr... ’’ . Imaginația îl face pe Sumki să se vadă pornit în călătoria prin junglă, către izvoarele râului Zambezi, luptând cu un trib de canibali și salvat de Paznic al său, care în realitate, la primul șuierat scos de adevăratul și singurul stăpân, Goel, scapă din șnurul cu care fusese legată cutia cu trenulețul, dispărând fără urmă și lăsându-l pe exploratorul nostru închipuit „ singur și cu mâinile goale’’ . „Mie ce mi-a rămas? ’’ , se întreabă el. „Doar o bucățică din panglica cu care Aldo Castelnuovo a legat cutia trenulețului, iar Goel Germanski, gâtul câinelui. Asta-i viața. ‘’ . Cum nici Dănilă nu s-a întors cu mâna goală de la târg, nici băiatul acesta nu rămâne chiar fără nicio comoară, fiindcă în curtea sinagogii în care se dusese pentru a reflecta, găsește o ascuțitoare metalică, căreia mintea copilului îi va atribui nu doar ascuțirea creioanelor, ci o vede „pe post de tanc în timpul luptelor cu nasturi pe care le purtam pe covor’’ .

Tatăl, însă, nu va înțelege și nici nu-i va da copilului șansa să se justifice. Va clarifica situația cu palma, iar copilul își va dori să fugă de acasă, din oraș și să nu se mai întoarcă niciodată. În ziua aceea suferise prea multe abuzuri, unul de la prietenul său chiar, Aldo, pe care el nu concepe, însă , a-l trăda, întrucât acest lucru ar fi însemnat ca fiul afaceriștilor Castelnuovo să fie drastic pedepsit.

În partea a doua a celor două creații literare narative lucrurile iau o întorsătură neașteptată, iar protagoniștii vor avea prilejul să-și arate adevărata identitate. Unul va găsi în sine puterea, răspunsul de a nu mai fi nătărăul satului. Acesta este mucalitul, versatul Dănilă Prepeleac. Vom vedea și cum se explică această nouă ipostază a personajului. Sumki, fiind un copil de doar unsprezece ani, va avea nevoie de un model uman, echilibrat, care să-l trateze ca pe un egal de o vârstă mai fragedă. Și poate că tocmai naivitatea lui, pe care nici el nu și-o explică prea bine, alături de generozitatea și de asumarea urmărilor (pedepsei din partea tatălui) , vor constitui pentru el o șansă. Iar aceasta va veni din partea tatălui fetei de care el este îndrăgostit, Esti.

Ipostaza celor doi protagoniști de ființe reabilitate va fi prezentată în partea a doua a acestui studiu.

CERCUL DE TEATRU MOLIÈRE

Prof. CĂRĂUȘU CAMELIA-ALINA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“, Botoșani

În școala noastră există un loc special unde pasiunea pentru teatru și învățarea limbii franceze se îmbină armonios: trupa de teatru Molière. Am înființat acest cerc din dorința de a-i ajuta pe elevi să descopere frumusețea limbii franceze într-un mod interactiv și captivant, diferit de metodele tradiționale de predare. De-a lungul timpului, teatrul s-a dovedit a fi nu doar o artă, ci și un instrument educativ valoros, care facilitează învățarea prin experiență, stimulând creativitatea, expresivitatea și încrederea în sine.

De la lectura și analiza textelor dramatice până la punerea lor în scenă, elevii sunt implicați într-un proces complex de învățare, care le îmbunătățește abilitățile de comunicare și le dezvoltă spiritul de echipă. Repetițiile, exercițiile de dicție și interpretare, lucrul cu colegii și profesorii contribuie la formarea unor competențe esențiale atât în ceea ce privește limba franceză, cât și dezvoltarea personală. Prin jocul de rol, elevii învață să își exprime emoțiile, să-și controleze vocea și gesturile, să se adapteze la diverse situații și să transmită mesaje clare și coerente. Astfel, teatrul devine un mijloc de auto-descoperire, care le oferă posibilitatea de a-și învinge temerile și de a-și depăși limitele.

Predarea limbii franceze prin teatru presupune mai mult decât simpla învățare a vocabularului și a gramaticii. În loc să memoreze pasiv liste de cuvinte și reguli, elevii aplică noțiunile lingvistice în contexte reale, ceea ce le permite să înțeleagă mai ușor sensul și utilizarea acestora. Prin dialoguri și interpretări, aceștia își dezvoltă fluența, pronunția și intonația, fără a simți presiunea unei lecții clasice. Totodată, teatrul oferă un cadru prietenos și relaxant, unde elevii se pot exprima liber, fără teama de a greși. În acest fel, învățarea devine o experiență plăcută, iar limba franceză devine un instrument de comunicare autentică, nu doar un obiect de studiu.

Beneficiile teatrului nu se opresc doar la învățarea limbii. Această activitate contribuie la dezvoltarea unor aptitudini esențiale pentru viață: empatia, răbdarea, capacitatea de a lucra în echipă, adaptabilitatea și gestionarea emoțiilor. Atunci când interpretează un personaj, elevii trebuie să înțeleagă gândurile și sentimentele acestuia, să se pună în locul lui și să transmită mesajele într-un mod autentic. Astfel, teatrul le dezvoltă spiritul de observație și îi ajută să fie mai atenți la nuanțele comunicării verbale și nonverbale. În plus, participarea la spectacole și festivaluri le oferă oportunitatea de a experimenta emoțiile scenei, de a învăța să gestioneze stresul și de a-și dezvolta încrederea în propriile abilități.

În anul școlar 2023-2024, ca și în anii anteriori, trupa de teatru Molière a participat la Festivalul „Paroles et Théâtre”, Festivalul Francofon Regional de Artă Teatrală, ediția a XIII-a, CAER 246. Acest eveniment reprezintă o ocazie importantă pentru elevi de a-și demonstra talentul și munca depusă, de a interacționa cu alți pasionați de teatru și de a învăța din experiențele celorlalți. În cadrul competiției, am obținut Premiul I pentru cel mai bun rol secundar feminin, prin eleva Zaiț Daria, și Premiul I pentru cel mai bun rol secundar masculin, prin eleva Flișcu Cezara Marieta. De asemenea, trupa noastră a primit Mențiunea II pentru cel mai bun spectacol, la secțiunea teatru, nivel gimnazial, și Mențiunea II la secțiunea interpretare vocal-instrumentală, nivel gimnazial. Aceste rezultate confirmă valoarea muncii depuse de elevi și profesori și demonstrează impactul pozitiv al teatrului în dezvoltarea acestora.

Succesul trupei Molière nu este doar o măsură a talentului elevilor, ci și o dovadă a faptului că teatrul poate transforma procesul de învățare într-o experiență plăcută și memorabilă. Prin implicarea lor în această activitate, elevii nu doar că își îmbunătățesc cunoștințele de limba franceză, dar își dezvoltă și abilități care le vor fi utile pe tot parcursul vieții. Încrederea în sine, capacitatea de a vorbi în public, creativitatea și spiritul de echipă sunt doar câteva dintre calitățile pe care teatrul le cultivă și care îi vor ajuta pe elevi în viitor, indiferent de cariera pe care o vor alege.

În concluzie, teatrul este mult mai mult decât un simplu hobby sau o activitate extracurriculară. Este o metodă modernă și eficientă de învățare, care stimulează inteligența emoțională și intelectuală a elevilor, îi ajută să își dezvolte personalitatea și le oferă oportunități de a se exprima liber și autentic. Prin spectacolele sale, trupa de teatru Molière continuă să inspire și să motiveze generații de elevi, demonstrând că învățarea unei limbi străine poate fi o experiență fascinantă, dacă este abordată cu creativitate și pasiune. Ne propunem să continuăm această tradiție, oferindu-le elevilor ocazia de a se bucura de teatru, de a învăța și de a evolua într-un mediu stimulant și plin de oportunități.

Bibliografie:

Payet, Adrien, *Faire du théâtre une véritable pratique d'enseignement*, in Revue Le Français dans le monde, Nr. 394, juillet-août 2014, pp. 54-55.

Roman, Dorina, *La didactique du français langue étrangère*, Editura Umbria, Baia Mare, 1994.

Stan, M., *Pedagogia teatrului: Metode și tehnici în educația artistică*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2015

Vîlcu, A., *Jocul și dramatizarea în predarea limbilor străine*, București, Editura Universitară, 2010

EVALUAREA SUMATIVĂ – UN INSTRUMENT ESENȚIAL PENTRU PROGRESUL ELEVILOR

Prof. IURESCU LILIANA
Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani

Evaluarea sumativă este o etapă importantă în procesul educațional, care le permite cadrelor didactice să măsoare progresul elevilor și să identifice nivelul de competențe dobândite într-un anumit interval de timp. Prin utilizarea acestei metode, profesorii pot observa atât punctele forte, cât și eventualele dificultăți ale elevilor, pentru a-și adapta strategiile de predare.

Pentru limba română, acest tip de evaluare pune accent pe dezvoltarea competențelor fundamentale, cum ar fi cititul, scrisul, înțelegerea textelor și aplicarea corectă a cunoștințelor gramaticale. procesul de verificare la limba română pentru clasa a II-a este un moment important în procesul de învățare.

Model de test de evaluare la disciplina: Comunicare în limba română

Conţinutul testului

Citește textul următor!

Copiii din crâng

după Konstantin Uşinski

Doi copii, un frate şi o soră, au pornit într-o zi spre şcoală. Drumul lor trecea pe lângă un crâng cu umbră deasă. Pe drum era cald şi praf, iar în crâng era răcoare şi veselie.

- Ştii ce? spuse băiatul surorii sale. Mai avem destul timp să ajungem la şcoală. Acolo e cald acum, plictiseală, pe când în crâng trebuie să fie tare plăcut. Ia ascultă cum cântă păsărelele! Şi ce multe veveriţe sar din creangă în creangă! N-ar fi mai bine să mergem acolo, surioară?

Fetița a fost de acord.

- Joacă-te cu **noi,** i-au spus copiii gândăcelului.
- Nu am timp. Trebuie să adun mâncare pentru prânz.

Au încercat să se joace cu râul, cu florile, cu alte insect și păsări, **dar** au fost refuzați. Ba chiar au fost certați, pentru că îi împiedică pe alții să muncească.

Pe copii i-a cuprins ruşinea. S-au dus la şcoală şi, cu toate că au ajuns **mai** târziu, au fost sârguincioşi la învățătură.

Sarcini de lucru:

1. **Răspunde în scris, la următoarele întrebări:**

a. Unde s-au oprit frățiorii în drumul lor spre școală?

b. De ce a refuzat gândăcelul joaca cu copiii ?

c. De ce i-a cuprins rușinea pe copii ?

2. Scrie în casetă numărul corespunzător ordinii în care au loc întâmplările:

- ☐ Copiii ajung la școală.
- ☐ Munca viețuitoarelor din crâng le împiedică să se joace.
- ☐ Copiii vor să se joace cu păsările, insectele, râul și florile.

3. Formulează trei enunțuri cu sensurile diferite ale cuvintelor subliniate în text.

4. Scrie câte două însușiri potrivite pentru cuvintele: *copii, gândăcel și crâng.*

5. Alcătuiește câte o propoziție la sfârșitul căreia să fie punct (.), semnul exclamării (!), semnul întrebării (?), pe baza imaginii alăturate.

6. Realizează un afiș prin care să anunți o drumeție în crâng, precizând locul, ziua când se organizează acțiunea, data și ora plecării. Alege imaginea potrivită afișului.

Competențe specifice:

1.2. Identificarea unor informaţii variate dintr-un text audiat

2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare

2.2. Transmiterea unor informaţii printr-o suită de enunţuri înlănţuite logic

3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse context de comunicare

Obiective operaţionale:

O1: să răspundă la întrebări pe baza mesajului textului suport;

O2: să ordoneze enunțurile potrivit întâmplărilor din text, numerotându-le în casete;

O3: să formulează trei enunțuri cu sensurile diferite ale cuvintelor subliniate în text (noi, dar, mai);

O4: să scrie însușiri pentru cuvintele precizate (copii, gândăcel, crâng);

O5: să alcătuiască enunțuri pe baza imaginii date, utilând semnele de punctuație precizate;

O6: să realizeze afișul, respectând componentele acestuia (organizatorul, evenimentul, data, locul, imaginea).

Descriptori de performanță

Compe-tenţa	**Itemul**	**CALIFICATIVUL**		
		Foarte bine	**Bine**	**Suficient**
1.2.	Itemul 1	Scrie corect răspunsuri la întrebări pe baza textului suport, în trei situații.	Scrie corect răspunsuri la întrebări pe baza textului suport în două situații.	Scrie corect un răspuns la întrebare pe baza textului suport.
3.2.	Itemul 2	Ordonează enunţurile date, potrivit întâmplărilor din text, numerotându-le în casete, în trei situaţii.	Ordonează enunțurile date, potrivit întâmplărilor din text, numerotându-le în casete, în două situaţii.	Ordonează enunţul dat, potrivit întâmplărilor din text, numerotându-l în casetă, într-o situaţie.
2.1.	Itemul 3	Formulează corect enunțuri cu sensurile diferite ale cuvintelor subliniate în text, în trei situații.	Formulează corect enunțuri cu sensurile diferite ale cuvintelor subliniate în text, în două situații.	Formulează corect un enunț cu sensul diferit de cel din text al unui cuvânt subliniat în text.
4.1.	Itemul 4	Scrie corect însușiri în 5-6 situații.	Scrie corect însușiri în 3-4 situații.	Scrie corect însușiri în 2 situații date.
2.2.	Itemul 5	Scrie enunțuri corecte, utilizând corespunzător semnul de punctuație, în trei situații.	Scrie enunțuri corecte, utilizând corespunzător semnul de punctuație, în două situații.	Scrie un enunț corect, utilizând corespunzător semnul de punctuație, într-o situație.
4.1.	Itemul 6	Realizează corect afișul cu respectarea tuturor componentelor.	Realizează afișul cu respectarea parțială a cerințelor realizării unui afiș.	Realizează afișul cu multe erori.

BAREM DE APRECIERE A TESTULUI

Numărul itemului și nivelul rezolvării (corect/incorect,integral/parțial)	Calificativul bținut
Rezolvă integral și corect 6 itemi (FB) / Rezolvă integral și corect 5- 6 itemi (FB) și 1 item parțial corect (B)	Foarte Bine
Rezolvă integral și corect 4-5 itemi și 4-5 itemi parțial corect	Bine
Rezolvă integral și corect 3-4 itemi, 4-6 parțial corect (S)/ Rezolvă integral și corect 3-4 itemi, 3 itemi parțial corect, 2-3 item incorect	Suficient

Surse utilizate:

Programa şcolară pentru disciplina COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ /Clasa pregătitoare, clasa I şi clasa a II-a aprobată prin ordin al ministrului nr. 3418/ 19.03.2013

Sursă text:

https://www.didactic.ro/materiale-didactice/copiii-din-crang-de-k-usinski-text-si-prezentare

Sursă imagine:

https://www.bing.com/videos/riverview/relatedvideo

https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=jmc

https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20II-a/Comunicare%20

TITLUL PROIECTULUI - „MANAGEMENTUL SINELUI: DEZVOLTAREA STĂRII DE BINE PSIHOLOGICE A COPILULUI PRIN FORMAREA DE ABILITĂȚI SOCIO-EMOȚIONALE” - PRACTICI EFICACE PENTRU CUNOAȘTEREA CULTURILOR FRANCOFONE

Prof. limba franceză SCUTARIU LARISA-IONELA
Școala Gimnazială Nr.13 Botoșani

Mondializarea pieței economice și fluxul crescut de populație pe care îl generează, fac din interculturalitate un subiect la moda. Totuşi, aceasta problematică este analizată de foarte mult timp de către cei care încearcă sa înțeleagă mecanismele culturale care condiționează schimburile, evident și în situația de învățare.

Provocarea interculturală adresată profesorului de FLE nu mai este doar aceea de a preda numai limba și cultura ci, de asemenea, de a arata în ce fel cultura materna a elevilor intră în interacțiune cu cultura franceză sau cu cea a unui locutor francofon. Aceasta presupune pentru profesorul de lb. franceză să accepte să se formeze , să ajute la cunoașterea și practicarea propriei culturi și a culturilor celorlalte țări francofone.

La clasă profesorul de limba franceză va putea ajuta elevii sa reflecteze asupra a ceea ce înseamnă CULTURA, dar, el va fi, mai ales, cel care va revela elevilor implicațiile culturale care ne condiționează. Pentru a facilita această conștientizare a elevului, se impune un demers progresiv. Acesta poate începe printr-o schițare a elementelor culturale observabile și recunoscute de toți ca

atare (arhitectura, veşminte, simboluri). Profesorul va putea introduce apoi implicațiile culturale care ne condiționează comportamentul, de la cele mai vizibile pană la cele mai puțin vizibile;(gesturile, gestiunea spațiu-timp , relațiile şi sentimentele, bazele statutului social).

Nu trebuie pierdut, însă din vedere nici clipă faptul că cultura francofonă nu se limitează doar la cultura franceză! Pentru a sensibiliza elevii faţă de diversitatea culturală a țărilor francofone din Africa, Europa sau America şi pentru a-i ajuta sa aibă şi o altă imagine a lor decât cea pur turistică, profesorul de limba franceză poate utiliza cu succes site-ul TV5 care furnizează o prețioasă mină de subiecte pe această temă (mai ales rubricile „Culturile lumii" şi „Oraşele lumii".)

Internetul pune la dispoziția tuturor profesorilor interesați o mare cantitate de documente autentice (fotografii, emisiuni de radio, statistici, ziare) care pot servi ca baza a activităților pe tema interculturalității, cu condiția ca aceste documente să nu fie abordate într-o manieră pur descriptivă, ci să aibă rolul de a-i determina pe elevi să formuleze ipoteze asupra motivelor care condiționează obiceiurile sau comportamentele diferite. Într-un registru mai ludic jocul « Gașca interculturală » își propune să determine participanții la acest joc să reflecteze asupra originilor rasismului și la problematica imigrării.

Internetul, prin site-urile sale pedagogice,constituie de asemenea, o activitate motivantă care va permite elevilor sa descopere culturi străine, invitându-i să întrevadă și să admită existenţa altor viziuni despre lume. Portalul EDU FLE propune numeroase demersuri pentru a porni spre descoperirea unei regiuni franceze, a unui oraş sau a unei tari francofone.

Profesorul poate propune elevilor şi stabilirea legăturilor (diferențe și sens, analiza publicităţii şi a mass-media în general, cadrează foarte bine cu similitudini) între propria lor cultură și cea a limbii învățate. În acest această activitate. O altă etapă, constă în evidențierea dimensiunii culturale a valorilor și stereotipurilor.

Una din mizele principale ale francofoniei este rezistența la uniformizarea contemporană, o provocare pentru a păstra dreptul la diferenţă şi la pluralitate. Este foarte important să reuşim să depăşim clişeele, să trecem dincolo de stereotipuri şi să realizăm pe deplin importanța acestei mize în cadrul francofoniei. Ne putem îmbogăți cu multiplele culturi existente comunicând prin intermediul unei limbi comune, ne putem cunoaşte mai bine pentru a ne înțelege mai bine, ne putem bucura împreună.

Rolul unui profesor de limbi străine nu este numai acela de a-şi învăța elevii să vorbească acea limbă, ci și acela de a-şi învăța elevii să comunice. Și, pentru a comunica cu un străin, adesea nu ajunge doar să-i vorbim limba, ci, de asemenea, trebuie să asimilăm anumite coduri culturale. Impactul cuvintelor poate fi modificat sau chiar anulat printr-un gest inoportun :chiar şi un zâmbet, într-un anumit context, nu va fi interpretat la fel de două persoane aparținând unor culturi diferite.

Elevii, sub îndrumarea profesorului, trebuie să asimileze deci aceste coduri culturale, care pot să varieze în funcție de modă, epocă sau clasă socială. De altfel, învățarea dialogului intercultural se distinge de învățarea comunicării: adesea, când comunicăm, avem tendința de a ne considera interlocutorul identic cu noi; din contră, dialogul presupune să-l recunoaștem pe celălalt ca fiind diferit de noi! A descoperi și a-ți însuși o limbă străină presupune deschiderea spre Celălalt, care nu există decât într-o relație, cu diverse componente: noi înşine, subiectivitatea noastră, locul pe care noi îl acordăm celuilalt și ceea ce acesta trimite spre noi.

Cea mai bună modalitate de a iniţia elevii în comunicarea interculturală este aceea de a-i face să intre în contact direct cu străinii. Este exact ceea ce încearcă să facă schimburile culturale și proiectele cooperative. Proiectul interactiv și colaborativ « Cultura » propune un demers comparativ intercultural care permite elevilor din două culturi diferite să observe, să analizeze, să compare

materiale similare provenind din culturile fiecăruia dintre ei, să le exploreze sensul şi utilitatea prin intermediul punctului de vedere al celuilalt.

Profesorul de limbi străine care face și o educație multiculturală, are de parcurs mai multe etape în acest proces. Mai întâi, este necesară o reevaluare a ceea ce noi considerăm pozitiv sau negativ în realitatea proprie, obiceiurile noastre, modul nostru de a gândi, modul de viață, etc. ,care nu sunt decât niște răspunsuri luate în considerare de lumea care ne înconjoară pe noi. Elevii trebuie conștientizați că există și alte realități, care nu lumea poate face obiectul unei discriminări în anumite circumstanțe. Multe sunt nici mai bune, nici mai rele decât a noastră, ci, pur și simplu, diferite. Toată atitudini negative faţă de alte culturi, moduri de viață sau societăți provin din « teama de necunoscut ». Acesta este motivul pentru care unul din elementele esențiale ale educației interculturale constă în a încuraja eforturile de a cunoaşte şi a se familiariza cu alte culturi, nu doar prin atitudinea turistului care păstrează prudent distanța, ci prin deschiderea spre riscurile pe care le presupune un adevărat schimb cultural.

Elevii trebuie învățați să practice o toleranță activă, să înțeleagă faptul că nu există nici culturi superioare, nici culturi inferioare, doar culturi diferite.

Educaţia interculturală nu este un program închis pe care să-l repetăm la nesfârșit. Din contră, evantaiul activităților interculturale este foarte larg și, în plus, trebuie în permanență să ne întrebăm ce facem și de ce. Este imposibil să cumpăram o formulă magică care să ne garanteze succesul. Și pentru acesta, evident, fiecare profesor trebuie metodele potrivite, căci, aşa cum spune un proverb spaniol: « Nu poți vâna un elefant cu undița! »

Bibliografie:

Barbot M.-J, « De nouvelles voies pour la formation »(1999)
Ghartier-Thurler « Innover au cœur de l'etablissement scolaire >>(2000)

EDUCAȚIA SANITARĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR PRIN LECȚIILE DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Prof. SCUTARIU MARIUS

Liceul Tehnologic„Elie Radu” Botoșani,Mun.Botoșani

Transformările sociale petrecute în țara noastră au permis ca porțile școlilor să fie larg deschise tuturor copiilor.

Școala nu se limitează numai la predarea cunoștințelor de cultură generală, ea are rolul de a forma viitorul cetățean sănătos la minte și la corp, capabil de a-și dezvolta la maximum posibilitățile de care dispune. Ocrotirea și menținerea sănătății este o sarcină a tuturor cetățenilor, care este în funcție de dezvoltarea responsabilității personale în ceea ce privește apărarea sănătății proprii și acelora din jur.

Educația fizică este o disciplină cu mari posibilități de valorificare în cultura sanitară a elevilor, în starea lor de sănătate fizică și psihică. Alături de factorii naturali de călire, sportul , mișcarea în genere, constituie nu numai un mijloc de consolidare a rezistenței organismului, a

robusteții sale fizice, ci și de realizare a echilibrului nervos, de tonifiere neuro-psihică. De aceea este necesar ca învățătorul să antreneze în practicarea exercițiilor fizice și a sportului pe toți elevii, să manifeste o atitudine plină de discernământ și fermitate, să nu admită decât în cazurile bine motivate, contraindicate medical, absențe și scutiri de la programul afectat acestei discipline.

Cunoscând importanța acțiunii convergente a factorilor educaţionali, școala - instituție de profil de prim ordin - trebuie să manifeste (alături de familie, de organizațiile de copii și tineret, de mijloacele comunicației de masă) ca cel mai autorizat pentru în procesul de înarmare a elevilor cu cunoștințe și deprinderi privind păstrarea și întărirea sănătății prin educație și cultură fizică, prin sport. Asimilarea copiilor în cadrul procesului instructiv-educativ creează mari posibilități pentru ca activitățile sportive să fie practicate sistematic, atât în cadrul supravegheat potrivit tematicii, probelor de control și lecţiilor prevăzute în programa de educaţie fizică, cât și sub formă de joc.

Colectivitatea clasei în care copilul este integrat favorizează însuşirea și practicarea jocurilor sportive ca și iniţierea într-o serie de discipline sportive cum sunt: gimnastica, voleiul, handbalului, baschetul, atletismul şi uneori înotul, polo sau hochei.

În toate etapele sale, vârsta şcolarității, inclusiv cea mică, este vârsta bicicletei, a alergării, jocului şi marşului pe jos pentru copiii de ambele sexe. Efectele favorabile ale acestora asupra organismului sunt cunoscute: facilitează buna desfăşurare a unor funcții vitale, cum sunt respirația, circulaţia şi procesele metabolice şi dezvoltă totodată o seamă de elemente de finețe ale adaptării senzoriale a elevului - precizia mişcărilor, promptitudinea şi exactitatea reacţiilor motorii globale, aprecierea tot mai corectă a distanței şi a vitezei şi în general îmbunătățirea orientării corecte în spații intens populate de persoane şi felurite mijloace de transport.

Atenția învățătorului în cadrul educației fizice trebuie astfel orientată încât până la finele ciclului primar, elevii să aibă formată deprinderea de a practica activități fizice şi cultivată mentalitatea că indiferent de forma în care este practicată şi de nivelul atins, mişcarea este esențială pentru menținerea sănătății.

În cadrul lecției introductive, la clasa 1, învățătorul va face o serie de referiri la influența pozitivă în general şi a sportului în special asupra organismului infantil, asupra procesului de creştere şi dezvoltare, a bunei funcționări a organismelor şi sistemelor care alcătuiesc corpul omenesc.

Următoarele lecții au ca obiective concrete formarea obişnuinţei de a se echipa și dezechipa în timpul cel mai scurt, de a-şi pune hainele în ordine şi de a se ajuta reciproc, conduite cu puternice implicații igienico-sanitare. Un alt grup de lecții prevăd o serie de jocuri şi exerciții care vizează educarea capacității de coordonare motorie, a preciziei şi promptitudinii mişcărilor şi perfecționează progresiv corelația dintre comandă şi răspuns. Aceste jocuri şi exerciții duc şi la consolidarea calitativă a stării de sănătate fizică, pentru călirea organismului şi a performanțelor sale motorii. Iată de ce este necesar să se explice elevilor şi să li se demonstreze concret importanța executării corecte a acestor probe, interrelația dintre practicarea lor şi sănătatea fizică şi psihică, cointeresându-l pentru obținerea de performanțe mult mai bune, la o vârstă la care mijloacele stimulative sunt deosebit de eficiente pentru inducerea comportamentului dorit de educator.

Întrucât nenumăratele exerciții şi jocuri se efectuează în grupuri de elevi-variabile ca dimensiune -(2-6-8), se va urmări dezvoltarea într-ajutorării, a coeziunii de grup, dimensiune majoră a procesului de socializare a copiilor şi totodată factor de consolidarea a sănătății mintale.

Alte lecții cuprind între multe altele şi învățarea unui exercițiu alcătuit din mişcări pentru brațe, picioare, trunchi, abdomen şi din sărituri, exercițiu care urmează a fi practicat zilnic acasă. Preocuparea pe care învățătorul o acordă acestui indicativ din programă este de natură să fixeze de timpuriu o deprindere extrem de importantă pentru tot restul vieţii şi interesată în menţinerea tonusului şi a vitalității organismului. Deprinderile elaborate, fixate, consolidate în această etapă se

păstrează la vârsta adultă şi înaintată ceea ce va crea disponibilități suplimentare de menținere a echilibrului sănătății pe tot parcursul vieții.

Pe măsură ce avansăm în parcurgerea programei şcolare, unele lecții pot prilejui aplicații practice sau teoretice de lungă durată. Aşa de pildă, se prevede ca învățătorul să dea "îndrumări pentru activitatea în aer liber sau în vacanță", prilej pentru care poate fi folosit cu rezultate bune, pentru informarea şi convingerea elevilor asupra relației dintre factorii naturali, de călire şi sănătate. Sarcinile şcolare privind educația fizică la clasele a II-a şi a III-a, cresc progresiv față de clasa I. Creşte precizia, finețea, creşte durata şi promptitudinea şi vigoarea performanțelor motorii amplitudinea capacității de efort fizic.

Un mare capitol se axează pe alergări de diferite tipuri, pe distanțe variabile, simple sau în complex cu alte sarcini. Alergările răspund capacităților copilului de a cuceri spațiul prin posibilitățile sale de deplasare automată. Ele constituie componente ale tuturor tipurilor de lecții.

O lecție aparte prevede între alte aspecte "îndrumări pentru activitatea sportivă din vacanța de iarnă". Acestea pot constitui un excelent cadru de a se demonstra copiilor că activitățile sportive sunt benefice pentru sănătate indiferent de anotimp, zona în care trăiesc, vârstă şi de ocupația acelora care le practică. În strânsă legătură cu personalul medico-sanitar, învățătorul va îndruma elevii care prezintă reticențe față de activitatea sportivă sau care sunt convalescenți după anumite afecțiuni, în vederea practicării unor activități sportive adecvate sănătăţii şi capacității lor de efort fizic. O discuție cu părinții acestor copii devine absolut necesară, colaborarea şcolii cu familia elevului înscriindu-se în ansamblul mijloacelor de cunoaştere complexă şi de îndrumare a acestuia. O parte din lecțiile semestrului al II-lea care prevăd alergări, jocuri specifice, bătaie cu bulgări de zăpadă, jocuri cu săniuţa, urmează să se desfăşoare în aer liber.

Dacă starea vremii permite, se va urmări ca toți elevii să participe activ la program, fără să se expună la riscul contactării unor afecțiuni ale aparatului respirator. Un mare grup de lecții ca: mersul în echilibru pe partea îngustă a băncii de gimnastică transportând 1-2 obiecte; transportul de greutăţi, învăţarea paşilor de dans, etc., au obiective de mare complexitate şi variabilitate. Ele constituie tot atâtea disponibilități de antrenament psihofiziologic al organismului infantil, de perfecționare a capacităților legate de conduita motorie a copilului şi a adultului de mai târziu.

Preocuparea învățătorului ca toți elevii să le execute în mod corect, exact, cu acurateţea necesară trebuie să de grija dozării efortului, de grija urmăririi şi ajutorării elevilor ce prezintă dificultăți, pentru evitarea oricăror împrejurări ce pot crea risc de accident sau îmbolnăvire.

În ceea ce priveşte clasa a IV-a, lecția de educaţie fizică urmează în principiu acelaşi protocol de desfăşurare: debutează cu o probă de alergare sau de mers, urmată de exerciții pe aparat sau pe echipe şi se încheie cu un joc sportiv.

Alături de jocuri ale micii copilării (Crabii şi creveții, Leapşa, Scăunelul, Statuile, Lupul şi oile), elevii sunt familiarizați cu unele dintre ramurile sportive ca: handbal, schi, patinaj, atletism, gimnastică. Din această perspectivă, preocuparea învățătorului este necesar să se axeze nu numai pe selecționarea potențialilor performeri, ci şi pe activitatea întregului grup de elevi cu care să lucreze, la nivelul cerut de obiectivele preconizate de programă şi în condiții corespunzătoare de confort fiziologic şi psihologic.

Exercițiile utilitare care sunt prevăzute în programă trebuie însuşite sistematic şi corect de către elevi, ele servind menținerii unui tonus vital în etapele vieții adulte, a condiției fizice şi psihice necesare adaptării organismului uman la multitudinea şi caracterul extrem de divers al tuturor tipurilor de solicitări specifice muncii şi vieții omului contemporan.

Disciplina" Educația fizică" este una dintre cele care prin însuşi conținutul ei este menită să concureze direct la consolidarea sănătății fizice şi psihice a elevilor. Educarea forței, a mobilității, a

preciziei şi a spiritului de ordine se face prin intermediul acestei discipline, în paralel cu educarea unor trăsături ale caracterului (perseverenţa, măsura şi estimarea corectă a proceselor şi evenimentelor), însuşiri fără de care adaptarea organismului uman şi ale personalității, starea de sănătate globală sunt greu de realizat într-o lume aflată în necontenită schimbare.

Aceasta este mobilul care justifică orientarea educației sanitare la această vârstă spre unele discipline care se predau în şcoală, între care şi educația fizică, predilecte pentru însuşirea noțiunilor şi formarea deprinderilor igienice, temei al unui comportament favorabil sănătății instituit timpuriu, în prima decadă de viață, pe fondul unui optim de receptivitate şi cu şanse de fixare pentru întreaga existență.

Bibliografie:

1. „Educaţie fizică la clasele I-V" - îndrumător metodic, Maria Loghin şi Aurelia Stoicescu, E.D.P., Bucureşti 1982
2. „Educație sanitară în învăţământul primar", Editura Medicală, Bucureşti 1983

MICUL ECOLOGIST

TITLUL PROIECTULUI: „MANAGEMENTUL SINELUI: DEZVOLTAREA STĂRII DE BINE PSIHOLOGICE A COPILULUI PRIN FORMAREA DE ABILITĂȚI SOCIO-EMOȚIONALE"

Profesor FOCIAC DANIEL

Școala Gimnazială Nr. 1 Știubieni

Partea teoretică:

a) **Definirea problemei:**

Dezvoltarea socio-emoțională a copiilor și adolescenților este de o importanță majoră într-o societate aflată în continuă schimbare. Starea de bine psihologică este denumită ca o atitudine mentală deschisă, pozitivă, fiind sinonimă cu fericirea sau cu o stare de bine personală. Starea de bine, de confort psihologic presupune de asemenea o serie de elemente caracteristice , care sunt esențiale în atingerea și dezvoltarea acestui concept: cunoașterea, recunoșterea și exprimarea emoțiilor, înțelegerea propriilor emoții, acceptarea emoțiilor noastre și ale celorlalți, reglare și autoreglare emoțională. Cum ajungem la acest obiectiv: prin învățarea socioemoțională.

b) **Descrierea problemei:**

Emoțiile reprezintă reacții personale la anumite evenimente/situații importante și sunt un aspect de bază al vieții indivizilor. Deoarece dezvoltarea socio-emoțională se referă la recunoașterea, exprimarea cât mai adecvată, pozitivă și potrivită a emoțiilor în relațiilor interumane, precum și

înțelegerea și reglarea acestora, dobândind aceste capacități și competențe putem spune că asigurăm o sănătate socio-emoțională a individului. Emoțiile sunt dovezi sau „furnizoare" ale informațiilor despre persoana care le trăiește, dar și pentru persoana/persoanele cu care intră in contact. De exemplu, când cineva este furios el își transmite lui însuși, dar și celor din jur *un mesaj emoțional.*

c) Identificarea posibililor factori de formare și dezvoltare a problemei:

Exprimarea adecvată sau neadecvată a emoțiilor influențează relațiile sociale, le întreține sau chiar le deteriorează. Faptul că nu întotdeauna ne este ușor să ne recunoaștem emoțiile și trăirile personale, ne este rușine de ceea ce simțim, nu suntem obișnuiți să vorbim despre emoțiile noastre, au ca efect apariția unor blocaje în comunicare și relaționare, deoarece emoțiile pot fi atât pozitive cât și negative.

Astfel, formarea abilităților de a ne exprima, înțelege și regla sau autoregla emoțiile eficient, trebuie să fie de prim interes având ca scop principal dezvoltarea socio-emoțională, pentru că acest fenomen are un rol protector asupra sănătății noastre mentale și sociale, dar mai mult decât atât asupra viitorului adult, pe care noi suntem obligați să-l modelăm.

d) Identificarea factorilor de activare și menținere a problemei:

-lipsa inteligenței emoționale;
-lipsa de autocunoaștere;
-gestionarea precară a trăirilor emoționale;
-neacceptarea emoțiilor proprii, dar și a celorlalți;
-lipsa empatiei;
-incapacitatea de a construi relații interpersonale pozitive;
-lipsa focalizării pe emoțiile pozitive;
-atitudinea de respingere a celorlalți;
-apariția anxietății, izolării personale.

1. Planul de intervenție:

Obiectiv de lungă durată: *„Dezvoltarea armonioasă a copiilor din punct de vedere socio-emoțional, precum și a inteligenței emoționale"*

Obiective specifice: În urma desfășurării acestor activități, părinții vor fi capabili să transmită copiilor modalități de:

-recunoașterea și acceptarea emoțiilor și sentimentelor proprii, precum și a celorlalți;
-exprimarea și verbalizarea propriilor sentimente și emoții într-un mod cât mai sănătos;
-gestionarea corectă și echilibrată a emoțiilor și sentimentelor;
-dezvoltarea unor relații pozitive cu cei din jur;
-dezvoltarea stimei de sine;
-formarea abilităților de acceptare de sine.

Strategii de intervenție:
Ședința 1
Tema:Cu toții avem emoții
Obiectivul de lungă durată:dezvoltarea capacității de recunoaștere și descriere a emoțiilor pe care le trăim
Obiectivul specific:exprimarea sentimentelor și emoțiilor în diverse contexte
Resurse:foi, culori, coli albe, videoproiector

Etapa activității	*Activitatea propriu-zisă*
1. Introducere	Primul pas pentru gestionarea corectă a emoțiilor și a sentimentelor este recunoașterea acestora. Copiii trec prin diferite stări de la un moment la altul, neavând resursele necesare pentru a-și recunoaște și stăpâni emoțiile sau sentimentele, înainte de a acționa. Cu alte cuvinte, copiii nu știu cum să își exprime emoțiile și sentimentele, într-un mod sănătos, decât atunci când aceștia învață să recunoască mai întâi felul în care se simt și să verbalizeze ceea ce simt. Pentru a învăța copilul să vorbească despre emoțiile și sentimentele proprii, poți prezenta acestuia emoții sau sentimente de bază, precum fericire, tristețe, furie, frică, încântare, nerăbdare, rușine, invidie. Pe măsură ce copilul crește, acesta va fi capabil să înțeleagă sentimente mai complexe, precum nervozitate, frustrare, dezamăgire. Pentru a învăța copilul să verbalizeze ceea ce simte, poți prezenta copilului planșe cu diferite emoții sau sentimente sau poți analiza împreună cu cel mic cum se simte un personaj dintr-o poveste, un personaj dintr-un desen animat sau chiar o persoană apropiată (frate, soră, prieten). Atunci când vrei să ajuți copilul să învețe recunoașterea emoțiilor și a sentimentelor, adresează întrebări precum: *Cum crezi că se simte personajul?*; *De ce crezi că se simte așa?*; *Ce poate face el pentru a arăta celorlalți cum se simte?*; *Tu te-ai simțit vreodată așa?* *„Floarea emoțiilor"-părinții vor completa o floare cu emoțiile pe care le simt in anumite contexte sociale: Ce m-a făcut să mă simt.... trist, bucuros, nervos, furios, stânjenit...*
2.Munca în grup	Cu toții avem emoții- Caruselul emoțiilor https://www.twinkl.ro/resource/caruselul-emotiilor-powerpoint-ro-dos-66
2. Încheiere	„Dicționar ilustrat de emoții" Părinții vor realiza un „dicționar" ce conține imagini care exprimă emoțiile aduse în discuție sau expresii faciale. *Temă pentru acasă*:Cu toții avem emoții(desene de colorat împreună) https://www.twinkl.ro/resource/emotii-si-sentimente-desene-de-colorat-ro-dec-1721053610

Ședința 2

Tema:Autoreglarea emoțiilor
Obiectivul de lungă durată:dezvoltarea capacității de autoreglare a emoțiilor
Obiectivul specific: gestionarea propriilor emoții în situații negative sau pozitive
Resurse:oglindă, fișe.

Etapa activității	*Activitatea propriu-zisă*
3. Introducere	Joc de spargere a gheții „Oglinda". Părinții privesc pe rând o oglindă și răspund la următoarea întrebare:„ *Ce aș vrea să preia copilul meu de la personalitatea mea?"*
2.Munca în grup	„Roata soluțiilor" https://www.twinkl.ro/resource/ro-t-2546376-roata-soluiilor-plana
4. Încheiere	*Trusă de unelte pentru autoreglarea emoțiilor* Nu există emoții corecte sau greșite. Cu toții experimentăm toate aceste emoții, în funcție de starea noastră de spirit și de ceea ce se întâmplă în jurul nostru. Ne putem ajuta copiii să își regleze singuri emoțiile prin utilizarea strategiilor din trusa de unelte specifică fiecarei zone.

Ședința 3

Tema: ,,Îngrijorările mele”
Obiectivul de lungă durată:gestionarea propriilor emoții și sentimente
Obiectivul specific: conștientizarea declanșatorilor emoționali personali
Resurse:fișe, Anexa2

Etapa activității	*Activitatea propriu-zisă*
5. Introducere	Sentimentele tale pot fi influențate brusc de anumite situații. Un declanșator emoțional este orice lucru care îți stârnește un sentiment negativ puternic sau o reacție emoțională. De exemplu, ești fericit o perioadă, apoi brusc ești furios. Declanșatorii emoționali pot să fie evenimente care se întâmplă în prezent sau amintiri ale unor evenimente din trecut. Dați exemple de astfel de declanșatori răspunzând la întrebarea: ,,Ce îmi apasă ,,butoanele?”
2.Munca în grup	Jurnalul declanșatorilor emoționali: Alege un declanșator emoțional de pe pagina ,,Ce îmi apasă butoanele” și reflectă asupra lui, răspunzând la următoarele întrebări: „Ai fost în această situație?Cum te-ai simțit?” „Cum ai reacționat la situația declanșatoare? Ai face același lucru dacă s-ar întâmpla din nou? De ce da? De ce nu?” Anexa 2
6. Încheiere	Cum poți face fapte bune pentru tine? Ne gândim adesea cum putem fi mai buni pentru cei din jur și ce impact are comportamentul nostru asupra oamenilor. Dar te-ai gândit vreodată cum poți fi mai bun pentru tine? Folosește o foaie pe care desenezi inimi pentru a scrie faptele bune pe care le poți face pentru tine. Ex:*Mănâncă sănătos. Gândește pozitiv. Dormi măcar șapte ore. Ai curaj. Fă-ți timp să te joci și să te distrezi. Bea suficientă apă. Alege prieteniile bune. Fă alegeri bune pentru tine. Încearcă ceva nou. Amintește-ți să zâmbești.* După ce ai scris aceste idei, gândește-te cum le poți pune în practică chiar de astăzi.

Ședința 4
Tema:,,Ce e bun în ceea ce m-a rănit?”
Obiectivul de lungă durată:identificarea emoțiilor proprii
Obiectivul specific: dezvoltarea capacității de reglare emoțională, a conștientizării de sine,
Resurse:fișa (Anexa 3).

Etapa activității	*Activitatea propriu-zisă*
7. Introducere	Activitatea va debuta cu un brainstorming pornind de la tema ,,emoții”. Ulterior, părunții vor primi o clasificare a emoțiilor pe care ei, copiii lor sau orice le poate avea(Anexa3)
2.Munca în grup	Li se cere părinților să stea cu spatele drept (trebuie să-și imagineze că sunt trași de o sfoară ca și cum ar fi o marionetă), cu picioarele pe podea (nu contează dacă asta îi împiedică să atingă spătarul scaunului), cu picioarele fără să se încrucișeze și cu umerii în poziție de deschidere. Își pot pune mâinile în poală sau pe abdomen pentru a simți ritmul respirației. Se diminuează sau se stinge lumina în clasă și, opțional, se pune muzică pe fundal, sunete din natură sau ceva liniștitor. Li se explică că tot ceea ce trebuie să facă este să urmeze instrucțiunile oferite: nu vor exista

	elemente care să îi sperie și nimeni nu va face fotografii sau nu îi va înregistra. Se începe prin a-i invita să se concentreze asupra respirației lor: trebuie doar să o observe, să îi urmărească traseul și să observe cum plămânii se umflă și se dezumflă. Nu este necesar să schimbăm nimic: oricare ar fi respirația noastră, aici și acum, este în regulă, ea este ancora noastră în prezent. După câteva minute de atenție la respirație, se începe o imagerie ghidată: li se cere să caute în interiorul lor un moment care le-a provocat disconfort în trecut. Nu trebuie să fie o amintire foarte dureroasă; de fapt, se recomandă ca disconfortul amintit să nu depășească 7 pe o scară de 10, pentru a nu deschide răni în rândul elevilor.
8. Încheiere	Concluzii: Situațiile negative (oricât de dureroase ar fi) pe care viața ni le aruncă în față au și o latură pozitivă, iar concentrarea asupra acesteia ne permite să trăim cu speranță și să avem o stare de spirit mult mai plăcută.

Ședința 5
Tema:„Jurnal de emoții pozitive”
Obiectivul de lungă durată:Valorizarea emoțiilor pozitive
Obiectivul specific: conștientizarea de sine, dezvoltarea optimismului, pozitivismului
Resurse:fișe de lucru

Etapa activității	*Activitatea propriu-zisă*
9. Introducere	*Joc „Vulcanii emoțiilor mele”Anexa 4*
2.Munca în grup	Gândiți-vă și notați: Ce te-a făcut fericit astăzi? Care a fost cel mai bun moment al zilei? Ce te-a făcut să te simți emoționat? Entuziasmat? Nivelul tău de fericire de la 1 (deloc fericit) la 10 (foarte fericit).
10. Încheiere	Înregistrează în jurnalul tău evenimentele pozitive din viața ta timp de cel puțin o săptămână

STRATEGII COGNITIVE UTILIZATE ÎN AMELIORAREA DIFICULTĂŢILOR DE ÎNVĂŢARE

Prof. PENCIUC DIANA ELENA

Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani

Cum prevenim dificultăţile întâmpinate de şcolarii mici în limbajul oral

Pentru intervenţia ameliorativă se poate apela la terapie generală şi terapie specifică. Terapia generală include o diversitate de exerciţii care vizează procesarea specifică a limbajului oral, cum ar fi: dezvoltarea fonoarticulatorie, antrenarea auzului fonematic, exerciţii pentru mobilitatea corpului, exerciţii pentru educarea respiraţiei nonverbale şi a limbajului verbal. Terapia recuperatorie specifică presupune parcurgerea etapelor necesare pentru educarea pronunţiei corecte a sunetelor deficitare. Programul de intervenţie include o etapă de diagnosticare, stabilirea unor obiective, selectarea conţinuturilor în funcţie de aceste obiective şi definirea strategiei şi a metodelor de lucru. Schema intervenției ameliorative, conform autorilor Iolanda Mitituc (1996), Ecaterina Vrăjmaş (1997) şi Emil Verza (2003), urmăreşte următoarele etape:

1. Terapie generală a) Dezvoltarea mobilităţii generale. b) Dezvoltarea mobilităţii aparatului articulator.

Exerciţii generale: exerciţii pentru mobilitatea feţei; exerciţii pentru maxilare; exerciţii pentru cavitatea bucală; exerciţii pentru buze; exerciţii pentru limbă; exerciţii pentru palatul moale.

Exerciţii specifice: exerciţii pentru dezvoltarea respiraţiei corecte; educarea auzului fonematic: onomatopee; şiruri de monosilabe cu consoane pronunţate corect de copil, apropiate ca pronunţie de consoana deficitară; pronunţarea silabelor opuse; diferenţierea sunetelor în paronime; transformarea cuvintelor prin înlocuirea de sunete sau silabe.

2. Terapie specifică

a) **Impostarea sunetului** Pregătirea impostării.

b) **Emiterea sunetului**: demonstrarea articulării sunetului; pronunţarea sunetului prin procedee speciale (mecanice, prin derivare); exersarea pronunţării sunetului.

c) **Consolidarea sunetului**

În silabe: pronunţarea de silabe directe cu prelungirea sunetului (f, h, j, r, s, ş, ţ, z); pronunţarea de silabe directe; pronunţarea de silabe cu consoana în poziţie intervocalică, cu vocale similare; pronunţarea de silabe cu „r” în poziţie intervocalică, cu vocale diferite; pronunţarea de silabe inverse, cu prelungirea sunetului (f, h, j, r, s, ş, ţ, z); pronunţarea de silabe inverse, neprelungite; pronunţarea consoanei în logatomi, cu consoane cu loc de articulare apropiat; pronunţarea consoanei în silabe închise cu alte consoane; pronunţarea consoanei în silabe cu combinaţii consonantice; pronunţarea consoanei în silabe cu combinaţii consonantice dificile; pronunţarea consoanei în silabe cu combinaţii consonantice în final.

În cuvinte: pronunţarea consoanei în cuvinte mono-, bi-, polisilabice: cuvinte monosilabice; cuvinte bisilabice cu fonem în poziţie iniţială; cuvinte bisilabice cu fonem în poziţie intermediară;

cuvinte bisilabice cu fonem în poziţie finală; cuvinte polisilabice cu fonem în poziţie iniţială; cuvinte polisilabice cu fonem în poziţie intermediară; cuvinte polisilabice cu fonem în poziţie finală.

Structuri verbale progresive prin audiţie: diferenţierea sunetelor cu punct de articulare apropiat; exerciţii cu paronime; transformarea cuvintelor prin înlocuirea cu sunete sau silabe.

d) **Automatizare:** exersarea sunetului în propoziţii; exersarea sunetului în propoziţii având consoana în poziţie iniţială; exersarea sunetului în propoziţii având consoana în poziţie mediană; exersarea sunetului în propoziţii având consoana în poziţie finală; introducerea sunetului în texte scurte (cântece, poezii, ghicitori); povestiri şi repovestiri după imagini.

Conţinuturile activităţilor ameliorative variază în funcţie de tipul de dislalie, iar succesul intervenţiei depinde în mare măsură de capacitatea persoanei de a dezvolta cu elevul subiect al intervenţiei o relaţie educativă menită să stimuleze şi să motiveze elevul în corectarea dificultăţilor.

Cum prevenim dificultăţile întâmpinate de şcolarii mici în limbajului scris

Intervenţia ameliorativă la nivelul limbajului scris se face în funcţie de simptomele pe care dislexo-disgrafia le poate avea în dezvoltarea ulterioară a personalităţii copilului. În acest sens, se porneşte de la cadrul teoretic al metodelor cunoscute: metoda Sindelar, metoda Ayres, metoda Delcato, metoda Gosy, metoda Meixner, metoda Frostig etc., coroborate cu problemele generate de tulburările apărute în viaţa copilului.

Metoda Sindelar (B. Sindelar) presupune aplicarea la copii dislexici a unui set de teste ce cuprinde un număr de nouăsprezece probe verbale şi nonverbale cu exerciţii de diferenţiere vizuală fond – formă, memorie vizuală, auditivă, motricitate vizuală, codare intermodală, orientare în spaţiu etc. Acesta are ca scop identificarea şi dezvoltarea acelor capacităţi cognitive care generează apariţia dificultăţilor de învăţare. Terapia prin această metodă este de durată (peste 3 luni) şi necesită zilnic, timp de zece minute, exersarea acelei capacităţi disfuncţionale, asigurându-se o bază solidă de formare a deprinderii de citit-scris.

Metoda Delcato se utilizează în cazul persoanelor cu dificultăţi fizice, în special cele de deplasare, şi are ca scop învăţarea aptitudinilor slab dezvoltate. Metoda, din păcate, nu garantează eficienţa, chiar dacă se aplică pe o perioadă mai lungă de timp.

Metoda Ayres (Anna Jean Ayres) se aplică persoanelor cu disfuncţii de integrare senzorială, iar prin diferite impulsuri senzoriale se urmăreşte dezvoltarea sistemului de echilibru şi maturizarea sistemului nervos central. Teoria se bazează mult pe jocuri, ceea ce conferă copiilor confort şi eficienţă.

Frostig (The Marianne Frostig Developmental Test of Visual Perception) urmăreşte să măsoare capacităţile perceptive şi motrice prin: coordonarea ochi-mână, obiectul – fondul percepţiei, constanţa formei, poziţia spaţială, relaţiile spaţiale. În utilitatea aplicării testului, este foarte important ca persoana care îl aplică să se asigure că elevul participant a înţeles bine instrucţiunile, în vederea eficientizării testului.

Metoda Meixner (Meixner Ildikó) este o metodă fonetico-analitico-sintetică-logopedică şi are ca scop reeducarea citit-scrisului şi prevenirea dislexiei. În această metodă, accentul se pune pe pronunţia, analiza şi sinteza sunetelor şi ajută copilul. Cadrul ambiental trebuie să fie plăcut şi prietenos. Efortul trebuie permanent motivat şi stimulat pentru a încuraja copilul şi pentru a-l ajuta să-şi învingă teama, emoţiile. Prin folosirea acestei metode, copiii sunt conduşi spre obţinerea de

rezultate scontate prin dezvoltarea următoarelor aspecte: vocabularul activ şi cel pasiv, percepţia vorbirii, memoria vizuală, discriminarea auditivă, orientarea temporală etc.

Metodele şi procedeele specifice unor tipuri de dificultăţi de învăţare pot fi aplicate cu succes numai după ce au fost înlăturate tulburările de limbaj. Eficienţa şi succesul unei intervenţii depind atât de gravitatea problemei identificate, cât şi de cât de repede încep acţiunile de ameliorare şi de tipul de relaţie care s-a stabilit între elev şi profesor atunci când intervine în situaţia unui copil cu dislexo-disgrafie.

Cum prevenim dificultăţile întâmpinate de şcolarii mici la disciplina matematică-discalculia

Situaţia elevilor cu dificultăţi de învăţare la matematică poate fi ameliorată şi îmbunătăţită prin programe de intervenţie diferenţiată în funcţie de dificultăţile de învăţare identificate. În accepţiunea psihologilor Kaufmann, Handl, Thony (2003), Feuerstein (1990), modalităţile de intervenţie în cazul unor dificultăţi de învăţare sunt grupate în funcţie de tendinţele de învăţare: una analitică şi cealaltă sintetică. Prima se bazează pe dezvoltarea abilităţilor matematice punctuale, cealaltă pe abordarea elementelor generative cu efect cumulativ.

Opinia specialiştilor este că nu există un şablon, un program de intervenţie general valabil, ci trebuie să se facă apel la dificultăţile individuale, la specificul acestora, precum şi la ritmul şi modalităţile de învăţare, la structura personalităţii copilului. Numeraţia se bazează pe cunoaşterea numerică şi este o componentă de bază în trecerea spre abilităţile de calcul.

Schipor, D.M., autoarea cursului *Psihopedagogia copilului cu dificultăţi de învăţare* (2013, pag. 62), prezintă o schemă care cuprinde modulele programului de intervenţie asupra numeraţiei (cf. Kaufmann, Handl, Thony, 2003). Prezentăm mai jos această schemă.

Redăm mai jos schema Programului de intervenţie asupra numeraţiei, realizată în urma unor cercetări şi cu eficienţă demonstrată la nivelul unui grup experimental.

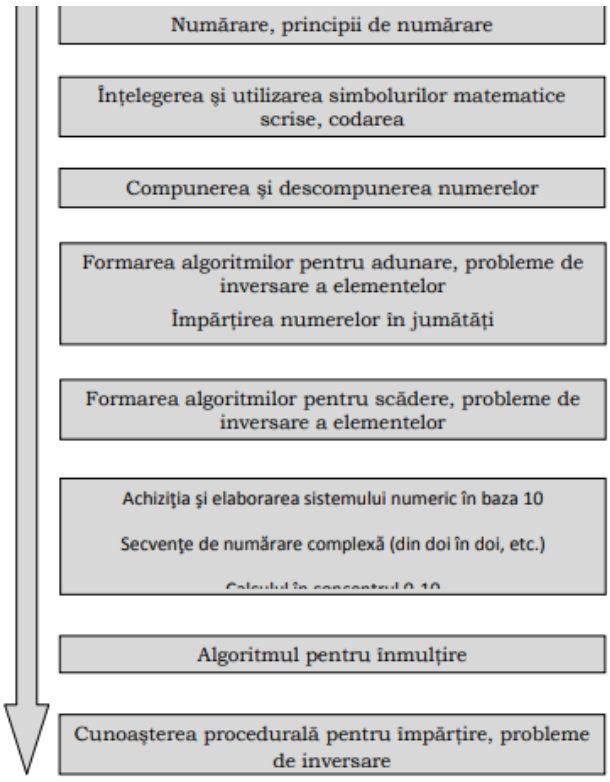

Fig. I. 9 Modulele programului de intervenţie asupra numeraţiei (cf. Kaufmann, Handl, Thony, (2003)

Anucuţa Partenie, în cartea sa intitulată *Să ajutăm corect copiii care întâmpină dificultăți în învățarea matematicii* (2005), prezintă numeroase exerciţii - joc care sprijină copiii în învăţarea matematicii. În lucrare, autoarea susţine că fiecare copil are propria sa individualitate. De aceea, deşi aceleaşi informaţii sunt predate tuturor elevilor, acestea vor fi asimilate diferit. S-a constatat că problema copiilor cu dificultăţi de învăţare este una de timp.

Specialiştii recomandă ca, în proiectarea activităţii şcolare, să se ţină cont de următoarele:

- activităţile cu caracter matematic să pună accent pe elemente din mediul de viaţă al copilului;
- materialul didactic să fie operaţional, frumos, corect realizat şi relevant pentru tema abordată;
- integrarea în activitate a jocurilor matematice stimulative pentru învăţarea matematicii;
- acordarea de timp suplimentar copiilor cu dificultăţi de învăţare la matematică;
- apelarea la material didactic figurativ pentru exerciţii de calcul matematic;
- motivarea copiilor prin alocarea de stimulente morale şi materiale;
- valorizarea rezultatelor şi evidenţierea progresului şcolar, oricât de mic ar fi.

Pentru a ajuta copiii cu dificultăţi de învăţare, Mahesh Sharma (2003) susţine patru principii de bază, şi anume: metode concrete, adecvate obiectivelor stabilite şi conţinuturilor învăţării; nivele ale cunoaşterii ideilor matematice: intuitiv, concret şi ilustrat; componente ale unei idei matematice: componenta lingvistică – limbajul, componenta conceptuală, componenta procedurală; tehnica întrebărilor.

Matematica este o disciplină care dă mari bătăi de cap multor copii, pentru că învăţarea acesteia nu presupune erori, ceea ce conduce de multe ori copilul la teama de această disciplină. Profesorii trebuie să identifice permanent problemele cu care se confruntă unii copii şi să intervină la timp, oferind copilului un plus de încredere la disciplina matematică şi nu numai.

Bibliografie:

Adler, A., (1995) – Psihologia şcolarului greu educabil – Editura Iri, Bucureşti.

Creţu, C., (1998) – Curriculum diferenţiat şi personalizat, Editura Polirom, Iaşi.

Creţu, E., (1999) – Psihopedagogie şcolară pentru învăţământul primar, Editura Aramis, Bucureşti.

Gherguţ, A., (2001)- Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată, Editura Polieom, Iaşi.

Piaget, J., (1963) – Psihologia inteligenţei, Editura Ştiinţifică, Bucureşti.

Schipor, D.M., (2013) - Psihopedagogia copilului cu dificultăţi de învăţare- note de curs, Suceava.

Vîgotski, L. S., (1978) – Vol I-II, Opere psihologice alese, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

Vraşmaş, T., (2001, p.26) – Învăţământul integrat şi/ sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti.

Vrăşmaş, E., (2007). Dificultăţile de învăţare în şcoală. Editura V&I Integral, Bucureşti.

PROGRAM DE LECTORAT CU PARINTII

Prof.inv. primar, SURDU CRISTINA
Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani

AVIZAT, Director,

An scolar: 2024-2025
Clasa: a III-a B
Prof. Cristina SURDU
Notă: O data pe lună (ultima zi de miercuri din lună)

Motto:

„Eu sunt copilul. Tu tii in mainile tale destinul meu. Tu determini, in cea mai mare masura, daca voi reusi sau voi esua in viata ! Da-mi, te rog, acele lucruri care sa ma indrepte spre fericire. Educa-ma, te rog, ca sa pot fi o binecuvantare pentru lume !“
din Child’ s Appeal

Nr crt	TEMATICA ACTIVITĂŢII	MODALITATE DE REALIZARE	DATA / LOCUL
MODULUL I			
1.	Prezentarea elementelor de interes pentru părinți/ elevi din Legea Educației Naționale (https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/271896) Curriculum pentru clasa a II-a Prezentarea şi discutarea regulamentului de ordine interioară Protecția muncii	-prezentarea modificărilor din Legea Educatiei Nationale cu privire la: -structura anului școlar; -modificările vizând mediile/ calificativele anuale; - Programul *Scoala Altfel;* - Programul *Săptămâna Verde;* -familiarizarea părinţilor cu modul de alcătuire a schemei orare și a orarului zilnic specifice clasei; -prezentarea specificului fiecărei discipline care se studiază la clasa a II- a; -discuții despre EN clasa a II-a; -prezentarea profilului de competențe a elevului la sfârșitul clasei a II-a; - prezentarea regulamentului de ordine interioară a școlii; - semnarea regulamentului de ordine interioară; -prezentarea normelor de protecţie a muncii; - semnarea documentelor de protecție a muncii; -stabilirea orei de consiliere cu părintii elevilor; -alegerea comitetului de părinţi; - obligaţiile şi drepturile părinților. - alte subiecte.	Sept. 2024/ Sala de ședințe

2.	Familia și școala, parteneri în educația copilului Modalități de implicare	-informarea părinților cu privire la rolul familiei, ca prim factor în dezvoltarea personalității copilului; -eficientizarea colaborării dintre școala și familie prin diferite forme de activitate: participarea la programele de consiliere cu părinții, implicarea în activități cultural-artistice, implicare în activități de remediere școlară etc.; -obținerea acordurilor/dezacordurilor de la părinți vizând postările cu imaginile copiilor in mediul online; - implicarea activă a părinților în programele: *Scoala Altfel* și *Săptămâna Verde;*	An școlar 2024-2025
MODULUL II			
1.	Regimul zilnic al elevilor - propuneri de activitati extrascolare; - discuții despre programul de pregătire suplimentară (remediere, performanță)	- stabilirea împreună cu familia a unui program zilnic bine structurat și echilibrat, în vederea dezvoltării armonioase a copilului; - discutarea despre elementele componente ale programului zilnic: igienă de dimineață și mic dejun sănătos, școală și învățat, timp liber și relaxare, somn regulat; -aplicare periodică a unor chestionare părinților pentru identificarea unor probleme și soluții de rezolvare; -discuții despre situația școlară (învățătură și purtare) și stabilirea unor programe de studiu individual și de grup -planuri, masuri remediale, programe etc.	Nov. . 2024/ Sala de ședințe
2.	Drepturile și obligațiile copilului Modalități de realizare Progres/ regres la învățătură după modul I și II Măsuri	-dezbatere în legătură cu drepturile și îndatoririle copiilor acasă şi la şcoală; - activități de formare şi dezvoltare a unor atitudini democratice (toleranţă, solidaritate, sprijin reciproc etc.); - dezbateri pe tema combaterii manifestărilor de agresiune (fizică, verbală); - practicarea la activităţi în spiritul respectării drepturilor copilului în viaţa şcolară şi în activitatea socială. Exemple de activități: *Toţi copiii au dreptul la o familie !, Pumnul nu te face mare, 1 Iunie - Ziua copilului* - discuții cu părinții despre recompense și pedepse; -aplicare de chestionar;	Ianuarie. 2024/ Sala de ședințe

		-prezentarea unui raport general cu situaţia şcolară a progresului elevilor, după primele doua module de învățare; -stabilirea modului de desfăşurare a serbării închinate sărbătorilor de iarnă; -prezentarea rezultatelor şcolare; -măsuri recuperatorii/ dezvoltare	
MODULUL III			
1.	Rolul școlii și al familiei în educația pentru sănătate a copilului	- activități de dezvoltare a unor comportamente de protejare a sănătăţii prin formarea unor valori şi atitudini specifice faţă de sănătate, igienă, aspectul personal, alimentaţie: vizionarea unor prezentări *power-point*; desenarea piramidei alimentelor; realizare de postere cu imagini cu alimente bune pentru dinţi si alimente dăunătoare pentru dinţi; ex.- joc de identificare a tipurilor de alimente; colaje: fructe de toamnă/ semințe etc.; discuţii despre regulile de igiena personală; crearea colţului „Micul sanitar în clasă“; - desfăşurarea unor activităţi demonstrative care să contribuie la aplicarea regulilor de igienă și a comportamentului în grup; -prezentarea rezultatelor şcolare; -măsuri recuperatorii/ dezvoltare	Martie 2025/ Sala de ședințe
MODULUL IV			
1.	Presiunea grupului – ce rol are influenţa prietenilor asupra copilului? Influenţe educative exercitate de mass-media si internet	-dezbateri ce vizează conștientizarea importanței grupului din care face parte copilul și a influențelor asupra acestuia; -întâlniri cu specialiști pe tema „Cum funcţionează presiunea grupului asupra copilului ?“; - activități de identificare de soluții pentru a înlătura anturaje nepotrivite pentru copii; -sensibilizarea părinţilor cu privire la respectarea recomandărilor privind limita de vârstă pentru vizionarea anumitor programe TV sau din mediul online; -prezentarea consecinţelor nerespectării acestora în planul dezvoltării psihoindividuale a elevilor. prezentarea rezultatelor şcolare; -măsuri recuperatorii/ dezvoltare.	Aprilie 2025/ Sala de ședințe

2.	Succesul şi insuccesul şcolar Consultări individuale, asistență pentru părinți Îmbunătățirea procesului educațional și a activității educative cu clasa: Ajutarea elevilor în creșterea personală:	-dezbateri cu părinții despre modalitățile prin care copiii lor pot obține rezultate bune și foarte bune în prestația școlară: modalități prin care școala și familia poate contribui la succesul școlar: comunicarea frecventă cu copiii; interesarea părinților de problemele copilului, preocuparea constantă a părinţilor pentru educaţia elevată a copiilor; sprijin în rezolvarea unor dificultăţi la învăţătură; măsuri eficiente aplicate în relaţia profesor-elev pentru diminuarea manifestărilor de inadaptare şcolară; analiza periodică a relaţiilor socioafective în grupul şcolar şi cel informal cu ajutorarea elevilor aflaţi în dificultăţi de învăţare, cooperarea cu familia, alţi profesori ai clasei; tratarea individuală şi diferenţiată a elevilor; -prezentarea rezultatelor şcolare; -măsuri recuperatorii/ dezvoltare.	Mai 2025/ Sala de ședințe
MODULUL V			
1.	Suntem mândri de rezultatele noastre!	-informarea părinţilor cu privire la rezultatele obținute de elevi la învățătură și purtare; - program de ameliorare, plan de masuri, pretestari, pregatiri suplimentare; -măsuri recuperatorii. - rezultatele obținute la EN.	Iunie 2025/ Sala de ședințe
2.	„La terminarea clasei a II-a!”	-aprecieri asupra tuturor activităţilor desfăşurate; -prezentarea situaţiei la învăţătură la sfârşitul clasei a II-a; -discutarea pregătirii unui moment artistic pentru serbarea de sfârşit de an, sau excursie scolară; -propuneri despre activitatile din vacanța în cadrul Programului „Școala de vară.“	Iunie 2025/ Sala de ședințe

https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid

PARTENERIATUL FAMILIE – ȘCOALĂ, PREMISĂ A REUȘITEI ȘCOLARE

Prof. RADU ANIȘOARA
Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

La educarea copilului contribuie, ca instituții bine determinate ale societății, școala, familia și comunitatea. Colaborarea periodică între părinți și educatorii specializați, comunicarea periodică și permanentă între aceștia, ca și cooperarea în anumite momente sunt cerute chiar de eficiența învățării școlare.

Implicarea părinților în problemele școlii nu înseamnă numai atenționarea acestora în legătură cu problemele copiilor lor. În acest caz, semantica acestui cuvânt este mult mai amplă. Se referă la crearea unor relații constructive, pozitive între familie și școală și la o unificare a sistemului de valori și cerințe relative la copil. Aceasta poate avea un efect benefic asupra elevilor, influențându-i pozitiv și contribuind la dezamorsarea unor probleme înainte ca acestea să devină necontrolabile.

Colaborarea și cooperarea părinților cu școala sunt eficiente și benefice ambilor factori, în condițiile în care comunicarea este reală.

E. Stănciulescu (1997, p.76) recomandă a se avea în vedere:

- nivelul studiilor celor doi participanți;
- momentul ales pentru colaborare;
- dificultățile întâmpinate de copii în activitatea școlară sau alte probleme de dezvoltare.

Cadrele didactice se raportează, în general, la categoriile socio – profesionale din care provin părinții, structura familiei și problemele ei deosebite.

Dacă ne referim la optimizarea comunicării, în cadrul consilierii educaționale, între educatori și părinți se iau în calcul:

- calitatea celor doi poli ai colaborării (profesor, învățător/institutor – părinte);
- percepțiile fiecăruia;
- atitudinile care îi caracterizează;
- caracteristicile instituției școlare;
- caracteristicile familiale;
- modul de comunicare.

Implicarea părinților în demersuri de consiliere educațională are o serie de motivații, dintre care amintim:

- părinții își cunosc copiii și doresc să îi cunoască și ca elevi;
- părinții își cunosc cel mai bine copilul;
- părinții trebuie și merită să fie respectați pentru ideile și cunoașterea copilului lor;
- părinții se îngrijesc de copiii lor și doresc ca aceștia să atingă maximum de potențial;
- lucrul cu părinții este un sprijin pentru modul cum acești își cresc și își educă propriul copil;
- efectele implicării părinților în programele școlare de sprijin se răsfrâng și asupra celorlalți copii ai familiei – dacă ajutăm un copil acesta se dezvoltă, dacă ajutăm părinții, întreaga familie se dezvoltă;

- când părinții sunt stimulați astfel încât ei să se simtă o parte a programului școlar, ei îl înțeleg mai bine și îl sprijină adecvat;
- modul în care părinții își înțeleg propriul copil este de cele mai multe ori un sprijin pentru înțelegerea situațiilor de învățare;
- activitatea de parteneriat cu părinții poate ușura rezolvarea problemelor didactice și extradidactice;
- activitatea cu părinții îl ajută pe copil să vadă rolul acestora în creșterea și dezvoltarea sa și să-i înțeleagă ca factori importanți ai educației sale;
- ajutându-i pe părinți să se implice mai mult în problemele de viață școlară ale copiilor lor, putem întări interacțiunile și relațiile dintre părinți și copiii lor;
- activitățile cu părinții duc la rezolvarea situațiilor problemă, a conflictelor posibile și evidențiază căi pentru rezolvarea situațiilor de risc apărute în dezvoltarea copiilor (E. Vrăjmaș, 2002, p.144)

Părinții trebuie implicați permanent în activitatea școlii, nu numai atunci când se ivesc probleme. La analiza relațiilor educator – părinte este rine să ținem seama de următorii parametri:

- părinții nu formează un grup omogen;
- de multe ori părinții nu își identifică problemele sau nu au încredere să solicite sprijinul în rezolvarea lor;
- părinții oferă și solicită informații.

Prima întrebare pe care trebuie să o rezolvăm se referă la tipul de informații de care au nevoie părinții. Toți părinții au nevoie de informații referitoare la copilul lor, dar vor să știe care este scopul prioritar al școlii, care sunt obiectivele urmărite, vor să fie la curent cu politicile educaționale ale școlii. Acolo unde este posibil, ei ar trebui antrenați în luarea deciziilor. Subliniem că este deosebit de important ca părinții să fie la curent cu progresele făcute de copiii lor, ca și cu percepția pe care o are școala despre calitățile și problemele copilului. Majoritatea apreciază informațiile despre copilul lor, pentru că acestea contribuie la anumite decizii ale familiei pentru viitor.

Alt tip de informații pe care-l solicită părinții despre copiii lor sunt cele referitoare la modul în care-și pot ajuta ei copiii acasă, în activitățile de pregătire a lecțiilor.

Părinții pot oferi neîncetat sprijin copiilor și școlii, deoarece părinții sunt cei care-i cunosc cel mai bine pe copiii lor, în cele mai variate aspecte. Datorită numărului mare de informații pe care le dețin despre copiii lor părinții pot și trebuie să fie parteneri în educație. Majoritatea părinților, indiferent de nivelul lor cultural și social, pot oferi informații prețioase despre problemele, crizele de creștere, dorințele, așteptările, neîncrederile, pasiunile etc. elevilor.

Pentru a realiza parteneriatul cu părinții, considerăm că este necesar ca:

- părinții să fie priviți ca participanți activi, care pot contribui în mod real și valoros la educarea copiilor lor;
- să se recunoască și să se aprecieze informațiile date de părinți despre copiii lor,
- să se valorifice aceste informații și să se utilizeze în completarea informațiilor profesionale;
- responsabilitatea să fie împărțită între părinți și profesori.

Vă propun un posibil demers de consiliere a părinților școlarilor mici:

Denumirea activității: A FI PĂRINTE

Grup țintă: Părinți ai elevilor clasei I

Scop: Prezentarea sarcinilor și acțiunilor de natură educativă, necesare tuturor părinților, fără nici o discriminare, acoperind toate dimensiunile, activitățile și competențele educative.

Obiective:

- ✓ Clarificarea conceptelor referitoare la „calitățile” unui părinte
- ✓ Exprimarea părerilor personale în legătură cu modalitățile de cunoaștere a copilului
- ✓ Motivarea rolului părinților în devenirea ulterioară a copilului

Materiale necesare: pliante, chestionare, flipchart

Metode folosite: explicația, brainstorming-ul, jocul de rol, ciorchinele

Descrierea activității:

Concepte cheie: părinte, calități părintești, tipuri de părinți, responsabilități

Activitatea nr. 1

Chestionar pentru părinți:

1. A fi părinte înseamnă …
2. A fi părinte este o calitate sau o profesie? Argumentați alegerea.
3. Considerați că ați fost pregătit atunci când ați devenit părinte? Ce știți despre această „calitate”/„profesie”?
4. Care credeți că ar trebuie să fie calitățile unui părinte? Vă aparțin și dumneavoastră?
5. Aveți timpul necesar, răbdarea, dispoziția pentru a comunica?
6. Sunteți autoritar? Ce fel de autoritate promovați? Este constantă sau nu? Cum acceptă copilul această autoritate? Ce reacții are?
7. Ați regretat vreodată reacția față de copilul dumneavoastră? Ați recunoscut față de el acest lucru?
8. În ce măsură relații dintre părinți influențează copilul?

Interpretarea răspunsurilor pe care părinții le-au formulat în acest chestionar au constituit repere importante în îmbunătățirea activității învățătorului cu elevii, dar și în consolidarea parteneriatului școală - familie.

Activitatea nr. 2

Ce ne dorim de la copilul nostru?

Se vor enunța „obiectivele” frecvent formulate de părinți atunci când vorbesc despre devenirea copilului lor. Se vor analiza metodele folosite pentru realizarea obiectivelor propuse.

Analiza activității va urmări:

- Determinarea părinților în a formula „obiective” realiste vizând devenirea copiilor lor.
- Dezbaterea comportamentului părintelui în relația cu copilul.
- Modul în care este folosit timpul alocat copilului.

Activitatea nr. 3

Participanții vor alcătui , în perechi, câte un ciorchine, care are ca punct de plecare cuvântul părinte.

Argumentați modul în care colaborați cu copiii dumneavoastră în diferite situații.

Realizarea unor activități interactive de acest tip, contribuie decisiv la cunoașterea copiilor prin intermediul părinților, oferă repere valoroase în proiectarea strategiilor didactice, în îmbunătățirea relațiilor în clasa de elevi, dar și în omogenizarea colectivului de părinți.

Bibliografie:

- Dolean, Ioan, Dolean, Dacian - Dorin, 2002, *Meseria de părinte,* Aramis, București.
- Jigău, Mihai (coord.) , 2001, *Consiliere și orientare – ghid metodologic,* Consiliul Național pentru Curriculum, București.
- Vrășmaș, Ecaterina - Adina, 2001, *Consilierea și educația părinților.* Aramis, București.
- Stănciulescu, Elisabeta, 1997, *Sociologia educației familiale,* Polirom, Iași.

ROLUL EDUCAȚIEI NONFORMALE ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A ȘCOLARULUI MIC

Prof. AGACHE MARIANA

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Educația nonformală reprezintă o componentă esențială în formarea și dezvoltarea armonioasă a școlarului mic, oferind oportunități unice de învățare și dezvoltare care completează și susțin educația formală. Spre deosebire de aceasta din urmă, care se desfășoară în cadrul unor instituții de învățământ tradiționale, educația nonformală se bazează pe activități voluntare, creative și interactive, care stimulează curiozitatea și dorința naturală a copiilor de a explora.

Una dintre contribuțiile majore ale educației nonformale este stimularea creativității. Prin ateliere de artă, cursuri de muzică, activități de storytelling sau proiecte practice, școlarii mici își pot dezvolta imaginația și pot descoperi modalități noi de a-și exprima ideile. Acest tip de educație le oferă copiilor spațiul necesar pentru a încerca și a greși, fără presiunea unei evaluări rigide, încurajând astfel gândirea inovativă.

Educația nonformală joacă un rol crucial în dezvoltarea competențelor sociale. Participarea la activități de grup, cum ar fi jocuri interactive, cluburi sportive sau proiecte de voluntariat, ajută copiii să învețe cum să comunice eficient, să colaboreze cu ceilalți și să dezvolte empatie. Aceste experiențe le formează capacitatea de a lucra în echipă și de a respecta diversitatea opiniilor și personalităților.

Prin activitățile nonformale, copiii sunt încurajați să ia decizii și să găsească soluții la probleme într-un mediu sigur și susținător. Fie că este vorba despre finalizarea unui proiect artistic sau despre coordonarea unei mici echipe într-un joc, aceste momente îi ajută să-și dezvolte încrederea în propriile forțe și să capete independență.

Educația nonformală completează educația formală, oferind școlarilor mici posibilitatea de a explora domenii și interese care nu sunt incluse în mod obișnuit în curriculum-ul școlar. De exemplu, copiii pot participa la cursuri de robotică, cercuri de lectură sau activități de grădinărit, descoperindu-și astfel noi pasiuni și aptitudini.

Activitățile precum taberele de vară, concursurile tematice sau proiectele comunitare contribuie nu doar la dezvoltarea unor abilități practice, ci și la formarea unui caracter empatic și responsabil. Participarea activă în astfel de programe pregătește copiii să devină adulți adaptabili, creativi și implicați social.

Exemple de bună practică: Activități extracurriculare

Competențe generale:

- îmbunătăţirea procesului instructiv-educativ;
- atragerea elevilor în activităţi utile şi de relaxare;
- îmbunătăţirea relaţiei profesor - elev, şcoală - comunitate.

Componenta	Competenţa specifică	Activităţi propuse
Educaţie pentru dezvoltare personală	Dezvoltarea unei atitudini pozitive faţă de sine, ca persoană unică şi valoroasă;	*Alege, e dreptul tău!* *La mulți ani, copile drag!* *După muncă şi răsplată!*
Educaţie pentru drepturile copilului	Formarea şi dezvoltarea unor atitudini democratice precum toleranţă, solidaritate, sprijin reciproc etc.;	*Toţi copiii au dreptul la o familie!* *1 Iunie - Ziua copilului* *Dreptul meu la copilărie*
Educaţie pentru sănătate	Dezvoltarea unor comportamente sănătoase prin formarea unor valori și atitudini specifice față de sănătate, igienă, aspect personal și alimentație;	*Sănătatea - cea mai de preţ avuţie!* *Vreau să cresc mare şi sănătos!* *Ziua Mondială a sănătăţii*
Prevenirea abandonului şcolar	Stimularea motivației pentru învățare prin implicarea elevilor, în special a celor proveniți din familii dezorganizate sau cu posibilități materiale reduse, în activități extrașcolare;	*Împreună pentru viitorul tău* *Şcoala te face mare* *Şcoala fără catalog* *Visuri în culori*
Prevenirea traficului de persoane	Prevenirea şi combaterea fenomenului infracţional în rândul elevilor;	*Sunt atent la cei din jur!* *Protecția începe cu mine* *Fii informat, fii în siguranță!*
Prevenirea exploatării prin muncă a copiilor	Cunoașterea aspectelor muncii care pot conduce la exploatarea copilului;	*Copilărie fără griji* *Joaca și învățarea - priorități ale copilăriei*
Prevenirea violenţei şi abuzului asupra copilului *Securitatea personală*	Conştientizarea efectelor violenţei şi a abuzului asupra copiilor; Cunoaşterea şi respectarea regulilor de circulaţie; Formarea unui comportament responsabil în situații de urgență;	*Tu cum te simţi azi?* *Pumnul nu te face mare!* *Viața are prioritate!* *SOS – situaţii de urgenţă!* *Cum să rămân în siguranță*
Promovarea egalității de șanse (non-discriminare, grupuri dezavantajate)	Promovarea egalităţii de şanse între toţi copiii lumii;	*Bine-aţi venit/ revenit la şcoală !* *Copil ca tine sunt şi eu!* *Un curcubeu al diversităţii* *Povestea mea, povestea ta*
Folclor *Artă populară* *Cultura şi civilizaţia românească şi străină*	Cultivarea atitudinii de prețuire a diferențelor culturale dintre semeni; Înțelegerea diferențelor culturale ca sursă a progresului și oportunitate de învățare și dezvoltare; Păstrarea şi promovarea diferitelor meşteşuguri artistice tradiţionale specifice sărbătorii Paştelui; Sărbătorirea tuturor mamelor din întreaga lume;	*Jocurile copilăriei sunt aceleaşi pentru toţi copiii lumii!* *Un copil fericit!* Sărbători la români *Hristos a înviat!* *Moş Crăciun, bine-ai venit!* *Ziua mamelor de pretutindeni*

Protecţia mediului	Dezvoltarea conștiinței și simțului responsabilității față de mediu și problemele sale; Stabilirea unor norme de comportament civilizat pentru protejarea mediului; Dezvoltarea spiritului de echipă şi a iniţiativelor personale în cadrul unui grup;	*Să învăţăm despre pădure*– LeAF *Şcoala noastră este verde!* *RRR* *Un pom, o floare în grădina școlii!* *Ziua pădurii* *De ziua necuvântătoarelor*
Dezvoltare comunitară *Voluntariat*	Stimularea elevilor pentru implicarea în viața socială și comunitară, pe care, peste câteva decenii, ar putea-o conduce; Formarea unei conduite participative la viaţa socială; Formarea unor comportamente adecvate pentru receptarea valorilor culturale; Formarea unor trăsături de caracter, precum responsabilitatea, compasiunea, integritatea, perseverența, respectul și cooperarea, prin participarea la acțiuni educative de voluntariat;	*Oraşul Botoşani – oraşul viitorului meu* *Mihai Eminescu - poet nepereche* *Şi copiilor le pasă!* *O carte pentru un prieten!* *Festivalul Interjudeţean „Ion Creangă“* *Biblioteca comunității* *Idei pentru mâine*
Educţie pentru pace	Cultivarea atitudinilor pozitive pentru evitarea conflictelor, precum receptivitatea și flexibilitatea; Identificarea formelor de limbaj și expresie artistică prin care poate fi transmis sentimentul de pace;	*Să fie pace în lume!* *E loc sub soare pentru fiecare copil* *Arborele păcii* *Paşi spre armonie* O lume mai bună începe cu noi
Educaţie prin sport	Formarea unei ţinute corporale corectă; Manifestarea, în timpul activităţilor, a unei atitudini de cooperare, spirit de echipă, de competiţie, *fairplay*.	*Dansul fulgilor de nea!* *Campionii sănătății* *Săniuţa de argint!* *Zilnic, 5 minute de înviorare*

Concluzionând, educația nonformală completează în mod ideal procesul educației formale, oferind copiilor oportunități valoroase pentru a se dezvolta creativ, social și personal. Prin activități voluntare, interactive și adaptate intereselor lor, școlarii mici își descoperă pasiunile, își consolidează încredere în sine și își formează abilități esențiale pentru un viitor adaptabil și responsabil.

AVANTAJELE ȘI DEZAVANTAJELE RESURSELOR DIGITALE

Prof. ATODIRESEI ANA MARIA

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Tehnologia reprezintă o componentă principală a sistemului educațional din zilele noastre, fără de care procesul didactic ar fi mai dificil în unele momente. Odată cu apariția pandemiei au apărut numeroase resurse digitale ce au constat în diferite manuale, culegeri, auxiliare care puteau fi accesate de către toți elevii. Deși în mare parte acestea au reprezentat un avantaj considerabil, permițând învățarea chiar și în mediul online, au existat și o serie de păreri contradictorii. Despre toate acestea vom discuta în continuare.

Avantajele resurselor digitale

Un prim avantaj al acestora este reprezentat de caracterul interactiv. Manualele digitale conțin de obicei aceleași informații care se regăsesc și în cele clasice, doar că în cele digitale conținuturile sunt mult mai plăcute și dinamice, făcând procesul de învățare mult mai agreabil și ușor. De obicei, manualele digitale permit accesarea unor link-uri care duc către surse suplimentare, clipuri educative, lucruri care într-un manual clasic ar fi imposibile. Astfel, șansele ca elevii/preșcolarii să fie mai atrași și interesați de informațiile regăsite în aceste tipuri de manuale sunt destul de mari.

Scăderea semnificativă a greutății ghiozdanului este un alt avantaj al resurselor digitale. În zilele noastre acesta este un subiect foarte controversat, întrucât s-a ajuns ca ghiozdanele celor mici să cântărească foarte mult, afectându-le sănătatea, iar cea mai bună soluție în acest caz este folosirea resurselor digitale. În acest mod, copiii nu trebuie să poarte în fiecare zi cu ei cărțile necesare pentru diferitele activitități ce le au în program, acestea aflându-se numai la un click distanță. Acesta este unul dintre principalele dezavantaje ale manualelor clasice, care determină din ce în ce mai mulți părinți să fie în favoarea accesării resurselor digitale, fiind nevoie doar de un telefon sau o tabletă, unde sunt stocate toate aceste manuale.

Îmbinarea teoriei cu practica este un alt avantaj al utilizării resurselor educaționale din mediul digital. Manualele digitale conțin de obicei o parte teoretică și una aplicativă, care de altfel se regăsește și în cele clasice, dar într-un mod care nu îi atrage deloc pe elevi. Astfel, în cele digitale după fiecare lecție există de obicei clipuri suplimentare cu explicații și mai apoi exerciții care se realizează pe diferite platforme interactive, care captează atenția elevilor și îi fac să asimileze mai ușor informațiile cu care tocmai au luat contact. Prin intermediul unor jocuri, de obicei, copiii învață și înțeleg mult mai rapid, beneficiu pe care un manual clasic nu l-ar fi putut oferi.

Dezavantajele resurselor digitale

Un prim dezavantaj poate fi constituit de expunerea excesiva la tehnologie. După cum bine știm, în zilele noastre copiii sunt expuși la tehnologie mai mult decât este necesar, iar acest lucru nu este unul tocmai favorabil. Există o serie de consecințe negative ale acestui lucru și câteva dintre ele ar fi reprezentate de faptul că pot apărea diferite probleme de sănătate la nivelul ochilor care sunt foarte solicitați în acest context, sau al coloanei, pentru că statul excesiv în fața calculatorului vine și

cu efecte negative asupra acesteia, dar totodată, se poate vorbi și de riscul unei dependențe față de sfera digitală. Acesta este poate cel mai puternic dezavantaj al resurselor digitale.

Costurile suplimentare sunt un alt dezavantaj, destul de relevant. Dispozitivele electronice de pe care pot fi accesate aceste resurse sunt destul de costisitoare și mulți dintre părinți nu își pot permite achiziționarea lor, mai ales atunci când este vorba de mai mulți copii în familie. De asemenea, costului de cumpărare al acestor dispositive i se adaugă și cel de întreținere, pentru că de cele mai multe ori copiii nu sunt atât de responsabili și nu conștientizează atât de mult valoarea lor, există posibilitatea ca acestea să sufere defecțiuni care sunt de asemenea costisitoare la rândul lor. Din acest motiv, manualele clasice sunt mai preferate, prețul lor fiind unul accesibil pentru mai toate buzunarele.

În concluzie, manualele digitale reprezintă încă o idee pe care in timp ce unii o aprobă si o susțin, altii, adepții metodelor didactice clasice, ramân reticenți, fiind speriati de ideea unui învațământ bazat pe prea multă tehnologie, care le-ar putea afecta copiii.

Bibliografie:

- https://www.dascalidedicati.ro/invatarea-online-avantaje-si-dezavantaje/
- https://www.librariadelfin.ro/articol/manuale-digitale-vs-clasice-avantaje-si-dezavantaje--i96

PROIECT EDUCAŢIONAL DE PARTENERIAT
„SATUL COPILĂRIEI”

Coordonator: prof.înv.primar ONICIUC IRINA

Şcoala Gimnazială Nr.1 Stăuceni

ARGUMENT

Comunitatea reprezintă cadrul cultural, spiritual şi geografic de dezvoltare a copilului. Prin caracteristicile ei poate cataliza şi susţine interesele unitatii şcolare. De aceea şcolarii sunt implicaţi în derularea unor proiecte educaţionale, care cuprind factorii „de putere” în relaţia educativă: şcoală-primarie-familie-comunitate locală. Aşa, copiii învaţă să gândească critic, complex, îşi dezvoltă gândirea analitică, experimentează abilităţi de rezolvare de probleme, de empatie, de toleranţă etc.

Prin acest proiect putem să înţelegem demersurile de stabilire a misiunilor şi a unor scopuri generale de schimbare a modului în care şcoala colaborează cu societatea, fie ea şcoală, familie sau reprezentanţi ai comunităţii locale, pentru îmbunătăţirea educaţiei şcolare.

Se ştie că educaţia, ca acţiune socială, organizată, presupune mai mulţi factori: familia, şcoala şi comunitatea. Educaţia din şcoală face necesară deplasarea centrului de interes de pe cunoştinţe impuse pe obiective, de pe programe abstracte pe nevoile curente ale copilului, astfel încât acesta să fie centrul de interes al tuturor. Orice program educativ poate deveni eficient în măsura angajării părţilor componente. În acest sens vin în ajutor proiectele de parteneriat educaţionale, care vizează întărirea relaţiilor dintre părinţi, școlari, dascăl şi comunitate, creşterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaţionali**.**

Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relaţii de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru de dezvoltarea personalităţii şcolarului. Iniţierea diferitelor proiecte de parteneriat educaţionale sunt benefice atât pentru şcolari, cât şi pentru ceilalţi factorii implicaţi.

Copilul vine în contact cu diferite persoane, creşte şi se dezvoltă într-un mediu comunitar variat şi necunoscut pentru el. Specificul cultural, valorile promovate de acest mediu trebuie avute în vedere în structurarea activităţilor din proiect. Este necesară antrenarea membrilor comunităţii în luarea unor decizii, participarea la diferite activităţi. Personalul unităţii îşi va manifesta disponibilitatea de colaborare cu partenerii în cele mai diverse domenii (educativ, sanitar, gospodăresc, informativ,etc).

Satul cu bătrânii şi tradiţiile acestuia oferă un vast domeniu de inspiraţie pentru cunoaşterea tradiţiilor locale. Satira, umorul popular, unele elemente de recuzită (măşti, costume, ţesături, cusături), muzica populară, creează voie bună. Astfel, pentru cunoaşterea tradiţiilor şi obiceiurilor populare autentice vom prezenta şcolarilor unele aspecte privind: aşezările din sat, ocupaţiile tradiţionale ale localnicilor, obiceiuri calendaristice ale satului, creaţii folclorice locale.

TEMA PROIECTULUI: "COLABORAREA ŞCOALĂ- PRIMĂRIE-COMUNITATE LOCALĂ"
SCOPUL: Implicarea şcolii în derularea unui program de educaţie şi legătură cu comunitatea locală pentr îmbunătăţirea lagăturii dintre şcoală şi membrii comunităţii locale
OBIECTIVE:

- formarea unei stânse legături între părinţi, şoală şi comunitatea locală;
- desfăşurarea unor acţiuni care să marcheze principalele evenimente de peste an.

PĂRŢI IMPLICATE:

- Şcoala Gimnazială Nr.1 Stăuceni, prin cadrele didactice,
- Primăria comunei Stăuceni prin unul dintre reprezentanţii acesteia

DURATA: ***anul şcolar 2024-2025***
GRUP ŢINTA: 14 elevi din clasa a III-a**,** 17 elevi din clasa a IV-a
RESURSE UMANE:

- 14 elevi din clasa a III-a şi 17 elevi din clasa a IV-a
- cadre didactice din şcoală
- membri ai comunităţii locale locală

RESURSE MATERIALE:

- spaţiile de învăţământ din unitatea şcolară, sala de clasă,
- Sala de spectacole din incinta primăriei
- CD-uri cu filme documentare, aparate foto, coli de scris, fotografii , lucrări realizate de copii

IMPLEMENTAREA PROIECTULUI:

- prin activitatea proiectului şcoala recunoaşte şi accentuează rolul primariei şi al comunităţii locale în activitatea şcolii pentru crearea unui mediu sigur , atractiv, interesant, sănătos

MONITORIZAREA PROIECTULUI:

- grafic de desfăşurare**,** înregistrarea video, albume foto, portofolii

EVALUAREA PROIECTULUI:

- chestionare la începutul şi finalul proiectului
- fişe de lucru
- program tematic

DISEMINAREA REZULTATELOR:

- publicarea proiectului pe site-ul şcolii
- realizarea unui album cu fotografii din activitati şi a unui portofoliu cu lucrarile elevilor realizate în cadrul activităţilor proiectului

FINALIZAREA PROIECTULUI:

- albume cu poze din activitatea copiilor,
- expoziţia cu lucrările elevilor
- prezenterea unui program artistic de către elevii clasei a III-a și clasa a IV-a

CALENDARUL ACTIVITĂŢILOR

Data	Tema	Conţinutul acţiunilor	Participanţi	Evaluare
Sept.	***„Să ne cunoaştem!”***	Comunicare: - informarea partii partenere asupra obiectivelor principale ale proiectului; - selectarea etapei de realizare, schimb de opinii;	Cadre didactice, Directorul şcolii Primarul Comunei Stăuceni	Proiect de parteneriat
Oct.	***„ Un izvor de inspiraţie- Natura ”-*** ***Plimbare în parc***	- observarea schimbarilor petrecute in natura in anotimpul toamna; - colectarea de materiale necesare pentru activitatile practice;	Copii Cadre didactice	Fotografii
Noiemb.	***„ Satul văzut prin ochi de copil!”***	Drumeţie – observare obiective socio-economice şi culturale	Copii Cadre didactice	Fotografii
Decembrie	***”Sunt mândru că sunt român !”*** ***„Ghetuta lui Mos Nicolae’’*** ***„În aşteptăm pe Mos Craciun !’’*** ***” Putem să dăruim, copii ! ”***	Serbare închinată zilei de 1 Decembrie Poveste despre Moş Nicolae-Confecţionare cizmuliţe -participarea la realizarea unor daruri si felicitari specifice acestei sarbatori; -cunoasterea si respectarea traditiilor si obiceiurilor neamului; .-colectarea şi oferirea unor daruri de crăciun unor copii din sat (cu o situaţie materială precară)	Copii Cadre didactice Parinti Reprezentanti ai Primariei Stăuceni	Lucrari realizate de copii Fotografii Filmari Proces-verbal

Ianuarie	***„Hora Unirii!”***	Educaţie pentru societate (într-ajutorare, prietenie); - prezentarea de proverbe şi zicători. - Însemnătatea zilei de 24 ianuarie-prezentare Powe Point	Copii Cadre didactice Reprezentanti ai Primariei Stăuceni	Fotografii Proiect didactic
Februarie	***„ Șezătoare literară’’***	- descoperirea artei ca pastratoare a celor mai inalte valori ; - confectionarea de lucrări specifice temei ; - concurs de recitare de poezii - prezentare Powe Point	Copii Cadre didactice Reprezentanti ai Primariei Stăuceni	Fotografii Lucrari confectionate de copii
Martie	***„ Ziua mamei, sărbătorită cu copiii”***	- cultivarea gustului estetic prinh evaluarea lucrarilor proprii si ale celorlalti copii -prezentarea unui program artistic inchinat tuturor femeilor din lume; -confectionarea de daruri simbolice pentru mamici , bunici, femei (mărţişoare, felicitări) -oferirea de simboluri de primăvară unor membre ale comunităţii locale	Copii Cadre didactice Parinti Reprezentanti ai Primariei Stăuceni	Fotografii Diplome Program artistic
Aprilie	***„Cum sărbătorim Paștele, la noi în sat?”***	- familiarizarea copiilor cu semnificatia unor evenimente cu continut religios si implicarea lor afectiva la acestea; - realizarea de lucrari inchinate sărbătorilor pascale	Copii Cadre didactice	Fotografii Lucrari confectionate de copii
Mai	***„ Salutare Europă !”*** ***9 mai*** ***„Orice copil, poate planta un copăcel”***	- familiarizarea copiilor cu evenimentele importante şi atractive din calendarul UE; - Vizualizarea unui Power-Point despre Europa -Activitate practică ”Steagul Europei, Steagul României - Educaţie ecologică, activitate practică de sădire a unor copaci ornamentali	Copii Cadre didactice Reprezentanti ai Primariei Stăuceni	Fotgrafii Filmari Proiect didactic

Iunie	***„Să ne bucurăm pe aripile copilăriei”***	- cresterea potentialului creativ si competitiv prin cunoasterea de sine raportată la cunoasterea si activitatea grupului ; - vizitarea Primariei Stăuceni– Institutie partenera în Proiectul de parteneriat educational „ Satul copilăriei’’ « Cupa – 1 Iunie » concurs sportiv	Copii Cadre didactice Parinti Reprezentanti ai Primariei Stăuceni	Fotgrafii Filmari Diplome Finalizare a proiectului

PERSONALITATEA ȘCOLARULUI MIC: FUNDAMENTE ȘI PERSPECTIVE

Prof. PUȘCAȘU ELENA

Școala Gimnazială Nr. 1 Sulița, județul Botoșani

În opinia lui P. Fraisse, înainte de a defini personalitatea, trebuie definită persoana, iar aceasta înseamnă individul uman concret. În psihologie a fost elaborată o construcție teoretică a personalității în scopul înțelegerii și explicării modalităților de ființare și funcționare ce caracterizează organismul psihofiziologic numit persoană umană.

De-a lungul timpului, în literatura de specialitate, au fost emise numeroase definiții ale personalității, fiecare dintre ele surprinzând câteva aspecte ale acestui concept.

Personalitatea este principala diferență dintre indivizi, reprezentând profilul general sau o combinație de caracteristici psihologice, ce cuprinde caracteristici de natură unică ale unei persoane și care influențează modul în care acea persoană reacționează și interacționează cu celelalte persoane sau cu mediul. Personalitatea include un set de caracteristici mentale care reflectă cum gândește, acționează și simte o persoană.

Demersurile întreprinse în sistemul educațional vizează crearea unui model de personalitate. Modelul urmărit se proiectează din perspectiva idealului, scopului și obiectivelor educaționale, anticipând tipul de personalitate dezirabilă pe care o comunitate dorește să-l formeze.

În Legea Educaţiei Naţionale (nr.1 din 2011/ Art. 2, alin. 3) se prevede că: „Idealul educaţional al şcolii româneşti constă în dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane, în formarea personalităţii autonome şi în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea şi dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetăţenească activă în societate, pentru incluziune socială şi pentru angajare pe piaţa muncii".

Pentru a putea cunoaște personalitatea elevului, din perspectiva activității școlare, trebuie să analizăm toate componentele personalității micului școlar, și anume: temperamentul; caracterul și aptitudinile.

Temperamentul se referă la acele trăsături cu care copilul vine pe lume și care constituie premise importante în procesul devenirii sale ulterioare din punct de vedere socio-moral. Pentru a putea cunoaște bine copilul, profesorul trebuie să urmărească atent toate reacțiile pe care le are acesta încă de la primii pași în școală. Astfel, se impune o acționare diferențiată: cu un copil coleric sau sangvinic se va dovedi autoritar, în timp ce, cu cel melancolic, va trebui să adopte un comportament stimulativ, încurajator, motivator. În cadrul desfășurării orelor, atunci când folosim ca și formă de organizare activitatea pe grupe, trebuie să urmărim ca sarcinile de lucru care necesită un efort îndelungat să fie distribuite flegmaticului, iar colericului va trebui să-i distribuim sarcini care să-l solicite permanent. De asemenea, trebuie să avem în atenție faptul că unui copil timid, reținut, lent nu-i putem solicita același ritm cu ale unui copil spontan. Cei ce au o gândire lentă nu înseamnă că gândesc greșit, cum și cei ce își exprimă rapid gândirea spun neapărat ceva corect sau interesant. Faptul că există copii cu performanțe deosebite care aparțin structurilor temperamentale diferite (sangvinic – melancolic), demonstrează că rezultatele nu sunt în relație cu temperamentele.

În reglarea activității școlarului mic cu cei din jur un rol important îl dețin *atitudinile caracteriale*. Cuvântul *caracter* își are originea în grecescul „character", care era semnul sau litera făcută cu dalta sau priboiul în piatră sau metal, rămânând neșterse peste veacuri.

Concluzionând, putem afirma că așa stau lucrurile și cu oamenii, cu caracterul acestora. Caracterul este o înscriere în interiorul omului, înscriere care rămâne și direcționează gândurile, năzuințele, gusturile, acțiunile și întreg comportamentul omului.

Activitățile desfășurate cu școlarii oferă cadrul plămădirii unor trăsături de caracter: punctualitatea, conștiinciozitatea, sinceritatea, acuratețea în muncă, buna-cuviință, spiritul de organizare etc. făcând ca elevii, chiar și cei mai puțin înzestrați intelectual să se realizeze frumos în viață. Trebuie să recunoaștem că există și situații în care intervine indiferența, neglijența, dezorganizarea, atitudini ce pot împieta asupra concretizării unui potențial intelectual bun, mai ales când se asociază și cu unele trăsături reprobabile (minciuna, prefăcătoria, înșelătoria).

Caracterul se exprimă printr-un ansamblu de atitudini–valori. La intrarea în clasa pregătitoare școlarii nu dețin un sistem de atitudini definitorii, stabile și generalizate, astfel că profesorul are rolul de a interveni prin diverse strategii didactice pentru a le forma acestora convingeri puternice. Acesta le va forma micilor școlari cele trei grupe de atitudini: atitudinea față de el însuși; atitudinea față de ceilalți și atitudinea față de muncă.

În relația mea cu elevii urmăresc să le formez trăsături pozitive de caracter prin individualizarea educației în funcție de particularitățile individuale ale fiecăruia. Pentru că nu putem folosi măsuri „standard" pentru toți elevii clasei, am stimulat permanent prin diverse forme (laude, stimulente) elevii timizi, în timp ce cu ceilalți am manifestat o atitudine mai rezervată pentru a evita supraaprecierea. Dezvoltarea trăsăturilor pozitive de caracter, prin toate mijloacele posibil existente se poate realiza încurajând permanent copilul și înlăturând mai ușor anumite trăsături negative de caracter.

Contactul cu poveștile și întâlnirea cu eroii acestora le furnizează copiilor multe modele de viață. Ei transpun în conduita lor câte ceva din spiritul de întrajutorare și răspundere întâlnite, din tactul și delicatețea comportamentului celorlalți. Transpunerea aceasta nu se poate face într-un timp scurt, ci este nevoie de o perioadă mult mai îndelungată. Uneori copilul știe foarte bine ce înseamnă o anumită trăsătură și își definește corect poziția față de ea și, totuși, când este pus în situația să acționeze efectiv, nu procedează în concordanță cu atitudinile și informațiile pe care le deține. Și asta pentru că vorbim de un caracter care nu este suficient de elaborat sub raportul unificării într-un tot a cuvântului cu fapta. Nu și-a format încă într-o suficientă măsură capacitatea de a-și proiecta și planifica faptele, de a le aprecia, de a corobora analitic faptele cu cerințele vieții sociale.

Aptitudinile sunt un proces complex de însușiri psihice individuale, cu o structură originală care permite desfășurarea cu succes a unor activități. Noi, profesorii trebuie să avem în vedere ca evaluarea unei activități să țină cont și de aptitudini și nu numai de capacități. Fiecare dintre noi am întâlnit în activitatea noastră elevi cu rezultate deosebite, chiar performanțe în activitatea școlară, dar poate nu întotdeauna am analizat dacă acestea au fost rodul manifestării unor aptitudini superioare, sau al unei pregătiri suplimentare intense. Avându-se în vedere faptul că în perioada micii școlarități dezvoltarea laturii afective este mult mai puternică în raport cu cea relațională, vom avea permanent în vedere motivarea elevilor în vederea formării de priceperi și deprinderi.

Factorii care stimulează dezvoltarea aptitudinilor școlare sunt: simțul datoriei, dorința de a îndeplini cerințele celor din jur, interesele din viața de școlar, dorința de afirmare etc. Dintre multitudinea de strategii didactice recomandate pentru formarea aptitudinilor ar fi: activități independente; tratare diferențiată; instruirea programată și jocuri didactice cu valoare formativă.

Cadrele didactice trebuie să aibă în vedere dezvoltarea aptitudinilor și talentelor și valorificarea acestora prin activități în cadrul orelor alocate disciplinei opționale, ale orelor în cadrul unor cercuri artistice (muzică, desen, sport etc.). Copiii pot opta pentru ce tip de activitate doresc să frecventeze, prilej cu care își pot manifesta pasiunea pentru aptitudinea pe care o au. Unele aptitudini formate determină de multe ori opțiunile ulterioare pentru anumite domenii de activitate pe care doresc să le îmbrățișeze în viață. La această vârstă se pun bazele aptitudinilor de a gândi divergent, de a comunica, de a restructura datele, de a le utiliza în contexte noi și variate, anticipând astfel formarea creativității.

Procesul de educație care se desfășoară în instituția de învățământ – școală este cel mai important factor al dezvoltării personalității. Acesta are rolul de a corecta ceea ce este negativ în comportamentul micului școlar și de a-i dezvolta toate laturile personalității sale din punct de vedere intelectual, caracterial, moral și estetic. Școala nu are rolul de a forma numai specialiști, ci formează oameni, iar pentru aceasta este necesar ca toți factorii educaționali să contribuie constructiv și eficient la această formare.

Bibliografie:

Claparède, E., (1975), Psihologia copilului şi pedagogia experimentală, E.D.P .București.
Piaget, J., (1972), - Psihologie şi pedagogie, EDP, Bucureşti.
Golu, M., (2000), Fundamentele psihologiei, Editura „România de mâine", Bucureşti.

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR PRIN COMUNICARE

Prof. MOGOȘANU IULIA LILIANA

Școala Gimnazială Nr. 1 Răuseni, jud. Botoșani

Şcoala este instituţia unde se învaţă şi se realizează comunicarea pentru orice context social. Scopul comunicării în şcoală nu se rezumă numai la reuşita şcolară (promovare la examene, loc în ierarhia clasei etc.), ci se urmăreşte reuşita umană în toate condiţiile şi în toate momentele vieţii, deci formarea şi dezvoltarea personalităţii elevului sub toate aspectele. *Accentul pe educaţie înseamnă preocuparea pentru devenirea persoanei şi a sistemului în care aceasta este înglobată* (Şoitu, 1996: p. 81).

Noua orientare în domeniul educativ este o consecinţă a ceea ce se numeşte *revoluţia copernicianã* din educaţie, care gândeşte individul, elevul în formare, ca element aflat în centrul unui sistem. Personalitatea elevului trebuie, deci, înţeleasă de către educatori ca un sistem bio-socio-psiho-cultural, aceştia urmărind prin stimularea unei comunicări eficiente, pregătirea şcolarilor pentru viaţa socială, pentru confruntările cu problemele lumii contemporane – explozia informaţională, limbajele artificiale, artistice şi filosofice, dialogul pentru coexistenţă paşnică, trecerea de la "a fi" la "a avea" până la "a deveni", construirea drumului de la educaţie la autoeducaţie.

Ştiinţa şi arta vorbirii (comunicarea) trebuie gândită ca o dublă promovare a potenţialului elevului: stimularea succesului şcolar şi deplina afirmare a personalităţii elevului pe tot parcursul vieţii.

Această idee este reliefată şi de R.Dottrens: *Ideile, cunoştinţele, sentimentele se exprimă cu ajutorul cuvintelor, prin vorbire sau prin traducerea acesteia în scris. A face un copil capabil să vorbească în mod curent limba maternă şi să o înţeleagă bine, înseamnă a servi deopotrivă individul şi societatea (*Dottrens, 1970: p. 79).

Însuşirea limbii, stăpânirea regulilor comunicării de către elevi devine, pe parcursul şcolarităţii, o necesitate dictată de imperativele intercomunicării verbale în cadrul mediului social. Dorinţa de comunicare şi cunoaşterea sunt stimulate de experienţele de viaţă ale elevilor, care devin tot mai bogate în perioada şcolarităţii. După ce s-a informat şi a reţinut, copilul simte nevoia să reproducă, să arate că a înţeles,pentru a-şi demonstra că poate să poarte un dialog cu ceilalţi, pentru a dobândi siguranţă şi încredere în sine.

Stăpânirea cuvântului, a limbii, a artei comunicării contribuie la dezvoltarea tuturor laturilor personalităţii elevului: gândire; spirit de observaţie; imaginaţie; capacitate creatoare;
inteligenţă.

Un cuvânt bine gândit poate reeduca lumea a spus marele gânditor C. Noica, subliniind magistral forţa comunicării în devenirea umană. Incitându-i pe elevi la exersarea diverselor forme de comunicare (formare de propoziţii, mici texte, compuneri etc.), învăţătorul oferă elevilor şansa să transmită sentimente, stări afective, stimulându-le nevoia de activitate, încrederea în propriile forţe de exprimare. Astfel, elevul descoperă cuvântul ca un mijloc valoros de autoexprimare, o modalitate de eliberare emoţională, cu un mare potenţial estetic, un factor de dezvoltare a gândirii.

Stimularea dorinţei de comunicare se va face nu numai în scopul îmbogăţirii limbajului şi fluidităţii verbale, ci, urmărindu-se, în acelaşi timp, formarea şi dezvoltarea unor trăsături de personalitate: curiozitate activă; receptivitate; predilecţia pentru inedit; sensibilitate; imaginaţie bogată; trebuinţe de cunoaştere; nevoia de afirmare; capacităţi creatoare; atitudini deosebite.

Nu se poate face comunicare fără însuşirea şi cunoaşterea limbii materne. De aceea, merită a fi subliniate câteva repere ale importanţei studierii şi însuşirii limbii române în şcoală. Acestea sunt:

- limba română este expresia cea mai edificatoare a fiinţei naţionale, ea identificându-se cu existenţa de milenii a acestui popor, cu momentele istorice cruciale prin care a trebuit să treacă, cu tristeţile, bucuriile şi împlinirile acestuia;
- limba română este limba oficială a ţării noastre, România, iar însuşirea şi cunoaşterea ei de către elevi este o necesitate dictată de imperativele intercomunicării verbale în cadrul vieţii sociale, economice, politice, culturale din spaţiul românesc;
- limba română asigură dobândirea cunoştinţelor din sfera celorlalte discipline de învăţământ;
- studierea limbii române în şcoală este parte integrantă a acţiunii de cultivare a gândirii elevilor. *Educaţia gândirii trece prin educarea vorbirii* (Şoitu, 1996: p. 30) ştiindu-se că ideile se formează şi sunt exprimate pe baza cuvintelor, propoziţiilor, frazelor;
- însuşirea limbii române contribuie la cultivarea disponibilităţilor elevilor de a colabora cu ceilalţi, la modificări atitudinale faţă de semeni, la întreţinerea relaţiilor interumane pe diverse planuri;
- prin virtuţile ei deosebit de expresive, limba română contribuie într-o mare măsură la cultivarea sensibilităţii elevilor, la nuanţarea exprimării lor (orale şi scrise).

Bibliografie:

Dottrens, Robert, *A educa şi a instrui*, E.D.P., Bucureşti, 1970;
Șoitu, Laurenţiu (coord.), *Comunicare şi educaţie*, Editura Spiru Haret, Iaşi, 1996;
Ungureanu, Adalmina, *Metodica studierii limbii şi literaturii române - învăţământ primar*, Editura AS'S, Iaşi, 2003

RELAȚIA ȘCOALĂ - COMUNITATE,
INDICATOR AL CALITĂȚII MANAGEMENTULUI PERFORMANT

P.I.P., FOCIAC FLORENTINA MARIANA
Școala Gimnazială Nr. 1 Săveni

Introducere:

Relaţia şcoală-familie-comunitate în educaţia copilului a căpătat noi valenţe, odată cu apariţia noţiunii de asigurare a calităţii în învăţământ. Ridicarea calităţii în educaţie este un obiectiv major al eforturilor de eficientizare a legăturilor obligatorii dintre şcoală, comunitatea locală şi familiile elevilor, aceştia fiind beneficiarii direcţi ai efortului făcut de şcoală în acest sens. Este necesară o redefinire a echilibrului educaţional între deciziile luate de şcoală şi iniţiativele venite din partea părinţilor sau a factorilor locali. Este nevoie să se treacă rapid de la rolul autoritar şi unic al şcolii la un sistem de valori umaniste, cu accent pe iniţiativa responsabilă venită dinspre toate părţile implicate în educaţia tinerilor, este nevoie de un management performant, promotor al calităţii educaţionale.

I. STADIUL PROBLEMEI ÎN LITERATURA DE SPECIALITATE

1. Managementul calităţii pe plan internaţional

În anii '50 şi începutul anilor '60, Ministerul Apărării din Marea Britanie a avut mai multe probleme legate de echipamentele aprovizionate. Dorind ca echipamentele să fie cât mai fiabile, Ministerul Apărării a introdus sub denumirea de Standardele Apărării o serie de proceduri de calitate (norme documentate) obligatorii pentru proiectanţii, producătorii şi furnizorii de echipamente militare. În 1970, Standardele Apărării au fost incluse în standardele AQAP. Aceste standarde erau respectate de furnizorii de echipamente militate pentru ţările NATO. În 1979, ca urmare a necesităţii de a introduce un standard prin care şi furnizorii din alte industrii să poată să fie controlaţi, a apărut standardul BS 5750 (având ca sursa standardele AQAP). În 1987, datorită cererii privind confirmarea nivelului de calitate oferit de o organizaţie, la nivel internaţional a fost elaborată, de către Organizaţia Internaţională pentru Standardizare (ISO), familia de standarde ISO 9000 (având ca sursă BS 5750). Nivelul culturii calităţii variază de la o ţară la alta, aprecierea fiind făcută în funcţie de o serie de indicatori sintetici:

- gradul de dezvoltare al certificării sistemelor calităţii (ISO 9001/2000 şi QS 9000, TL 9000);
- existenţa şi gradul de dezvoltare a Modelor de EXCELENŢĂ pentru premiile naţionale/regionale ale calităţii (JURAN - România, Malcolm Baldridge Award - SUA, EFQM - Uniunea Europeana, Deming - Japonia);
- existenţa şi gradul de dezvoltare al organizaţiilor din domeniul calităţii (certificatori, consultanţi, formatori);
- numărul revistelor şi conferinţelor de specialitate;
- existenţa şi influenţa mişcărilor de protecţia consumatorilor, cu rol în educarea consumatorilor şi utilizatorilor de bunuri şi servicii î
- n spiritul orientării spre calitate.

2. Managementul calităţii totale în învăţământ

Managementul calității totale în învatamant este o strategie organizationala fundamentată pe ideea ca performanța în atingerea unei calități superioare a procesului instructiv – educativ este realizată doar prin implicarea cu perseverență a tuturor actanților educaționali în procesul de îmbunatățire permanentă a sistemului. Obiectivul este creșterea eficienței și eficacității în satisfacerea nevoilor de educație ale elevilor și ale societății în ansamblul ei. Conceptul de mangement al calitătii totale (Total Quality Management - TQM) a fost propus, la începutul deceniului 5, al scolului trecut, de catre dr.Edwards Deming dar utilizarea lui a început in anul 1985 și presupune:

- Concentrarea pe procesul de formare permanentă, astfel încât rezultatele acesteia să fie vizibile, repetabile și măsurabile;
- Concentrarea pe analizarea și eliminarea factorilor perturbatori ai procesului instructiv – educativ(absenteism, abandon, delincvență juvenilă);
- Examinarea modului prin care elevii beneficiază de calitatea actului didactic în scopul creării de competențe;
- Extinderea preocuparilor manageriale dincolo de educația institutionalizată, spre educația nonformală și informală.

Elementele definitorii pentru **Managementul Calității Totale** sunt:***"îmbunatatire permanentă la nivelul întregii organizații școlare"*** iar toate procesele implicate trebuie să vizeze ***realizarea feedback-ului.*** Calitatea se produce, se generează permanent, se masoară și se imbunatațește continuu, iar organizația furnizoare de educație trebuie să asigure calitatea, să implementeze propriul sistem de mangement și de asigurare a calitații, să se autoevalueze continuu și să propună măsuri ameliorative. Școala este responsabilă de asigurarea internă a calității, dar calitatea se asigură prin dialog și pe bază de parteneriat cu toti actorii implicați. În cadrul învăţământului preuniversitar agenda managerială pentru asigurarea calităţii este structurată pe 3 domenii fundamentale.

DOMENIUL: A.CAPACITATE INSTITUŢIONALĂ

a)structurile instituţionale, administrative şi manageriale

1. Documentele proiective(proiectul de dezvoltare institutionala, planul de aplicare), politicile, procedurile și acivitățile, respectă cerințele interne și externe și asigură calitatea și consecvența programelor de învățare.

2.Organizaţia asigură o conducere şi un management caracterizate prin eficacitate în ceea ce priveşte calitatea şi dezvoltarea curriculumului /învăţării.

3. obiectivele strategice, ţintele şi valorile sunt înţelese pe deplin de toţi membrii personalului şi de toţi factorii interesaţi.

4.In cadrul organizatiei exista o comunicare eficientă.

5. Se dezvoltă, se menţin şi se analizează în mod regulat parteneriate şi colaborări eficiente cu factori interesaţi, externi.

6. Informaţiile şi sistemele de înregistrări sunt exacte, actualizate şi păstrate în condiţii de siguranţă şi confidentialitate, pot fi inspectate și sunt revizuite în mod regulat.

7. Organizaţia oferă elevilor un mediu sigur, sănătos şi care le oferă sprijin; de asemenea, organizaţia se asigură că programele sunt furnizate şi evaluate de personal competent şi calificat.

b)baza materială

1. echipamentele, materialele şi spaţiile de specialitate sunt adecvate specialităţii (unde este cazul) și îndeplinesc standardele industriale curente.

2. spaţiile, clădirile şi echipamentele sunt partial renovate, sunt în bună stare de funcționare și accesibile tuturor grupurilor de elevi; sunt semnalate prin indicatoare şi sunt uşor de localizat.

3. condiţiile şi mediul de lucru sunt eficace şi asigură relaţii de lucru bune.

4. progresul tehnologic este cunoscut şi inovaţiile semificative sunt cunoscute și introduse după caz.

c)resurse umane

În ceea ce privește managementul resurselor umane se constată că:

1. resursele sunt eficace gestionate, astfel încât să sprijine procesul de învățare precum și formarea și dezvoltarea profesionala a cadrelor didactice;

2. toate rolurile şi responsabilităţile membrilor personalului sunt clar definite şi înţelese; poziţiile de autoritate sunt clar definite şi recunoscute;

3. toţi membrii personalului au acces la cunoştinţe utile şi valide privind sarcinile şi obiectivele lor;

4. profesorii demonstrează că posedă cunoştinţe, competenţă tehnică şi experienţă actualizată la un nivel care să asigure predarea, învăţarea şi evaluarea eficace a programelor;

5. toţi membrii personalului sunt angajaţi în conformitate cu legislaţia locală şi naţională privind ocuparea forţei de muncă şi egalitatea şanselor**;**

6. conflictele şi problemele personale sunt rezolvate în mod eficace; soluţiile găsite sunt satisfăcătoare pentru toate părţile implicate şi răspund nevoilor acestora.

DOMENIUL: B.EFICACITATE EDUCAŢIONALĂ

a) ***conţinutul programelor de studiu***

1. se armonizează cu obiectivele strategice si cu valorile organizatiei;

2. obiectivele de învățare ale programelor includ criterii și metode de evaluare sumativă care sunt adecvate scopului și care sunt revizuite periodic;

3. programele de învăţare îndeplinesc cerinţele externe şi sunt receptive faţă de situaţia la nivel local, regional, naţional şi european;

4. programele de învăţare sprijină şi sporesc valoarea învăţării practice şi teoretice;

5. programele de învăţare definesc în mod clar traseele de continuare a studiilor;

b) rezultatele învăţării

1. evaluarea initiala ofera o imagine exacta pe baza căreia se poate planifica un program de învățare adecvat;

2. informatiile privind evaluarea învățării și rezultatele dobândite, inclusiv analiza performantei diferitor grupuri de elevi, sunt folosite pentru dezvoltarea programului de învățare;

3. obiectivele de învăţare ale programelor includ criterii şi metode de evaluare sumativă care sunt adecvate scopului şi care sunt revizuite în mod regulat;

4. programele de învăţare includ procese eficace de evaluare formativă şi sumativă şi de monitorizare a învăţării;

c) activitatea financiară a organizaţiei

1. există o contabilitate eficientă şi se efectuează audituri financiare periodice în conformitate cu cerinţele fiscale şi legale;

2. dezvoltarea şi durabilitatea serviciilor furnizate elevilor se bazează pe un management financiar responsabil;

3. interesele financiare ale tuturor factorilor interesaţi sunt echilibrate şi satisfăcute cu eficacitate.

DOMENIUL: C. MANAGEMENTUL CALITĂŢII

1. membrii managementului elaborează misiunea, viziunea și valorile și sunt modele ale unei culturi a excelenței;

2. toți membrii personalului sunt implicați în implementarea asigurării calitații;

3. evaluarile regulate ale sistemului de calitate au loc cel puțin anual;

4. sistemul de calitate este supus unui proces de îmbunătăţire continuă care face parte din strategia de îmbunătăţire a calităţii stabilită de organizaţie.

II.PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL- ȘCOALĂ ȘI COMUNITATE, INDICATOR AL CALITĂȚII MANAGEMENTULUI

În cadrul unei societăți care se schimbă continuu, școala romanească trebuie să își asume o nouă perspectivă asupra rolului său social și asupra strategiilor prin care își poate asigura dezvoltarea. Din această perspectivă parteneriatul educațional dintre școală și comunitate, trebuie să devină o direcție principală în managementul fiecarei unități de învățământ. Acest parteneriat trebuie să reunească eforturile tuturor categoriilor interesate în dezvoltarea unei educații de calitate pentru toți elevii din sistemul de învățământ. Pentru a realiza un parteneriat educațional bazat pe asumarea valorilor democratice, este necesar ca societatea românească să realizeze o schimbare de valori, atitudini și comportamente la nivelul tuturor factorilor sociali implicați în susținerea educației: decidenți, cadre didactice, părinți, elevi, reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale și nonguvernamentale.

1. Partenerii școlii

Teoria și practica în domeniul parteneriatului educațional arată că școala ar trebui să dezvolte relații constante de colaborare cu categorii sociale și organizații care sunt în mod direct interesate în realizarea unei educații de bună calitate:

- Resursele umane din învățământ;
- Elevi;
- Părintți elevilor;
- Instituțiile guvernamentale centrale sau locale;
- Organizatii nonguvernamentale;
- Reprezentanți ai cultelor;
- Reprezentanți ai sectorului economic si financiar;
- Reprezentanții sindicatelor;
- Autoritati centrale si locale.

Pentru realizarea unui parteneriat educațional eficient, toți cei care sunt implicați, trebuie să fie de acord cu valori fundamentale ca: *egalitatea șanselor în educație; spiritul civic și atașamentul față de comunitate; comunicarea și respectul reciproc; cooperarea și colaborarea; disciplina și responsabilitate; echilibru între exigențele genereale și cele specifice.*

Având în vedere noul cadru educațional, în care elevul, beneficiarul direct al educației, este situat în centrul proceselor din școală, organizația furnizoare de educație trebuie să asigure și să măsoare progresul înregistrat de elev, valoarea adugata, calitatea, iar comunitatea, ca beneficiar indirect, să se implice în producerea, generarea calitțăii în școala în funcție de nevoi și interese.

2.Școala

Școala trebuie să devină nucleul parteneriatului educațional. Încercarea unităților școlare de a atrage în diferite tipuri de parteneriat, diferite categorii si instituții, se va bucura de succes doar in masura în care școala va veni în întâmpinarea cerințelor sociale și comunitare:

- Extinderea caracterului democratic a managementului școlar;
- Atragerea familiei în calitate de partener principal al școlii;

- Realizarea colaborării cu toate categoriile comunitare interesate;
- Atragerea tuturor factorilor care pot contribui la rezolvarea problemelor școlii;
- Realizarea unui echilibru între cererea si oferta de educație;
- Satisfacerea unor nevoi comunitare specifice în domeniul educației;
- Pregătirea elevilor pe linia dezvoltării personale și a integrării active în comunitate;
- Asumarea unui rol activ în identificarea și rezolvarea unor probleme ale comunității;

Pentru a raspunde acestor deziderate, școala trebuie să orienteze întregul său efort spre elevi, care reprezintă centrul de interes al oricărui parteneriat educațional.

3.Familia

Partener principal al școlii, familia se definește ca instituție socială și ca grup specific care dispune de o influență considerabilă în raport cu membrii săi. Transformarea familiei într-un partener al școlii presupune:

- Extinderea inițiativei școlii în sensibilizarea și atragerea familiei;
- Elaborarea și realizarea unor proiecte orientate către parteneriatul cu familia;
- Activizarea Consiliilor de părinți;
- Îmbunătățirea modalităților de informare adresate părinților;
- Organizarea unor activități în regim de parteneriat.

Parteneriatul dintre școală și familie poate fi încurajat prin asigurarea unor servicii educaționale destinate părinților din comunitate.

4.Autoritatile locale

Conform actualelor prevederi legale ca si in virtutea unor relatii traditionale, stabilite de-a lungul timpului, autoritatile locale trebuie sa ofere scolii un sprijin care se exprima prin:

- Resurse materiale si financiare;
- Donatii pentru dotarea materiala;
- Facilitati pentru obtinerea unor resurse suplimentare;
- Organizarea unor activitati;
- Spatii si terenuri la dispozitia scolii.

Parteneriatul dintre scoala si autoritatile locale trebuie să se sprijine pe identificarea intereselor comune și pe acordarea de sprijin reciproc.

5.Agentii economici

Pentru dezvoltarea parteneriatului cu agenții economici, unitățile școlare trebuie să se orienteze către identificarea**:**

- Agenților economici care pot deveni parteneri ai școlii;
- Cerințelor specifice formulate de către agenții economici;
- Obiectivele comune care pot sta la baza parteneriatului;
- Prioritățile pe care școala le vizează;
- Modalitățile de informare, sensibilizare, atragere a agenților economici;
- Activitățile/proiectele care pot fi desfășurate în regim de parteneriat.

Traducerea în fapt a acestor strategii presupune pregătirea resurselor umane ale școlii pentru dialog și colaborare cu reprezentanții lumii economico-financiare.

FAMILIA ŞI ŞCOALA

Prof. înv. primar TODIRAȘ MONICA

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Diferenţele de ordin economic, sociocultural sau de altă natură sunt realităţi cu un puternic impact asupra dezvoltării personalităţii copilului şi a formării lui în conformitate cu idealul social şi cel personal. În ciuda acestor diferenţe, familia ca instituţie prezintă anumite însuşiri comune. Toţi părinţii doresc să-şi vadă copiii mari, bine pregătiţi pentru viaţa profesională. Viziunea pe care o au unii părinţi despre viitorul copilului este, de cele mai multe ori, expresia unei dorinţe subiective. Pentru a elimina sau micşora decalajul dintre ceea ce doresc părinţii pentru copilul lor şi ceea ce trebuie făcut eficient, societatea e datoare să ia anumite măsuri prin care să le asigure părinţilor o mai largă înţelegere a rolului pe care îl au în domeniul educaţiei.

Acţiunea de educaţie permanentă trebuie să vizeze, în primul rând, ridicarea continuă a nivelului de cultură şi civilizaţie a tuturor categoriilor de cetăţeni, mai ales a părinţilor. Lor trebuie să le fie impulsionat interesul şi bunăvoinţa de a învăţa, de a se informa, pentru ca atitudinea lor să fie cu adevărat eficientă(H. H. Stern, 138).

Pe fundalul unui orizont larg de înţelegere a rolului pe care îl joacă părinţii în viaţa socială, dar şi în viaţa de familie, finalităţile educaţionale vor dobândi un grad mai înalt de conştientizare. Obiectivele educaţionale ale familiei sunt integrate obiectivelor sistemului educaţional. Doar mijloacele de realizare diferă ca nuanţă, în funcţie de etapa ontogenetică a dezvoltării copilului. În etapa premergătoare şcolarităţii, influenţele educaţionale sunt mai intense din partea familiei, iar responsabilitatea îi revine în întregime. O dată cu instruirea şi educarea instituţionalizată, prin grădiniţă şi şcoală, responsabilităţile doar se împart.

Obiectivele educaţionale nu pot fi realizate decât prin eforturile conjugate ale tuturor factorilor, în special ale factorilor activi: părinţi şi educatori oficiali. În primii 15-16 ani de viaţă ai copilului, familia este factorul cu cea mai puternică influenţă educaţională. O dată cu intrarea copilului în şcoală, responsabilitatea părinţilor se amplifică, proporţional cu complexitatea sarcinilor instructiv-educative. Părinţii care consideră că o dată intrat în şcoală, copilul „merge”, comit o mare greşeală. Experienţa ne oferă permanent exemple edificatoare despre consecinţele care decurg din neparticiparea părinţilor la continuarea procesului educaţional, alături de şcoală.

Anumite caracteristici ale procesului educaţional determină prezenţa părinţilor alături de educatoare şi învăţători, dar şi în continuare în clasele gimnaziale şi chiar în clasele liceale, alături de profesori şi diriginţi. Câteva caracteristici ale procesului educaţional sunt:

-educaţia este determinată de o sumă de factori, printre care familia are un rol important, ca unul din factorii activi;

-factorii participanţi în actul educaţional trebuie să acţioneze în concordanţă cu obiectivele propuse, iar relaţia dintre obiectivele urmărite de familie şi cele urmărite de şcoală să devină comune;

-eficienţa procesului educaţional este cu atât mai mare cu cât toţi factorii implicaţi sunt coordonaţi, în baza unor norme verificate, standardizate, care imprimă produsului calitatea scontată;

-caracterul unitar al acţiunilor pedagogice este una din condiţiile majore ale reuşitei şcolii şi, implicit, ale reuşitei elevului şi părinţilor;

-continuitatea exerciţiului formator, până la atingerea „ţintelor”, este tot atât de importantă ca cele enunţate. Diminuarea sau întreruperea activităţii unui singur factor perturbă activitatea celorlalţi factori prinşi în sistem;

-metodele şi mijloacele incluse în strategia generală de realizare a obiectivelor trebuie să fie în deplină concordanţă.

Cooperarea părinţilor cu şcoala presupune însă o ierarhizare a atribuţiilor care impune recunoaşterea de către părinţi a autorităţii şcolii, respectiv a învăţătorului(profesorului). Centrul de dirijare şi coordonare a tuturor tipurilor de activităţi şi măsuri ameliorative ale sistemului educaţional este şcoala. Relaţia care se creează între părinţi şi şcoală este determinată de modul în care intră în acţiune factorii participanţi în procesele şcolare.

La modul teoretic, autoritatea învăţătorului se impune la cotele cuvenite atât în faţa elevilor, cât şi în faţa părinţilor. Totuşi învăţătorii şi părinţii sunt două medii diferite ca statut şi nivel socio-cultural. Subiectivismul multor părinţi şi limitele lor caracteriale determină, deseori, situaţii conflictuale, uneori agresiune, mergând până la injurii şi plângeri la forurile superioare.

Sunt unii părinţi care comentează în termeni negativi, în prezenţa copilului, „metoda" de lucru a învăţătorului ori cerinţele faţă de efectuarea temelor, dozarea acestora etc.(R. Vincent, pag. 260). În alte cazuri, părinţii se manifestă foarte de acord cu învăţătorul, care abdică de la ontologia profesională, acordând calificative supraestimative copilului, ori libertăţii mult prea permisive, spre a satisface ambiţiile unor părinţi. De aici, două consecinţe la fel de grave: prestigiul său este ştirbit, iar formarea caracterului elevului va fi prejudiciată, prin favorizarea acceptării falsului.

Alte situaţii care pot altera relaţiile dintre învăţător şi părinţi sunt acelea care permit să se creeze un fel de complicitate între cei doi factori, în modul de a-l sancţiona pe copil, cu o severitate excesivă pentru cea mai mică abatere, sub pretextul „exigenţei". În acest mod, de fapt, sunt ascunse carenţele educaţionale atât ale părinţilor, cât şi ale învăţătorului, iar copilului îi vor fi barate posibilităţile de afirmare a personalităţii(R. Vincent, 261).

Învăţătorii şi părinţii nu trebuie să acţioneze ca nişte complici, pentru a-l strivi pe copil. Colaborarea părinţilor alături de învăţător, în procesul formării copilului în toate planurile personalităţii sale, presupune cunoaşterea reciprocă şi punerea de acord în orice demers pedagogic.

Concepţia nouă despre învăţarea formativă reorientează acţiunea pedagogică şi, ca atare, şi rolul părinţilor şi al învăţătorilor. Elevul este plasat în centrul acţiunii educaţionale, astfel încât întreaga activitate la care este solicitat trebuie concepută şi dirijată astfel încât elevul să demonstreze că poate îndeplini programul învăţării şi, că ştie cum să înveţe, în dubla sa ipostază de subiect şi obiect, educân-du-se pe sine, dar îndrumat, orientat, relevându-i-se sistematic rezultatele pozitive şi corectându-i-se greşelile. Din această perspectivă, rolul părinţilor faţă de copilul devenit elev se schimbă. Ei înşişi au nevoie de îndrumarea învăţătorului, de instruire în ceea ce priveşte modul de efectuare a sarcinilor şcolare şi controlul conduitei copilului. Sunt mulţi părinţi care intervin în activitatea de învăţare a copilului, de cele mai multe ori necorespunzător, fie că le sugerează o metodă diferită de cea a învăţătorului, fie că se substituie copilului, efectuându-i temele prin alte metode decât cele indicate de învăţător. Caracterul contradictoriu nu poate duce decât la confuzie, atât în domeniul însuşirii tehnicilor de învăţare, cât şi în domeniul moral, diminuând simţul răspunderii.

În condiţiile actuale de reformă a învăţământului primar, activitatea de îndrumare a părinţilor de către învăţător este mai mult decât necesară. O nouă terminologie pedagogică, noi manuale şi noi tipuri de caiete îl pot pune pe elev în derută, dacă părinţii, în dorinţa lor sinceră de a-i acorda ajutor în efectuarea temelor, nu au fost în prealabil familiarizaţi ei înşişi cu noul sistem.

Practica a demonstrat că măsurile contradictorii cu privire la formarea copilului, mai ales în primele stadii de dezvoltare, reprezintă un puternic factor perturbator. Unitatea de opinii dintre cele două instituţii-şcoală-familie–nu poate fi realizată decât în colaborare. În domeniul colaborării şcoală-familie, punctul de plecare este cunoaşterea prealabilă a părinţilor de către învăţător.

Sunt unii părinţi care îşi propun să ajute şcoala, ajutându-se pe ei, de fapt, cu condiţia să cunoască obiectivele educaţionale ale şcolii. Şcoala trebuie să-i informeze, descriindu-le tipurile de comportamente

realizabile într-o etapă dată şi, în acelaşi timp, să le explice modalitatea de acţiune, pentru ca metodele de influenţare să nu fie în contradicţie cu cerinţele pedagogice.

O altă categorie de părinţi este formată din cei care nu manifestă interesul necesar faţă de evoluţia copilului şi, ca atare, lasă toată grija şcolii. Părinţii trebuie atraşi, alături de şcoală, prin metode pedagogice, determinându-i să adere la ideea de colaborare activă, acceptând rolul de factor răspunzător. „S-a demonstrat că şi educatorii mai au câte ceva de învăţat de la părinţi"(H. H. Stern, pag. 58). Ceea ce învaţă educatorii de la părinţi intră în sfera experienţei pedagogice necesară investigării mediului de provenienţă a copilului. Părinţii, indiferent de nivelul lor de cultură şi educaţie, sunt cei care trebuie să înveţe de la educatorul copilului, pentru a cunoaşte direcţia şi ritmul la care trebuie să se alinieze.

Evoluţia copilului de la un stadiu la altul este însoţită, deseori, de modificări şi salturi neaşteptate şi, în unele cazuri, devieri, care necesită intervenţia promtă, conjugată.

În acest sens larg, tocmai schimbul de idei dintre educator şi părinţi poate fi echivalat cu educaţia părinţilor, iar produsul educaţional este profitabil, atât pentru şcoală, cât şi pentru elev şi părinţi.

Formele de colaborare ale familiei cu şcoala sunt, în general, bine cunoscute şi fiecare şcoală/educator are libertatea de a stabili acele modalităţi care se dovedesc eficiente.

Bibliografie:

1. Creţu, Elvira, *Dragoste şi exigenţă,*în Revista de pedagogie, Nr.2, 1970, Supliment pentru Învăţământul preşcolar
2. Gilly, M., *Elev bun, elev slab*, E.D.P., Bucureşti, 1976
3. Stern, H.H., *Educaţia părinţilor în lume*, Institutul pentru Educaţie al UNESCO, E.D.P., Bucureşti, 1972
4. Vincent, R., *Cunoaşterea copilului*, E.D.P., Bucureşti, 1972
5. Creţu, Elvira, *Psihopedagogia şcolară pentru învăţământul primar*, Ed. Aramis, Bucureşti, 1999

STRATEGII DE ÎNVĂȚARE AUTENTICĂ: O ANALIZĂ A UNOR METODE APLICATE LA CLASĂ

Prof. IONESCU MIHAELA

Colegiul Național „Vasile Alecsandri" Iași

Matematica este adesea percepută de elevi ca o disciplină abstractă, lipsită de relevanță pentru viața cotidiană (Boaler, 2016). În ciuda eforturilor de modernizare a predării, multe metode tradiționale se bazează pe memorarea mecanică a algoritmilor și rezolvarea de exerciții standardizate. Învățarea autentică propune o schimbare de paradigmă, prin care elevii sunt implicați în probleme reale și provocări interdisciplinare care le dezvoltă gândirea critică și creativitatea (Lombardi, 2007).

În acest articol mi-am propus să prezint câteva strategii de învățare autentică pe care le-am aplicat în predarea matematicii de gimnaziu sau în cadrul unor proiecte europene.

O primă metodă este „***Observă și întreabă***". Aceasta este o strategie didactică inovatoare care stimulează curiozitatea și gândirea critică a elevilor (Smith & Stein, 2011). Ea presupune prezentarea

unei imagini sau a unei situații problematice și încurajarea elevilor să identifice aspecte relevante și să formuleze întrebări proprii.

În aplicarea metodei se parcurg următoarele etape:

1. Observarea: Profesorul prezintă un exemplu sau o situație matematică care atrage atenția elevilor (poate fi o problemă, un exercițiu, o situație din viața cotidiană etc.). Elevii sunt încurajați să observe toate detaliile importante ale situației fără a interveni imediat cu soluții, iar profesorul notează aceste observații.
2. Întrebarea: După ce elevii au observat cu atenție, profesorul îi provoacă să reflecteze, să formuleze întrebări, să identifice relații sau să formuleze ipoteze de lucru. Întrebările pot fi deschise și pot stimula discuții între elevi, iar profesorul notează acele întrebări relevante pentru lecție.
3. Explorarea: Elevii sunt încurajați să răspundă la întrebările formulate. Acesta este momentul în care pot aplica concepte matematice și își dezvoltă gândirea logică.
4. Reflectarea: După ce elevii au găsit răspunsuri sau soluții, profesorul ajută grupul să reflecteze asupra abordărilor și rezultatelor, subliniind lecțiile învățate și conectându-le la noțiunile teoretice.

Cel mai recent am aplicat această metodă la clasa a VII-a la lecția „Reprezentarea punctelor într-un sistem de axe ortogonale”. Analizând diferite situații, elevii au dedus formula distanței dintre două puncte în plan, respectiv coordonatele mijlocului unui segment.

O altă metodă de învățare autentică este ***învățarea bazată pe probleme*** (Problem-Based Learning - PBL), fiind o strategie pedagogică centrată pe investigarea și rezolvarea unor probleme reale (Hung, 2011). Elevii lucrează în echipe pentru a găsi soluții, utilizând concepte matematice într-un context aplicat. Problemele reprezintă punctul de plecare al învățării, iar ele trebuie alese astfel încât să stimuleze curiozitatea, gândirea critică și implicarea activă. Profesorul joacă rolul de facilitator, ghidând elevii prin întrebări și feedback.

Această metodă poate fi folosită cu succes în cadrul capitolelor „Rapoarte. Procente. Proporții” (clasa a VI-a), „Arii” (clasa a VII-a), „Arii și volume” (clasa a VIII-a). Un exemplu concret de aplicare este proiectul în care elevii trebuie să optimizeze traseul unei piste pentru biciclete între cartierul în care locuiesc și cel în care este situat școala. Acest proiect interdisciplinar are ca obiective: dezvoltarea competențelor STEM (matematică aplicată, utilizarea hărților digitale, analiză de date), stimularea gândirii critice și luarea deciziilor informate, învățarea principiilor de urbanism și mobilitate sustenabilă, promovarea siguranței rutiere. Într-o primă etapă, proiectul presupune colectarea datelor prin identificarea traseelor existente între două cartiere (folosind hărți digitale), analizarea infrastructurii rutiere existente, identificarea unor probleme (trafic intens, obstacole naturale sau artificiale, siguranța rutieră, ș.a.). Apoi elevii propun variante de traseu și le compară din perspectiva lungimii și timpului parcurs, siguranței, impactului asupra mediului, costurilor de amenajare. Pentru prezentarea soluției, elevii pot realiza o hartă cu traseul optim, adăugând puncte de reper și explicații, justificări pentru traseul ales. Se poate organiza chiar o dezbatere cu autoritățile locale sau arhitecți urbaniști. Printr-un astfel de proiect, elevii nu numai pun în aplicare diferite cunoștințe, ci devin agenți ai schimbării, preocupați de reducerea poluării, îmbunătățirea infrastructurii urbane pe baza nevoilor reale ale comunității, dezvoltarea spiritului civic.

O metodă clasică de învățare este **învățarea prin descoperire**, aceasta presupunând ca elevii să exploreze conceptele matematice prin experimentare și observație, fără a primi direct definiții sau algoritmi. Această metodă dezvoltă autonomia și capacitatea de a formula raționamente logice (Bruner, 1961). Se recomandă utilizarea unor exemple concrete și materiale vizuale, pe baza cărora elevii pot formula ipoteze pe care să le verifice, pot descoperi tipare și reguli înainte de a le generaliza.

Posibile exemple de lecții în care se poate folosi învățarea prin descoperire sunt: descoperirea regulilor de calcul cu puteri sau a proprietăților relației de divizibilitate, descoperirea unor formule

de la arii, descoperirea teoremelor din capitolul „Relații metrice”. Această metodă are multiple avantaje, cum ar fi: dezvoltarea gândirii logice și a autonomiei, facilitarea înțelegerii profunde a conceptelor, îmbunătățirea retenției informației, creșterea motivației, transformând lecțiile de matematică într-o aventură a cunoașterii.

Un ultim exemplu este **învățarea prin investigație**, care presupune ca elevii să cerceteze și să descopere concepte matematice prin colectarea și analiza de date. Prin această metodă, matematica îi conectează pe elevi la viața reală și la științe, devenind un instrument pentru explorare și descoperire, nu doar o colecție de reguli.

Pentru exemplificarea acestei metode aș folosi activități de învățare din cadrul proiectelor europene (eTwinning, Erasmus):

- analiza sustenabilității mediului din diferite țări (măsurarea și compararea datelor referitoare la calitatea aerului și a apei);
- investigarea diversității lingvistice și culturale;
- investigarea modalităților de transport ecologic între orașe partenere prin calcularea și compararea amprentei de carbon;
- studierea obiceiurilor alimentare și a impactului asupra sănătății.

Proiectele europene oferă un cadru excelent pentru aplicarea învățării autentice, contribuind la creșterea motivației elevilor și la îmbunătățirea competențelor interdisciplinare.

Pentru o integrare eficientă a acestor metode, profesorii trebuie să creeze contexte autentice de învățare valorificând specificul local, interesele elevilor, resursele digitale interactive, având de asemenea posibilitatea să colaboreze în cadrul proiectelor internaționale. Principalele diferențe existente între învățarea tradițională și cea autentică sunt:

Caracteristica	Învățarea tradițională	Învățarea autentică
Rolul profesorului	Transmițător de informații	Facilitator al învățării
Rolul elevului	Receptor pasiv	Participant activ
Metode didactice	Predare expozitivă, memorare	Învățare prin descoperire, colaborare, proiecte
Relevanță	Teorie separată de practică	Aplicare în contexte reale
Evaluare	Teste	Proiecte, portofolii
Colaborare	Individualism	Lucru în echipă
Interdisciplinaritate	Separare strictă a disciplinelor	Integrare a conceptelor din mai multe domenii

Bibliografie:

Boaler, J. (2016). *Mathematical Mindsets: Unleashing Students' Potential through Creative Math, Inspiring Messages and Innovative Teaching*. Jossey-Bass

Bruner, J. (1961). *The Process of Education*. Harvard University Press

Hung, W. (2011). *Theory to Reality: A Few Issues in Implementing Problem-Based Learning*. Educational Technology Research and Development

Lombardi, M. M. (2007). *Authentic Learning for the 21st Century: An Overview*. Educause Learning Initiative

Smith, M. S., & Stein, M. K. (2011). *5 Practices for Orchestrating Productive Mathematics Discussions*. National Council of Teachers of Mathematics

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR MATEMATICE PRIN JOCURI DIDACTICE LA VÂRSTA ȘCOLARĂ MICĂ

Prof. LUNGU RAMONA – IOANA

Scoala Primara Nr.5 Zahoreni, comuna Manoleasa

Matematica îl însoțește pe om pe întreg parcursul vieții. Încă de la vârsta școlară mică matematica îl ajută să învețe, să socializeze, apoi, în celelalte etape ale vieții își dezvoltă aptitudini, își antrenează plăcerea de a raționa, capacitatea de analiză și decizie, de comunicare și colaborare, memoria, perseverența, răbdarea și tenacitatea.

Afirmația lui Fr. Shiller, conform căreia „omul este un întreg numai atunci când se joacă." ne îndreptățește să afirmăm că toată viața ne jucăm „matematizând."

Noile programe școlare centrate pe achizițiile elevului impun schimbări majore în didactica disciplinei matematică, urmărindu-se diversificarea metodelor de învățare de tip interactiv, a modurilor și a formelor de organizare a lecției, a situațiilor de învățare.

La disciplina matematică un rol deosebit de important în înțelegerea, aprofundarea cunoștințelor îl are tipologia de metode folosite, în special jocul didactic. Prin folosirea metodei jocului didactic se asigură diagnosticarea și prognosticarea asupra pregătirii elevilor, implicarea activă a acestora în propria formare, motivarea pentru învățare prin succesele înregistrate.

Prin joc se formează copiilor deprinderi de muncă intelectuală, dar și de pregătire pentru autoinstruire prin influența jocului în coordonarea propriului comportament.

Jocul contribuie la dezvoltarea psihică a copiilor, la formarea personalității acestora, la dezvoltarea încrederii în sine și creșterea capacității de adaptare la schimbările continue și crescânde ale școlii.

Din experiența mea pot susține că utilizarea metodei jocului didactic în activitatea instructiv-educativă constituie pentru școlarii mici un veritabil antrenament de integrare socio- morală punând problema competiției, a armonizării propriului comportament cu a celorlalți copii în situație de reușită, dar și a atitudinii față de insucces. Prin joc se dezvoltă creativitatea, punând elevii în situația de a crea variante de joc, sau de a adăuga elemente originale de desfășurare a unui joc. Jocul este o permanență a vieții copilului, a omului în general, iar virtuțile sale formative pe tărâmul educației sunt o certitudine.

În procesul de învățământ jocul constituie un mijloc de instruire și educare a copiilor și ca procedeu didactic de formare a competențelor specifice matematice. În acest scop profesorul trebuie să urmărească în continuu menținerea unei unități strânse între componentele jocului: conținut, sarcină didactică, reguli, elemente de joc și resurse materiale.

Familiarizarea elevilor cu generalizările în contexte variate se poate realiza prin abordarea interdisciplinară a jocului didactic care permite transferul și rezolvarea de noi probleme apărute în jocurile didactice. Jocul activizează toată clasa de elevi, contribuind la dezvoltarea cooperării, a spiritului de întrajutorare, de valorizare a elementelor pozitive ale fiecărui elev.

Studiul experimental realizat evidențiază faptul că utilizarea jocului didactic la disciplina matematică le dezvoltă copiilor spiritul de observație, capacitățile operaționale, gândirea logică și tehnică, memoria, creativitatea, gândirea matematică, deprinderea de calcul mintal și scris, capacitatea de a emite judecăți și raționamente.

Jocul didactic matematic prezintă cerințe uneori inedite, oferind copilului posibilitatea de a-l pune în situația analizării datelor, de a se orienta selectiv și de a identifica cele mai rapide și concrete soluții de rezolvare. Jocul didactic este o activitate de o importanță majoră în procesul didactic, ceea ce conferă profesorului un rol important în pregătirea, conducerea și îndrumarea pedagogică de calitate a acestuia. Profesorul trebuie să aibă o bună pregătire metodico- științifică, să aibă multă răbdare, tact pedagogic, spirit inovativ, fără însă a frâna sau stingheri spontaneitatea și inițiativa elevilor.

Jocul didactic matematic va contribui la eficientizarea învățării, dacă profesorul va fi capabil să asigure concordanța între sarcina jocului și resursele materiale, de modul cum va ști să folosească arta comunicării ca mijloc de îndrumare a elevilor, prin întrebări și răspunsuri, indicații, explicații, aprecieri motivaționale, de pricepere și de spirit de creativitate reflectate în materialul didactic utilizat. De asemenea, dozarea efortului copiilor în funcție de vârstă și de cunoștințele dobândite anterior pot conduce la obținerea de rezultate bune la matematică.

Oriunde am privi, găsim dovezi palpabile ale prezenței matematicii în viața noastră. Este misiunea noastră să îi facem pe copii să înțeleagă și îndrăgească acest domeniu și beneficiile matematicii în viețile noastre.

Exemple de jocuri didactice:

1. **Subiectul:** *Corpuri geometrice*

JOC! *Descoperă regula!*

Sarcină de lucru: Descoperă regula şi găseşte numerele corespunzătoare corpurilor.

Forma de organizare: frontală

2. **Subiectul:** *Măsurarea valorii. Leul. Banul*

JOC! *Preţul corect!*

Sarcină de lucru: Observă tabelul şi calculează câţi lei a cheltuit fiecare, pentru a cumpăra buchetul de flori.

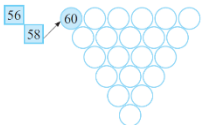
Forma de organizare: pe grupe

	= 5 lei	= 10 lei	= 1 leu
Bianca	***	**	
Ioana		*	****
Maria	***		**

3.Subiectul: *Adunarea şi scăderea numerelor în concentrul 0-100, recurgând frecvent la numărare*

JOC! Descoperă regula !

Sarcină de lucru: Descoperă regula, completează apoi colorați!

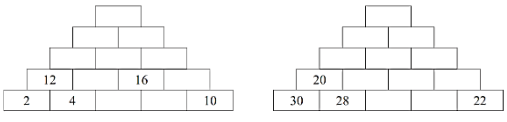
Forma de organizare: în perechi

4.Subiectul: *Adunarea şi scăderea numerelor în concentrul 0-100, recurgând frecvent la numărare*

JOC! *Ghicește!*

Sarcină de lucru: Descoperă regula, apoi completează casetele!

Forma de organizare: frontală

Subiectul: *Măsurarea valorii. Leul. Banul*

JOC! *Hai la cumpărături!*

Sarcină de lucru: Observă prețurile obiectelor. Ce poți cumpăra cu 100 de lei?

Forma de organizare: în perechi

Bibliografie:

Cerghit Ioan (2006), Metode de învăţământ, Iași: Editura P o l i r o m

Oprea Crenguța Lăcrămioara (2006), Strategii didactice interactive, București: Editura Didactică şi Pedagogică.

Ionescu Miron şi Radu Ion (2002), Didactica modernă, Cluj- Napoca: Editura Dacia.

S u r s e o n l i n e :

http://www.academia.edu/7551061/JOCUL_DIDACTIC_teorie_%C5%9Fi_aplica%C5%A3ii_-Syllabus_ID

http://www.scribd.com/doc/88767914/structura-%C5%9Fi-func%C5%A3iile-jocului-did#scribd

http://lectura.bibliotecadigitala.ro/ileanaduta/Jocul_didactic_matematic_si_rolul_sau.pdf

PROIECTUL DIDACTIC: FUNDAMENTUL UNEI LECȚII DE CALITATE

Prof. înv. primar, POPESCU ANA- MARIA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Într-un sistem educațional orientat spre formarea competențelor, realizarea unui proiect didactic joacă un rol fundamental în asigurarea unui act educațional de calitate. Proiectul didactic reprezintă un instrument strategic care permite cadrelor didactice să-și planifice și să-și organizeze activitatea în mod eficient și structurat, integrând obiective clare, metode adaptate și resurse adecvate. Prin intermediul acestuia, profesorul reușește să transpună curriculum-ul național într-o formă practică și accesibilă, care să răspundă nevoilor și nivelului de înțelegere al elevilor.

Importanța unui proiect didactic bine elaborat constă în capacitatea sa de a asigura coerență între toate etapele procesului de predare-învățare. De la selectarea din programa școlară a competențelor specifice, definirea obiectivelor lecției, până la selecția materialelor și evaluarea rezultatelor, fiecare element este atent planificat pentru a contribui la o experiență educațională semnificativă. În plus, prin acest demers, profesorul poate crea un mediu de învățare activ, stimulativ și incluziv, oferind oportunități egale tuturor elevilor de a-și dezvolta abilități esențiale.

De asemenea, proiectul didactic ajută la creșterea flexibilității actului didactic, permițând ajustări în timp real, în funcție de dinamica clasei și de feedback-ul primit de la elevi. Astfel, acesta nu este doar un plan static, ci un ghid viu, adaptabil, ce îmbină cunoștințele teoretice cu practici inovative, menite să transforme procesul educațional într-o experiență captivantă și relevantă.

Exemplu de bună practică

Clasa a II-a C

Aria curriculară: Matematică și Științe ale naturii

Disciplina: Matematică și explorarea mediului

Unitatea de învățare: „Călător printre stele”

Subiectul activităţii: Înmulțirea numerelor de la 0-100/ Înmulțirea când unul dintre factori este 5

Tipul lecției: de consolidare și sistematizare

Forma de realizare: integrată

Discipline integrate:

- Comunicare în limba română
- Muzică și mișcare
- Arte vizuale și abilități practice

Competențe specifice:

Comunicarea în limba română

1.1. Identificarea semnificaţiei unui mesaj oral din texte accesibile variate

Matematică și explorarea mediului:

1.5 Efectuarea de înmulțiri în concentrul 0-100 prin adunări repetate

1.6. Utilizarea unor denumiri și simboluri în rezolvarea și/ sau compunerea de probleme;

3.1. Rezolvarea de probleme în cadrul unor investigații, prin observarea și generalizarea unor modele sau regularități din mediul apropiat

Arte vizuale şi abilităţi practice
2.6. Participarea la activităţi integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală, muzicală, verbală, kinestezică
Muzica şi mişcare:
2.1. Cântarea în colectiv, asociind mişcarea sugerată de text.

Obiective operaționale:
O1: să identifice semnificaţia unui mesaj oral din texte vizionat (CLR);
O2: să rezolve exerciții, utilizând corect limbajul matematic/ (C.S 1.6/ MEM);
O3; să efectueze exerciții de înmulțire în concentrul 0-100 / **(C.S. 1.5/ MEM)**;
O4: să afle un factor, când se cunoaște celălalt factor şi produsul / **(C.S 1.5/ MEM)**
O5: să rezolve probleme cu operaţiile învățate/ **(C.S 1.6 MEM);**
O6: să identifice elemente specifice Sistemului Solar pentru realizarea colajului, utilizând diferite materiale / **(C.S. 2.6/ AVAP)**;
O7: să cânte în colectiv, asociind mişcarea sugerată de text/ **(C.S 2.1/ MM)**.

Strategia didactică: cognitivă, interactivă, algoritmică, practic- aplicativă
a. Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, exerciţiul, algoritmizarea, problematizarea, jocul didactic, R.A.I., Cubul, Cadranele, observare sistematică, aprecieri verbale, calificative;
b. Metode de evaluare: observarea elevilor, aprecieri verbale, autoevaluare, calificative, observarea sistematică a comportamentului elevilor, aprecieri verbale, evaluare continuă, autoevaluarea
c. Mijloace de învăţământ: manual, caiet de teme, caiet special, cubul, flipchart, merkere, fișe de lucru, jetoane reprezentând planete, „pasaportul intergalactic", planșe cu Sistemul solar
d. Forme de organizare: frontală, individuală, pe grupe, în echipă.

e.Resurse:
- ✓ umane: 25 elevi;
- ✓ temporale: 45 min.
- ✓ **online:**
  - https://wordwall.net/ro/resource/26365960/inmultirea-cu-5
  - https://wordwall.net/ro/resource/63372281/copie-a-copiei-inmultirea-cu-5
  - *Youtube:*
  - https://www.youtube.com/watch?v=nYPOmlQORQc („Sunetele planetelor")
  - https://www.youtube.com/watch?v=axnbtEtuqOs (animație Sistem Solar)

Resurse bibliografice:

- ✓ *Programa şcolară pentru disciplina* Matematică şi explorarea mediului Clasa pregătitoare, clasa I şi clasa a II-a, București, 2013
- ✓ *Programa şcolară pentru disciplina* Arte vizuale și abilități practice Clasa pregătitoare, clasa I şi clasa a II-a, București, 2013
- ✓ *Programa şcolară pentru disciplina* Muzică și mișxareClasa pregătitoare, clasa I şi clasa a II-a, București, 2013
- ✓ *Culegere de matematica, editura Taida, Iasi, 2023*
- ✓ „Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de Matematică – primar şi gimnaziu"- MEC şi Consiliul Național pentru curriculum, Bucureşti, 2001

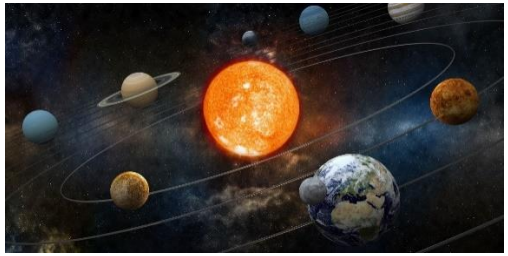
MOMENTELE LECŢIEI/ DURATA	Ob. Op.	CONȚINUTUL METODIC ȘI ȘTIINȚIFIC	ACȚIUNI ȘI OPERAȚII ALE ÎNVĂȚĂRII	STRATEGII DIDACTICE			EVALUARE
				Metode	Mijoace didactice	Forma de organizare	
1. Moment organizatoric 1 *minut*		Asigurarea unui climat educațional favorabil desfășurării lecției și pregătirea de către elevi a materialelor necesare.	Elevii își pregătesc materialele necesare lecției.	Conversația		Frontală	Observarea comportamentului copiilor
2. Verificarea temei *3 minute*	O 3	Se verifică tema cantitativ. Solicit elevilor să corecteze cu un creion eventualele greșeli. Verific tema calitativ.	Citesc tema. Corectează, dacă e cazul.	Conversația Exercițiul	Caiet de teme Stilou	Frontal Individual	Autoevaluare Aprecieri verbale
3. Captarea atenţiei *5 minute*	O 1	Prezint elevilor un filmuleț cu Paxi si o „scrisoare” de la micul extraterestu pe care o va citi un copil. Mesajul scrisorii propune copiilor să răspundă corect sarcinilor activității și astfel să câștige „dreptul de a descoperi o exoplanetă”.	Elevii urmăresc filmuletul cu Paxi. Un elev citește scrisoarea.	Observarea Exercițiul Conversația Descoperire	Planșe cu Sistemul Solar și planetele Jetoane cu exoplanete	Frontal Individual	Observarea comportamentului copiilor Aprecieri verbale

4. Anunţarea subiectului lecţiei şi a obiectivelor *1 minut*		Se anunță elevii că la ora de *Matematică și explorarea mediului* vom repeta înmulțirea când unul din factori este 5 și noțiuni despre *Univers.* Anunț câteva dintre obiective urmărite pe parcursul orei: să calculeze oral repede şi corect, să afle produsul unor numere, să opereze cu terminologia matematică, să rezolve probleme, să precizeze planetele și anumite caracteristici ale acestora și să colaboreze cu colegii pentru rezolvarea sarcinilor de grup. Spun elevilor că pentru fiecare sarcină de lucru rezolvată corect vor primi un PAȘAPORT SPAȚIAL și un jeton cu o EXOPLANETĂ pe care o vor lipi pe panou, completând colajul cu Sistemul Solar. Pe tabla se scrie titlul lecției „Înmulțirea când unul dintre factori este 5“	Ascultă cu atenție Elevii scriu data și titlul în caiete.	Conversația Exercițiul	Caiete, instrumente de scris	Frontală Individuală	Observarea elevilor Aprecieri verbale
5. Dirijarea consolidării priceperilor şi deprinderilor prin exerciţii şi probleme *25 minute*		**1.Exercițiu- joc: „Prinde și răspunde!“** Cu ajutorul jocului copilul căruia îi voi arunca mingea, va trebui să răspundă la întrebarea adresată de mine. Dacă răspunsul este corect, elevii vor aplauda, iar dacă este greșit, vor ridica mâna pentru a ajuta elevul care a oferit un răspuns inexact.	Răspund la întrebări.	Explicația Joc didactic: R.A.I Conversația Exercițiul	Minge din hartie	Frontală Individuală	Aprecieri verbale Observarea sistematică

	O 2	**Intrebări și exercitii orale:** ➢ *Ce este înmulțirea ?* ➢ *Cum se numesc numerele care se înmulţesc ?* ➢ *Cum se numeşte rezultatul la înmulţire?* ➢ *Care este numărul cu 5 mai mare decât 5?* ➢ *Dar de 5 ori mai mare decât 5?* ➢ *Produsul vecinilor lui 5 este...* ➢ *Încincitul numărului 6 este…* ➢ *Dublul numărului 5 este...* ➢ *Triplul numărului 5 este....*	Posibile răspunsuri: …o adunare de termeni egali. …factori. …produs. …10. … 25. …24 …45. …10. …15.	Conversațua Exercițiul	Fișă Set întrebări	Frontală Individuală	Conversația Capacitatea de a răspunde la întrebări Recompense prin simboluri
	O3	**2. Joc: „Răspunde, aruncă, interoghează !”** Jocul continuă între copii. Aceștia vor arunca mingea de la unul la altul, adresând o întrebare (înmulțire), iar cel care prinde, răspunde.	Elevii arauncă mingea, intreabă și răspund .	Joc: R.A.I. Exercițiul	Minge din hârtie	Frontală Individuală	Aprecieri verbale Observarea sistematică Recompense prin simboluri
	O 2	**Joc: CUBUL** **3.** Propun copiilor jocul C**ubul**. Împart clasa de elevi in 6 grupe. Se stabilește liderul, apoi fiecare rostogolește cubul și preia sarcina de lucru. Aceasta se rezolvă la nivelul	Elevii formează grupele. Rezolvă sarcina primită.	Cubul Explicația	Cubul Fișa de lucru/ **Anexa 1**	Frontală Pe grupe	Aprecieri verbale

	O3	grupului, apoi liderul transmite rezolvarea întregii clase de elevi. Pe fiecare față a cubului este scrisă câte una dintre următoarele sarcini: 1.DESCRIE 2.COMPARĂ 3.ANALIZEAZĂ 4.ASOCIAZĂ 5.APLICĂ 6.ARGUMENTEAZĂ Se aruncă cubul și se rezolvă sarcinile indicate.	Liderul transmite săspunsul la tablă, iar copiii din bancă, pe fisa **anexa 1** Execută jocul, respectând regulile	Exercițiul Problematizarea	Instrumente de scris		Observarea sistematică Recompense prin simboluri
	O 2 O4 O5	**Munca cu manualul** ***Exersez!*** **4**.Se rezolvă pe caiet exercițiul nr. 5/ pag. 81 Scrie numerele 25, 9, 4 si 16 ca produs de doi factori egali. **5.** Se rezolvă pe caiet exercițiul nr. 7/ pag. 81 Completează operațiile cu factorul potrivit. 3x2x....=24 4x2x.....= 32 2x5x....=50 3x3x.....= 45 **6.**Un elev citește enunțul problemei nr. 12 din manual, pag. 81. *1.2.La un chioșc s-au vândut 7 pahare cu ceai de mentă, iar cu ceai de fructe de 5 ori mai multe. Câte pahare cu ceai s- au vândut în total?*	Scriu: 5x5= 3x3= 2x2= 4x4= Scriu: 4, 5, 4, 5.	Munca cu manualul Conversația Explicația Exercițiul Conversația	Manual https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20II-Matematica%20si%20explorarea%20mediului/EDP2/A628.pdf Flipchart	Frontală Individual	Aprecieri verbale Observarea sistematică Recompense prin simboluri Observare sistematică

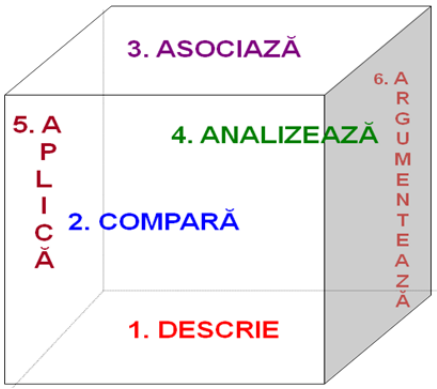
		•Se scriu datele problemei ***ceai de mentă-*** *7* ***ceai de fructe-*** *de 5 ori mai multe* _____ ***s-au vândut în total ?*** **•Se repetă problema.** **•Verbalizarea raționamentului:** - *Câte ceaiuri de mentă s-au vândut?* - *Dar ceaiuri de fructe ?* - *Ce ne întreabă problema?* - *Prin ce operație putem afla ?* *Ce trebuie să aflăm prima data?* - *Prin ce operație putem afla numărul de ceaiuri de fructei?* - *Câte ceaiuri s-au vândut în total?* - *Prin ce operație putem afla?* **Scrierea rezolvării și a răspunsului.** Se scrie rezolvarea la tablă., iar elevii pe caiete. 6. **Activitate diferențiată pentru elevii capabili de performanță** Un elev citește enunțul problemei nr. 13 din manual, pag. 81 Se verifică activitatea diferențiată.	Citesc enunțul problemei Scriu pe caiete datele problemei. Rezolvă problema. Răspunsuri posibile: …7 ceaiuri de mentă. …de 5 ori mai multe. *Câte ceaiuri s-au vândut în total?* Aflăm ceaiurile de fructe vândute.. Aflăm prin operația de înmulțire. Aflăm prin operația de adunare. Scriu la tablă, verbalizând rezolvarea problemei. Rezolvă problema.	Conversația Exercițiul Problematizarea	Manual https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20II-Matematica%20si%20explorarea%20mediului/EDP2/A628.pdf Stilou Caiete Manual https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20II-Matematica%20si%20explorarea%20mediului/EDP2/A628.pdf	Frontală Individuală	Aprecieri verbale Evaluare scrisă prin rezolvare de probleme Recompense prin simboluri

6. Obținerea performanței *4 minute*	O3	**<u>Joc:</u> „Găsește perechea potrivită!”** Elevii vor lucra în perechi cu colegul de bancă. 5 X 6 4 X 9 3 X 8 8 X 4 7 X 5 6 X 5 10 X 5 8 X 3 9 X 4 5 X 7 4 X 8 5 X 10	Primesc fișa. Asociază înmulțirea cu produsul. .	Explicaţia	Flipchart	În perechi	Observarea comportamen-tului elevilor Aprecieri verbale
7. Asigurarea retenției și a transferului *5 minute*	O6 O7	Fiecare elev a primit **Pasaportul spațial**, astfel încât, pe rînd, vor merge la panou și vor lipi cate o exoplanetă. Se cântă „Să învățăm planetele“ Tema pentru acasă **Obligatoriu**: Exercițiile 6și 8/ pag. 81 Problema 13. **Facultativ**: problema 11/ pag 80	Primesc câte un jeton cu exoplaneta. Prind jetoanele pe panoul cu Sistemul solar.	Conversația	https://wordwall.net/ro/resource/63372281/copie-a-copiei-inmultirea-cu-5 Pasaportul spatial **Anexa 3** Instrumente de scris Imagini - exoplanete **Anexa 4** Youtube: https://www.youtube.com/watch?v=nYPOmlQORQc („Sunetele planetelor”) **Anexa 5** Manual	Individual Frontal Individual Frontal	Observarea sistematică Aprecieri verbale Observarea sistemică

8.Aprecieri și concluzii *2 minute*		Voi face aprecieri generale și individuale, voi acorda recompense. <u>Bilanțul lecției</u> • *Din lecția de azi am înțeles că...* ➢ *Nu voi uita că ...* ➢ *Nu am înțeles ...* ➢ *Mi-a fost greu când ...* ➢ *Mi-a plăcut când ...*	Copii completeaza fisa feedback.	Conversația	Fisa **Anexa 6**	Individuală	Evaluare orală

ANEXE

Anexa 1 - Cubul

1. DESCRIE

Calculează:

- 7 x 3 + 4 x5 – 8 x 5 =

2. COMPARĂ

Compară punând semnul potrivit:

- 6 x 5 …. 6 x 5
- 5 x 4 …. 7 x 5
- dublul numărului 5 si încincitul numărului 5.

___ …..___

3. ANALIZEAZĂ

- Într-o livada sunt 3 rânduri a câte 5 meri și 7 rânduri a câte 4 cireși.

Câți pomi sunt?

Plan de rezolvare

1. _____

_____

2. _____

_____

R : _____

3. ASOCIAZĂ

- Dublul numărului 3 este ….. 35
- Împătritul numărului 5 este…. 6
- Numărul de 5 ori mai mare decât 7 este….. 20

4. APLICĂ

La produsul numerelor 8 și 5 adaugă numărul 325 și vei afla în câte zile Pamântul face o rotație completă in jurul Soarelui.

_____ _____

R : ……ZILE

6. ARGUMENTEAZĂ

Daca Maria a decupat 10 steluțe, iar Ioana de 5 ori mai multe, atunci Ioana a decupat ……. Împreuna au decupat…….. steluțe.

Anexa 2

METODA CADRANELOR

Exercitii si probleme

(Fişă de lucru în clasă)

Completează cu semnele corespunzătoare. 3___6 = 18 9___5 = 4 5___7 = 35	Identifică necunoscutele. ..…X 2 = 18 3 X …..=15 …..X 5 = 35
Asociază fiecărei expresii: • De 7 ori cate 5 2 x 7 • 8 grupe a cate 4 8 x 4 • Triplul lui 9 7 x 5 • Dublul lui 7 3 x 9	La o librarie s- au adus 5 cutii a cate 10 pixuri albastre si 4 cutii a cate 9 pixuri rosii. Cate pixuri s-au adus in total? Plan de rezolvare 5. _____ _____ 6. _____ _____ 7. _____ _____ R : _____

Anexa 6

Bilanțul lecției

- *Din lecția de azi am înțeles că.....*
- *Nu voi uita că .....*
- *Nu am înțeles .....*
- *Mi-a fost greu când .....*
- *Mi-a plăcut când .....*

IMPORTANȚA JOCULUI DIDACTIC MATEMATIC LA DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII MICULUI ȘCOLAR

Prof. MARIN MARIA

Școala Gimnazială Nr. 1 Sulița, județul Botoșani

Introducerea jocului didactic în activitatea de învățare sporește eficiența lecțiilor cu conținut matematic prin eliminarea supraîncărcării și prin îmbinarea armonioasă dintre sarcini și funcțiile specifice învățării.

Prin joc, folosit cu măiestrie de către profesor, se favorizează dezvoltarea interesului și a curiozității pentru tema studiată, se formează deprinderi de utilizare a cunoștințelor dobândite anterior, de integrare a elevului în colectiv prin relaționare și sprijin reciproc.

Prin jocul matematic se verifică, se consolidează, se sistematizează și se dezvoltă personalitatea elevului prin îmbogățirea experienței cognitive, formare de atitudini și trăsături de voință și caracter. Prin acest tip de joc copilul parcurge un traseu lent, recreativ spre o activitate intelectuală- *învățarea.*

Matematica solicită răspunsuri imediate întrebărilor, ceea ce conferă un efect psihologic mobilizator pentru elev și dinamizant, stimulându-i activitatea ulterioară de învățare, încrederea în forțele proprii și generarea de progres individual. Este important confortul creat pentru o conlucrare fructuoasă între copii în rezolvarea unor sarcini, și strategiile folosite pentru explorarea diverselor alternative.

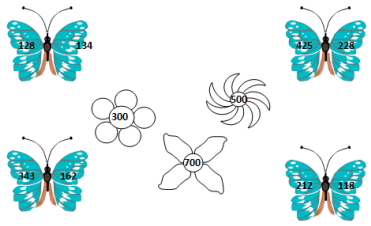
Metodele utilizate trebuie să vizeze valențe formativ- educative, cum ar fi: analiza și sinteza unei situații problemă, identificarea și descrierea situației, formularea de întrebări pentru clarificări, elaborare de răspunsuri la întrebările formulate, aprecierea răspunsurilor și a soluțiilor identificate prin prelucrare, analiză și interpretare, explorarea consecințelor.

Prin acțiunile jocului se dezvoltă procesele psihice, se stimulează imaginația și creativitatea, se cultivă trăsături de personalitate (cinste, corectitudine), se încheagă colectivul de elevi. De asemenea, se dezvoltă interesul pentru învățătură, spiritul de ordine, cultivând curiozitatea științifică și trezind emoții, satisfacții și împliniri.

Comunicând unii cu alții în rezolvarea unor sarcini de lucru copiii ajung să se înțeleagă mai bine unii pe alții, învață ce înseamnă corectitudine, cinste, curaj, modestie, indicele de socializare crește și se amplifică șansele de integrare în viața socială. Cooperarea, întrajutorarea, întrecerea sunt, în general, atribute ale unei conduite interacționale care exercită influențe asupra personalității copilului.

Jocul este o școală mereu deschisă și cu un program atât de bogat cum este și viața. Jocul contribuie la dezvoltarea intelectuală a copilului, la formarea percepțiilor, la educarea spiritului de observație, a imaginației creatoare, a limbajului și a gândirii. Este, de asemenea, un mijloc important de realizare a sarcinilor educației morale a copilului, contribuind la dezvoltarea spiritului de independență, a stăpânirii de sine, autocontrolului, a disciplinei conștiente, precum și a multor trăsături de voință și de caracter. Valoarea jocului didactic se observă și în dezvoltarea sociabilității, a relațiilor dintre elevi, atitudinea față de muncă, a spiritului de colectivitate.

Exemple de jocuri didactice matematice

***Joc:* „Fluturașul fericit”**

Scopul didactic: - dezvoltarea deprinderilor de calcul corect şi rapid;

- formarea deprinderii de a rotunji numerele până la 1000;

Elementul de joc: întrecerea/ individual

Materialul didactic: Fișă de lucru

Regulile jocului: Profesorul prezintă elevilor o planșă ca în modelul de sus. Spune elevilor că vor lucra fișa individual. Se cere să realizeze corespondența între fiecare fluturaș cu floarea care are numărul cel mai apropiat de suma numerelor scrise de pe aripile sale. Se repetă sarcina de lucru de un elev din clasă.

Se precizează timpul alocat sarcinii de lucru. La semnalul profesorului elevii lucrează. După expirarea timpului se citesc răspunsurile și se aleg câștigătorii în funcție de numărul de exerciții rezolvate corect în raport cu timpul.

Câștigătorii care primesc jetoane cu fluturași.

Bibliografie:

Cerghit, I. (2006) -*Metode de învățământ* – ediție adăugită și revizuită, Editura Polirom, Iaşi.

Ionescu, M şi Radu, I., (2002), Didactica modernă, Ed.Dacia, Cluj-Napoca.

Neagu, M., Petrovici, C., (2002), Elemente de didactică matematică în grădiniță și în învățământul primar, Editura AS'S, Iași.

PROFESORUL TRADIȚIONAL IN ERA DIGITALA

Prof. URSU MARIANA

Școala Gimnazială „ Ștefan cel Mare” Botoșani

Combinarea competentelor digitale cu metodele tradiţionale pedagogice, reprezintă o schimbare a percepției sistemului de invățământ cu implicaţii asupra cunoaşterii în societate în general şi asupra învăţării în special, de aceea disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim.

Folosirea tehnologiilor moderne în şcoală face parte din evoluţia naturală a învăţării şi sugerează o soluţie firească la provocările moderne adresate învăţării şi a nevoilor elevilor. Intregrarea acestora în procesul tradiţional de predare-învăţare-evaluare este o oportunitate de a integra inovaţiile tehnologice cu interacţiunea şi implicarea oferite de mdelul tradiţional de cunoaştere. Nu este un proces uşor, dar dificultăţile pot fi depăşite având în vedere potenţialul acestui tip de cunoaştere.

Elevii din ziua de astăzi sunt diferiţi de generaţia părinţilor şi a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului şi a email-ului, a sms-urilor sau a reţelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook, Instagram ,WhatsApp. Acest mod de comunicare se face simţit şi în modul lor de a învăţa. Chiar dacă profesorul foloseşte sau nu la

clasă tehnologia informaţiei şi a comunicării , elevii menţionaţi vor folosi cu siguranţă acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

Comunicarea scurta sau abreviata de tip chat sau sms se face simţită deja se la nivelul standardelor gramaticale şi al ortografiei şi este clar că folosirea competentelor digitale acasa deja crează inegalităţi între elevi. Că vrem sau nu, când se schimbă contextul de viaţă, se schimbă şi felul în care elevul învaţă.

Profesorul trebuie să se simtă liber să răspundă critic, dar în acelaşi timp creativ noilor tehnologii şi sub nici o formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii.

De ce este important tipul de învăţare care include competentele digitale ?

Adevărata importanţă a tipului de predare–învăţare-eveluare care combină metodele pedagogice tradiţionale dezvoltarea competentelor digitale ţine de potenţial. Acest tip de învăţare este o oportunitate în a crea experienţe care pot furniza tipul de predare-învăţare potrivit într-un anumit moment, loc şi pentru un anumit elev nu numai la şcoală, ci şi acasă. Acest tip de învăţare ar putea deveni global, ar putea transcede graniţele formale ale ţărilor şi ar putea aduce împreună grupuri de elevi din culturi şi meridiane diferite. În acest context, generalizarea folosirii competentelor digitale în şcoală ar putea deveni una dintre realizările importante ale secolului nostru.

În psihologia cognitivă tradiţională, cunoaşterea e văzută ca un fel procesare, adică pare simplu să spui că aceasta va atinge cote cu atât mai înalte cu cât mintea elevului va fi programată cu ajutorul cât mai multor strategii meta-cognitive. Într-un mod cu totul diferit, în tradiţia socio-culturală de tip vigotskian, cunoaşterea este înţeleasă în termeni de învăţare a folosirii instrumentelor culturale. Ca o consecinţă a faptului că acestea sunt totdeauna specifice unor anumite contexte social-istorice este dificil de trasat modele de învăţare care să fie general valabile, excepţie fiind câteva instrumente culturale care care traversează cel mult câteva contexte diferite.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoaşterii trebuie să fie una a dialogului, educaţia trebuie să meargă dincolo de intrumentele culturale specifice, dar fără a fi redusă la abstracţia oferită de psihologia cognitivă.

Dezvoltarea educaţiei în direcţia dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învăţare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că dialogul presupune deschidere, lărgirea oriontului şi adâncime, acest mod de învăţare este atât o direcţie individuală pentru elev, cât şi una socială pentru şcoală ca întreg.

Dezvoltarea în direcţia unei gândiri creative libere poate fi promovată prin îndepărtare unor factori de constrângere şi încurajarea schimbului de perspective între elevi.

În tradiţia socio-culturală, tehnologia informaţiei şi a comunicării este definită ca miloc de mediere pentru cunoaştere, iar din perspectiva dialogică, e văzută ca mijloc de deschidere, adâncire şi lărgire a aspaţiilor de dialog. Nu trebuie să uităm că învăţarea nu presupune doar acumulare de cunoştinţe, ci creştere, îmbogăţire, evoluţie.

Până la urmă, nu e nimic nou soare, deci nici tehnologiile moderne nu sunt ceva ieşit din comun. Papirus şi hârtie, cretă şi carte tipărită, retroproiectoare, jucării şi emisiuni educative, toate au fost văzute ca inovaţii la început. PC-ul, Internetul, cd-ul şi mai noile tehnologii complementare mobile sau wireless nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativităţii umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca şi celelate inovaţii menţionate, acestea pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învăţării.

Câteva reguli pentru integrarea cu succes a competenţelor digitale în activitatea didactică

1. Fii sigur că deţii controlul asupra materialului, atât din punct de vedere al conţinututlui, cât şi al formei, chiar dacă te sprijină un specialist în IT.

2. Fă-ţi un plan pe hârtie, separat de materialul aflat pe suport digital.

3. Scopul şi forma prezentării să-ţi fie foarte clare

4. Nu fii sedus de stilul atractiv tehnologiei moderne, fie ea video sau audio, şi nu face din aceasta un scop în sine. Concentrează-te asupra mesajului/a ideii principale şi a limbajului adecvate varstei/gradului de înţelegere al elevului.

5. Un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicată tehnic. E mai important să fie atractivă prin idee, mod de structurare şi grad de interactivitate. De exemplu, o prezentare trebui să-l facă pe elev să gândească, nu trebuie să fie doar o înşiruire rapidă şi ameţitoare de slide-uri.

6. Mai presus de orice, concentrarea trebuie să fie asupra elevului şi a nevoilor lui de învăţare. Cel mai mare pericol în orice proiect de predare-învăţare care include şi competenţele digitale e să fie centrat mai mult pe tehnologie/creativitate, nu pe elevul-receptor şi pe nevoile lui de învăţare.

7. În şcoală, succesul tipului de predare bazat pe competente digitale se măsoară prin satisfacera nevoii de învăţare.

Unii profesori consideră că anumite deprinderi mentale asociate tehnologiilor moderne n-ar ajuta în procesul de învăţare, în special atunci când elevii preiau fără discernământ informaţii de pe internet sau îşi însuşesc mentalitatea de tip ”cut and paste” în detrimentul stiloului şi al hârtiei.Ceea ce nu o să auzim prea des este o definiţie clară sau măcar mai mult interes legat de potenţialul acestui tip de învăţare. Pentru înţelegerea şi implementarea TIC în procesul clasic de învăţare e nevoie de entuziasm, energie şi dedicare pentru a transforma teoria în soluţii reale bazate pe nevoile individuale ale elevilor.

Folosirea competentelor digitale în şcoală face parte din evoluţia naturală a învăţării şi sugerează o soluţie elegantă la provocările moderne adresate învăţării şi a nevoilor elevilor.

Dezvoltarea competentelor digitale în procesul tradiţional de predare-învăţare-evaluare este o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu interacţiunea şi implicarea oferite de modelul tradiţional de cunoaştere.

Învațământul tradițional poate şi trebuie să fie combinat cu soluţiile moderne de predare-învățare-evaluare.

BIBLIOGRAFIE:

1.Beetham, Helen& Sharpe, Rhona. *Rethinking Pedagogy for a Digital Age – Designing and delivering e-learning* , Routledge, 2007

2. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficienţa utilizării noilor tehnologii în educaţie. EduTIC 2009. Raport de cercetare evaluativă. Bucuresti: Centrul pentru Inovare în Educaţie, 2009. (Online: www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdf)

3. Istrate, Olimpius – *Efecte si rezultate ale utilizării TIC în educaţie* în Lucrările Conferinţei Naţionale de Învăţământ Virtual , Ediţia a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educatie si Cercetare, Editura Universităţii din Bucureşti, 2010

4.Thorne, Kaye. *Blended Learning – How to Integrate Online and Traditional Learning,* 2003, Kogan Page Limited

5.Wegerif, Rupert . *Expanding the Space of Learning*, Springer, 2007

INTEGRAREA METODELOR INOVATOARE ȘI A RESURSELOR DIGITALE ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL –

UN EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. BELCIUG BRÎNDUȘA

Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga" Botoșani

Introducere

Educația contemporană se află într-o continuă schimbare, având ca obiectiv principal pregătirea elevilor pentru o societate dinamică, bazată pe cunoaștere. Integrarea metodelor inovatoare și a resurselor digitale în procesul educațional devine esențială pentru a răspunde cerințelor secolului XXI. Acest articol propune o abordare generală asupra metodelor moderne de predare, accentuând utilizarea tehnologiei ca suport pentru învățare, încurajarea gândirii critice și dezvoltarea competențelor de colaborare.

Metode inovatoare utilizate:

1. Învățarea prin proiecte (Project-Based Learning – PBL)

Această metodă pune accent pe soluționarea unor probleme reale, elevii fiind implicați activ în procesul de învățare. Prin colaborare, cercetare și prezentare, elevii dezvoltă competențe interdisciplinare.

2. Flipped Classroom

Modelul clasei inversate presupune ca elevii să acceseze materialele de studiu în afara orelor de curs (video-uri, articole, resurse interactive), iar timpul petrecut într-o clasă să fie dedicat discuțiilor, aplicațiilor practice și clarificărilor.

3. Gamificarea

Utilizarea elementelor de joc în educație motivează elevii să participe activ la învățare. Prin puncte, niveluri sau recompense, elevii devin mai implicați și mai entuziasmați să atingă obiectivele educaționale.

Rolul resurselor digitale

Resursele digitale, precum platformele educaționale, aplicațiile interactive și instrumentele colaborative, au transformat modul în care elevii învață. Câteva beneficii notabile includ:

- Accesibilitate în orice moment și din orice locație;
- Personalizarea învățării conform nevoilor fiecărui elev;
- Încurajarea creativității și explorării independente;
- Feedback rapid prin evaluări automate.

Exemplu de bună practică

Pentru a exemplifica integrarea metodelor inovatoare și a resurselor digitale, propunem scenariul didactic „Explorarea schimbărilor climatice", aplicat în cadrul unei ore de Geografie.

Obiectiv: Elevii vor analiza cauzele și efectele schimbărilor climatice, propunând soluții pentru reducerea impactului acestora.

1. Pregătirea: Profesorul furnizează resurse (video-uri, articole și o hartă interactivă) prin intermediul unei platforme digitale (de exemplu, Google Classroom).

2. Activitatea: Elevii lucrează în echipe pentru a crea un proiect digital (prezentare, infografic sau film scurt) despre un aspect specific al schimbărilor climatice. Fiecare echipă are sarcini clare și colaborează folosind instrumente precum Padlet sau Canva.

3. Prezentarea: Proiectele sunt prezentate în fața clasei, iar colegii oferă feedback constructiv printr-un chestionar online (de exemplu, Mentimeter).

4. Evaluarea: Profesorul folosește o rubrică detaliată pentru a evalua colaborarea, conținutul și originalitatea fiecărui proiect.

Concluzii

Integrarea metodelor inovatoare și a resurselor digitale stimulează implicarea activă a elevilor și dezvoltarea competențelor esențiale pentru viitor. Prin aplicarea unor astfel de practici, procesul educațional devine mai dinamic, mai relevant și mai adaptat nevoilor individuale ale elevilor. Recomandăm profesorilor să exploreze constant noi metode și resurse pentru a răspunde provocărilor educaționale actuale.

PROIECTUL - METODĂ ALTERNATIVĂ DE EVALUARE LA DISCIPLINA ȘTIINȚE ALE NATURII

Prof. AXINTE ANDREEA LILIANA

Școala Gimnazială „Gheorghe Ciobanu”, Andrieșeni. județul Iași

Proiectul este o metodă mai complexă de evaluare pe care profesorul o poate folosi în aplicarea strategiilor de instruire centrată pe activitatea în echipe, fiind compatibilă cu instruirea individualizată cu accent pe stilurile diferite de învățare. Această modalitate de evaluare poate furniza informații utile despre competențele elevilor, progresele acestora și sintetizează activitatea elevului de-a lungul timpului unui modul sau an școlar și este parte integrantă a evaluării sumative. Folosirea metodelor alternative sau complementare de evaluare este benefică pentru elevi pentru că acestea creează un mediu plăcut de învățare, iar elevii sunt evaluați în mediul lor obișnuit de învățare prin: realizare de experimente, elaborarea de proiecte pe diferite teme, acestea fiind, în același timp sarcini de instruire, dar și de evaluare.

Profesorul trebuie să explice elevilor modul de evaluare și criteriile care stau la bază pentru ca aceștia să poată reflecta asupra achizițiilor și a performanțelor obținute în vederea obținerii progresului școlar. Prin utilizarea metodelor de evaluare alternative sau complementare se urmărește nivelul achizițiilor individuale, dar și a atitudinilor și comportamentelor care să poată oferi elevilor motive suficiente de a demonstra *ceea ce știu*, dar mai cu seamă, *ceea ce pot să facă*.

Pentru ca elevul să se implice activ în realizarea unui portofoliu el trebuie să prezinte interes pentru tema respectivă, să știe dinainte unde va găsi materialele de care are nevoie, să se bazeze și pe sprijinul părinților, la nevoie.

În timpul realizării unui proiect se pot evalua capacități și aspecte diverse: capacitatea de a observa și de a selecta metodele de lucru, de a utiliza diferite instrumente de lucru, de a investiga și a analiza, de a interpreta datele colectate, de a sintetiza și a organiza materialul și de a realiza un produs, acuratețea tehnică, generalizarea problemei, organizarea materialului.

În realizarea unui proiect se pornește de la elaborarea unui plan de implementare care cuprinde etapele realizării, resursele necesare, responsabilități concrete pentru membrii grupului de lucru, modalități de evaluare a rezultatelor obținute. Un proiect poate fi realizat, fie individual, în perechi, sau în grup.

Etapele unui proiect sunt: stabilirea temei; stabilirea premiselor inițiale – cadru conceptual, metodologic, datele generale ale investigației; identificarea și selectarea resurselor materiale; precizarea elementelor de conținut; prezentarea rezultatelor.

Utilizarea metodei proiectului are următoarele avantaje: oferă șansa profesorului de a vedea în ce măsură folosește elevul achizițiile de care dispune; urmărește modul cum folosesc elevii resursele de care au nevoie în atingerea finalităților propuse; scoate elevul și profesorul din rutina zilnică; pune elevii în situația de a colabora în vederea realizării unei sarcini, testându-și capacitățile intelectuale, practice și sociale.

Evaluarea unui proiect presupune din partea profesorului următoarele criterii: utilizarea adecvată în scopurilor propuse a metodelor de lucru și a resurselor necesare; acuratețea produsului rezultatele obținute și posibilitatea generalizării acestora și în alte proiecte; prezentarea unui raport final a realizării proiectului; gradul de implicare a membrilor grupului în realizarea produsului finit.

La evaluarea activității de proiect participă și elevii. Sunt vizate atât calitatea proiectului (calitatea produsului), cât și calitatea activității elevului. Temele proiectelor pot fi sugerate de profesor, dar în anumite cazuri pot fi propuse și de elevi. În realizarea acestora trebuie avuți în vedere o serie de determinanți, precum: vârsta elevilor, motivația acestora pentru un anumit domeniu sau altul, achizițiile elevilor din domeniul respectiv, competențele elevilor, precum și disponibilitatea acestora la efort.

Proiectul implică din partea elevilor mult studiu individual în afara clasei, acesta începe în sala de clasă și continuă în afara școlii, iar finalizarea se concretizează printr-un raport sau prin produsele realizate. Realizarea acestuia permite o abordare interdisciplinară a învățării și poate fi evaluat prin acordarea a două calificative, unul pentru elaborare, iar celălalt pentru prezentare. S-a constatat în practica școlară că elevii se implică mai mult în procesul de învățare atunci când sunt implicați ei înșiși în analizarea, cercetarea și descoperirea unor informații, situații asemănătoare cu cele din viața de zi cu zi. Realizarea proiectelor pornește de la anumite întrebări provocatoare pornite de la elevi care nu-și pot găsi răspunsul în învățarea bazată pe memorarea unor informații. Elevii își asumă roluri active și caută să găsească răspunsuri la propriile întrebări, investigând subiecte care poate nu au fost identificate de profesor, ca obiective ale procesului de învățare.

Învățarea bazată pe proiecte presupune o pregătire temeinică înainte de demararea acestuia și alocarea resursei temporale necesare pentru ca acele cunoștințe să fie descoperite, dincolo de sala de clasă în vederea producerii unei învățări durabile și de nivel superior. Elevilor trebuie să li se imprime o direcție clară de acțiune prin care sunt definite așteptările, responsabilitățile, procesele și calendarul de activități, răsplata muncii de durată vor fi rezultatele învățării.

Exemplu de bună practică

Unitatea de învățare: *Omul și mediul de viață/* Clasa a III-a / **Subiectul:** *Căsuța păsărelelor*

Competența specifică: 2.1. Identificarea etapelor unui demers investigativ vizând mediul înconjurător pe baza unui plan dat

Mod de realizare: *Proiectul/* **Tema:** Să ajutăm păsărelele!
Sarcină de lucru: Realizați din materiale refolosibile o căsuță pentru păsărele
Forma de organizare a clasei de elevi: lucru în echipă
Ce vom realiza ?
O căsuță pentru păsărele.
De ce ?
Iarna, când este frig, păsărelelor le este greu să găsească mâncare. E frumos să faci o faptă bună pentru păsărele și să le faci o căsuță unde să găsească adăpost și mâncare.
Care sunt pașii ?
Investigăm!

- *Ce materiale se folosesc?/ Ce formă au căsuțele?*

Comparăm!

- *Ce formă au casele în care locuiesc oamenii?/ Din ce materiale sunt construite? De ce?*
- *Cine le construiește?*

Proiectăm!

- *Proiectăm un desen/o schiță a unei căsuțe. / Proiectăm o listă cu necesarul de materiale necesare./ Elemente pentru decor.*

Realizăm!
Realizăm căsuța pentru păsărele, fiecare grupă după idei personalizate. / O decorăm frumos cu culori vii, atrăgătoare. . Așezăm căsuța în copacii din grădinița școlii./ Punem mâncare și apă pentru păsărele.
Evaluăm!
Calitatea produsului obținut/ Gradul de implicare a fiecărui elev la realizarea produsului colectiv/ Eficiența produsului/ Creativitatea

Prin metoda *turul galeriei* elevii admiră fiecare căsuță și lasă câte un bilețel pentru fiecare lucrare în care precizează ce i-a plăcut, sau face recomandări.

Bibliografie:

Clipa, O. (2008). *Modalități de evaluare în învățământul universitar*. A. I. Cuza

Potolea, D., Toma, S. & Borzea, A. (2012). *Coordonate ale unui nou cadru de referinţă al curriculumului national.* Editura Didactică şi Pedagogică

Forme de evaluare. Disponibil la: https://latimp.net/forum/thread/22611/evaluarea-scolara-%E2%80%93-etape-functii-ale-evaluarii-forme-de-evaluare-strategii-de-evaluare-pedagogie.
Consultat/ accesat: 14. 05. 2024

METODE INTERACTIVE DE PREDARE - ÎNVĂŢARE – EVALUARE

Prof. înv. primar RADU ANIŞOARA
Şcoala Gimnazială Nr. 10 Botoşani

Procesul de învăţământ este un sistem complex, rezultat al interdependenţei dintre predare, învăţare şi evaluare, cu o finalitate bine conturată – aceea de transpunere în practică a idealului educaţional, dezvoltarea integral-vocaţională a personalităţii. Calea principală prin care se realizează acest aspect este perfecţionarea tehnologiei, respectiv a formelor, metodelor şi mijloacelor prin care se ajunge la rezultatul scontat.

Tehnologia didactică include într-un tot unitar toate componentele procesului de învăţământ, insistând asupra interdependenţei dintre conţinut şi toate celelalte aspecte, cum ar fi: organizarea, relaţiile profesor-elevi, metodele, procedeele folosite etc. Un loc important în cadrul tehnologiei didactice îl ocupă strategiile didactice. Prin strategie didactică înţelegem un ansamblu de metode şi procedee prin care se realizează conlucrarea dintre profesori şi elevi în vederea predării, învăţării, dar şi evaluării unui volum de informaţii, a formării unor priceperi şi deprinderi, a dezvoltării personalităţii umane.

Pentru definirea metodei ţinem seama de faptul că termenul provine din cuvântul grec „methodes", care înseamnă „cale". Metoda de învăţământ este un demers tipic, folosit în procesul de învăţământ atât de către profesor cât şi de către educat în scopul educării acestuia din urmă, demers care are ca principale determinări, pe de o parte orientarea spre sporirea cunoaşterii şi perfecţionarea capacităţilor de cunoaştere, şi pe de altă parte, relativa reglementare cu privire la etapele de parcurs, mijloacele strict necesare, limitele de eficienţă.

Învăţământul modern pune un accent deosebit pe metodele interactive. Acestea presupun ca instruirea să se facă activ, elevii devenind astfel coparticipanţi la propria lor instruire şi educaţie. Prin folosirea metodelor interactive în demersul didactic sunt satisfăcute următoarele cerinţe psihopedagogice ale activizării:

- pregătirea psihologică pentru învățare;
- prevenirea şi reducerea influenţelor negative ale diferitelor surse perturbatorii;
- asigurarea repertoriilor congruente;
- asigurarea unui limbaj comun între educator şi educat;
- utilizarea unor modalităţi eficiente de activizare.

Prin folosirea metodelor interactive este stimulată învăţarea şi dezvoltarea personală, favorizând schimbul de idei, de experienţe şi cunoştinţe, asigură o participare activă, promovează interacţiunea, conducând la o învăţare cu rezultate evidente, contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, are un caracter activ-participativ, o reală valoare formativă asupra personalităţii elevilor.

Pentru utilizarea eficientă a acestor metode, în practica didactică, este necesară cunoaşterea teoretică, o minimă experienţă în utilizarea acestora şi integrarea corespunzătoare în proiectul didactic, în interrelaţie cu metodele tradiţionale. Acest mod de predare transformă elevul într-un actor, participant activ în procesul învăţării, pregătit să-şi însuşească cunoştinţele prin efort propriu, o angajare optimă a gândirii, mobilizându-l în raport cu sarcinile de învăţare date, se identifică cu situaţia de învăţare în care este antrenat, fiind parte activă a propriei transformări şi formări, generată de cunoaştere.

Practica didactică bazată pe metode interactive presupune:

- interacţiuni verbale şi socio-afective nemijlocite între elevi, graţie cărora se dezvoltă competenţe intelectuale şi sociale transferabile în diferite contexte formale sau informale;
- atitudine deschisă, activă, bazată pe iniţiativă personală;
- o învăţare în colaborare cu ceilalţi colegi;

- angajarea intensă a elevilor în realizarea sarcinilor (chiar dacă în cazul unora dintre ei nu se produce la primele experienţe de acest gen);
- responsabilitatea colectivă şi individuală;
- valorizarea schimburilor intelectuale şi verbale, mizând pe o logică a învăţării care ţine cont de opiniile elevilor.

Demersurile didactice de acest tip conduc spre un progres cognitiv centrat pe descoperirea celuilalt, a unei participări active şi interactive, la reflecţie comună în cadrul comunicării educaţionale din care face parte.

Specific metodelor interactive este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare eficientă, cu rezultate evidente.

Metodele interactive:

- creează deprinderi;
- facilitează învăţarea în ritm propriu;
- stimulează cooperarea, nu competiţia;
- sunt atractive;
- pot fi abordate din punct de vedere al diferitelor stiluri de învăţare.

Ofer spre exemplificare una dintre cele mai cunoscute metode interactive – **Metoda proiectului.**

Metoda proiectului este o metodă de predare-învăţare activ-participativă care promovează dezvoltarea capacităţilor dinamice, dezvoltarea aptitudinilor elevilor, dar şi o metodă de evaluare. Proiectul este o activitate personalizată, elevii au posibilitatea să decidă nu numai asupra conţinutului, dar şi asupra formei de prezentare.

Caracteristici:

- se desfăşoară pe o perioadă de timp de câteva zile sau câteva săptămâni;
- începe în clasă prin precizarea temei, definirea şi înţelegerea sarcinilor de lucru;
- continuă în clasă şi acasă şi se încheie în clasă prin prezentarea unui raport despre rezultatul obţinut şi expunerea produsului realizat;
- poate lua forma unei sarcini de lucru individuale sau de grup;
- trebuie organizat riguros în etape, ca orice muncă de cercetare;
- facilitează transferul de cunoştinţe prin conexiuni interdisciplinare.

Avantajele folosirii proiectului ca metodă interactivă de predare – învăţare – evaluare:

- Valorizează experienţa cotidiană, informaţiile şi interesele elevilor;
- Oferă posibilitatea fiecărui elev de a se manifesta în domeniile în care capacităţile sale sunt cele mai evidente;
- Oferă oportunităţi pentru realizarea unei cooperări educaţionale între principalii actori ai educaţiei: elev - elev, elev – învăţător, învăţător – elev – părinte;
- Stimulează acumularea de cunoştinţe, dezvoltă capacităţile şi abilităţile de comunicare, colaborare şi ajutor, determinând învăţarea activă.

Trebuie, însă, să avem mare grijă, când, cum şi ce metodă aplicăm, deoarece demersurile didactice pe care le iniţiem trebuie să fie în concordanţă cu particularităţile de vârstă şi posibilităţile cognitive şi individuale ale copiilor. Nu orice metodă poate fi aplicată cu succes la orice disciplină/conținut sau la orice nivel de vârstă. În alegerea metodelor pe care le vom aplica, trebuie să ţinem cont de tema aleasă, de tipul lecției (de predare, învăţare, evaluare), de nivelul de dezvoltare intelectuală al copiilor precum și de competențele de care dispun. De aceea, este necesar o cunoaștere profundă a acestor metode, o analiză amănunţită, creativitate, responsabilitate didactică şi capacitate de adaptare şi aplicare.

Bibliografie:

Boncu Ştefan – *„Psihosociologie şcolară”,* Editura Polirom, Bucureşti, 2013;
Nicola Ioan – *„Tratat de pedagogie şcolară”,* Editura Aramis, Bucureşti, 2003;
Mîndru Elena – *„Strategii didactice interactive”,* Editura Didactica Publishing House, Bucureşti, 2005

NECESITATEA CUNOAŞTERII PARTICULARITĂŢILOR DE VÂRSTĂ ŞI INDIVIDUALE ALE ELEVILOR - PREMISĂ PENTRU O CORECTĂ TRATARE INDIVIDUALĂ

Prof. înv. primar MITOCEANU MINODORA-MARINELA
Prof. înv. primar CHIRIAC MARIANA-VIORICA
Liceul cu Program Sportiv Botoșani, jud. Botoșani

Pentru obţinerea succeselor dorite în munca instructiv-educativă, respectarea particularităţilor de vârstă, reprezintă o condiţie importantă şi absolut necesară, dar nu şi suficientă. Acesta deoarece, în realitate, nu există copil, în general, aşa cum apare el în descrierea psihologică a diferitelor etape de vârstă. „Tablourile" copiilor de diferite vârste sunt nişte imagini sintetice, abstracte, care au reieşit în urma cercetării psihologice a multor cazuri concrete, reţinând elementele lor comune. În realitate, însă, există numai „copii concreţi", vii, fiecare având, pe lângă trăsături comune tuturor copiilor de o anumită vârstă o serie întreagă de particularităţi individuale, pe care nu le regăsim la nici un alt copil. Într-adevăr, specificul individual al personalităţii este nerepetabil; dar el apare întotdeauna pe fondul particularităţilor de vârstă.

În munca lor practică învăţătorii aplică diverse metode de cunoaştere psihologică şi obţin tabloul psihologic individual al fiecărui copil cu care lucrează.

Necesitatea cunoaşterii particularităţilor de vârstă este o condiţie esenţială în organizarea procesului instructiv-educativ şi în prevenirea insuccesului.

Cunoaşterea particularităţilor de vârstă îl ajută pe învăţător atât în stabilirea conţinutului activităţilor cât şi în alegerea metodelor şi procedeelor prin care acest conţinut să fie accesibil copiilor. Particularităţile individuale determină tratarea diferenţiată a elevilor. Cunoaşterea acestora dă posibilitatea educatorului să stabilească sarcinile şcolarului în aşa fel încât să ofere posibilitatea însuşirii cunoştinţelor de către toţi elevii. Particularităţile individuale arată posibilităţile reale ale elevilor de îndeplinire a sarcinilor ce le revin în cadrul procesului instructiv-educativ.

Educatorul trebuie să cunoască aceste posibilităţi şi în funcţie de ele să stabilească obiectivele operaţionale urmărind obţinerea succesului de către fiecare elev în parte.

Pornind de la faptul că gândirea şcolarului mic are tendinţa de a se refugia în concret, învăţătorul îşi va organiza însuşirea primelor cunoştinţe folosind material concret, intuitiv. Treptat, el va conduce pe elev în eforturile sale de a se desprinde de concret şi a efectua judecăţi, raţionamente. La început aceste judecăţi vor avea o formulare explicită, completă şi una internă, proprie gândirii.

De buna organizare a procesului de predare-învăţare depinde formarea şi dezvoltarea proceselor cognitive.

De asemenea, cunoscând că sentimentele intelectuale ale elevilor sunt determinate de conţinutul şi organizarea activităţii de învăţare, învăţătorul va urmări ca eşecurile să fie cât mai puţine, iar succesele şi performanţele cât mai multe. Cunoaşterea stărilor afective pe care le trăieşte copilul la intrarea în şcoală este deosebit de importantă. Învăţătorul ştie că şcoala şi ambianţa şcolară reprezintă pentru copil o nouă colectivitate care, adesea, îl umple de nelinişte.

Aceleaşi acţiuni sau măsuri educative pot să ducă la rezultate diferite, uneori contrare, în funcţie de particularităţile individuale şi de vârstă ale copiilor cărora li se aplică. Particularităţile temperamentale, de vârstă, trebuinţele şi aspiraţiile pe care copilul le are, stările afective deosebite

prin care poate trece, atmosfera din familie sunt factori care pot face de multe ori ca lauda sau pedeapsa să aibă „rezonanţă" diferită şi să producă efecte deosebite. Mai mult decât atât, măsura educativă poate fi înţeleasă cu totul diferit de către elevi, putând să ducă la consecinţe pedagogice extrem de grave pentru evoluţia lor ulterioară. Din această cauză măsurile educative au succes şi sunt recomandate numai dacă ele sunt în acord cu personalitatea elevului. Astfel, dacă un copil trebuie lăudat, pentru că lauda îi sporeşte încrederea în forţele proprii, faţă de altul, însă educatorul trebuie să se menţină în rezervă pentru a nu-l îndemna la autolinişţire sau înfruntare. Şi procedeul contrar — relevarea deficienţelor, pedeapsa, poate avea consecinţe diferite; un asemenea procedeu poate exercita o influenţă pozitivă în cazul unui copil vanitos şi încrezut, sau una negativă, în cazul unui elev timid, neîncrezător în forţele proprii.

De asemenea, în problema cerinţelor trebuie să se ţină seama de particularităţile individuale. Copiilor răsfăţaţi şi capricioşi trebuie să le prezentăm cerinţele într-o formă categorică, celor încăpăţânaţi, impulsivi, care nu ştiu să se stăpânească, le putem da anumite sarcini, îi putem pune în faţa cerinţelor, fără a insista asupra îndeplinirii lor imediate. Tot aşa în problema pedepselor. Pentru unii copii poate fi suficientă o observaţie mai aspră chiar pentru o faptă mai gravă, în alte cazuri trebuie să se aplice o măsură pedagogică severă pentru o faptă de mai mică importanţă.

La vârsta micii şcolarităţi trăsăturile şi deprinderile de conduită încep să se contureze, să se integreze într-un sistem unitar.

Prin activitatea organizată învăţătorul oferă şi şcolarilor cu disponibilităţi intelectuale reduse posibilitatea formării spiritului de disciplină, de organizare, de punctualitate, înlăturând instalarea atitudinilor negative.

Pentru a cunoaşte particularităţile individuale învăţătorul trebuie să urmărească prin observare atentă, meticuloasă, pe fiecare copil. Să-i cunoască atât capacităţile intelectuale, aptitudinile şi interesele, sentimentele şi atitudinile formate cât şi influenţele externe ce se răsfrâng asupra personalităţii sale.

Pentru cunoaşterea particularităţilor psiho-fizice ale elevilor, pe categorii de vârstă, cercetările psihologice şi pedagogice au validat o serie de metode printre care observaţia, analiza produselor şcolare, convorbirile, chestionarele, ancheta, metode sociometrice, metode experimentale şi altele.

Adunarea şi corelarea materialului prin investigaţie făcută cu ajutorul metodelor amintite conduce la elaborarea fişei psiho-pedagogice în care se prezintă sintetic multiplele aspecte ale personalităţii elevului în „considerarea unitară a personalităţii copilului, cu cercetarea variabilelor de personalitate în interdependenţa lor, cu identificarea caracteristicilor de personalitate, de mediu, de educaţie" (Institutul de cercetări pedagogice şi psihologice — Cunoaşterea elevului. O sinteză a metodelor, Bucureşti, E.D.P., 1978, p. 315).

Completarea fişei psiho-pedagogice nu este un lucru uşor şi presupune un volum de muncă foarte mare. În acest caz Pantelimon Golu ne propune un instrument de lucru mai simplu şi pe care îl numeşte „harta psiho-pedagogică a copilului" (Pantelimon Golu, Emil Verza, Mielu Zlane, „Psihologia copilului" E.D.P., R.A. Bucureşti, 1993).

Aici particularităţile individuale psihologice sunt exprimate, pe bază de reprezentare grafică, sub forma unor scale cu şase diviziuni, la capetele cărora sunt dispuse gradele maxime, respectiv minime (opuse) ale caracteristicii. Cel care completează „harta" trebuie să marcheze pe fiecare scală, prin jalonare, gradul exprimării unei particularităţi. Măsura distanţei de poli caracterizează elevul potrivit particularităţii psihice apreciate. Scalele sunt grupate în şase secţiuni care cuprind indicatorii psihologici esenţiali în care se exprimă particularităţile copilului.

Atât fişa psiho-pedagogică cât şi harta psiho-pedagogică permite să se contureze sarcinile prioritare ale intervenţiilor instructiv-educative într-o perioadă sau alta a dezvoltării copilului.

Bibliografie:

Institutul de cercetări pedagogice şi psihologice - Cunoaşterea elevului. O sinteză a metodelor, Bucureşti, E.D.P., 1978;

M. Bocoş - Teoria şi practica cercetării pedagogice, ediţia a II-a, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2005;

Pantelimon Golu, Emil Verza, Mielu Zlane, „Psihologia copilului" E.D.P., R.A. Bucureşti, 1993.

I. Radu — „Studierea elevului în condiţiile naturale ale clasei" din „Psihologia educaţiei şi dezvoltării", Editura Academiei R.S.R., Bucureşti, 1983;

EXCURSIA ȘCOLARĂ – O POARTĂ CĂTRE DESCOPERIRE, ÎNVĂȚARE ȘI PRIETENIE

Prof. VATAVU LENUȚA
Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani

Excursiile școlare joacă un rol esențial în dezvoltarea elevilor mici, oferindu-le oportunități valoroase de a explora și a învăța dincolo de sălile de clasă. Aceste activități stimulează curiozitatea, contribuind la înțelegerea practică a conceptelor predate la școală. În plus, excursiile sprijină dezvoltarea socială prin consolidarea relațiilor dintre colegi și promovarea colaborării. Pentru cei mici, aceste experiențe sunt și o sursă de bucurie și entuziasm, lăsând amintiri plăcute și contribuind la formarea unor abilități precum adaptabilitatea și independența. Astfel, excursiile școlare nu sunt doar momente recreative, ci adevărate instrumente educative.

Excursiile școlare contribuie semnificativ la dezvoltarea abilităților sociale ale elevilor. Prin interacțiunea cu colegii într-un mediu diferit de cel obișnuit, copiii învață să colaboreze eficient, să manifeste empatie și respect reciproc. Aceste experiențe întăresc prieteniile și creează un sentiment de apartenență la grup, în timp ce lucrul în echipă devine mai natural. În același timp, cadrul non-formal al excursiilor favorizează dezvoltarea unei comunicări deschise și a relațiilor armonioase între participanți.

De asemenea, excursiile stimulează curiozitatea și imaginația elevilor, trezindu-le dorința de a descoperi și de a înțelege lumea din jur. În plus, ele le oferă oportunitatea de a dezvolta competențe esențiale pentru viață, cum ar fi autonomia, adaptabilitatea și responsabilitatea.

Prin urmare, excursiile școlare sunt mai mult decât simple momente de recreere; ele reprezintă experiențe valoroase care contribuie la formarea unor copii echilibrați, curioși și pregătiți să exploreze lumea. Totodată, excursiile școlare încurajează autonomia și adaptabilitatea elevilor. Fie că este vorba de organizarea unui bagaj, gestionarea timpului sau adaptarea la medii necunoscute, aceste experiențe contribuie la formarea unor competențe esențiale pentru viață. În plus, prin diversitatea activităților și a locurilor vizitate, excursiile trezesc curiozitatea, stimulează creativitatea și oferă amintiri de neuitat.

Astfel, excursiile școlare nu sunt doar momente de relaxare sau recreere, ci adevărate oportunități de învățare, dezvoltare personală și socială, cu un rol esențial în formarea armonioasă a copiilor.

Exemplu de excursie tematică: „Să cunoaştem frumuseţile ţării noastre!”

Clasa: I

Tipul de activitate: extracurriculară

Traseul: Botoşani- Suceava- Botoşani – Neamţ şi retur

OBIECTIVE CULTURALE VIZITATE:

- ✓ Fălticeni (Muzeul Apelor)
- ✓ Neamţ (Cetatea Neamţului)
- ✓ Humuleşti (Casa „Ion Creangă”, „Căsuţa poveştilor”
- ✓ Vânători Neamţ (Rezervaţia de zimbri)
- ✓ Mănăstirea Neamţului - Suceava - Botoşani

Activităţi propuse :

I. Titlul proiectului: „Să cunoaştem frumuseţile ţării noastre!”

II. Scopul: Cunoaşterea, înţelegerea şi aprecierea valorilor culturale, istorice şi naturale ale patriei.

III. Motivaţia:

Stimularea şi dezvoltarea pe multiple planuri ale personalităţii copilului, prin activităţi extracurriculare.

IV. Obiective:

- să descopere şi să exploreze mediul geografic;
- să cunoască ţinutul Sucevei din punct de vedere istoric, cultural
- să se familiarizeze cu anumite instituţii culturale (case memoriale, muzee etc.)
- să-şi formeze deprinderi specifice practicării unui turism civilizat;
- să colecteze material ilustrativ şi informativ în vederea realizării unui album al excursiei.

V. Resurse:

- **umane**: elevii clasei I, profesori, ghizi, părinţi.
- **materiale:** fişe de observaţie, materiale adunate pe traseu, pliante, ghiduri, cărţi, mici obiecte cu specific local.
- **metodice:** conversaţia, observarea, explicaţia, învăţarea prin descoperire, problematizarea.
- **temporale**: 1 zi
- **spaţiale:** traseul: Botoşani – Suceava – Fălticeni (Muzeul Apelor) – Neamţ (Cetatea Neamţului) – Humuleşti (Casa „Ion Creangă”, „Căsuţa poveştilor”- Vânători Neamţ (Rezervaţia de zimbri) – Mănăstirea Neamţului - Suceava – Botoşani

VI. Activităţi propuse :

1. **Întâlnirea cu părinţii:**

- stabilirea traseului şi a costului excursiei; modalitatea de a servi masa; echipamentul; măsuri de protecţie.

2. **Modul de desfăşurare:**

- prezentarea itinerarului şi a obiectivelor; harta cu traseul; caracterizarea sumară obiectivelor; instructajul privind securitatea deplasării.

VII. Evaluare:

- Jurnal de excursie;/ Postere;/ album foto etc.

VIII. Impactul proiectului asupra elevilor:

- vor realiza colecţii, portofolii, albume, jurnale;
- vor dobândi noi cunoştinţe prin perceperea directă a obiectivelor şi fenomenelor;
- vor conştientiza valoarea inestimabilă a frumuseţilor şi bogăţiilor naturale şi culturale ale Moldovei;
- vor preţui şi mai mult natura.

IX. Diseminare

Activitatea proiectului va fi cunoscută prin prezentarea în activităţile metodice, in sedintele cu părinţii şi prin publicarea unor articole în revista şcolii.

ȘCOALA INCLUZIVĂ ÎN SOCIETATEA ACTUALĂ

Prof. înv. primar MATEIUC LUCIANA-ANCUȚA
Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani

Educația incluzivă este esențială pentru realizarea unei educații de înaltă calitate pentru toți cei ce studiază, indiferent de rasă, religie, etnie, gen, orientare sexuală, sau dizabilitate. Incluziunea socială este posibilă atunci când toată lumea are aceeași oportunitate de a participa și de a contribui, indiferent de cine sunt ei.

• Incluziunea înseamnă că toți oamenii sunt acceptați, respectați, implicați în mod semnificativ și capabili să participe pe deplin la activitățile unei organizații indiferent de identitatea lor.

• Fiecare individ are o identitate socială alcătuită din diferite caracteristici. Unele caracteristici sunt evidente pe plan extern, dar altele nu sunt.

Aceste caracteristici pot duce la avantaje sau dezavantaje.

• În funcție de identitatea noastră, experimentăm situațiile şi evenimentele în mod diferit.

• În acest mod, comunicarea ne este filtrată de propriile perspective culturale.

• Suntem suma caracteristicilor și experiențelor trăite ce ne modelează viziunea și perspectivele față de ceilalți.

• Putem arăta respect față de ceilalți prin interes, fiind deschiși perspectivelor lor, evitând stereotipurile și presupunerile.

• Diversitatea este atunci când indivizii cu identități, experiențe și medii diferite se adună împreună în același loc.

• Fapt sau calitate de a fi diferit, clasificare a caracteristicilor umane după trăsături personale și biologice.

• Este mai mult decât tolerarea diferențelor, reprezintă înțelegerea, recunoașterea, respectarea și valorificarea diferențelor.

• Nediscriminarea nu înseamnă promovarea diversității.

• Diversitatea înseamnă înțelegerea valorii diferențelor individuale.

• Este important să nu tratăm oamenii diferit doar din cauza a "cine sunt ei".

• Oricine ar trebui să aibă o șansă egală pentru a-și valorifica la maximum viața și talentele.

• Este important să promovăm cu toții egalitatea și să apărăm oamenii care sunt tratați nedrept.

• Amintește-ți să fii mândru de cine ești, și să respecți faptul că fiecare om este diferit.

În activitatea pe care o desfăşoară, omul este o fiinţă dependentă de ceilalţi. Are nevoie permanentă de a comunica şi coopera. Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate.

Școala este de asemenea un mediu important de socializare. Deseori ne întrebăm noi, cadrele didactice, cum vom efectua integrarea copiilor cu CES?....Oare nu ar trebui să ne gândim că este prioritară realizarea procesului de înţelegere a colegilor cu privire la deficienţele lor? Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte drăguţi cu alţi copii care sunt diferiţi de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lânga ei fără să-i includă şi pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacţionează aşa atunci când nu înţeleg. Pentru a-i putea înţelege mai bine, se pot organiza jocuri cu ajutorul cărora pot înţelege, pe rând, diverse handicapuri. De exemplu, pentru a-i înţelege pe copiii cu deficienţe de vedere, se poate propune un joc în care, pe rând, copiii, sunt legaţi la ochi şi lăsaţi să se descurce într-un perimetru definit. În felul acesta, copiii vor înţelege mai bine situaţia în care se poate afla un copil cu deficienţe de vedere. Asemănător se pot inventa diverse jocuri adaptate la vârsta şi la puterea lor de înţelegere.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel, copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurator şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânarul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la învăţatură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (profesori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea. În astfel de cazuri, cadrul didactic trebuie să se apropie mai mult de sufletul copilului pentru ca acesta să nu se mai simtă respins.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Copiii care prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice).

Din experienţa personală aș putea afirma că profesorul poate folosi în procesul de predare, de învăţare-evaluare, diverse strategii şi intervenţii utile, precum:

- în primul rând trebuie să ţină cont de crearea unui climat afectiv-pozitiv;
- stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare;
- încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilo;
- formarea unei atitudini pozitive a colegilor;
- încurajarea independenţei şi creşterea autonomiei personale.

Toate acestea sunt aspect semnificative de care cadrul didactic trebuie să ţină cont în vederea facilitării integrării şcolare a acestor copii. Este foarte important ca noi, cadrele didactice, să le încurajăm eforturile, să îi sprijinim, să îi apreciem pozitiv în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă.

De asemenea folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres, centrarea învăţarii pe activitatea practică nu sunt de neglijat când vorbim despre copii cu CES.

De cele mai multe ori, când lucrăm cu elevi cu cerinţe educative speciale, ne gândim la sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile, la folosirea învăţării afective, la adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare, dar si la sprijinirea elevului să devină membru al unui grup. Este bine să organizăm activităţi de grup care să stimuleze competențele sportive, comunicarea şi relaţionarea interpersonală (jocuri, excursii, activităţi extraşcolare, activităţi de echipă) să îi sprijinim emotional și să folosim un limbaj simplu, accesibil elevului şi nivelului lui de înţelegere.

Aşezarea în prima bancă a elevilor cu deficienţe de vedere, îmbunătăţirea calităţii iluminării, adecvarea materialelor didactice sunt aspecte pe care profesorul nu le omite când lucrează cu astfel de copii. Poziţia profesorului trebuie să fie astfel încât fiecare elev să-l poată vedea, iar în dialogul profesor-elev, profesorul să vorbească stând numai cu faţa spre elevi.

O altă perspectivă ce nu poate fi omisă de către cadrul didactic este aşezarea copiilor cu hiperactivitate şi deficit de atenţie în primele banci, astfel încât să nu le distragă atenţia restul colectivului şi să fie aşezaţi în apropierea elevilor care sunt acceptaţi de colectiv ca modele pozitive.

Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei ei este importantă.

Profesorul trebuie să fie ferm, consecvent, să folosească înţelegerea şi calmul ca modalitate de stingere a manifestării agresive a elevului, să fie comentată acţiunea elevului şi nu personalitatea lui. Este indicat ca profesorul să aprecieze limita de suportabilitate a elevului (să nu-l jignească sau umilească), să folosească o mimică binevoitoare şi o atitudine deschisă (să nu încrucişeze braţele şi să nu încrunte privirea).

Într-o abordare incluzivă, toţi elevii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

• Conștiința de sine: autoevaluarea este un instrument pe care îl puteți utiliza pentru a vă ajuta să vă evaluați atitudinile personale și să vă descoperiți potențialele prejudecăți.

• Învață: Mai degrabă decât a pune povara pe alții să te educe, învață cum să-ți sprijini colegii care ar putea fi excluși sau marginalizați prin auto-reflecție, caută îndrumare de la cei în care ai încredere. Citește și cercetează subiectul.

• Fii interesat: Cunoaște-ți colegii care sunt diferiți de tine. Caută oportunități de a-i saluta într-un mod prietenos și de a comunica. Fii tu însuți și află cine sunt colegii tăi. Cere-le punctul lor de vedere.

• Acționează: Amplificarea vocilor marginalizate și oferirea de timp pentru a fi ascultate creează oportunități pentru alții să participe și să reușească. Sprijiniți-vă colegii de clasă, dând dovadă de bunătate și empatie.

• Nu uita: E posibil să faci greșeli pe parcurs – angajamentul pentru a sprijini diversitatea, incluziunea și egalitatea este un proces. Îmbrățișează disconfortul și fii conștient că munca ta face parte dintr-un efort valoros de a face locul de studii mai incluziv.

• A începe cu pași mici este OK. Dacă faceți o greșeală, cereți-vă scuze cu adevărat și angajați-vă să vă îmbunătățiți.

Consider că nu există "reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Bibliografie:

1. Albu, A., Albu, C., „Asistenţa psihopedagogica şi medicală a copilului deficient fizic”, Iaşi, Polirom, 2000;
2. Ionescu, S., „Adaptarea socioprofesională a deficienţilor mintali”, Bucureşti, Editura Academiei P.S.R., 1975;
3. Miftode, V. (coord.), „Dimensiuni ale asistenţei sociale: forme şi strategii de protecţie a grupurilor defavorizate”, Botoşani, Eidos, 1995;
4. Popescu, G., Pleşa, O. (coord.), „Handicap, readaptare, integrare”, Bucureşti, Pro Humanitate

PROIECT EDUCAȚIONAL - PARTENERIAT
SĂRBĂTORIM ZIUA EUROPEANĂ A LIMBILOR STRĂINE

Prof . CĂRĂUȘU CAMELIA-ALINA
Școala Gimnazială „ Ștefan cel Mare „ Botoșani

Proiectele educative sunt inițiative menite să îmbunătățească procesul de învățare, să promoveze dezvoltarea competențelor și să inspire elevii sau studenții să se implice activ în educația lor. Ele pot varia de la programe școlare sau extracurriculare până la inițiative comunitare sau internaționale.

Aceste proiecte pot include:

- Ateliere creative pentru dezvoltarea abilităților practice (tehnologice, artistice sau științifice).
- Proiecte de cercetare sau de explorare în diverse domenii academice.
- Parteneriate internaționale, precum programele Erasmus, pentru schimburi culturale și educaționale.
- Campanii de conștientizare pe teme sociale, ecologice sau de sănătate.
- Proiecte digitale, cum ar fi utilizarea aplicațiilor educative sau crearea de conținut multimedia.

Exemplu de bună practică

PROIECT EDUCAȚIONAL - PARTENERIAT

SĂRBĂTORIM ZIUA EUROPEANĂ A LIMBILOR STRĂINE
WE CELEBRATE THE EUROPEAN DAY OF LANGUAGESNOUS CÉLÉBRONS LA JOURNÉE ÉUROPÉENNE DES LANGUES

Septembrie 2024

Inițiator proiect:
prof. Camelia- Alina Cărăușu

Coordonatori proiect:
prof. Camelia-Alina Cărăușu
prof. Mariana Agache
prof. Brîndușa Belciug
prof. Larisa-Ionela Scutariu
prof. Larisa Minea

DIRECTOR,
Prof. Dan- Dragoș Crîșmariu

CONSILIER EDUCATIV,
Prof. Ana Maria Popescu

Școli partenere în proiect:

Școala Gimnazială „Ștefan Cel Mare” Botoșani
Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga” Botoșani
Școala Gimnazială Nr.13 Botoșani
Școala Gimnazială Nr.1 Rîmnicu Sărat - Buzău

1. ARGUMENT

Motto- ul Uniunii Europene: „Unitate în diversitate”

Limba este un labirint. Vii dintr-o direcție și ajungi într-un loc familiar, apoi vii din altă direcție și ajungi în același loc, dar acesta nu îți mai este familiar“ de Ludwig Wittgenstein

Ziua Limbilor Europei este o manifestare care celebrează diversitatea lingvistică, plurilingvismul, învățarea limbilor străine pe durata vieții. Ziua Europeană a Limbilor are ca obiectiv să atragă atenția publicului asupra importanței învățării limbilor străine și să îl sensibilizez SĂRBĂTORIM e cu privire la existența și valoarea tuturor limbilor vorbite în Europa, încurajând învățarea lor. Manifestarea a debutat în anul 2001, an care a fost declarat de Consiliul Europei **Anul european al limbilor vorbite**. Cunoașterea limbilor străine este un atu pentru toți cetățenii europeni ai secolului al XXI-lea. Elevii trebuie să conștientizeze care sunt avantajele ce derivă din cunoașterea mai multor limbi străine și să identifice metodele cele mai eficiente și materialele auxiliare cele mai utile în acest demers de învățare. Scopul principal al activității este acela de a pune accent pe experiența personală a elevilor în legatură cu studiul limbilor străine.

Proiectul: *SĂRBĂTORIM ZIUA EUROPEANĂ A LIMBILOR STRĂINE***,** cu activități dedicate zilei de 26 septembrie**, Ziua Europeană a limbilor** a reprezentat un impact pozitiv în rândul elevilor, timp de o săptămână. Aceștia au reușit în urma prezentării proiectului și a împărțirii sarcinilor de lucru, să îndeplinească cu succes obiectivele propuse și anume: înțelegereadiversităţii culturilor și limbilor europene și valoarea acestei diversități, îmbunătățirea cunoștințelor și achiziționarea de noi noțiuni din limbile europene, încurajarea creativităţii, cooperarea și responsabilitatea personală, identificarea unor materiale auxiliare utile în studierea limbilor străine prin realizarea la alegere de creații literare – scrisori, poezii, eseuri, postere sau desene, lucrând individual, în echipă sau în perechi. La final s-a realizat o prezentare Power Point cu lucrările elevilor-un număr destul de mare, munca acestora fiind apreciată .

În concluzie, a învăța o altă limbă nu înseamnă doar a învăța cuvinte noi, ci un nou mod de a gândi nu numai despre alte societăți, o modalitate nouă de a observa mai bine propria noastră societate.

- **TITLUL PROIECTULUI:** *SĂRBĂTORIM ZIUA EUROPEANĂ A LIMBILOR STRĂINE-WE CELEBRATE THE EUROPEAN DAY OF LANGUAGES-NOUS CÉLÉBRONS LA JOURNÉE ÉUROPÉENNE DES LANGUES*

- **BENEFICIARI**: elevii claselor I-VIII de la **Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Botoșani**

- elevii claselor I-VIII de la **Școala Gimnazială Nr. 13, Botoșani**
- elevii claselor I-VIII de la **Liceul Pedagogic „ Nicolae Iorga", Botoșani**
- elevii claselor I-VIII de la **Școala Gimnazială Nr.1 Rîmnicu Sărat,Buzău**

- **COORDONATORI PROIECT**: prof. Camelia-Alina Cărăușu, prof. Stratulat Loredana, prof. Brîndușa Belciug, prof. Mariana Agache, prof. Larisa-Ionela Scutariu, prof. Larisa Minea

- **MEMBRI PROIECT**: prof. Ioana Avârvari, prof. Maria Asiminoaei, prof. Angela Ilie, prof. Mariana Moisa, prof. Anca Dîrvariu, prof. Elena Curcă, prof. Ana Maria Popescu, Gabriela Tanasă, Cristina Leizeriuc

- **SCOPUL PROIECTULUI** – conștientizarea importanței învățării limbilor străine

- **OBIECTIVELE PROIECTULUI**
  - descoperirea semnificației zilei de 26 septembrie (Ziua Europeană a Limbilor)
  - stimularea creativității și a spiritului critic;
  - creșterea interesului elevilor pentru studierea limbilor străine;
  - încurajarea plurilingvismului și a multiculturalității ;
  - identificarea avantajelor cunoașterii limbilor străine;
  - familiarizarea cu metode eficiente de învățare a limbilor străine;
  - identificarea unor materiale auxiliare utile în studierea limbilor străine.
  - conștientizarea necesității diversificării gamei de limbi învățate
  - promovarea multiligvismului şi a comunicării interculturale

- **DURATA PROIECTULUI**: 25 -29.09.2024

- **RESURSE** – **UMANE**: elevii cls. I- VIII, toate cadrele didactice
- **MATERIALE**: resurse informaționale, dicționare, culegeri de gramatică și teste, reviste, planșe, aparat foto, videoproiector

- **ETAPELE ACTIVITĂȚII**:

  - prezentarea activității;
- împărțirea sarcinilor, discuții despre "Semnificația Zilei de 26 Septembrie,, și „Importanta invatarii limbilor straine";

- realizarea de lucrări reprezentative;
- prezentarea tradițiilor, elementelor definitorii ale culturii țărilor alese;
- degustarea mâncărurilor tradiționale din țările europene;
- prezentarea costumelor tradiționale;
- curiozități .

- **EVALUARE:** - evaluarea lucrărilor

- **DISEMINARE:** - expunerea lucrărilor.

  - prezentarea proiectului în cadrul comisiilor metodice.

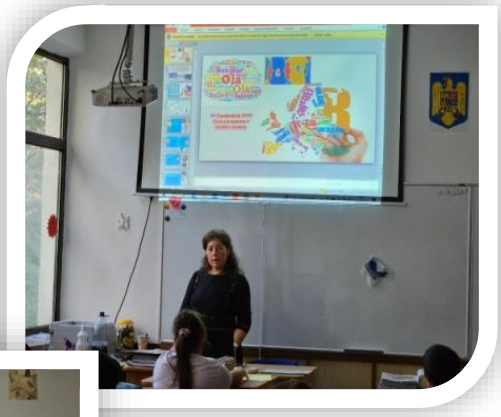
ANEXA 1

CHESTIONAR

- Câte limbi străine cunoști? Câte limbi străine crezi că ar trebui să cunoască un om?
- La ce ne ajută cunoașterea mai multor limbi străine?

3. Care sunt ”instrumentele” pe care le utilizezi în învățarea limbilor străine?
4. Care sunt cele mai eficiente metode de învățare a unei limbi străine?
5. Descrie o situație concretă în care ți-ar putea fi utilă cunoașterea unei limbi străine.

SFANTUL
PATRICK

cl. a VI a B
dirig. Alina Cărtușu

DE LA INTENȚIE LA SUCCES: CUM SĂ REDACTEZI O SCRISOARE DE INTENȚIE CARE FACE DIFERENȚA

Prof. AGACHE MARIANA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

De multe ori, în carieră, apar oportunități de a aplica pentru o poziție mai înaltă în ierarhia profesională sau pentru un rol de formator profesionist. În astfel de situații, redactarea unei scrisori de intenție devine un pas esențial.

O *scrisoare de intenție* este un document formal pe care îl trimiți alături de CV atunci când aplici pentru un loc de muncă, un program de studii, o oportunitate de voluntariat sau alte poziții profesionale.

Scopul acestui document este de a-ți exprima interesul pentru poziția respectivă și de a evidenția motivele pentru care te consideri potrivit pentru rol. Este șansa ta de a explica, în detaliu, cum experiențele și abilitățile tale se potrivesc cerințelor postului.

O scrisoare de intenție reprezintă o legătură personalizată între tine și angajator, oferindu-i o imagine clară asupra motivației și aptitudinilor tale. Aceasta completează CV-ul, aducând un text structurat și personal care evidențiază nu doar calificările tale, ci și personalitatea, modul în care te integrezi într-o echipă și felul în care poți contribui la obiectivele organizației.

Prezentarea ta profesională reprezintă ocazia ideală pentru a demonstra angajatorului cine ești și ce valori aduci. Scrisoarea trebuie personalizată pentru fiecare aplicație, demonstrând interesul tău autentic față de rol și organizație.

Spre deosebire de CV, care enumeră fapte și realizări, scrisoarea de intenție explică modul în care experiențele tale se aliniază cu cerințele poziției. Este locul în care scoți în evidență calitățile și realizările relevante. O scrisoare bine redactată arată nu doar competențele tale tehnice, ci și abilitatea de a exprima clar și convingător idei. Aceasta reflectă profesionalismul și angajamentul tău, răspunzând la întrebări precum: „Care este motivația ta?" sau „De ce te consideri potrivit pentru acest rol ?".

O scrisoare de intenție eficientă include următoarele elemente:

Introducerea (paragraful de deschidere): În introducere trebuie să fie menționat salutul adresat angajatorului sau persoanei responsabile cu selecția, o frază atrăgătoare care să capteze atenția și să arate entuziasmul tău. De asemenea, motivația ta pentru aplicare trebuie să fie evidentă încă din acest prim paragraf.

Paragraful de mijloc (detalii profesionale): Paragraful referitor la detaliile profesionale trebuie să evidențieze experiențele relevante pentru poziția dorită și modul în care abilitățile tale răspund acestor cerințe. Este important să adaugi exemple clare și convingătoare care să susțină afirmațiile tale.

Concluzia (paragraful final): „În concluzie, trebuie să-ți exprimi dorința de a contribui și a învăța în cadrul echipei, să menționezi disponibilitatea pentru discuții ulterioare, să mulțumești pentru timpul acordat și să îți arăți respectul față de procesul de selecție.

În redactarea scrisorii de intenție, este recomandat să ajustezi conținutul în funcție de aplicație, să păstrezi un ton profesional, dar autentic, și să nu exagerezi realizările, însă nici să nu te

subestimezi. Scrisoarea trebuie să fie concisă, ușor de citit, bine organizată și corectă din punct de vedere gramatical.

O scrisoare bine redactată poate face diferența între o candidatură remarcată și una care trece neobservată.

Exemplu de scrisoare de intenție

Mariana Agache Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani Tel: 07522817xxx
E-mail: agache_mariana@yahoo.com

Stimată Doamnă Director,

Cu respect și entuziasm, doresc să îmi exprim interesul pentru poziția de formator în cadrul proiectului POCU „Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți" – CRED.

Sunt profesor pentru învățământul primar, cu grad didactic I și o experiență profesională de 37 de ani dedicată educației. Sunt titulară la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" din Botoșani, absolventă a studiilor universitare în Științe ale Educației, cu specializarea Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar, și a unui program de masterat în Managementul Instituțiilor Educaționale.

Pe parcursul carierei mele, am acumulat o experiență semnificativă în formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, contribuind la creșterea competențelor profesionale și la aplicarea unor practici educaționale inovatoare. În calitate de formator în cadrul Casei Corpului Didactic, am susținut cursuri precum „Educația copiilor cu ADHD", „Școala părinților – școală de educație permanentă" și „Abilitarea curriculară a cadrelor didactice din învățământul primar pentru clasa pregătitoare". Aceste activități au avut un impact pozitiv asupra participanților și comunității educaționale.

De asemenea, am avut diverse roluri în proiecte finanțate din fonduri externe (POSDRU), printre care: Expert pe termen scurt în proiectul „Școală după școală - alternativă pentru educație" (POSDRU/91/2.2/S/62447); Formator în proiectele „Leadership și management educațional în sistem descentralizat" (AMPOSRU/ID 4037) și Programul „Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii din clasele I-IV" (POSDRU/87/1.3/S/63113).

Un alt aspect important al activității mele este implicarea în elaborarea și evaluarea curriculumului național. Am contribuit la realizarea ghidurilor metodologice și a itemilor de evaluare națională pentru clasa a II-a în colaborare cu CNEE, precum și la dezvoltarea altor instrumente curriculare de impact la nivel național.

Experiența mea include, de asemenea: crearea materialelor de curs și suporturilor educaționale; organizarea și coordonarea sesiunilor de formare continuă; oferirea de feedback individualizat și monitorizarea progresului cursanților; diseminarea bunelor practici la nivel local și național, inclusiv prin organizarea Conferinței Internaționale „Exemple de bune practici din activitatea didactică".

Ca autor și coautor, am realizat 38 de auxiliare didactice și am publicat peste 80 de articole în reviste de specialitate, contribuind la dezvoltarea resurselor educaționale.

Consider că abilitățile mele în utilizarea tehnologiei și platformelor digitale, cunoștințele avansate de management educațional, precum și competențele mele interpersonale mă recomandă drept un candidat ideal pentru această poziție. Sunt o persoană dedicată, pasionată de perfecționare

continuă și deschisă la provocări noi, dorind să sprijin colegii din învățământul primar în aplicarea unor practici centrate pe competențele-cheie și nevoile elevilor, cu un accent deosebit pe combaterea abandonului școlar.

Aștept cu nerăbdare să contribui la succesul proiectului CRED și sunt disponibilă pentru a discuta în detaliu contribuția mea.

Vă mulțumesc pentru oportunitatea acordată.

Cu stimă, Prof. Mariana Agache

Menționez, cu mândrie, că am obținut poziția de formator în cadrul proiectului CRED, în urma unui proces de selecție riguros, având cel mai mare punctaj din regiunea Nord-Est. Acest rezultat confirmă nu doar dedicarea și competențele mele în domeniul educațional, ci și angajamentul de a susține calitatea în educație. Este o realizare personală, dar și o promisiune de implicare continuă în dezvoltarea profesională a colegilor mei și în creșterea calității actului educațional, în beneficiul elevilor și al întregii comunități.

Bibliografie on-line

1. https://cariera.ejobs.ro/scrisoare-de-intentie-model/
2. https://www.bing.com/search?qs=AS&pq=Scrisoare+de+intentie&sk=CSYN1&sc=16-21&q=scrisoare+de+intentie
3. https://www.hipo.ro/locuri-de-munca/vizualizareArticol/605/Ce-informatii-contine-scrisoarea-de-intentie%3f

STIMULAREA CREATIVITĂŢII PREŞCOLARILOR PRIN ACTIVITĂŢILE ARTISTICO – PLASTICE; METODE ŞI TEHNICI

Prof. înv. preşcolar BĂLĂUCĂ LOREDANA
Prof. înv. preşcolar ACONSTANTINESEI IULIA MĂDĂLINA
Grădinița „Căsuța cu povești” Brehuiești

Motto: „Culoarea este viaţa, fiindcă o lume fără culoare se înfăţişează moartă. Culorile sunt energii radiante care ne influenţează pozitiv sau negativ.” (I. Şuşală, O. Bărbulescu)

Posibilitatea de a înţelege şi a simţi frumosul din artă, din mediul înconjurător, din viaţa socială şi de a dezvolta aptitudinile de creaţie artistică, se realizează în grădiniţă. La vârsta preşcolară educaţia estetică nu se poate separa de procesul de cunoaştere a realităţii, de contactul direct cu obiectele şi fenomenele din mediul înconjurător.

În vederea înfăptuirii acestei educaţii, se ţine seama de particularităţile psiho-individuale, de posibilităţile de percepere a frumosului de către copii mai ales de faptul că la vârsta preşcolară copiii au tendinţa de a exprima în lucrările lor ceea ce văd, aud, că spiritul de imitaţie, dorinţa de cunoaştere, tendinţa de a folosi creionul, culorile, nevoia acestora de continuă mişcare sunt caracteristici ale vârstei preşcolare. Având în vedere particularităţile menţionate, ca şi scopul şi sarcinile ce ne revin, se dirijează atenţia copiilor spre aspectele cunoscute lor din mediul înconjurător, în felul acesta ei vor reuşi să realizeze în creaţiile lor aspecte deosebit de interesante, dându-le posibilitatea să-şi manifeste aptitudinile cât si dorinţele lor estetice.

Pictura constituie o activitate prin care jucându-se, copiii ne dau posibilitatea să constatăm felul cum văd, cum înţeleg lumea, ce i-a impresionat mai mult din multitudinea aspectelor văzute, ce lea reţinut atenţia, să descoperim interesele şi năzuinţele lor. În acest scop am căutat să le dezvolt interesul şi dragostea pentru activitatea de desen şi pictură folosind mijloace de realizare diverse. Am observat că la început preşcolarii "desenau" din dorinţa de a acţiona cu creionul, cu culorile, de a trasa linii orizontale şi verticale fără ca mai înainte să-şi fi propus o anumită temă, un anumit subiect, doar o simplă mâzgâleală. Uneori, motivau: "am desenat ceva" şi după multe insistenţe îmi spuneau că este o minge sau o jucărie, ceea ce de fapt îşi doreau să deseneze.

Pentru a le trezi interesul pentru pictură, am început mai întâi cu exerciţii de desen, încercând mai multe procedee: am folosit colile mari de hârtie pe care ei au mâzgălit, ceea ce au vrut, ceea ce şi-au imaginat, apoi am schimbat colile ca numai după aceea să le dau o anumită temă şi numai după aceste exerciţii de desen am trecut la activităţi de pictură. După câteva activităţi în care am făcut exerciţii de preparea culorilor şi combinarea lor, după preferinţa fiecăruia, în scopul redării expresive a imaginaţiei, am trecut la desfăşurarea unor activităţi de pictură cu teme propuse de mine. Toate aceste modalităţi de lucru le-am făcut din dorinţa de a le stimula imaginaţia pentru o astfel de activitate, ei lucrând nestingheriţi au reflectat în picturile lor obiecte şi fenomene din realitatea înconjurătoare. Îndată ce activitatea a luat sfârşit, le-am cerut să verbalizeze ceea ce au realizat şi să motiveze lucrarea proprie.

Din răspunsurile primite mi-am dat seama de bogăţiile imaginţiei lor, sau de sărăcia acesteia, de volumul cunoştinţelor pe care-l posedă fiecare copil din grupă. O primă modalitate prin care am căutat să le îmbogăţesc cunoştinţele copiilor pe care le pot transpune cu uşurinţă în picturile au fost plimbările în jurul grădiniţei. Cu această ocazie copiii au observat că toamna frunzele copacilor încep să se îngălbenească, ruginesc, cad, altele mai sunt încă verzi. Le-am cerut să strângă frunze ca să le ducem în grădiniţă. Acţiunea aceasta mi-a dat posibilitatea să constat că preşcolarii au preferinţe pentru anumite culori, deoarece unii au adunat numai frunze galbene, alţii verzi şi câţiva frunze cu un colorit diferit. Într-o activitate le-am cerut să pictăm un parc şi să realizăm şi noi culori asemănătoare, apropiate de culorile frunzelor adunate de ei. Pentru realizarea acesteia le-am pus la îndemână acuarele şi le- am dat şi model câte o frunză, atrăgându-le atenţia să folosească foarte puţină apă.

Activităţile de pictură ne dau posibilitatea să le dezvoltăm copiilor gustul estetic, sa-i iniţiem în tehnica picturii şi a combinării culorilor şi să-i obişnuim cu limbajul plastic. Cu cât se va solicita mai mult efortul intelectual şi creativ al copiilor în procesul didactic, cu atât va creşte şansa dezvoltării personalităţii creatoare a preşcolarului.

Modernizarea continuă a procesului instructiv-educativ, impune ca strategiile aplicate să fie cât mai riguros selectate şi într-o formă accesibilă, inovatoare. Prin folosirea diversificată a metodelor, se urmăreşte deschiderea în sufletul copilului a dorinţei de învăţare într.un mod eficient şi creativ. În stimularea creativităţii copiilor preşcolari prin activităţile de pictură şi desen un rol

important îl au şi tehnicile de lucru folosite de educatoare. În lucrările realizate am îmbinat elemente de limbaj plastic cu cele de tehnică. Una dintre aceste tehnici este dactilopictura. Mâna lucrează firesc prin contactul tactil cu apa, cu materialele pe care copiii le folosesc. Prin simbolurile grafice reflectate în dactilopictură, prin libertatea în alegerea temei, copiii preşcolari transpun în culoare bogăţia informaţiilor de care dispun şi cu care operează, dau libertate memoriei cromatice şi figurative. Prin contactul mâinii direct cu hârtia, copiii încep incă de la grupa mică să ştie cum să-şi dozeze efortul la apăsare, ating uşor hârtia, cu mişcări fine ale degetelor şi ale mâinii întregi. Folosind această tehnică, mâna copilului capătă o mare flexibilitate, o mai mare siguranţă, iar muşchii mici ai mâinii se dezvoltă şi se întăresc. Această tehnică de lucru are darul de a trezi interesul copiilor pentru activitatea de pictură, stimulându-le independenţa şi creativitatea.

Tehnica Suprapunerii sau Pata de culoare: - Pe foaia de hârtie li se precizează copiilor să facă două pete de culori diferite, aşezate una peste alta. Se îndoaie apoi pe marginea petelor foaia pe verticală ,se muchiază şi se presează. Deschizând foaia se cere copiilor să verbalizeze pictura obţinută. Astfel, aceeaşi pictură are 3-4 înţelesuri - seamănă cu un fluture, o frunză, o floare, o pasăre. Această tehnică îi pune pe copii în situaţia.de a-şi imagina conturul unui obiect sau fiinţe ce trebuie realizată, stabilind caracterul analitic sau sintetic al gândirii acestora.

Tehnica ştampilelor (cartofi, dopuri de plută, radiere) - Pentru aceasta se folosesc cartofi mai mari şi proaspeţi. Se taie cartoful în două jumătăţi. Cu vârful cuţitului se desenează pe suprafaţa lui modelul dorit. Cu ajutorul cuţitului trebuie scos modelul în relief. Pe ştampila rezultată astfel se aplică cu pensula tempera şi se stampilează modelul dorit.

Pictura cu palma - Se unge palma cu un strat de vopsea mai concentrată şi aplicând-o apoi pe suprafaţa de decorat, se obţine o pată care sugerează un model oarecare, ce poate fi completat cu ajutorul dactilopicturii sau chiar cu pensula, obţinânduse astfel diferite imagini ca, de exemplu, un cocoş. Aplicând palma de mai multe ori în acelaşi loc şi învârtindu-se în acelaşi timp foaia de hârtie se obţin efecte sub formă de floare, de soare sau alte imagini.

Pictura cu paiul: - Se picură mici pete de culoare pe hârtie cu ajutorul pensulei sau a unui burete. Se ţine paiul deasupra hârtiei, orientat în direcţia unde se doreşte sa meargă pictura. Se suflă prin pai, iar culoarea se va întinde pe hârtie. Copiii vor obţine astfel structuri atractive şi creative. Exemple de activităţi: ”Tufişuri”, „ Foc de artificii”

Pictura cu sfoara - După ce s-a pus o cantitate mică de vopsea în mijlocul unei foi, copilul se foloseşte de o sfoară pentru a elimina vopseaua şi a realiza un desen; se trage sfoara de la un capăt, după ce a fost aşezată într-o anumită formă peste pata de culoare fluidă între două foi. . Exemple de activităţi: „Vârtejuri”

Pictura cu buretele : - Se taie buretele în bucăţi mici, uşor de manevrat. Se udă hârtia şi se întinde pe masă; utilizând un beţişor sau o pensulă, se picură pe hârtie mici pete de culoare; acestea se absorb cu bucăţi de burete de diferite forme; va rezulta o structură interesantă pe care copiii o vor realiza în mod creativ, putându-i da diferite interpretări.

Tehnica desenului cu lumânarea - În acest scop se folosesc lumânările pentru pomul de iarnă sau chiar lumânările obişnuite. Cu ele se poate desena pe foaia de bloc. Dacă lumânarea este colorată - de exemplu roşie sau albastră - se vede urma ei pe hârtie; dacă este albă, urma ei este văzută atunci când hârtia este aşezată în lumină. După terminarea desenului se pictează toată suprafaţa hârtiei cu acuarelă în culori tari (roşu, maro sau albastru închis). Pe conturul desenat cu lumânarea, culoarea nu se prinde şi astfel desenul apare alb sau colorat mai deschis pe fondul colorat închis. Teme: „ Peisaj de iarnă”

În cadrul activităţilor artistico-plastice este necesar ca preşcolarii să aibă posibilitatea să se manifeste liber, fără teama de a greşi, de a li se face imediat observaţie critică. Se recomandă "amânarea evaluării" până la finalizarea lucrărilor, iar când se fac aprecieri, să se facă în contextul unui climat stimulativ, fiindcă observaţiile critice făcute în alte momente stânjenesc spontaneitatea creatoare a copiilor. În felul acesta se poate cultiva îndrăzneala, independenţa, originalitatea şi creativitatea preşcolarului.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ al preşcolarului Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire şi stilul de lucru la grupă, cristalizate în secole de învăţământ tradiţional, prea puţin preocupat de această latură a personalităţii elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată.Putem spune aşadar că, creativitatea este însăşi exprimarea de sine a fiinţei umane, în orice domeniu se manifestă.

Bibliografie

1. Rafailă, E. - "Educarea creativităţii la vârsta preşcolară", Editura Aramis , Bucureşti, 2002 2. Stoica, A. - "Creativitatea elevilor", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982.

IMPORTANȚA TIMPULUI LIBER PENTRU FIINȚA UMANĂ

Prof. BĂLĂUCĂ CORNEL
Școala Gimnazială nr.1 Vlădeni

După cum se ştie, activitatea socială, de producţie şi de orice altă natură a omului, întreaga sa evoluţie ca specie şi ca individ, se desfăşoară în timp. În nici o altă perioadă istorică, atenţia n-a fost îndreptată atât de pregnant spre problemele timpului, ca în zilele noastre şi asta probabil, deoarece niciodată timpul fizic n-a părut a fi mai preţios, iar instrumentele necesare pentru a-i dezvălui tainele şi pentru a-l stăpâni n-au fost mai multe şi mai eficiente ca astăzi.

Timpul liber reprezintă perioada din viaţa omului în care acesta se eliberează de orice obligaţii şi este liber să-şi aleagă anumite activităţi sau preocupări. Timpul reprezintă o dimensiune a existenţei umane, care îi permite omului să acumuleze o anumită experienţă de viaţă. Important este să reţinem fenomenul ireversibilităţii timpului, ca să nu avem apoi remuşcări de conştiinţă cu privire la faptele noastre, modul de viaţă ales, calitatea acesteia. Timpul liber poate fi definit ca intervalul de timp pe care îl folosim la bunul nostru plac, care poate fi planificat şi dirijat în conformitate cu propriile imbolduri, interese, dorinţe, alegând şi realizând activităţile care corespund înclinaţiilor şi aspiraţiilor personale. Ideea de timp liber nu este nouă, ea este vehiculată încă din Antichitate şi credem că acest fapt nu trebuie să ne mire, deoarece, dacă oamenii muncesc, practic, întreaga viaţă, apoi desigur că, în conformitate cu logica existenței umane, ei trebuie să aibă un răgaz, ca să se odihnească. Astfel, Aristotel menţiona că timpul liber nu înseamnă sfârşitul muncii, ci, dimpotrivă, munca înseamnă sfârşitul timpului liber. Această idee este valoroasă prin faptul că scoate în evidenţă caracterul continuu al muncii. Munca reprezintă factorul decisiv al existenţei umane şi al devenirii

personalităţii, indicând concomitent asupra posibilității de alternare a muncii şi timpului liber, orientându-ne subtil spre o altă noţiune – „bugetul de timp”. Literatura de specialitate elucidează definiţii, caracteristici şi viziuni cu privire la conceptul nominalizat. Analizând esenţa acestora, putem conchide că bugetul de timp al omului reprezintă resursele temporale de care dispune individul şi care se constituie din trei mari secvenţe: timp de muncă destinat studiilor, activităţii profesionale; timp de soluţionare a șase necesităţilor fiziologice, social-culturale/gospodăreşti şi timpul liber, trăit la bunul plac al omului.

La ora actuală, societatea caută o împărţire ideală a timpului vieţii în: timp şcolar și extrașcolar, timp de lucru, timp familiar, timp liber sau timp personal, care să-i permită atât realizarea necesităţilor sale economice, precum şi soluţionarea unor probleme de ordin social, cultural, familial, personal, pe care ființa umană ar putea să le rezolve, dacă ar şti cum să-şi organizeze mai bine timpul. În acest sens, conceptualizarea educației pentru timpul liber şi realizarea acesteia în cadrul educației formale şi nonformale răspunde unei noi realităţi pedagogice şi sociale, fiind consemnată de creşterea cantitativă a resurselor de educaţie/ instruire, ca urmare a două fenomene cu caracter obiectiv.

Educația pentru timpul liber reprezintă o formă specializată a procesului educaţional integral/de bază, care include mai multe domenii (cultural-artistic, turistic, social, economic etc.) şi are în vedere formarea la elevi a competenţei de gestionare a timpului liber. Din perspectiva educaţiei permanente, aceasta se dovedeşte a fi o educaţie rentabilă sub raport familial, sanitar, social şi economic, iar importanţa ei va creşte o dată cu implementarea în Republica Moldova a concepţiei învăţării pe tot parcursul vieţii, care solicită şi stăpânirea de către tineri a competenţei de gestionare valorică a timpului liber în favoarea dezvoltării unei personalităţi culturale şi a promovării unei cetăţenii active.

Realitatea orientării tot mai multor persoane spre activităţile motrice de timp liber, se datorează fără îndoială şi necesităţii de a găsi o modalitate de compensare a caracteristicilor vieţii omului modern (poluarea, suprasolicitarea nervoasă, alimentaţia necorespunzătoare sau supraalimentaţia, sedentarismul etc.).

După unele calcule efectuate de oamenii de ştiinţă, în ultimul secol, progresul tehnicii a dus la scăderea folosirii forţei musculare în procesul de producţie de circa zece ori, această diminuare accelerându-se tot mai mult, omul rămânând din punct de vedere biologic neschimbat faţă de strămoşul său din epoca de piatră (aproximativ 50% din ţesuturile lui sunt de tip muscular, iar majoritatea organelor, aparatelor şi sistemelor sunt adaptate pentru organismul în mişcare şi pentru activitate fizică).

Mai mult, a apărut un curent (lucru valabil şi în ţara noastră), în utilizarea computerelor ca mod de petrecere a timpului liber. Unul din instinctele umane fundamentale este nevoia de mişcare, dispariţia acestei nevoi înregistrându-se doar în cazuri speciale de boală ori bătrâneţe foarte avansată. De aceea, psihologii tind să interpreteze sedentarismul voluntar modern ca pe o formă de maladie psihică, ca pe o tendinţă de autodistrugere asemănătoare alcoolismului sau tabagismului.

Aceste realităţi creează efecte cărora este imperios necesar să li se găsească antidotul, soluţii de compensare.

Profunda revoluţie contemporană din domeniile ştiinţei, tehnicii, informaticii, care a făcut din ştiinţă tot mai mult o forţă nemijlocită de producţie, deschide largi posibilităţi şi în ceea ce priveşte modul de utilizare a timpului liber.

În epoca noastră, timpul liber a devenit o problemă socială, pedagogică şi culturală, care priveşte în egală măsură societatea şi individul. Pe de o parte societatea, deoarece de sănătatea şi forţa de

creaţie a tuturor membrilor săi depinde binele şi progresul comun, pe de altă parte individul, deoarece dezvoltarea sa fizică, morală şi psihică, depinde şi de modul în care utilizează timpul liber.

În condiţiile în care munca tinde să devină tot mai puţin fizică şi tot mai mult intelectuală (sedentară), timpul liber e necesar să cuprindă o activitate bogată în conţinut, care să contribuie la dezvoltarea personalităţii, la perfecţionarea calificării, la lărgirea orizontului de cultură generală, la integrarea în viaţa socială, la autoinstruire şi autoeducare, la dezvoltarea aptitudinilor, dar şi la compensarea efectelor activităţilor de tip sedentar asupra stării de sănătate generale.

Dezvoltarea accelerată a ştiinţei şi tehnicii, face ca ritmul acumulării de noi cunoştinţe să fie alert şi, în acelaşi timp, uzura morală şi fizică a cunoştinţelor dobândite la un moment dat atât de rapidă, încât adaptarea individului la exigenţele preocupărilor sale să impună reciclarea sau recalificarea periodică. Cunoştinţele acumulate în şcoală, sau experienţa practicii, nu mai sunt suficiente pentru a acoperi fluxul imens de informaţii datorat celor mai noi descoperiri.

Complexitatea vieţii contemporane şi ritmul alert la care este obligat omul să se adapteze, duc la un mare consum de energie, la o intensă solicitare a sistemului nervos. Noile condiţii de muncă şi viaţă, solicită elemente de compensare în scopul prevenirii sau înlăturării oboselii cronice (ca o consecinţă a realităţii dependenţei de muncă, a apărut recent termenul „workaholism"), a surmenajului, sau dereglărilor neuropsihice cu consecinţe foarte grave. Funcţia de destindere, de refacere după eforturi fizice şi intelectuale, revine timpului liber.

Aşadar, elementul care defineşte timpul liber, este autodeterminarea, care implică opţiunea pentru o anumită activitate. Pentru ca opţiunea să fie corectă, bazată pe discernământ, ea trebuie precedată de o deliberare, influenţată de nivelul de cultură, de aspecte educaţionale, de convingeri personale etc.

Astfel, întrebuinţarea timpului disponibil, rămâne la latitudinea fiecăruia dintre noi, în funcţie de interese, preocupări, gusturi, ideal de viaţă, rămânând totuşi necesitatea de a modela aceste opţiuni, situaţie în care rolul major revine familiei şi şcolii.

Bibliografie:

1.BALINT, Gh. Activităţi sportiv-recreative şi de timp liber: paintball, mountain bike, şi escaladă. Iaşi: PIM. 2007. p.193.

2.HODĂJEU, D. Condiția umană la Blaise Pascal și Jean Jacques Rousseau. Cluj-Napoca: Grinta, 2006. 265 p.

3.ELLEFLEUR, M. Le loisir contemporain: essai de philosophie sociale. Canada: Presses de l'Universitè du Quèbec, 2002. 192 p.

DIGITALIZAREA CONTABILITĂȚII PUBLICE – ALTERNATIVA VIITORULUI

Contabil șef, ALUPEI OANA DANIELA
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

În era tehnologiei, modernizarea contabilității publice nu mai este o opțiune, ci o necesitate.

Astăzi, tehnologia influențează aproape toate aspectele vieții noastre, dar contabilitatea din instituțiile publice rămâne blocată în metode tradiționale, care sunt greoaie, ineficiente și adesea problematice. Procesele birocratice sunt lente și își bazează existența pe munți de documente fizice. Acest lucru duce la erori frecvente, risipă de resurse și o lipsă alarmantă de transparență. Într-un astfel de context, digitalizarea contabilității apare ca un răspuns firesc pentru a îmbunătăți eficiența și a spori responsabilitatea în utilizarea fondurilor publice.

Renunțarea la sistemul contabil clasic este o necesitate, deoarece acesta prezintă numeroase limitări care afectează gestionarea eficientă a banilor publici. În primul rând, întârzierile frecvente cauzate de procesarea manuală a datelor financiare fac dificilă luarea unor decizii rapide, mai ales în situații care necesită acțiuni urgente. În al doilea rând, lipsa transparenței îngreunează urmărirea cheltuielilor publice, ceea ce creează un mediu propice pentru fraude și utilizări abuzive ale fondurilor. În cele din urmă, lipsa unei integrări eficiente între departamente și instituții generează o fragmentare a informațiilor, ceea ce duce la dificultăți majore în comunicare și analiză. Aceste probleme subliniază necesitatea implementării unor soluții moderne care să elimine aceste deficiențe.

Digitalizarea contabilității publice reprezintă soluția esențială pentru depășirea limitărilor sistemului contabil tradițional. Tot mai multe țări investesc în tehnologii inovatoare care schimbă fundamental modul de gestionare a finanțelor publice.

Prin adoptarea **contabilității în cloud**, instituțiile beneficiază de acces rapid și centralizat la informații financiare, eliminând costurile administrative ridicate și arhivele fizice. În plus, această tehnologie facilitează o colaborare mai eficientă între departamente și instituții.

Inteligența artificială și analiza Big Data oferă posibilitatea detectării în timp real a tranzacțiilor suspecte, reducând riscul de fraude. De asemenea, procesele de raportare și analiză sunt automatizate, oferind o imagine clară asupra resurselor și ajutând la identificarea zonelor în care există risipă.

Prin **tehnologia blockchain**, tranzacțiile financiare devin complet sigure și imuabile, ceea ce sporește transparența în utilizarea fondurilor publice. Cetățenii pot verifica modul în care sunt gestionate finanțele, iar riscul de corupție este considerabil diminuat.

În plus, utilizarea **sistemelor ERP (Enterprise Resource Planning)** permite integrarea eficientă a tuturor datelor financiare și administrative. Aceasta duce la procese mai rapide și mai precise, simplificând luarea deciziilor și gestionarea bugetului public.

Digitalizarea contabilității publice nu este doar o etapă de modernizare, ci o transformare profundă, menită să creeze instituții mai responsabile, transparente și orientate către nevoile cetățenilor.

Soluțiile moderne pentru optimizarea gestionării financiare se bazează pe tehnologii inovatoare care eficientizează procesele și asigură transparența. Un exemplu important este **contabilitatea în cloud**, care permite acces rapid și facil la datele financiare ale instituțiilor publice. Aceasta elimină nevoia

de arhive fizice, reduce semnificativ costurile administrative și facilitează colaborarea între departamente și instituții.

De asemenea, utilizarea **inteligenței artificiale și analizei Big Data** face posibilă detectarea tranzacțiilor suspecte în timp real, reducând astfel riscurile de fraudă. Automatizarea proceselor precum raportarea și prognoza bugetară oferă o imagine detaliată asupra resurselor, ajutând la identificarea și eliminarea zonelor în care se risipesc fonduri.

O altă tehnologie esențială este **blockchain-ul**, care garantează o transparență totală prin păstrarea sigură și imuabilă a tranzacțiilor financiare. Aceasta permite cetățenilor să urmărească modul în care sunt utilizate fondurile publice, reducând semnificativ riscul de corupție și manipulare a datelor.

În final, **sistemele ERP (Enterprise Resource Planning)** integrează toate datele financiare și administrative într-o platformă unică. Acest lucru simplifică procesele, îmbunătățind viteza, precizia și eficiența în gestionarea bugetului public.

Aceste tehnologii nu doar optimizează gestionarea financiară, ci transformă complet modul în care sunt administrate fondurile publice.

Exemple de succes ale digitalizării contabilității publice în lume

Digitalizarea contabilității publice nu este doar un concept teoretic, ci o practică adoptată deja cu succes de mai multe state. Iată câteva exemple care arată impactul tehnologiilor moderne în gestionarea eficientă a finanțelor publice:

Estonia: Lider mondial în adoptarea tehnologiei blockchain, această țară utilizează sistemul inovator pentru a spori transparența bugetară. Blockchain permite înregistrarea imuabilă și sigură a tranzacțiilor financiare, reducând considerabil riscurile de fraudă și corupție. Prin această soluție, Estonia demonstrează cum tehnologia poate deveni un instrument esențial pentru o administrație responsabilă.

Suedia: Prin adoptarea unui sistem de contabilitate în cloud, Suedia a economisit milioane de euro anual. Această tehnologie permite acces rapid la datele financiare și elimină arhivele voluminoase, contribuind la reducerea cheltuielilor administrative. În același timp, facilitează colaborarea între instituții, îmbunătățind semnificativ eficiența proceselor financiare.

Statele Unite: Utilizarea tehnologiilor de Big Data în sectorul public a devenit un instrument crucial pentru detectarea neregulilor financiare. Prin analizarea masivă a datelor, autoritățile pot identifica tranzacții suspecte și zonele în care apar risipă de resurse. Acest lucru a dus la o gestionare mai eficientă a bugetelor și la prevenirea fraudei pe scară largă.

Aceste exemple demonstrează clar că digitalizarea contabilității publice nu mai este o opțiune, ci o necesitate în lumea modernă. Implementarea unor soluții inovatoare, precum blockchain, cloud computing și Big Data, poate transforma radical modul în care instituțiile publice își gestionează resursele. Reducerea risipei, sporirea transparenței și eficiența proceselor devin realități palpabile, care contribuie la dezvoltarea economică și la creșterea încrederii cetățenilor în administrația publică.

Rămâne de văzut cât de repede România va face acest pas crucial către modernizare, însă aceste exemple internaționale pot servi drept surse de inspirație pentru implementarea unor soluții similare.

Bibliografie:

1. Autoritatea pentru Digitalizarea României *Digitalizarea instituțiilor publice – o privire spre România* Publicat de: Smart City Magazine, 2022
2. Crîșmariu, Alina & Șomîtcă, Sorin Provocările digitalizării în sectorul public: cloud computing Publicat în: CECCAR Business Review, Nr. 11/2021

3. Autoritatea pentru Digitalizarea României Ghidul Digitalizării Publicat de: Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, 2024
4. Constantin, Daniel-Ștefan & Voinea, Ion-Emilian *Transformarea digitală în administrația publică - Soluții informatice și rolul formării profesionale* Publicat de: Institutul Național de Administrație, 2023
5. Cucu, Cristian *Digitalizarea în instituțiile publice: vom reuși cu PNRR ce am ratat în ultimii cincisprezece ani?* Publicat de: Contributors.ro, 2022

CONTABILITATEA BUGETARĂ – ARTA CIFRELOR ȘI A ECHILIBRULUI

Contabil șef, ALUPEI OANA DANIELA,

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

În lumea vastă a finanțelor de stat,
Unde bugetu-i bine calculat,
Se-nalță știința, prin cifre atent,
Contabilitatea – un far competent.

Prin legi și norme, precis ordonat,
Fiecare ban e bine vegheat,
Venituri, cheltuieli, în grafice strâns,
Echilibrul fiscal e-n toate cuprins.
Contabilul știe, cu mâna precisă,
Să țină evidența clară, precisă,
Cu ordine-n registre, dar și-n bilanț,
Să nu se piardă niciun sfanț

Deficite, excedente, tot se măsoară,
Prin contari contabile, bine-ncadrate,
Bugetul se-mparte, se reîntregește,
Și fiecare sumă își află-o poveste.

În slujba statului, misiunea e clară,
Să asigure echitatea bugetară,
Să sprijine proiecte, investiții reale
Prin reguli contabile fundamentale.

CUPRINS

Partea întâi

ION CREANGĂ- CEL MAI CUNOSCUT ÎNVĂȚĂTOR AL LITERATURII ROMÂNE 5
Prof. Avârvari Ioana-Daniela, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

ION CREANGĂ – ARTA POVESTIRII CA FORMĂ DE IDENTITATE CULTURALĂ 7
Prof. Belciug Elena-Brîndușa, Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga", Botoșani

PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ……..... 9
Prof. Knihinschi Ionela –Cătălina, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

ION CREANGĂ. DIN TOLBA CU POVEȘTI…….. 12
Prof. Dragotă Mirela, Școala Gimnazială Nr.1 Concești, Botoșani

ION CREANGĂ, NARAȚIUNEA SUFLETULUI MEU…….. 13
Prof. Grigoraș Anca-Maria, Grădinița cu Program Prelungit Nr. 6 Botoșani

ION CREANGĂ – SCRIITOR ȘI REFORMATOR AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC……..... 15
Prof. Roșca Ana, Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

ION CREANGĂ - POVESTEA SUFLETULUI ROMÂNESC…… 17
Prof. Landea Florica-Monica Școala Gimnazială Nr.1, Concești, Botoșani

ION CREANGĂ – POVESTITORUL SPIRITULUI ROMÂNESC…… 20
Prof. Joița Eugenia Alina Liceul de Arte Constantin Brăiloiu, Târgu Jiu**,** Gorj

ION CREANGĂ, PRIETENUL COPILĂRIEI…… 22
Prof. Lalac Rodica, Grădinița cu Program Normal Nr. 1, Cristești

SĂ-L CUNOAȘTEM PE CREANGĂ!..... 24
Prof. Burlacu Geanina, Liceul Pedagogic „N. Iorga" Botoșani

VALOAREA INSTRUCTIV EDUCATIVĂ A OPEREI LUI CREANGĂ (METODE ACTIV-PARTICIPATIVE APLICATE LA CLASELE PRIMARE)…… 25
Prof. Slabu Panseluța, Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

ROLUL POVEȘTILOR LUI ION CREANGĂ ÎN DEZVOLTAREA COMUNICĂRII DIALOGATE LA ELEVII DIN CLASELE PRIMARE…… 29
Prof. drd. Elgamal Andreea-Simona, Școala Gimnazială Nr.17 Botoșani

VALORIFICAREA OPEREI LUI CREANGĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR…… 31
Prof. înv. primar Siminiceanu Irina-Mihaela, Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga"

ION CREANGĂ: PĂRINTELE LITERATURII PENTRU COPII…… 33
Prof. Curcă Elena-Lăcrămioara, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare "Botoșani

PROIECT DIDACTIC LA DISCIPLINA LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ 35
Prof. Natalia Tomac, IP Gimnaziul Rublenița, R. Moldova

ORIGINALITATEA OPEREI LUI CREANGĂ…….. 39
Prof. Ioana Avârvari, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

„URSUL PĂCĂLIT DE VULPE" DE ION CREANGĂ LA CLASA PREGĂTITOARE – ITEMI PLURIDISCIPLINARI……. 40
Prof. Knihinschi Ionela –Cătălina, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

ION CREANGĂ – SCRIITOR FĂRĂ PERECHE…….. 43
Prof. Desculțu Magdalena, Școala Gimnazială nr. 3 Mangalia, Constanța

CREANGĂ ȘI MĂȘTILE INOCENȚEI…… 45
Bibliotecar, Macovei Daniela, Școala Gimnazială „ Ștefan cel Mare „ Botoșani

MAGIA POVEȘTILOR LUI CREANGĂ ÎN ADAPTĂRI TEATRALE - „PUPAZA DIN TEI" …….. 46
Prof. Popescu Ana Maria, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

„ÎN LUMEA POVEŞTILOR LUI ION CREANGĂ"……. 49
Prof. Vasiliu Gabriela Loredana, Grădinița P.P. Nr19 Botoșani

PĂLĂRIILE GÂNDITOARE- „PUPĂZA DIN TEI"- DE ION CREANGĂ…… 51
Prof. Ursache Angelica, Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

ION CREANGĂ - O VIAȚĂ DE POVESTE PLINĂ DE POVEȘTI…….. 52
Prof. Iacob Anca Elena, Școala Gimnazială „Grigore Antipa" Botoșani

VIZIUNEA LUI ION CREANGĂ ASUPRA ŞCOLII…… 54
Prof. Bucataru Ioana Mirela, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

INFLUENȚELE OPERELOR LUI ION CREANGĂ ASUPRA LITERATURII ROMÂNEȘTI…….. 55
Prof. Dîrvariu Anca, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" – Botoșani

O PRIETENIE LEGENDARĂ……. 57
Prof. Sava Elena Școala Gimnazială Nr.17 Botoșani

POVEȘTILE LUI ION CREANGĂ, MEDIU PRIELNIC DE ÎNVĂȚARE PENTRU COPII 59
Prof. Obadă Iuliana, Școala Gimnazială Nr. 13 Botoșani

ION CREANGA – CEL MAI FRUMOS MARTISOR…… 61
Prof. Hemen Carmen Maria, Liceul Tehnologic Todireni, județul Botoșani

IMAGINEA SATULUI ROMÂNESC ÎN OPERA LUI ION CREANGĂ 63
Prof. Gînju Geanina, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

TEME ŞI MOTIVE LITERARE ÎN „ AMINTIRI DIN COPILĂRIE"…… 65
Prof. Bucataru Ioana Mirela, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" – Botoșani

ION CREANGĂ – SPIRITUL SATULUI ROMÂNESC ÎN PAGINI NEMURITOARE 67
Prof. Onofrei Carmen, Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani

Partea a doua

PROVOCAREA LA LECTURĂ A ELEVILOR DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ.....… 73
Prof. Pohonţu Liliana, Şcoala Gimnazială ,,Ştefan cel Mare'' Botoşani

CREATIVITATEA CADRULUI DIDACTIC ÎN FORMAREA ELEVILOR…….....… 75
Prof. Belecciu Aurica, Școala profesională "Gheorghe Burac" Vlasinești
Structura Șc. Gim.Nr. 2 Sîrbi, Com.Vlasinești Jud.Botoșani

LIMBAJUL – CHEIA COMUNICĂRII…….....…….. 78
Prof. Mogoșanu Iulia Liliana, Școala Gimnazială Nr. 1 Răuseni, jud. Botoșani

LECTURA LA CLASA PREGĂTITOARE…….....……. 81
Prof. Dîrvariu Anca, Școala Gimnazială „ Ștefan cel Mare" Botoșani

OPERE LITERARE CARE-ȘI CORESPUND…….....…… 82
Prof. Ionelia Burghelea, Școala Gimnazială ,, O.D.Renea'' – Focșani, jud. Vrancea

CERCUL DE TEATRU MOLIÈRE..... 85
Prof. Cărăuşu Camelia – Alina, , Şcoala Gimnazială ,,Ştefan cel Mare'' Botoşani

EVALUAREA SUMATIVĂ – UN INSTRUMENT ESENȚIAL PENTRU PROGRESUL ELEVILOR……..... 86
Prof. Iurescu Liliana, Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani

TITLUL PROIECTULUI -„MANAGEMENTUL SINELUI: DEZVOLTAREA STĂRII DE BINE PSIHOLOGICE A COPILULUI PRIN FORMAREA DE ABILITĂȚI SOCIO-EMOȚIONALE" - PRACTICI EFICACE PENTRU CUNOAȘTEREA CULTURILOR FRANCOFONE…….....…….. 89
Prof. Scutariu Larisa-Ionela, Școala Gimnazială Nr.13 Botoșani

EDUCAȚIA SANITARĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR PRIN LECȚIILE DE EDUCAȚIE FIZICĂ…….....… 91
Prof. Scutariu Marius,Liceul Tehnologic,,Elie Radu" Botoșani, Botoșani

TITLUL PROIECTULUI: „MANAGEMENTUL SINELUI: DEZVOLTAREA STĂRII DE BINE PSIHOLOGICE A COPILULUI PRIN FORMAREA DE ABILITĂȚI SOCIO-EMOȚIONALE"…….....….. 94
Prof. Fociac Daniel, Școala Gimnazială Nr. 1 Știubieni

STRATEGII COGNITIVE UTILIZATE ÎN AMELIORAREA DIFICULTĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE……..... 99
Prof. Penciuc Diana Elena, Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani

PROGRAM DE LECTORAT CU PĂRINȚII …….....… 103
Prof. Surdu Cristina, Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani

PARTENERIATUL FAMILIE – ȘCOALĂ, PREMISĂ A REUȘITEI ȘCOLARE ….....…… 107
Prof. Radu Anișoara Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

ROLUL EDUCAȚIEI NONFORMALE ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A ȘCOLARULUI MIC…….....… 110
Prof. Agache Mariana, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

AVANTAJELE ȘI DEZAVANTAJELE RESURSELOR DIGITALE…….....…. 113
Prof. Atodiresei Ana Maria, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

PROIECT EDUCAŢIONAL DE PARTENERIAT „SATUL COPILĂRIEI” ……..…… 114
Prof. Oniciuc Irina, Şcoala Gimnazială Nr.1 Stăuceni

PERSONALITATEA ŞCOLARULUI MIC: FUNDAMENTE ŞI PERSPECTIVE ……..… 118
Prof. Pușcașu Elena, Școala Gimnazială Nr. 1 Sulița, județul Botoșani

DEZVOLTAREA PERSONALITĂŢII ELEVILOR PRIN COMUNICARE…….....……. 121
Prof. Mogoșanu Iulia Liliana, Școala Gimnazială Nr. 1 Răuseni, jud. Botoșani

RELAȚIA ȘCOALĂ - COMUNITATE, INDICATOR AL CALITĂȚII MANAGEMENTULUI PERFORMANT……..... 123
Prof. Fociac Florentina Mariana, Școala Gimnazială Nr. 1 Săveni

FAMILIA ŞI ŞCOALA…….....…… 128
Prof. Todiraș Monica, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

STRATEGII DE ÎNVĂȚARE AUTENTICĂ: O ANALIZĂ A UNOR METODE AAPLICATE LA CLASĂ…….....…….. 130
Prof. Ionescu Mihaela, Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Iași

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR MATEMATICE PRIN JOCURI DIDACTICE LA VÂRSTA ȘCOLARĂ MICĂ…….....… 133
Prof. Lungu Ramona – Ioana, Scoala Primara Nr.5 Zahoreni, comuna Manoleasa

PROIECTUL DIDACTIC: FUNDAMENTUL UNEI LECȚII DE CALITATE…….....… 136
Prof. Popescu Ana- Maria, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

IMPORTANȚA JOCULUI DIDACTIC MATEMATIC LA DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII MICULUI ȘCOLAR…….....…….. 147
Prof. Marin Maria, Școala Gimnazială Nr. 1 Sulița, județul Botoșani

PROFESORUL TRADIȚIONAL IN ERA DIGITALA 148
Prof. Ursu Mariana, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

INTEGRAREA METODELOR INOVATOARE ŞI A RESURSELOR DIGITALE ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL – UN EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ…….....……. 151
Prof. Belciug Brîndușa, Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga” Botoșani

PROIECTUL - METODĂ ALTERNATIVĂ DE EVALUARE LA DISCIPLINA ȘTIINȚE ALE NATURII …… ……..… 152
Prof. Axinte Andreea Liliana, Școala Gimnazială „Gheorghe Ciobanu”, Andrieșeni. județul Iași

METODE INTERACTIVE DE PREDARE - ÎNVĂŢARE – EVALUARE…… 155
Prof. înv. primar Radu Anișoara, Şcoala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

NECESITATEA CUNOAŞTERII PARTICULARITĂŢILOR DE VÂRSTĂ ŞI INDIVIDUALE ALE ELEVILOR - PREMISĂ PENTRU O CORECTĂ TRATARE INDIVIDUALĂ……..... 157
Prof. înv. primar Mitoceanu Minodora-Marinela, Prof. înv. primar Chiriac Mariana-Viorica
Liceul cu Program Sportiv Botoșani, jud. Botoșani

EXCURSIA ȘCOLARĂ – O POARTĂ CĂTRE DESCOPERIRE, ÎNVĂȚARE ȘI PRIETENIE ……..... 159
Prof. Vatavu Lenuța, Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani

ŞCOALA INCLUZIVĂ ÎN SOCIETATEA ACTUALĂ……..... 161
Prof. înv. primar Mateiuc Luciana-Ancuța, Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani

PROIECT EDUCAȚIONAL – PARTENERIAT SĂRBĂTORIM ZIUA EUROPEANĂ A LIMBILOR STRĂINE……..... 164
Prof . Cărăușu Camelia-Alina, Școala Gimnazială „ Ștefan cel Mare” Botoșani

DE LA INTENȚIE LA SUCCES: CUM SĂ REDACTEZI O SCRISOARE DE INTENȚIE CARE FACE DIFERENȚA……..... 170
Prof. Agache Mariana, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

STIMULAREA CREATIVITĂŢII PREŞCOLARILOR PRIN ACTIVITĂŢILE ARTISTICO – PLASTICE; METODE ŞI TEHNICI …… 172
Prof. înv. preșcolar Bălăucă Loredana, Prof. înv. preșcolar Aconstantinesei Iulia Mădălina, Grădinița „Căsuța cu povești” Brehuiești

IMPORTANȚA TIMPULUI LIBER PENTRU FIINȚA UMANĂ 175
Prof. Bălăucă Cornel, Școala Gimnazială nr.1 Vlădeni

DIGITALIZAREA CONTABILITĂȚII PUBLICE -ALTERNATIVA VIITORULUI…....… 178
Contabil șef, Alupei Oana Daniela, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

CONTABILITATEA BUGETARĂ – ARTA CIFRELOR ŞI A ECHILIBRULUI 180
Contabil șef, Alupei Oana Daniela, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

ISSN 3044-8980 ISSN-L 3044-8980